

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja završava
31. prosinca 2016.**

SADRŽAJ

Uvod	2
Izvešće predsjednika Uprave	3
Uprava	5
Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2016. godini	6
Nefinancijsko izvještavanje	31
Izjava o primjeni kodeksa o korporativnog upravljanja	42
Financijski izvještaji za godinu koja završava 31. prosinca 2016.	46
Odgovornost za financijske izvještaje.....	47
Izveštaj neovisnog revizora	49
I. Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2016.	53
II. Izveštaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.	54
III. Izveštaj o promjenama u kapitalu	55
IV. Izveštaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2016.	56
V. Bilješke uz financijske izvještaje	57
1. Neto kamatni prihod	84
2. Neto prihod od naknada i provizija	84
3. Prihod od dividende.....	85
4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	85
5. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova	85
6. Opći administrativni troškovi.....	85
7. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	86
8. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	86
9. Ostali operativni rezultat	86
10. Porez na dobit	88
11. Novac i novčani ekvivalenti.....	89
12. Derivativi koji se drže radi trgovanja	89
13. Ostala imovina namijenjena trgovanju.....	90
14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju	90
15. Financijska imovina koja se drži do dospelja	92
16. Vrijednosni papiri.....	93
17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	94
18. Krediti i potraživanja od klijenata	96
19. Ulaganja u ovisna i pridružena društva.....	98
20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine	99
21. Nematerijalna imovina.....	101
22. Porezna imovina i obveze	104
23. Ostala imovina	105
24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	106
25. Rezervacije.....	108
26. Ostale obveze	111
27. Ukupni kapital.....	111
28. Izvještavanje poslovnih segmenata	112
29. Najmovi	117
30. Transakcije s povezanim stranama	118
31. Imovina založena kao kolateral.....	120
32. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira	121
33. Prijeboj	122
34. Upravljanje rizicima	125
35. Fer vrijednost imovine i obveza	170
36. Financijski instrumenti po kategorijama prema IAS-u 39	180
37. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje	182
38. Potencijalne obveze	182
39. Analiza preostalih dospelja	182
40. Izvještavanje država po država	183
41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	184
42. Zarada po dionici	206
Dodatak 1 – Propisani obrasci	207
Dodatak 2 – Razlika između financijskih izvještaja prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i propisanih obrazaca	217

Uvod

Ovo Godišnje izvješće, izdano dioničarima Banke, obuhvaća izvješće predsjednika Uprave, poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. sa svojim ovisnim društvima, nefinancijsko izvještavanje, izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, revidirane financijske izvještaje zajedno s izvješćem neovisnog revizora i dodatnim izvještajima za Hrvatsku narodnu banku (HNB). Revidirana financijska izvješća prikazana su za Grupu i Banku.

Hrvatska i engleska verzija

Ovaj dokument obuhvaća Godišnje izvješće Erste&Steiermärkische Bank d.d. za godinu koja završava 31. prosinca 2016. i objavljeno je na hrvatskom jeziku. Ovo izvješće također se objavljuje na engleskom jeziku.

Pravni status

Godišnja financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) i usvojila EU.

Kratice

U ovom Godišnjem izvješću, Erste&Steiermärkische Bank d.d. se spominje kao Banka, Erste Banka ili EBC i Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa svojim podružnicama i pridruženim društvima zajednički se nazivaju Grupa ili ESB Grupa.

U ovom Godišnjem izvješću, krajnje matično društvo Grupe, Erste Group Bank AG naziva se Erste Grupa.

Izvješće predsjednika Uprave

Intenziviranje pozitivnih ekonomskih trendova, blagi rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) te pad stope nezaposlenosti, nastavak procesa fiskalne konsolidacije, stabilizacija javnog i pad inozemnog duga te pad premije rizika, pokazatelji su dugo željenog početka oporavka hrvatskog gospodarstva, čiji nastavak očekujemo i tijekom 2017. Zato je bitno staviti jaki naglasak na potrebu daljnje konsolidacije javnih financija te osiguravanje nastavka oporavka gospodarske aktivnosti, i to prije svega aktivnijim provođenjem strukturnih reformi. Uspjeh na ta dva kolosijeka otvara put ka daljnjoj makroekonomskoj stabilizaciji te ujedno kreira potencijal za pozitivne pomake i po pitanju kreditnog rejtinga, odnosno daljnjeg pada premije rizika.

Bankarski sustav krvotok je svakog gospodarstva

Među glavnim izazovima za bankarski sustav, na prvom je mjestu pitanje političke i pravne stabilnosti, kao osnovnog preduvjeta zadržavanja pravca oporavka i vraćanja povjerenja investitora. Hrvatskoj je potreban stabilan politički i pravni okvir, jer jedino stabilnost omogućava trajan i održiv rast. Kako bi se to postiglo, potrebno je u fokus vratiti dijalog i konstruktivnu diskusiju. Izostanak razgovora i sklonost rješenjima s populističkim prizvukom, a koja ujedno impliciraju negativne pravne i financijske rizike, svakako bi bilo poželjno izbjeći. Nije suvišno ponoviti da je bankarski sustav krvotok svakog gospodarstva. Samo ako je krvna slika stabilna, gospodarstvo može funkcionirati kvalitetnije.

Još jedan izazov s kojim se bankarski sektor već neko vrijeme suočava jest proces daljnjeg smanjivanja margina, odnosno njihova svojevrsna erozija. Uz to je i dalje prisutan izuzetno snažan regulatorni pritisak, domaći i međunarodni, koji otežava primarni fokus na klijenta. Regulacija je potrebna, ali pravila bi trebala biti u službi kvalitetnije i efikasnije izvedbe, a ne obrnuto. Nemoguće je ne spomenuti digitalizaciju, neminovni proces koji se nastavlja sve većom brzinom, uz sve veću konkurenciju na tržištu koju pojačavaju i fin-tech tvrtke. To će svakako obilježiti poslovanje banaka u 2017., ali i godinama iza.

Banke i dalje žele adekvatno pratiti pozitivne inicijative i kvalitetne projekte privatnog sektora, koji treba biti generator kvalitetnog gospodarskog rasta i kreiranja radnih mjesta, osiguravajući pritom dugoročnu stabilnost. Poduzetnici i njihova inicijativa trebaju biti u središtu pozornosti i potrebno je raditi na uklanjanju svih prepreka koje stoje na putu realizacije njihovih potencijala.

Financijski rezultat u 2016. potvrda je održivosti poslovnog modela ESB Grupe

Nakon negativnih financijskih učinaka CHF konverzije koji su obilježili godinu ranije, bankarski se sektor u 2016. općenito vratio u zelenu zonu rezultata. Ostvareni financijski rezultat ESB Grupe u Hrvatskoj u 2016. godini potvrdio je kvalitetu, ispravnost i održivost poslovnog modela. Stabilnost operativnog poslovanja, odgovorno upravljanje politikama rizika, rastući trend novih plasmana i korištenja digitalnih kanala banke, dodatno su učvrstili našu poziciju na hrvatskom bankarskom tržištu, stvarajući pritom snažne temelje za dugoročni poslovni uspjeh.

Izvješće predsjednika Uprave (nastavak)

Neto dobit ESB Grupe iznosila je 912,7 milijuna HRK, u odnosu na 769,0 milijuna HRK gubitka u 2015. Najznačajniji utjecaj pritom su imali niži troškovi rezervacija, stabilan i blagorastući trend operativnog rezultata te jednokratni učinci prodaje udjela u društvu VISA Europe Limited, u iznosu od 74,9 milijuna HRK. Ukupna aktiva ESB Grupe krajem 2016. iznosila je 65,6 milijarde HRK, što je 3,9% manje u odnosu na kraj prosinca 2015., kada je iznosila 68,2 milijarde HRK. Ukupni krediti na dan 31. prosinca 2016. za ESB Grupu iznosili su 43,7 milijarde HRK, što je 5,4% manje u odnosu na 31. prosinca 2015., kada su iznosili 46,2 milijarde HRK. Ukupni depoziti Grupe krajem prosinca 2016. iznosili su 43,3 milijarde HRK, što je 4,5% više u odnosu na 31. prosinca 2015., kada su iznosili 41,4 milijarde HRK.

Zauzevši stav da se u Hrvatskoj polako razvija adekvatno tržišno okruženje te stvaraju uvjeti koji pogoduju kvalitetnijoj afirmaciji opcije prodaje problematičnih potraživanja u bankarskom sektoru, odlučili smo iskoristiti navedenu mogućnost te, slijedeći poslovnu praksu koja je uobičajena u mnogim zemljama Europske unije, uključujući i tržišta na kojima posluje međunarodna Erste Grupa, zainteresiranim kompanijama ponuditi selektirani dio svojih problematičnih potraživanja. Pri tome je bitno naglasiti da je riječ isključivo o renomiranim i etabliranim kompanijama koje su se pojavile kao kupci takvih potraživanja. Cilj takve odluke bio je, s jedne strane, smanjivanje udjela NPL plasmana u ukupnom kreditnom portfelju, koji je tako za banku krajem prosinca 2016. iznosio 10,8% (na dan 31. prosinca 2015. iznosio je 15,0%), ali i fokusiranje na nove prilike za kreditiranje kvalitetnih projekata na tržištu u još većoj mjeri.

I u 2017. godini ćemo nastaviti biti snažno okrenuti malom i srednjem poduzetništvu. Uspjeh banke može doći samo ako su uspješni i zadovoljni naši klijenti, jer ovisimo jedni o drugima. Stoga svojim klijentima želimo i dalje biti pouzdan partner u realizaciji njihovih financijskih potreba i poslovnih planova, uz istovremeni snažni fokus na daljnju digitalizaciju poslovanja. Naš cilj je održivi rast i dugoročni uspjeh na hrvatskom tržištu, a pozitivan financijski rezultat banke, u konačnici, donosi korist i za hrvatsko društvo u cjelini. Ilustracije radi, u posljednjih deset godina Banka je na ime svih vrsta poreza i doprinosa, u državni proračun Republike Hrvatske uplatila više od 3,1 milijardu HRK.

Na kraju, želio bih zahvaliti našim klijentima, poslovnim partnerima i zaposlenicima. Kroz otvorenu komunikaciju i kontinuiran zajednički napor u izgradnji partnerskog odnosa sa svojim klijentima, želimo i dalje graditi poslovni uspjeh koji će doprinijeti razvoju hrvatskog gospodarstva u cjelini te poboljšanju ukupne kvalitete života svih građana Hrvatske. Vjerujemo da se društvo u punom značenju te riječi stvara uzajamno, a svoju ulogu shvaćamo jako bitnom i želimo dati aktivan doprinos u tom procesu.

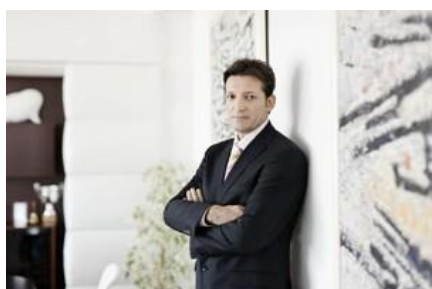
Christoph Schoefboeck
predsjednik Uprave

Uprava

CHRISTOPH SCHOEFBOECK, predsjednik Uprave

Nadležan za: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom tvrtki, Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima, Sektor korporativne sigurnosti, Sektor ljudskih potencijala, Sektor pravnih poslova, Sektor za usklađenost, Ured za ekonomska istraživanja, Ured korporativnih komunikacija i Ured za upravljanje i prodaju portfelja.

BORISLAV CENTNER, član Uprave

Nadležan za: Sektor gospodarstva i Sektor financijskih tržišta.

SLAĐANA JAGAR, članica Uprave

Nadležna za: Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom te Sektor unutarnje revizije.

MARTIN HORNIG, član Uprave

Nadležan za: Sektor IT-a, Sektor regionalne organizacije, Sektor procesinga, IBIS Refactoring, Ured za IT strategiju i upravljanje te Sektor upravljanja imovinom i gotovinom.

ZDENKO MATAK, član Uprave

Nadležan za: Sektor građanstva, Sektor direktnih kanala, Sektor marketinga te od 1. rujna 2016. i za Tim za digitalnu transformaciju.

Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2016. godini

I. Makroekonomski pokazatelji

Nakon 2015. kao godine oporavka, rast BDP-a ubrzao se tijekom 2016. godine, s prosječnim rastom od 2,8% u odnosu na prethodnu godinu tijekom prva tri kvartala. Detaljna struktura otkrila je daljnje jačanje domaće potražnje, pri čemu su i osobna potrošnja i investicijska aktivnost pokazale stabilan rast po kvartalima. Iako je izvoz zadržao solidnu dinamiku, sve veći pritisci na strani uvoza uslijed ojačane domaće potražnje na kraju su rezultirali ukupnim negativnim neto izvozom do sada u 2016. godini, uz jaki treći kvartal 2016. kao iznimku (između ostaloga uz podršku rekordne turističke sezone). Iako je stopa rasta postupno ubrzavala kvartal po kvartal, očekujemo nešto drugačiju sliku u četvrtom kvartalu 2016., budući da slabija podrška izvoznog kanala ukazuje na usporavanje tempa rasta. Zaključno, očekujemo da će BDP u 2016. godini rasti oko 2,7%.

Očekuje se da će rast pokazati slična kretanja i u 2017. godini, pri čemu će se i dalje uočavati podrška domaće potražnje. Osobna potrošnja nastavit će reflektirati poboljšane uvjete na tržištu rada, stabilizirani potrošački sentiment i predložene porezne reforme, iako bi postupni rast inflacije trebao opteretiti raspoloživi dohodak. Također bi trebalo doći do dodatnog rasta investicija, koje će podržati aktivnosti u privatnom sektoru, ulaganja iz EU fondova i aktivnijeg javnog sektora, u okruženju političke stabilizacije. S druge strane, jaki bazni efekt u turizmu i nesigurnost vezana uz održivost vanjskog rasta trebali bi implicirati nešto slabiju, iako još uvijek pozitivnu, ulogu izvoza, dok oživljeni izvoz ukazuje na blago negativan doprinos neto izvoza. Uzevši sve to u obzir, očekujemo rast BDP-a u 2017. godini za 2,9%, s uravnoteženim rizicima na obje strane.

Trendovi na strani tekućeg računa ostali su povoljni, iako je uočeno određeno usporavanje u dinamici suficita, te se brojka trenutačno kreće oko 3% BDP-a (od trećeg kvartala 2016.). To je bio rezultat nekoliko čimbenika, između ostalih i slabljenja jednokratnog učinka CHF-a i nešto slabijih trendova na trgovinskoj bilanci, budući da se našla pod pritiskom uslijed ojačanog profila domaće potražnje, koja je potaknula uvoz. I dalje očekujemo suficit tekućeg računa nešto ispod 3% BDP-a u 2016., te na povoljnim razinama i tijekom cijele 2017. godine. Inozemna pozicija i dalje se poboljšava, s padom razine vanjskog duga ispod praga od 100% BDP-a.

Uvjeti na tržištu rada počeli su se poboljšavati, a stopa nezaposlenosti držala se prosječno oko 2,5 postotna boda (p.b.) niže na godišnjoj razini do sada tijekom 2016. godine (registrirana nezaposlenost), dok je razina zaposlenosti također pokazala znakove oporavka. Nakon smanjenja od 1 p.b. u prosječnoj stopi nezaposlenosti tijekom 2015. godine (prema metodologiji Međunarodne organizacije za rad), očekujemo još bolji rezultat u 2016. godini, s prosječnom stopom od 13,7%, u usporedbi s 16,3% u 2015. godini. Na strani plaća nije bilo nikakvih iznenađenja, i nominalne i realne zadržale su stabilna kretanja, a realnim plaćama je također pogodovala kontinuirana niska stopa inflacije.

Nakon izraženih deflacijskih pritisaka u prvoj polovici 2016. godine, druga je polovica donijela usporavanje pada, što je na kraju rezultiralo vraćanjem inflacije u zeleno na samom kraju 2016. godine, dovodeći prosječnu inflaciju na -1,1% u odnosu na prethodnu godinu (nasuprot -0,5% iz 2015. godine). Očekujemo da će inflacija zadržati pozitivna kretanja i u sljedećem razdoblju, u kojem bi niski bazni efekt, preokret pritisaka na troškovnoj strani te jača domaća potražnja trebali podržati postupni oporavak inflacije u narednom razdoblju tj. ukazuju na prosječnu stopu nešto višu od 1% u 2017. godini.

I. Makroekonomski pokazatelji (nastavak)

Kretanje deviznog tečaja u 2016. godini uvelike je bilo u skladu s očekivanjima, a karakteriziralo ga je u prosjeku 1% jači učinak u usporedbi s 2015. godinom.

Međutim, poboljšani makroekonomski čimbenici, posebice fiskalna pozicija, izgledi rasta i smanjeni politički rizici, povrh jakog sezonskog učinka, potaknuli su Hrvatsku narodnu banku (HNB) da ukupno četiri puta intervenira na deviznom tržištu tijekom 2016. godine (s ukupno 868,80 milijuna EUR), sve s ciljem ublažavanja jačih aprecijacijskih pritisaka. Izgledi vezani uz devizni tečaj ostaju povoljni, gdje će lokalni faktori i dalje ostati pozitivni, dok HRK tradicionalno pokazuje ograničenu osjetljivost na globalna previranja i smjer monetarne politike.

Sukladno predviđanjima, devizni tečaj kretat će se u rasponu od 7,40-7,60 tijekom 2017. godine, a kretanja unutar godine bit će pod utjecajem tradicionalne sezonalnosti zbog turizma.

Nakon snažnih konsolidacijskih napora u 2015. godini (2,1 p.b. BDP-a, deficit na 3,3% BDP-a), fiskalni trendovi ostali su pozitivni tijekom 2016., a proračun od početka godine i usvojen rebalans proračuna nagovještaju da će proračunski manjak biti otprilike 1,7% BDP-a, što upućuje na još jednu godinu snažne konsolidacije. Gledajući u 2017., proračun uključuje opsežnu poreznu reformu usredotočenu na poticanje rasta i investicija te držanje ciljanog proračunskog manjka na jednakoj razini od 1,6% BDP-a. Ponešto smo konzervativniji u oba smjera, ali i dalje vidimo deficit u iznosu otprilike 2% BDP-a, što bi, po našem mišljenju, trebalo biti dostatno za povoljan ton u odnosima s Europskom komisijom i rejtinškim agencijama tijekom 2017. godine.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.(f) ¹
BDP (tekuće cijene, u milijardama HRK)	328,0	332,6	330,5	329,6	328,1	333,8	342,7
BDP (tekuće cijene, u milijardama EUR)	45,0	44,8	44,0	43,5	43,0	43,9	45,5
BDP po stanovniku (u tisućama EUR)	10,2	10,4	10,2	10,1	10,0	10,2	10,6
BDP - realna stopa rasta (u %)	(1,7)	(0,3)	(2,2)	(1,1)	(0,5)	1,6	2,7
Godišnja stopa inflacije (u %)	1,2	2,3	3,4	2,2	(0,2)	(0,5)	(1,1)
Tekući račun platne bilance (u milijardama EUR)	(0,5)	(0,3)	0,0	0,4	0,9	2,2	1,3
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	(1,1)	(0,7)	(0,1)	1,0	2,1	5,1	2,8
Inozemni dug (u milijardama EUR)	46,9	46,4	45,3	46,0	46,7	45,5	42,9
Inozemni dug (u % BDP-a)	104,2	103,7	103,0	105,6	108,5	103,8	94,4
Tečaj HRK/EUR (kraj razdoblja)	7,39	7,53	7,55	7,64	7,66	7,64	7,56
Tečaj HRK/EUR (godišnji prosjek)	7,29	7,43	7,52	7,57	7,63	7,61	7,53
Stopa nezaposlenosti (ILO definicija)	11,8	13,5	15,8	17,3	17,3	16,3	13,7

¹ procjena

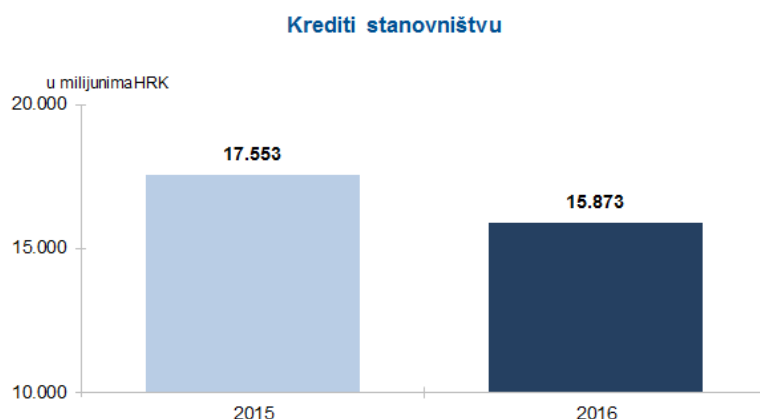
Izvor: DZS, HNB, Erste&Steiermärkische Bank d.d.

II. Kreditno poslovanje Erste Banke u 2016. godini

Ukupni krediti Erste Banke na dan 31. prosinca 2016. godine iznosili su 36,3 milijardi HRK, što je za 6,6% manje u odnosu na kraj 2015. godine, kada su iznosili 38,8 milijardi HRK. Prema podacima Hrvatske narodne banke s kraja prosinca 2016. godine, tržišni udio Erste Banke u ukupnim kreditima iznosio je 14,95%, što predstavlja pad od 0,45 postotnih bodova u odnosu kraj 2015. godine.

Osim tržišta koje i dalje karakterizira skromna potražnja za novim kreditiranjem, smanjenje ukupnih kredita pod velikim je utjecajem i drugih faktora kao što je provođenje zakonski regulirane konverzije kredita u švicarskim francima, koja je počela tijekom 2015. godine, a nastavila se u 2016. godini, te aktivnostima usmjerenim na smanjenje djelomično nadoknadivih i potpuno nenadoknadivih potraživanja.

Dugogodišnji pad tržišta kredita stanovništvu u protekloj godini dodatno je povećan, a kao rezultat provedbe zakonski uvjetovane konverzije kredita u švicarskim francima te posljedično i otpis dijela glavnice kredita. Po završetku konverzije, bila je izražena potražnja za refinanciranjem konvertiranih kredita u kune bez valutne klauzule te uz fiksnu kamatnu stopu. To je ujedno bila i glavna karakteristika potražnje na tržištu gotovinskih kredita, koje je protekle godine nastavilo s pozitivnim kretanjima. Ukupni portfelj kredita stanovništvu Banke na 31. prosinca 2016. godine iznosi 15,87 milijardi HRK što predstavlja smanjenje od 1,70 milijardi HRK u odnosu na prethodnu godinu. Prema podacima od 31. prosinca 2016. godine, tržišni udio Banke u kreditima stanovništvu smanjen je 0,55 postotnih bodova u odnosu na kraj 2015. godine te iznosi 13,33%.

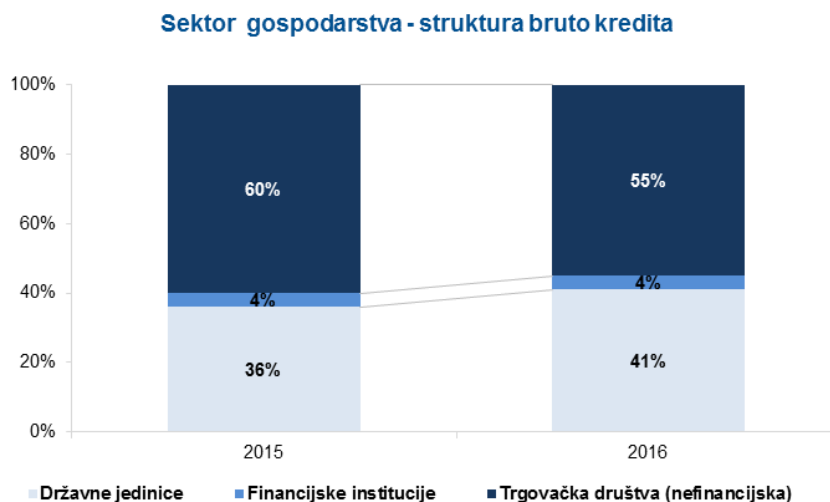

Graf 1: Kreditni stanovištvu (Kreditni i potraživanja od klijenata)

I u 2016. godini Erste Banka je bila intenzivno fokusirana na segment malog i srednjeg poduzetništva te praćenje kvalitetnih projekata koji potiču razvoj realnog sektora i rast zaposlenosti u tom segmentu. Pozitivni trendovi u oporavku investicijskog ciklusa i općenito makroekonomskih pokazatelja iz 2015., nastavili su se. No, 2016. godinu obilježilo je smanjenje nenaplativih kredita (u ukupnom kreditnom portfelju Banke), uzrokovano prodajom tog dijela portfelja, nešto manja potražnja za financiranjem i u privatnom i u javnom sektoru te veći pritisak na cijene financiranja u segmentu klijenata koji podnose zahtjev za kreditiranje.

II. Kreditno poslovanje Erste Banke u 2016. godini (nastavak)

Upravo zbog navedenog, ukupni bruto kreditni portfelj gospodarstva na dan 31. prosinca 2016. bilježi smanjenje od 2 milijardi HRK te na kraju godine iznosi 23,52 milijardi HRK.

Graf 2: Sektor gospodarstva – Struktura bruto kredita

Ukupni tržišni udio u kreditima gospodarstvu smanjio se sa 16,62% (31. prosinca 2015.) na 16,27% (31. prosinca 2016.).

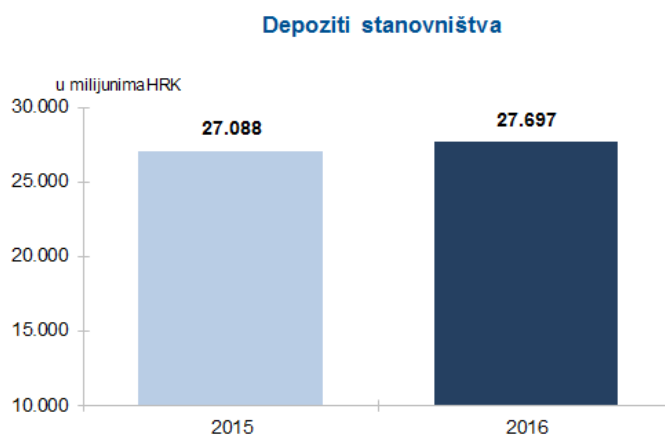
Banka je i dalje jedna od najaktivnijih poslovnih banaka u korištenju HBOR-ovih linija. Stanje kredita na dan 31. prosinca 2016. iznosi 2,14 milijardi HRK.

III. Depozitno poslovanje u 2016. godini

Ukupni depoziti krajem 2016. iznosili su 41,3 milijardi HRK, što je za 4,1% više u odnosu na kraj 2015., kada su iznosili 39,7 milijardi HRK.

Glavno obilježje tržišta depozita stanovništva u 2016. godini je nastavak trenda smanjenja kamatnih stopa na oročene depozite stanovništva što je rezultiralo padom tržišta oročenih depozita, dok je tržište depozita po viđenju ostvarilo dvoznamenkaste stope rasta.

Ukupni depoziti stanovništva Banke na 31. prosinca 2016. godine iznosili su 27,70 milijardi HRK i ostvarili su rast od 607,92 milijuna HRK pri čemu je ostvaren snažan rast depozita po viđenju. Njihov udio na kraju 2016. godine iznosi 28%, dok je udio oročenih depozita smanjen te iznosi 72%. Prema podacima za 31. prosinca 2016. godine, tržišni udio depozita stanovništva povećan je za 0,36 postotna boda u odnosu na kraj 2015. godine i iznosi 13,67%, a rezultat je ostvarenog većeg rasta od rasta tržišta.

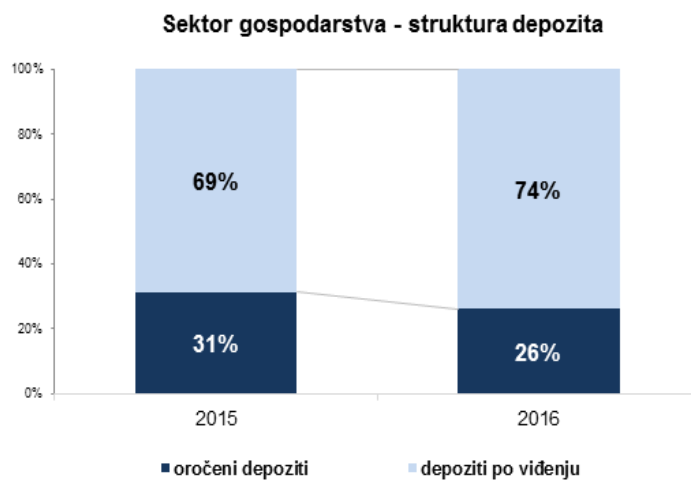

Graf 3: Depoziti stanovništva

Ukupni depoziti gospodarstva na 31. prosinca 2016. iznosili su 13,60 milijardi HRK, zabilježivši rast od 8,25% u odnosu na 31. prosinca 2015., kada su iznosili 12,57 milijardi HRK. Struktura depozita gospodarstva u ovoj godini mijenja se u korist depozita po viđenju, koji su porasli 13,26%. Oročeni depoziti pali su za 12,24% u odnosu na stanje krajem 2015. godine. Ukupni tržišni udio banke u depozitima gospodarstva bilježi rast s 11,63% (31. prosinca 2015.) na 12,53% (31. prosinca 2016.).

III. Depozitno poslovanje u 2016. godini (nastavak)

Ukupno tržište depozita u tom segmentu je poraslo za 9,64% dok su depoziti Banke porasli za 18,17%. Gledano detaljnije po segmentima klijenata, daleko najveći rast tržišnog udjela u ukupnim depozitima ostvaren je u segmentu poduzeća gdje tržišni udio raste s 11,25% (31. prosinca 2015.) na 13,24% (31. prosinca 2016.). Tržište u ovom segmentu bilježi porast od 7,13% dok Banka raste za 26,07%.

Graf 4: Gospodarstvo - struktura depozita

IV. Proizvodi i usluge Erste Banke za građane i tvrtke u 2016. godini

Stanovništvo

S ciljem unapređenja usluge i poboljšanja korisničkog iskustva klijenta, tijekom 2016. godine su nastavljene aktivnosti usmjerene na internu i eksternu digitalizaciju, kao jednu od strateških odrednica poslovanja. Povećan je broj poslovnica s *WiFi* infrastrukturom i digitalnim kutcima za klijente te je nastavljeno provođenje *Branch advocacy* programa. U tom programu, prodajni djelatnici imaju ulogu digitalnih savjetnika i edukatora klijenata, gdje kaoiskusni korisnici digitalnih usluga, mogu demonstrirati te odgovoriti na sva pitanja.

Osim toga, uz već postojeću mogućnost podnošenja zahtjeva za gotovinske kredite putem *on-line* obrasca, tijekom 2016. godine, u sklopu nove internetske stranice Banke, omogućeno je podnošenje *on-line* zahtjeva i za stambene kredite, te je uvedena opcija prilaganja dokumentacije.

Kao prva banka na tržištu koja se uključila u poseban program Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) REENOVA+, usmjeren poticanju poboljšanja energetske učinkovitosti, uvedeni su potrošački EKO krediti namijenjeni financiranju energetski učinkovitih uređaja i opreme, te poseban model stambenih EKO kredita

Ponuda alternativnih ulagačkih proizvoda u 2016. godini proširena je uvođenjem certifikata, strukturiranih vrijednosnih papira, čija vrijednost octava tržišnu vrijednost jednog ili više oblika temeljne imovine. Certifikati su namijenjeni klijentima zainteresiranim za disperziju svog portfelja ulaganja i pripadaju skupini manje konzervativnih ulagača.

Kao nastavak dugoročne strategije upravljanja odnosom s klijentima od njihovog početka poslovanja s bankom te zahtjeva klijenata, tijekom godine uvedena je mogućnost ugovaranja tekućih računa s Maestro karticom za djecu. Pritom roditelji sami odabiru u kojoj dobi djetetu žele omogućiti raspolaganje sredstvima i time ga pripremiti za odgovorno raspolaganje sredstvima te financijsko opismenjanje.

S ciljem unapređenja iskustva klijenata u radu s Bankom, u suradnji s tvrtkom partnerom, Erste Banka je prva banka na hrvatskom financijskom tržištu koja je započela s provođenjem prodajnih kampanja u stvarnom vremenu, što omogućuje komunikaciju personaliziranih ponuda u onom trenutku u kojem se procjenjuje da je poruka i ponuda za klijenta najrelevantnija. Time se postiže povećanje zadovoljstva klijenata jer im se nudi odgovarajuće rješenje za ispunjenje financijskih potreba u pravom trenutku.

Poslovni subjekti

Uz konkurentne uvjete financiranja te stalnim unapređenjem kvalitete proizvoda i usluga, aktivnosti u segmentu gospodarstva i u 2016. godini bile su usmjerene na intenziviranje i povećanje kvalitete prodajnih aktivnosti kroz kreiranje individualnih i inovativnih rješenja za ciljne klijente i industrije. Među ostalim, klijentima je bila omogućena dostupnost povoljnijih uvjeta financiranja kroz dugogodišnju uspješnu suradnju s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama.

S HBOR-om je nastavljena suradnja na provedbi kreditiranja u okviru Ugovora o okvirnom kreditu za obrtna sredstva i za investicijska ulaganja. Specifičnost i prednost ove suradnje za klijente je pojednostavljena i ubrzana procedura odobrenja kredita iz sredstava HBOR-a. HBOR-ovi programi i dalje su jedni od najtraženijih oblika kreditiranja, a Banka je i dalje jedna od najaktivnijih banaka kada je riječ o korištenju redovnih kreditnih programa HBOR-a.

Tijekom 2016. godine klijentima su bila dostupna i sredstva iz kreditne linije u suradnji s Europskom bankom za obnovu i razvoj. Uz sredstva iz komponente namijenjene dugoročnom ili kratkoročnom financiranju micro, malih, srednjih i velikih poduzeća, klijenti su mogli koristiti i posebne linije za financiranje projekata na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije (WeBSEFF II), te financiranje projekata u vanjskotrgovinskom poslovanju (Trade Facilitation program).

IV. Proizvodi i usluge Erste Banke za građane i tvrtke u 2016. godini (nastavak)

Banka je u svibnju 2015. godine s EBRD-om potpisala *Trade Facilitation* program s ciljem poticanja vanjskotrgovinske razmjene, a sredstva ovog programa namijenjena su financiranju projekata u vanjskotrgovinskom poslovanju i to kroz predfinanciranje izvoza, postfinanciranje uvoza te lokalnu distribuciju, kao i izdavanje garancija klijentima u vanjskotrgovinskim poslovima. Tijekom 2016. godine s EBRD-om su vođeni pregovori za potpisivanje amandmana EBRD TFP programu koji će omogućiti financiranje faktoringa u okviru programa.

Nastavljena je i dugoročna uspješna poslovna suradnja s Europskom investicijskom bankom, a povoljni izvori financiranja koji omogućuju financiranje potreba klijenata po atraktivnijoj cijeni, bili su dostupni tijekom cijele godine.

Kroz 2016. godinu nastavljena je aktivna poslovna suradnja s HAMAG BICRO-om. Riječ je o sudjelovanju u jamstvenim programima HAMAG BICRO-a, koji obuhvaćaju različite potrebe obrtnika i poduzetnika – subjekata malog gospodarstva prilikom financiranja tekućeg poslovanja ili novih projekata i ulaganja, pružajući im kvalitetan instrument osiguranja u vidu bezuvjetnog jamstva na prvi poziv.

U skladu sa suvremenim bankarskim trendovima, novom regulativom te s ciljem povećanja kvalitete usluge klijentima i povećanju efikasnosti novčanog poslovanja, tijekom 2016. godine intenzivirane su aktivnosti u razvoju proizvoda i usluga upravljanja novčanim sredstvima. Implementirana je SEPA Credit Transfer shema te je uz pravovremeno i redovito informiranje klijenata, savjetovanje, edukativne materijale, radionice i testiranja osigurana uspješna implementacija standarda nove sheme. Uvedena je i prva on-line aplikacija namijenjena poslovnim subjektima za predaju zahtjeva za otvaranje transakcijskog računa i usluga elektroničkog bankarstva te zahtjeva za financiranjem, ovisno o namjeni za koju su klijentu potrebna financijska sredstva, što je osim pristupačnosti i transparentnosti, omogućilo pojednostavljenje procesa te smanjenje broja dolazaka klijenata u Banku.

Uz navedeno, tijekom 2016. godine pokrenuto je i više inicijativa i projektnih aktivnosti s ciljem unapređenja procesa pologa gotovog novca. Usluga Pametni sef koja omogućuje vrlo napredni proces pologa gotovog novca, nadograđuje se novim funkcionalnostima, a unaprijeđen je i proces ugovaranja mjenjačkog poslovanja te pokrenut razvoj aktivnog deviznog mjenjačkog računa koji će omogućiti pružanje kvalitetnije i potpunije usluge za ovlaštene mjenjače. Krajem 2016. godine završen je i razvoj koji omogućava korištenje usluge NetBankinga za klijente nerezidente.

U financiranju izvoza, u 2016. godini je zabilježen značajan rast i povećanje udjela Banke i Erste Factoringa u dijelu *Supply Chain Finance*-a kroz izvozni faktoring, uz osiguranje policom osiguranja izvozno kreditne agencije, te posebno u segmentu *forfaiting*a akreditiva.

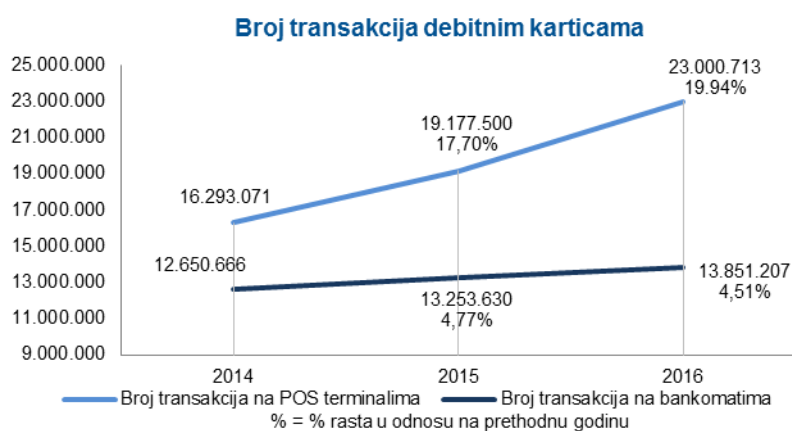
Tijekom 2016. godine ostvarena je vodeća pozicija na tržištu u segmentu kreiranja kompletnih financijskih rješenja u vanjskotrgovinskom poslovanju. Intenzivirane su aktivnosti u pružanju podrške izvozno orijentiranim klijentima kroz strukturirano financiranje, suradnju s izvozno-kreditnim agencijama, predlaganje stručnih poslovnih rješenja, organizaciju radionica te posjete klijentima. Proizvodom kredita dobavljaču, koji izvozniku omogućava poboljšanje konkurentne prednosti na tržištu te ubranu naplatu odmah po izvršenoj isporuci proizvoda i usluga, Banka je postala jedina komercijalna banka na tržištu koja u potpunosti može pružiti kompletnu uslugu izvoznicima.

Suradnja u praćenju i financiranju izvoznika na inozemnim tržištima doprinijela je uskoj suradnji s izvozno-kreditnim agencijama. Uz ranije implementirane HBOR-ove police osiguranja kredita inozemnom kupcu, police osiguranja izravnih isporuka roba i usluga te police osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja, u 2016. godini u ponudu je uvrštena i HBOR-ova polica osiguranja kredita za pripremu izvoza

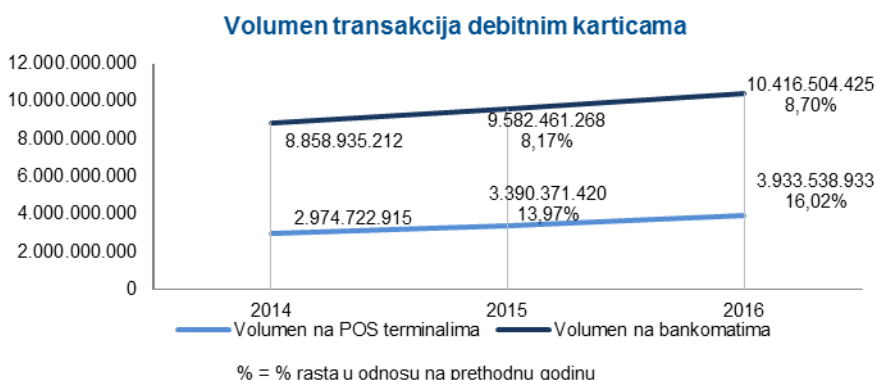
V. Direktni kanali

Kartično poslovanje i mobilno plaćanje

Direkcija kartičnog poslovanja i mobilnog plaćanja završila je 2016. s 812.217 debitnih kartica, što predstavlja pad od 4,60% u odnosu na prethodnu godinu. U istom razdoblju porastao je broj transakcija debitnim karticama za 13,63% te volumena za 10,62% u odnosu na 2015. U svrhu povećanja broja uručenih debitnih kartica, njihovog redovitijeg korištenja te povećanja broja i volumena transakcija na POS uređajima, organizirano je 26 promotivnih aktivnosti. Tako je, u odnosu na 2015., u 2016. godini udio uručenih kartica povećan za 3 postotna boda (p.b.), broj transakcija na POS terminalima uvećan za 19,94%, dok je volumen transakcija veći za 16,02%.

Graf 5: Broj transakcija debitnim karticama

Graf 6: Volumen transakcija debitnim karticama

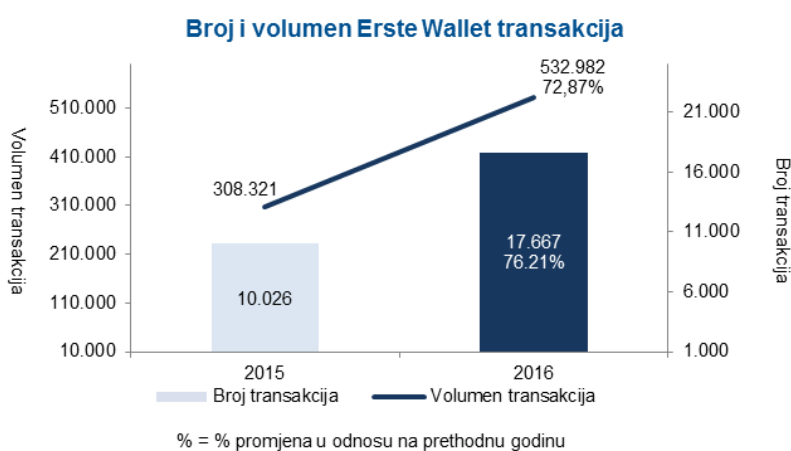
V. Direktni kanali (nastavak)

Usluga Maestro Plus

Usluga omogućuje podizanje gotovine na bankomatima, uz otplatu na rate, kao i plaćanje na rate i/ili uz odgodu na POS terminalima ECC-a. U odnosu na 2015., nastavljeno je povećanje broja i volumena Maestro Plus transakcija na bankomatima i POS terminalima. Ukupan broj transakcija povećan je za 7,01%, dok je ukupan volumen povećan za 9,33%. Na POS uređajima broj transakcija povećan je za 13,76%, a volumen transakcija za 17,60%. U svrhu povećanja aktivnosti te broja i volumena Maestro Plus transakcija organizirano je pet promotivnih aktivnosti namijenjenih korisnicima usluge.

Erste Wallet

Erste Wallet je usluga bezgotovinskog plaćanja, koja omogućava brzo i sigurno plaćanje pametnim telefonima na prodajnim mjestima. U svrhu njene promocije organizirano je sedam promotivnih aktivnosti namijenjenih korisnicima, te trgovcima koji je prihvaćaju. U odnosu na 2015., zabilježeno je učestalije korištenje usluge, što je rezultiralo rastom od 76,21% u broju transakcija te 72,87% u volumenu transakcija. Do 31. prosinca 2016. uslugu je ugovorilo 4.742 klijenta, što predstavlja povećanje od 25,15%, te je prihvaćena kod 711 prodajnih partnera, (rast od 6,76% u odnosu na godinu ranije).

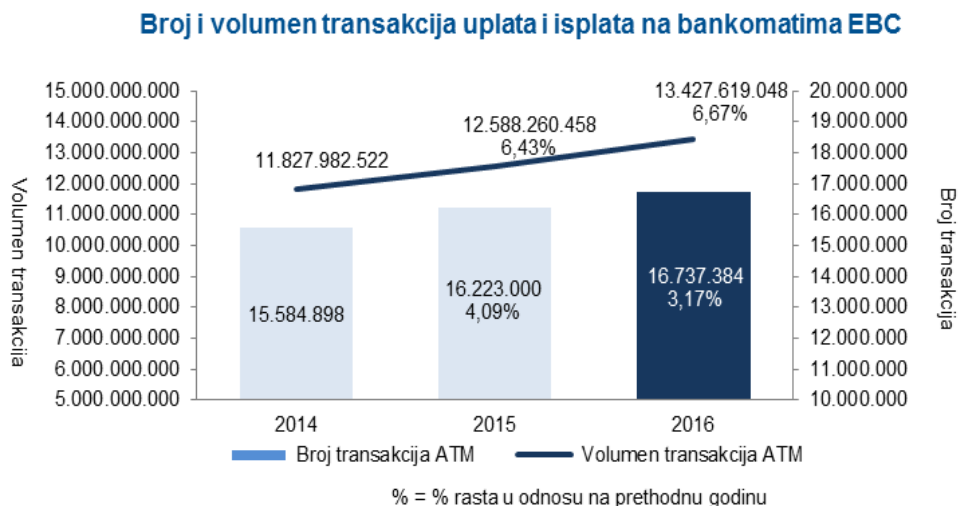

Graf 7: Broj i volumen Erste Wallet transakcija

Nadzor i upravljanje mrežom za prihvata kartičnog i mobilnog plaćanja

Do 31. prosinca 2016. banka je imala instalirano 638 bankomata, pri čemu je na dan 30. rujna 2016. tržišni udio banke iznosio 13,90%. Ukupno je tijekom godine obavljeno preko 16,74 milijuna transakcija (porast u odnosu na 2015. 3,17%), dok je ukupan volumen transakcija iznosio 13,43 milijarde HRK (porast u odnosu na 2015. od 6,67%). U odnosu na prošlu godinu, za 51,03% je povećano korištenje uplatne funkcionalnosti bankomata, dok je volumen uplaćenih transakcija porastao za 36,22%.

V. Direktni kanali (nastavak)

Graf 8: Broj i volumen transakcija uplata i isplata na bankomatima EBC

Dynamic Currency Conversion (DCC)

Usluga DCC kojom se, prilikom podizanja gotovine na bankomatu, nudi korisnicima inozemnih platnih MasterCard/Maestro/Visa, čiji su računi vezani uz valute EUR, CHF i USD, pruža informaciju o tečaju po kojem je moguće izvršiti konverziju iznosa kuna u neku od spomenutih stranih valuta, te točan iznos u domaćoj valuti. U lipnju je proširena ponuda i za račune vezane uz novih šest valuta (GBP, SEK, CZK, PLN, HUF i DKK). U odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je isti broj transakcija te pad od 3,50% u volumenu.

Novosti i aktivnosti u 2016.

Od početka godine, uz Zlatni tekući račun, Erste Banka izdaje Debit Gold MasterCard karticu, čija je prednost veća prihvaćenost na prodajnim mjestima, mogućnost korištenja popusta, promotivnih ponuda i pogodnosti namijenjenih isključivo korisnicima MasterCard Gold kartica. Također, omogućena je dostava PIN-a SMS-om za sve debitne kartice uz račune domaćih fizičkih osoba, pri čemu je PIN moguće primiti i aktivirati neovisno o mjestu boravka u Republici Hrvatskoj, a šalje se isključivo na broj mobitela korisnika kartice. Modernizirana je i mreža bankomata. Ukupno je zamijenjeno 116 dotrajalih bankomata, te je povećan broj bankomata koji uz isplatnu funkciju pružaju i mogućnost uplata (s 39 na 57 uplatno-isplatnih uređaja).

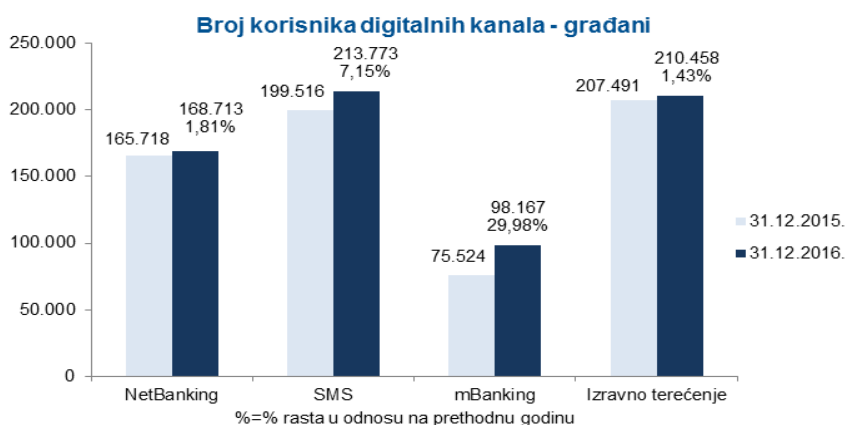
Digitalno bankarstvo

Poslovanje s građanima

U odnosu na 2015. Banka bilježi povećanje broja korisnika svih usluga digitalnog bankarstva. Tako je broj korisnika Erste mBanking usluge povećan na 98.167, odnosno za 29,98%, dok je broj korisnika Erste SMS usluge povećan na 213.773, odnosno za 7,15%.

V. Direktni kanali (nastavak)

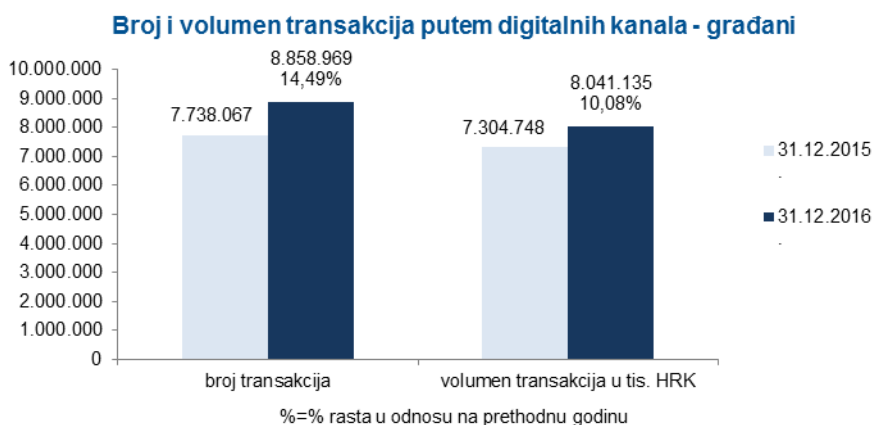
Erste NetBanking usluga bilježi stabilan rast, pa je ovu uslugu koristilo 168.713 korisnika, tj. 1,81% više nego godinu ranije. Također, porastao je i broj otvorenih izravnih terećenja za 1,43% te je do konca godine iznosio 210.458, dok se broj sklopljenih ugovora za izravna terećenja nije mijenjao te i nadalje iznosi 41. Građani su putem Erste NetBankinga, Erste mBankinga, Erste kioska, Erste NetPaya i izravnih terećenja obavili 8,86 milijuna transakcija, što je porast od 14,49% u odnosu na 2015., dok je volumen rastao za 10,08%, na 8,04 milijardi HRK.

Graf 9: Broj korisnika digitalnih kanala - građani

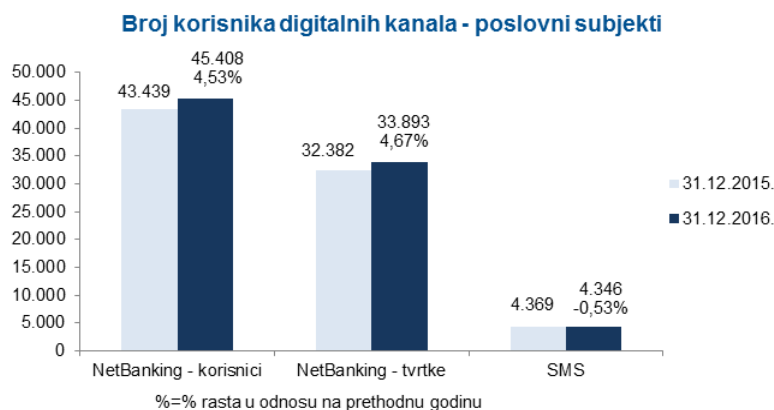
Poslovanje s pravnim osobama

U segmentu pravnih osoba, usluge digitalnog bankarstva Banke bilježe stabilne trendove rasta. Tako je, u odnosu na 2015., broj korisnika Erste NetBankinga u poduzećima povećan za 4,53%, na 45.408, dok je broj poduzeća povećan za 4,67% na 33.893. Krajem studenog 2015. pravnim osobama je ponuđena i usluga Erste mBanking, koju je do konca godine koristilo 4.366 korisnika u 4.116 poduzeća. U odnosu na prethodnu godinu za 0,53% je smanjen broj korisnika Erste SMS usluga. Pravne osobe su putem Erste NetBankinga i Multicasha obavile 17,9 milijuna transakcija, što je porast od 15,81% u odnosu na 2015., dok je volumen rastao za 8,85%, na 166,9 milijardi HRK.

Graf 10: Broj i volumen transakcija obavljenih putem digitalnih kanala - građani

V. Direktni kanali (nastavak)

Graf 11: Broj korisnika digitalnih kanala - poslovni subjekti

Aktivnosti sprječavanja prijevara na digitalnim kanalima u 2016.

Tijekom godine dodatno su optimizirani alati na obranu od napada na digitalne kanale, pri čemu su pod nadzor dodane i Erste mBanking te NetBanking usluge Erste Banke u Crnoj Gori. Nadzor digitalnih kanala redovito je proveden, pri čemu nije zabilježen niti jedan značajniji napad na korisnike ovih usluga.

Novosti i aktivnosti u 2016.

Tijekom 2016. mogu se izdvojiti sljedeće aktivnosti:

- IREF - IBIS Refactoring - projekt je obilježio 2016., zbog čega je većina drugih razvojnih projekata odgođena za 2017. U njegovu sklopu razvijen je novi, optimalan način ugovaranja štednje putem mBankinga i NetBankinga, koji nudi klijentima samo one štedne proizvode za koje imaju uvjete. Uz to, uvedene su NetBanking usluge za nerezidentne pravne osobe.
- SEPA - implementiran je SEPA kreditni transfer, kojim su uvedeni novi formati izvoda i datoteka plaćanja. Time su Netbanking i Multicash postali jedini kanali za učitavanje datoteka platnog prometa od strane klijenata. Također, započele su pripreme za implementaciju SEPA izravnih terećenja čija je produkcija planirana za lipanj 2017.

Aktivacija klijenata

Tijekom godine fokus je bio na aktivaciji i akviziciji klijenata digitalnih usluga te povećanje korisnika mTokena. U tu je svrhu organizirano 50 kampanja Upravljanja lista klijenata (CRM) od kojih su 15 bile nagradne igre, digitalni onboarding, 27 digitalnih kutaka te interni projekti poput digitalne kave i digitalne lige. Do konca godine digitalne usluge banke koristilo je preko 224.000 fizičkih osoba i klijenata Direkcije malog poduzetništva (DMP) od kojih je 145.405 (64,83%) aktivno. Tijekom godine povećan je broj korisnika mTokena (fizičkih osoba i DMP klijenata) na 89.708 što predstavlja povećanje za 49,70%.

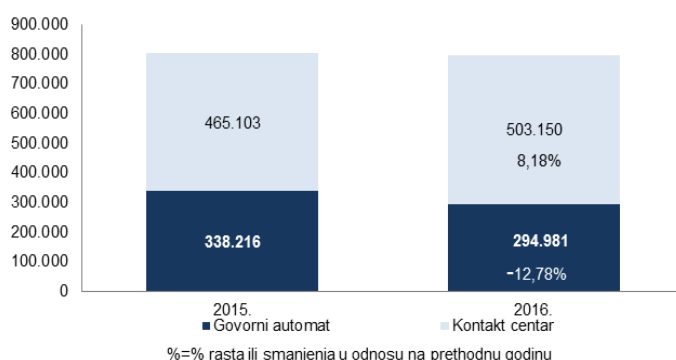

V. Direktni kanali (nastavak)

Kontakt centar

U 2016. agenti Kontakt centra odradili su 503.000 kontakata, što predstavlja porast od 8% u odnosu na 2015. Od tog ukupnog broja 91% je odrađeno telefonom, a preostalih 9% su kontakti putem e-maila i chata. Na govornom automatu (IVR) Kontakt centra evidentirano je skoro 295 tisuća ulazaka što je manje za 13% u odnosu na 2015., dok je broj korisnika usluge ErsteFon (telefonsko bankarstvo) manji je za 2,6%.

Broj ostvarenih kontakata putem Kontakt centra i govornog automata

Graf 12: Broj ostvarenih kontakata putem Kontakt centra i govornog automata

Novosti i aktivnosti Kontakt centra u 2016.

Tijekom godine uvedene su organizacijske promjene u rad centra, a pored toga izdvojen je i poseban tim zadužen za razvoj i kvalitetu rada centra. Uveden je i interni trening, tijekom kojeg se, osim edukacije novih agenata, kontinuirano educira postojeće agente s ciljem postizanja visoke razine kvalitete usluge. Na edukacije je ukupno utrošeno oko 4.000 sati, od čega se 41% odnosi na edukaciju novih agenata. Uvedena je i usluga osobnih savjetnika za 3.808 klijenata. Usluga je osmišljena kako bi se klijentima kroz kvalitetnu savjetodavnu uslugu olakšala komunikacija s Bankom te postgla viša razina korisničkog iskustva. Kontakt centar je aktivno sudjelovao i u implementaciji ključnih projekata Banke – SEPA i IBIS Refaktoring.

Prodaja u Kontakt centru

Kao i prethodne godine, nastavljena je prodaja tekućih računa, digitalnih kanala, kreditnih kartica, pred-odobrenih kredita i polica osiguranja. Ukupno je aktivirano 1.870 računa, 2.497 digitalnih kanala, 1.031 kreditna kartica, obnovljeno je 3.339 polica osiguranja te su realizirana 1.771 pred-odobrena kredita temeljem poziva iz Kontakt centra. U okviru prodajnih kampanja, ukupno je ostvareno 68.608 kontakata, što je za 12% više u odnosu na 2015.

Kvaliteta usluge Kontakt centra u 2016.

Kvaliteta usluge kontakt centra (postotak poziva na koje se odgovori unutar definiranog vremena) u 2016. iznosila je 70,16% u 30 sekundi, što je u skladu s postavljenim ciljevima i standardom industrije. Propušteni pozivi iznose 12,16%, te bilježe značajno smanjenje u odnosu na 2015. (za 2 p.b.) čime je potvrđena efikasnost servisa. Tijekom godine započelo je praćenje Indeksa kvalitete usluge koji predstavlja ponderirani prosjek dva pokazatelja: rezultata istraživanja kvalitete rada Kontakt centra putem „tajnih pozivatelja“ (tzv. Mystery Shopping) i rezultata istraživanja zadovoljstva klijenata (tzv. Customer Experience istraživanje). Indeks kvalitete usluge pokazao je izuzetno visoku razinu (93,37%) te pokazuje kontinuirani rast kvalitete usluge. Kontakt centar Erste Banke je u natječaju za godišnju nagradu Contact Center Akademije, po drugi put, proglašen najboljim (u kategoriji sa 31 i više radnih mjesta).

VI. Financijska tržišta

Trgovanje općenito

U 2016. godini tržišni udio Erste Banke na sekundarnom tržištu državnih obveznica iznosio je 31,6%. Promet domaćim obveznicama (bez prometa između Banke i Erste Grupe) iznosio je 6,3 milijardi HRK.

Banka nastavlja sa svojom pozicijom tržišnog lidera u segmentu trgovanja vrijednosnim papirima s tržišnim udjelom od 40%, tržišnim udjelom preko 50% (54%) na REPO tržištu, dok je na FX tržištu tržišni udjel povećan na 32%.

Tržište novca

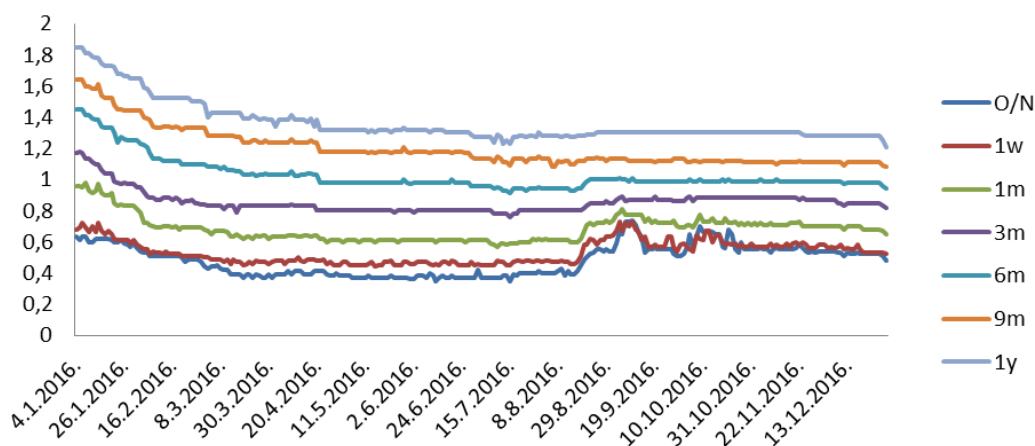
2016. godina bila je mnogo mirnija i stabilnija od prethodne kada su tržišta doživjela velike šokove poput konverzije CHF kredita. Prosječni dnevni višak likvidnosti u sustavu ovo potvrđuje. U 2016. iznosio je 7,56 milijardi HRK, odnosno gotovo 1 milijardu HRK više nego prethodne godine, a u prosincu smo dosegli novi najviši nivo u povijesti od 12,2 milijardi HRK.

Na domaćem, međubankarskom tržištu najtrgovanija dospjeća su bila prekonoćna (O/N) i 1 tjedan (1W). O/N ZIBOR stopa kretala se u rasponu od 0,35%, kada je najniža bila početkom lipnja, te 0,74% kada je vrhunac dosegla krajem rujna, zbog duže turističke sezone i posljedično niže likvidnosti u sustavu.

Hrvatska narodna banka (HNB) održala je 4 strukturne repo aukcije u 2016. godini. Prva je održana u veljači, kada je ponudila 585 milijuna HRK na rok od 4 godine po fiksnoj kamatnoj stopi od 1,8%. Ukupno je u prošloj godini plasirano 993,4 milijuna HRK, a u srpnju je stopa smanjena za 0,4 p.b. na 1,4%. HNB je tijekom cijele godine održavala i obratne repo aukcije, gdje se iznos plasiranih kuna postupno smanjivao do kraja godine s povećanjem likvidnosti u sustavu. U rujnu je HNB smanjio stopu na redovitu obratnu repo aukciju s 0,5% na 0,3%. Već spomenuti rast ZIBOR stopa tijekom ljeta pa sve do kraja listopada, dijelom je bio rezultat i velikog pritiska na *fx swap* tržištu gdje su strani investitori financirali svoje duge pozicije na *fx spot* EUR/HRK. U tom periodu se (O/N) kamatna stopa izvedena iz swap krivulje trgovala i preko 3%.

Od značajnijih događaja prošle godine treba još izdvojiti podizanje referentne stope od strane Sustava federalnih rezervi (FED-a) na 0,75%, te najavu tri nova kruga podizanja kamatnih stopa u godini pred nama. Ovo podizanje referentne kamatne stope nije imao utjecaja na domaće novčano tržište.

Kretanje ZIBOR-a

Graf 13: Kretanje ZIBOR-a, (Izvor: Reuters)

VI. Financijska tržišta (nastavak)

Najveća aukcija trezorskih zapisa održana je u kolovozu kada je plasirano 1,5 milijardu EUR na rok od 15 mjeseci sa prinosom od 0,7% čime je izdano 250 milijardi EUR više ovog trezorskog zapisa nego što se nalazilo na dospijeću. Od ostalih trezorskih zapisa prinos na najtraženiji, onaj 364-dnevni kunski, smanjen je za 82 p.b. na godišnjoj razini te je posljednji put u 2016. godini izdan po 0,65%. Prinos na 91-dnevni kunski pao je za 3 p.b. na 0,40%, ali je zadnji put izdan u veljači. Prinos na 181-dnevni kunski pao je za 25 p.b. na 0,3% dok su prinosi na valutne trezorske zapise pali za 10 p.b. kod 91-dnevnog valutnog trezorskog zapisa odnosno 35 p.b. kod 364-dnevnog kunskog te su zadnji put u 2016. godini izdani po 0,1% odnosno 0,05%.

Aggregirano gledajući dug države se putem aukcije trezorskih zapisa prošle godine smanjio za oko 320 milijuna HRK.

Kako je likvidnost u sustavu tijekom cijele godine bila značajno veća nego 2015. godine, generalno se na tržištu smanjila potražnja za kunama u odnosu na prethodnu godinu.

FX tržište

Početak godine tečaj EUR/HRK kretao se oko razine od 7,650 HRK za 1 EUR.

Relativno uzak raspon trgovanja nastavljen je kroz siječanj i veljaču kada se tečaj EUR/HRK kretao između 7,650 i 7,670. Krajem veljače zabilježen je značajan interes domaćih institucionalnih investitora za terminsku prodaju EUR/HRK s dospijećem u ljetne mjesece. Osim domaćih fondova prodaji su se priključile i pojedine strane banke.

Dolazak Uskrsa uobičajeno znači i početak turističke sezone što se očituje kroz pojačan priljev stranih sredstava plaćanja, ali i na deprecijacijske pritiske na tečaj EUR/HRK. Nešto raniji Uskrs u 2016. rezultirao je i snažnim trendom jačanja domaće valute koji je započeo krajem veljače a svoj vrhunac doživio je tokom srpnja i kolovoza. U spomenutom razdoblju tečaj EUR/HRK spustio se sa razine od 7,6500 na 7,480 uz tek poneku blagu korekciju.

Dospijeća terminskih kupoprodaja tokom ljetnih mjeseci smanjivala su pritisak na daljnje jačanje HRK u odnosu na EUR. Krajem vrhunca turističke sezone tečaj EUR/HRK vratio se na razinu od 7,500 gdje se kretao unutar uskog raspona sve do kraja studenog. U međuvremenu je Hrvatska Narodna Banka ponovno intervenirala kupovinom EUR-a.

Nešto veći pomaci dogodili su se u prosincu kada je tečaj EUR/HRK s razine od 7,510 dosegnuo razinu od 7,560, Ipak, spomenuti se ne bi dogodilo da HNB ponovno nije intervenirala na deviznom tržištu kupivši od poslovnih banaka gotovo 800 milijuna EUR. Kraj godine tečaj EUR/HRK dočekao je na gornjoj granici raspona od 7,560.

Tečaj USD u odnosu na HRK kretao se na godišnjoj razini u rasponu od 6,540 početkom svibnja do 7,270 krajem godine. Jačanje USD posljedica je politike FED-a i značajno bolje fundamentalne slike u SAD-u u odnosu na Europu.

Tržište dužničkih papira

Domaće tržište kapitala, kako dioničko tako i tržište duga i dalje ne ostvaruje svoj potencijal u potpunosti iako je zamjetan određeni pomak u odnosu na prethodne godine. Aktivnosti izdavatelja duga putem javnih ponuda često su ograničene na refinanciranje duga u dospijeću uz znatno povećanje upita u pogledu novih izdanja, odnosno financiranja na tržištu i duga i vlasničkog kapitala.

VI. Financijska tržišta (nastavak)

Republika Hrvatska je zadržala kontinuitet aktivnosti na domaćem tržištu izdanjem dvije obveznice ukupnog nominalnog iznosa 10 milijardi HRK, najvećim dijelom za pokriće iskupa domaćih obveznica koje dospijevaju.

Banka je u 2016. godini kao vodeći aranžer osigurala dva izdanja obveznica Ministarstva financija Republike Hrvatske ukupnog nominalnog iznosa 10 milijardi HRK i obveznica Atlantic Grupe d.d. nominalnog iznosa 200 milijuna HRK.

Realiziranim transakcijama aranžiranja obveznica Banka se kontinuirano nalazi među vodećim aranžerima dužničkih vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj s 21,38% tržišnog udjela u Republici Hrvatskoj u 2016. godini, čime potvrđuje svoju stratešku orijentaciju podržavanja razvoja tržišta kapitala unatoč vrlo izazovnim okolnostima.

Povrh navedenih transakcija na domaćem tržištu kapitala, Banka je također kao agent izdanja sudjelovala u procesu provedbe dokapitalizacije društva Ilirija d.d. (SPO).

Tržište vlasničkih papira

Iako 6,2 milijardi HRK prometa dionicama na Zagrebačkoj burzi nije bilo dovoljno da se dostigne i prestigne promet od 6,4 milijardi HRK iz 2013. godine, možemo ustvrditi da nije nedostajalo aktivnosti i događanja u ovoj godini.

Dionički indeks CROBEX ostvario je porast preko 20% u ovoj godini sa 1.667 boda početkom godine na 2.003 boda na kraju godine.

Najlikvidnija dionica je i dalje ona Hrvatskog Telekomu s udjelom od 17% ukupnog prometa Zagrebačke burze, no treba istaknuti i dionicu Valamar Rivijere iz Poreča, kao predvodnicu dionica iz turističkog sektora koja je ove godine ostvarila promet od 11,3% ukupnog prometa Zagrebačke burze. AD plastik d.d. je bila dionica s najvećim porastom cijene, a dionica Atlantske plovidbe je bila dionica s najvećim porastom prometa.

2016. godina bila je godina preslagivanja portfelja i ona u kojoj je država prodavala udjele u dioničkim društvima. Najznačajnija prodaja bila je prodaja 20% dionica Končar Elektroindustrije mirovinskim fondovima iz lipnja ove godine, vrijedna gotovo 360 milijuna kuna, a u transakciji je sudjelovala i naša služba brokerskih poslova. Tako su mirovinski fondovi stekli udjel od gotovo 45% u kompaniji.

Sljedeća velika transakcija dogodila se početkom studenog kada je norveški mirovinski fond SKAGEN prodao svojih 7% dionica PODRAVKA d.d. mirovinskim i investicijskim fondovima. Vrijednost transakcije iznosila je 186,5 milijuna HRK i u potpunosti je izvršena od strane brokera Erste Banke.

Služba skrbništva

Tržišna vrijednost imovine pod skrbništvom u 2016. godini narasla je za 11,74% u odnosu na 2015., te je na 31. prosinca 2016. iznosila 7,98 milijardi HRK. Zabilježen je pad broja transakcija klijenata s financijskim instrumentima od 22,65% u odnosu na 2015.

VII. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda ustanovljenih radi utvrđivanja, mjerenja, odnosno procjenjivanja, ovladavanja i praćenja rizika, uključujući i izvješćivanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju. Banka je dužna redovito mjeriti odnosno procjenjivati rizike koje je utvrdila u svojem poslovanju. Postupci mjerenja odnosno procjenjivanja rizika moraju obuhvaćati prikladne kvantitativne i/ili kvalitativne metode mjerenja odnosno procjene rizika koje će omogućiti i uočavanje promjena u profilu rizičnosti Banke, uključujući i pojavljivanje novih rizika.

Najznačajniji rizici kojima se Banka susreće u poslovanju su: kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Kreditni rizik predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja dužnikove obveze prema Banci i nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Banke po plasmanima i s njima povezanim naknadama i kamatama neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku. Banka identificira, mjeri, prati, kontrolira, odnosno aktivno upravlja kreditnim rizikom kao jednim od najvažnijih rizika, te utvrđuje postojanje primjerene razine kapitala za pokriće tih rizika. Rizici povezani sa kreditnim rizikom su: valutno indicirani kreditni rizik, rezidualni rizik, rizik države, razrjeđivački rizik i rizik koncentracije velikih izloženosti.

Tržišni rizici predstavljaju rizik gubitka po otvorenim pozicijama koji proizlaze iz promjene kretanja tržišnih cijena, uključujući promjene kamatnih stopa, tečaja valuta i cijena vrijednosnih papira. U tom smislu tržišni rizik podrazumijeva: (i) kamatni rizik, (ii) valutni rizik i (iii) rizik ulaganja u vrijednosne papire.

Operativni rizik je rizik neočekivanog, izravnog ili neizravnog gubitka nastalog uslijed djelovanja ljudskog faktora, neadekvatnih postupaka i kontrola, tehnološkim propustima, nesrećama i vanjskim faktorom, kao i pravni rizik koji predstavlja mogućnost odljeva novčanih sredstava Banke zbog utvrđenih naknada ili izrečenih kazni i sankcija proisteklih iz sudskog, upravnog ili drugog postupka zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obveza Banke, dok istovremeno isključuje strateški i reputacijski rizik.

Rizik likvidnosti jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospjeću. Rizik likvidnosti proizlazi iz ročne neusklađenosti izvora i plasmana.

Banka osim navedenih rizika upravlja i svim ostalim rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju kao što su: sistemski, regulatorni, rizik poslovnog okruženja itd.

VIII. Erste Bank AD Podgorica

Erste Bank AD Podgorica (EBM) je u 2016. godini nastavila trend dobrog poslovanja pridobivajući nove klijente i razvijajući odnose s postojećim i time ostvarila dobit prije poreza u iznosu od 8,68 milijuna EUR, što je 18% više u odnosu na prethodnu godinu. Dobit nakon poreza iznosi 7,9 milijuna EUR s povratom na kapital od čak 14,2% i povratom na aktivu od 1,9%. Ukupni prihodi iz poslovanja ostvareni su u iznosu od 22,8 milijuna EUR, što je 3% više u odnosu na 2015. godinu.

Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu 19,1 milijuna EUR i za 3% je veći u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Neto kamatna marža se smanjila sa 6,30% na kraju 2015. godine na 5,79% na kraju 2016. godine. Znatno pad aktivnih kamatnih stopa doveo je do sniženja kamatne marže i pored pada pasivnih kamatnih stopa.

Neto prihod od naknada i provizija je povećan za 3,66% i iznosio je 3,3 milijuna EUR. Rast neto prihoda od naknada i provizija je u skladu s orijentacijom EBM na povećanje nekamatnih prihoda kao i povećanje broja aktivnih klijenata i usluga koje pruža.

Troškovi rezerviranja su bili pozitivni i iznosili su 678 tisuća EUR. Trošak kreditnog rizika iznosio je -0,3% i veći je u odnosu na kraj 2015. godine kad je iznosio -0,6%. Pokrivenost NPL-a rezervama je visoka i iznosila je 106% na kraju 2016., što predstavlja rast u odnosu na kraj 2015. godine kada je iznosila 98%. Navedeno je rezultat uloženi napora na kontroli naplate, kao i konzervativnog rizičnog apetita EBM, koji je prilagođen zahtjevnim tržišnim uvjetima.

Troškovi poslovanja ostvareni su u iznosu od 14,66 milijuna EUR i u odnosu na prethodnu godinu povećali su se za 0,2%, dok se omjer troškova i prihoda smanjio sa 66,2% na 64,4%. Na kraju godine ukupna imovina iznosila je 450,48 milijuna EUR i povećala se za 22% u odnosu na 2015. godinu. Neto krediti klijentima iznose 251,8 milijuna EUR i za 6,8% su veći u odnosu na 2015. godinu; od toga 156,7 milijuna EUR se odnosi na kredite stanovništvu, a 95,1 milijuna EUR na kredite pravnim osobama.

U sektoru stanovništva odobreno je 89,41 milijuna EUR kroz 11.034 kreditna aranžmana, što predstavlja rast plasmana u odnosu na prethodnu godinu za 36,14 milijuna EUR ili 67,84%. Najveći udio u ukupnom plasmanu odnosio se na gotovinske kredite (70,44%), stambene kredite (20,05%) te hipotekarne i kredite za adaptaciju (4,20%). U skladu sa strategijom EBM nastavljen je orijentacija klijenata na standardne retail proizvode, tako da se u 2016. godini od ukupnog plasmana, 94,69% odnosilo na core retail proizvode. Tržišni udjel kreditnog portfelja stanovništva iznosio je 16,07% i povećao se za 0,73 p.b. u odnosu na prošlu godinu.

U segmentu poslovanja s gospodarstvom zabilježen je bruto pad kreditnog portfelja od 7,13 milijuna EUR (6,46%) u odnosu na kraj 2015. Ovo je prvenstveno rezultat smanjenja izloženosti prema javnom sektoru uslijed redovnih otplata postojećeg portfelja od 11 milijuna EUR, a što je u skladu sa strategijom u dijelu financiranja ovog segmenta. Kod privatnih tvrtki zabilježen je rast neto kredita za 4 milijuna EUR (5,55%) čime je tržišni udjel u ovom segmentu povećan sa 7,87% na 8,39%, te predstavlja 36,6% neto rasta tržišta. Također, očuvana je i dodatno poboljšana kvaliteta portfelja kroz naplatu NPL-a koji je s ionako niskih 7,69% na kraju 2015., dodatno poboljšana na 5,64 % na kraju 2016. godine.

VIII. Erste Bank AD Podgorica (nastavak)

Tijekom godine dodatni naponi su uloženi i na provođenju zajedničkog nastupa sektora gospodarstva i sektora stanovništva u cilju privlačenja tvrtki i njihovih zaposlenika. Također, značajni naponi su uloženi u daljnje intenziviranje suradnje s klijentima, što je doprinijelo rastu nekamatnih prihoda.

Tijekom 2016. godine ukupni depoziti klijenata povećali su se za 57,1 milijuna EUR i iznosili su 336,9 milijuna EUR na kraju 2016. godine, od čega se na depozite stanovništva odnosi 185,8 milijuna EUR, a na depozite pravnih osoba 151,1 milijuna EUR.

Ostvareni rezultat se može smatrati još značajnijim imajući u vidu da je ostvaren u periodu koji su karakterizirali i dalje kompleksni uvjeti poslovanja na lokalnoj razini. Pažnja je istovremeno bila usmjerena na rekonstrukciju postojećih filijala prema standardima Erste grupe i povećanju baze klijenata. Erste Bank AD Podgorica posluje kroz mrežu od 17 filijala širom Crne Gore i uslužuje više od 83.000 klijenata na kraju 2016. godine

Erste Banka će nastaviti ciljano razvijati proizvode i usluge analizirajući potrebe i potencijal tržišta kako bi svojim klijentima pružila kvalitetnu podršku. U fokusu će biti povećanje baze klijenata i stupnja njihovog zadovoljstva, uz brigu o dobrobiti zaposlenih, društvene zajednice i dioničara.

IX. Erste Card Club d.o.o.

Općenito o aktivnostima društva

Tijekom 2016. Erste Card Club d.o.o. (dalje u tekstu ECC) je povećao broj kreditnih kartica i prometa na prodajnim mjestima. Nastavljeno je i kontinuirano širenje vlastite EFT POS mreže i pozicioniranje na prodajnim mjestima, s fokusom na turistički sektor i internet. Ovime su, uz optimizacije na troškovnoj strani, kompenzirani regulatorni pritisci na prihode. Rast osobne potrošnje i trgovine na malo odrazio se i na rast tržišta kartičnog poslovanja u broju kartica te broju i volumenu transakcija. Utjecaj turističke sezone pozitivno se odrazio na rast acquiring prometa (acquiring *promet*: promet ostvaren na vlastitoj EFT POS mreži ECC-a). Nastavljen je trend smanjenja prosječnih provizija kod trgovaca, kao indirektan odgovor tržišta na primjenu EU IF regulative.

Aktivnosti ECC-a u 2016. bile su usmjerene na realizaciju nekoliko projekata ECC-a, sudjelovanje u grupnim projektima (IFRS9, BIC, IRB, uCOIN) te kontinuiranu implementaciju i usklađivanje s grupnim politikama i regulatornim zahtjevima. Pored toga, ECC je prešao na novi, tehnološki napredniji poslovni sustav. Osim migracije cjelokupnog poslovanja, prelazak na novi poslovni sustav C3.1. obuhvaćao je i razvoj novih poslovnih funkcionalnosti koje omogućavaju držanje koraka s tehnologijom i buduće razvijanje novih kartičnih proizvoda i servisa.

Operativni pregled poslovanja u 2016.

Kreditne kartice

ECC je do kraja godine imao ukupno izdano 370.316 kreditnih kartica (DC 298.402; VISA 34.212; MC 37.702), što je za 2.033 više u odnosu na prošlu godinu, odnosno porast od 0,55%. Ukupan broj kreditnih kartica društva Erste Card d.o.o. Slovenija (u cjelovitom vlasništvu Erste Card Cluba d.o.o., a dalje u tekstu EC Slovenija) na dan 31. prosinca 2016. godine iznosio je 62.773 kartica što je povećanje za 6,8% u odnosu na prethodnu godinu, uz novu prodaju od 7.056 kreditnih kartica.

Kartični promet u 2016.

Ukupan ECC issuing promet (issuing promet: promet ECC karticama na ECC i tuđim EFT POS uređajima) povećao se za 0,8% u odnosu na 2015., s tržišnim udjelom od 23,69% (smanjenje za 4 p.b. u odnosu na 3. kvartal 2015.). ECC acquiring promet (acquiring promet: promet na vlastitoj EFT POS mreži ECC-a) porastao je za 11,8% s tržišnim udjelom od 14,20% (povećanje za 37 p.b. u odnosu na 3. kvartal 2015.).

Acquiring promet Vise i MasterCarda zadržava značajan rast 27,95% u odnosu na 2015., a kao rezultat pozicioniranja na tržištu te intenzivnih aktivnosti kontinuiranog širenja EFT POS mreže te s fokusom na sektor turizma, širenje Dynamic Currency Conversion (DCC) usluge i ugovaranje prihvata na internetu. ECC je do 31. prosinca 2016. ukupno imao instalirano 19.631 EFT POS uređaja, što je 2% više nego u 2015., dok je tržišni udio u EFT POS mreži na 30. rujna 2016. iznosio je 18,65% (povećanje za 116 p.b. u odnosu na prošlu godinu). Ukupan broj ECC transakcija u 2016. iznosio je 36.340.934 s porastom od 14% u odnosu na 2015. U 2016. EC Slovenija je ostvarila ukupan promet u iznosu od 140 milijuna EUR, uz rast od 2,2% u usporedbi s 2015., dok je ukupan broj transakcija iznosio 2.030.169 s porastom od 5,2%.

IX. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Financijski pregled poslovanja 2016.

Neto dobit na konsolidiranoj razini (ECC i EC Slovenija) iznosila je 124,1 milijuna HRK s porastom od 24% u odnosu na 2015., pri čemu je ostvaren i pozitivni rezultat EC Slovenije (neto dobit 1,58 milijuna HRK). Na značajan rast neto dobiti utjecali su: jednokratni efekti prodaje poslovne zgrade, prihodi od prodaje VISA dionice te prihodi od prodaje dijela loših potraživanja, uključujući i otpis ulaganja u franšizna prava EC Slovenije. Operativni rezultat iznosio je 176,8 milijuna HRK i niži je za 6,9% u odnosu na prošlu godinu., a kao posljedica pritiska lokalne regulative smanjenja kamatnih stopa (primjena: kolovoz 2015.) te s utjecajem na smanjenje prihoda od zateznih kamata.

Kao odgovor na uvođenje interchange fee regulative (IF) iz kolovoza 2015. nastavljeno je smanjenje prosječnih provizija na prodajnim mjestima, a što je kompenzirano rastom acquiring prometa.

U skladu s preporukom Erste Grupe, ECC je provodio otpise i prodaju loših potraživanja u ukupnom iznosu od 148 milijuna HRK. Ovo je doprinijelo trendu smanjenja salda loših potraživanja (NPL), uz efikasnu naplatu i stabilan priljev novih NPL-a.

Na konsolidiranoj razini (ECC i EC Slovenija) neto prihod od kamata je iznosio 173 milijuna HRK sa smanjenjem od 14,7% u usporedbi s 2015., a kao rezultat nastavka primjene Hrvatske regulative smanjenja kamatnih stopa te prekategoricizacije dijela prihoda (9 milijuna HRK) na neto prihod od naknada. Vraćanje dodatnih 50 milijuna EUR kredita, uz odobrenje kuskog kredita od 200 milijuna HRK odobrenih od ESB, utjecalo je na smanjenje prihoda od upravljanja viškom likvidnosti i rashoda od kamata.

Konsolidirani neto prihod od naknada iznosio je 232 milijuna HRK, što predstavlja rast od 9,5% u usporedbi s 2015., a kao rezultat porasta prihoda od članarina, rasta prometa ECC-a i EC Slovenija, čime je kompenziran trend smanjenja prosječnih provizija trgovaca, te optimizacija na rashodovnoj strani (royalty pooling, naknada za plaćanje računa).

Rezervacije za rizike iznosile su 13 milijuna HRK na konsolidiranoj razini i manje su 34 milijuna HRK u odnosu na 2015., a uz stabilan priljev novih NPL-a te unapređenje starosne strukture loših potraživanja, kao posljedica efikasne naplate. Usljed ažuriranja modela za obračun općih rezervacija na zahtjev vlasnika, iste su porasle za HRK 34 milijuna. Značajno niža razina troška rezervacija u odnosu na 2015. pod utjecajem je jednokratnog efekta prihoda od prodaje loših potraživanja od 27,7 milijuna HRK. Pokrivenost loših plasmana rezervacijama stabilna je i iznosi 94,1%.

Neto rezultat trgovanja (NTR) iznosio je 4,6 milijuna HRK (2015.: 2,1 milijun HRK). Viša razina NTR-a posljedica je povoljnijih kretanja swap pointsa na tržištu te smanjenja izloženosti po FX swap-u promjenom modela financiranja iz eurskog u kunski.

Opći administrativni troškovi na konsolidiranoj razini iznosili su 232,7 milijuna HRK s rastom od 2,6% u usporedbi s 2015. U strukturi, rasli su troškovi zaposlenih, zbog završetka projekta Dinamic i većih rezervacija za bonuse odlukom Grupe, kao i trošak amortizacije, zbog pune amortizacije projekta Dinamic. Ostali administrativni troškovi su na nižoj razini u odnosu na prošlu godinu.

Ostali rezultat poslovanja u 2016. iznosio je 6,3 milijuna HRK, a odnosi se na ispravak vrijednosti licence u EC Sloveniji, ispravak vrijednosti ulaganja u DC Travel d.o.o., porez na financijske transakcije u EC Sloveniji te prihod od prodaje zgrade i prodaje VISA dionice.

IX. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Bilanca

Ukupna imovina ECC-a na konsolidiranoj razini iznosila je 3.179 milijuna HRK na 31. prosinca 2016., što predstavlja smanjenje od 7% u usporedbi s 2015.

Kredit i potraživanja od klijenata i financijskih institucija iznosili su 3.008 milijuna HRK, sa smanjenjem od 5,9% u usporedbi s 2015. što je rezultat otpisa i prodaje loših potraživanja ECC-a u iznosu od 148 milijuna HRK. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosio je 454 milijuna HRK, s padom od 19% u odnosu na 2015., kao rezultat naplate, manjeg priljeva novih rezervacija te otpisa i prodaje loših potraživanja. Obveze prema kreditnim institucijama na dan 31. prosinca 2016. godine iznosile su 1.734 milijuna HRK sa smanjenjem od 18,2% u odnosu na 2015. zbog povrata Erste Group Bank AG kredita u iznosu od 50 milijuna EUR, uz novi kunski kredit od 200 milijuna HRK te smanjenja obveza po REPO poslovima, uslijed isteka trezorskih zapisa Ministarstva financija. Ukupan kapital iznosio je 821,7 milijuna HRK, uz porast od 16,9% u usporedbi s 2015. te je isplaćena dividenda u iznosu 10% neto dobiti 2015.

POKAZATELJI	Ostvareno 2015.	Ostvareno 2016.	Indeks
RoE	14,98%	15,95%	106
RoA	2,87%	3,74%	131
Cost Income Ratio	54,41%	56,82%	104
NPL coverage	90,95%	94,13%	103

X. Erste Factoring d.o.o.

Erste Factoring (EF) je 2016. godinu završio izuzetno uspješnim rezultatom. Postojeće tržišno okruženje prepoznao je kao priliku za nastavak uspješnog poslovanja te izazov za postizanje što boljeg krajnjeg rezultata i učvršćivanje vodeće pozicije na tržištu.

Prema podacima Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) na 30. rujna 2016. Erste Factoring je zadržao vodeću poziciju na faktoring tržištu, s udjelom od 43% aktive svih faktoring društava u državi. S aspekta neto dobiti društvo zauzima 41% tržišta, jednako kao i u istom razdoblju godinu ranije.

Prinos na aktivu u 2016. godini iznosio je 2,9 %, što je nešto niže u odnosu na 3,1 % u 2015. godini, dok je prinos na kapital smanjen s 32,7 % na 22,1 %, što je posljedica većeg prosječnog kapitala u 2016. Dobit nakon oporezivanja iznosila je 80,4 milijuna HRK, što je 14,6 % manje nego godinu ranije. Tome je najviše doprinijelo smanjivanje neto kamatnog prihoda, odnosno smanjivanje prosječnih kamatnih margina i naknada na tržištu. Utjecaj na dobit imala je i promjena Zakona o porezu na dobit krajem godine, što je zbog zakonske usklade rezultiralo smanjenjem neto dobiti od 2,1 milijuna HRK. Operativni rezultat iznosio je 102,1 milijuna HRK što je smanjenje od (-12,7%) u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog pada neto kamatnih prihoda (2015. 127,5 milijuna HRK; 2016. 113,8 milijuna HRK), ali i nešto većih operativnih rashoda (2015. 12,1 milijuna HRK; 2016. 12,9 milijuna HRK). Kreditna zaduženost na kraju godine iznosila je 300 milijuna EUR te 25 milijuna HRK.

Rast potražnje za faktoringom i dalje je najveći u segmentu velikih korporativnih klijenata zbog najdužih rokova plaćanja. Međutim, primjetan je značajan porast potražnje od strane SME klijenata, a što je jedan od osnovnih strateških ciljeva EF u bližoj budućnosti. Predviđenim blagim poboljšanjem makroekonomskih pokazatelja EF će i dalje nastojati poboljšavati svoju bazu klijenata, posebice u SME segmentu, ali i općenito stabilnih tvrtki koji su lideri u svojim djelatnostima s obzirom da je svojim djelovanjem prethodnih godina uspio nametnuti faktoring kao brz i učinkovit način financiranja, kako u boljim tako i u lošijim makroekonomskim uvjetima. Nastojat će se proširiti postojeća baza klijenata i kupaca, u cilju smanjivanja koncentracijskog rizika. Važni strateški ciljevi su i nastavak unaprjeđenja asortimana kroz razvoj novih proizvoda, kao i usklada sa novim projektima (SPRING, BIC, IFRS 9). U skladu sa navedenim, posvetiti će se pozornost dodatnom razvoju baze podataka i optimizaciji procesa sa ciljem smanjivanja operativnih rizika i unaprjeđenja brzine i kvalitete usluge. Krajem 2016. u produkciju je krenuo i RICOS kojim je dodatno poboljšana kontrola i praćenje plasmana i izloženosti na razini Grupe.

U 2016. godini je ostvaren izniman uspjeh. Djelatnici su svojom profesionalnošću, timskim radom, personaliziranim pristupom i razvijanjem dugoročnih odnosa s klijentom odradili kvalitetan posao te su postignuti izvrsni rezultati. Erste Factoring će i u 2017. godini svojim pristupom tržištu nastojati uspješno poslovati i zadržati vodeću poziciju među factoring društvima unutar i izvan bankarskih institucija.

Nakon donošenja Zakona o faktoringu u 2014. i produljena rokova usklade i početka izvještavanja od strane regulatora, s prvim kvartalom 2017. započinje izvještavanje prema Zakonu i novim pravilnicima propisanim od strane HANFA-e.

XI. Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.

Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o. 2016. (Erste Leasing) godinu završio je s iznimno uspješnim rezultatom. Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora operativnog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2016. 196,4 milijuna HRK što je povećanje od 18,7% u usporedbi s prethodnom godinom. Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora financijskog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2016. 939,2 milijuna HRK što je 58,9% više u odnosu na 2015. godinu. Po vrijednosti novozaključenih ugovora Erste Leasing zauzima prvo mjesto na tržištu, s udjelom od 19,37%.

Tržišni udio iznosi 12,1% prema veličini aktive što čini rast od 2,31% u odnosu na 2015. godinu, a rezultat je porasta volumena novog financiranja.

Operativni rezultat u 2016. godini iznosio je 45,5 milijuna HRK i manji je za 10 milijuna HRK (18%) u odnosu na 2015. godinu. To je posljedica smanjenja financiranja putem operativnog najma, odnosno pada prihoda od najma na neto razini, uključujući i prihod od najma i amortizaciju, za 16,4 milijuna HRK. Udio operativnog najma u ukupnom portfelju kontinuirano pada od 2012. godine te se na godišnjoj razini smanjio za 6% na razinu od 21% u 2016. godini.

Na dan 31. prosinca 2016. godine neto dobit Društva iznosila je 35,6 milijuna HRK pri čemu je ostvaren pad od 25% (12,1 milijun HRK) u usporedbi s 2015. godinom uglavnom zbog efekta ukidanja umanjenja vrijednosti materijalne imovine (11,4 milijuna HRK) u 2015. godini.

Ukupna imovina Erste Leasinga na dan 31.12.2016. iznosila je 2.176 milijuna HRK, što predstavlja povećanje 18,4% u usporedbi s 2015. godinom. Krediti i ostala potraživanja iznosili su 1.560 milijuna HRK s udjelom od 71,7% u ukupnoj imovini, što je porast od 31,4% u usporedbi s 2015. godinom uzrokovan povećanjem volumena financiranja u financijskom najmu.

U narednom razdoblju poseban naglasak bit će na proširenju baze klijenata te zadržavanju vodeće pozicije financiranja objekata leasinga iz svih segmenata tržišta uz nastavak redovitog usavršavanja kvalitete usluga.

Nefinancijsko izvještavanje

Europska Unija (EU) je Direktivom 2014/95/EU propisala obavezno nefinancijsko izvještavanje kompanija unutar EU, a ista je direktiva implementirana u hrvatsko zakonodavstvo u prosincu 2016. godine. Bez obzira na tu nedavno donesenu zakonsku obavezu Erste Banka već od ranije ima tradiciju izvještavanja javnosti o svojim aktivnostima iz segmenta nefinancijskog i društveno odgovornog poslovanja putem svojih Godišnjih izvještaja.

Nefinancijskim izvještavanjem te društveno odgovornim poslovanjem banka podržava i potiče razvoj različitih segmenta društva. To postiže kroz širok spektar aktivnosti, usmjerenih prema dobrobiti vlastitih klijenata, ali i puno šire društvene zajednice u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim, obrazovnim, kulturnim i sportskim institucijama širom Republike Hrvatske. Banka pritom uvijek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe društva.

I. Klijenti

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Erste Banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih određenim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove potrebe i životne situacije. Na taj način omogućena je bolja dostupnost financijskih proizvoda većem broju klijenata kao što je primjerice posebna ponuda kreditnih proizvoda osobama zaposlenim na određeno vrijeme ili mogućnost korištenja počeka tijekom otplate kredita.

Uz to, Banka periodički organizira različite radionice i edukacijske module za klijente i širu javnost. Tako je tijekom 2016. godine održana serija predavanja pod nazivom *Mala škola bankarenja* usmjerena na financijsku pismenost i namijenjena osnovnoškolskoj djeci te prezentirana na razumljiv način kroz učenje osnovnih informacija i zanimljivosti o novcu, štednji, internetskoj kupovini i ostalim povezanim temama.

Jasna, transparentna i jednostavna komunikacija prema klijentima jedan je od naših glavnih ciljeva, a u želji kako bismo im ponudili najbolja rješenja za ostvarenje njihovih ciljeva. Korisne savjete iz područja financija redovito objavljujemo putem Facebook i internetske stranice banke te i na taj način doprinosimo edukaciji i transparentnoj komunikaciji s našim klijentima, ali i široj javnosti, o brojnim temama poput sigurnosti bankovnih kartica, savjeta za štednju, zaštite od prijevara i slično.

U 2016. godini održano je druženje i panel rasprava s klijentima - malim poduzetnicima, kako bi kroz otvorenu diskusiju i rad u grupama imali priliku direktno čuti glas klijenata, njihova promišljanja o postojećem radu banke s poslovnim subjektima te kroz otvorenu raspravu o svakodnevnim potrebama klijenata dobiti odgovore i prijedloge koji će banci omogućiti bolju prilagodbu svog načina rada uključujući kreiranje i prilagodbu proizvoda i usluga, a sve u cilju olakšavanja njihovog poslovanja i obostrane uspješne suradnje. Namjera banke je i dalje, kroz događanja sličnog tipa, biti u prilici čuti svoje klijente i njihove potrebe kroz otvorenu komunikaciju, a sve u cilju postizanja bolje usluge i kvalitetne suradnje te partnerskog odnosa prema klijentima.

Tijekom prošle godine Banka se, kao svojevrsan nastavak uspješnog projekta mikrofinanciranja provedenog u razdoblju 2011. - 2014. godine, uključila i u Grupnu inicijativu društveno odgovornog bankarstva Korak po korak, čiji je cilj izravno odgovoriti na potrebe onih segmenata društva koji tradicionalno nisu imali pristup bankarskim uslugama.

I. Klijenti (nastavak)

Unutar Erste Banke osnovana je posebna Služba za društveno odgovorno bankarstvo koja ima za cilj poticanje financijske inkluzije pojedinaca s niskim primanjima, poduzetnika početnika i društvenih organizacija, nudeći im pristup osnovnim financijskim proizvodima, financijsko savjetovanje i mentorstvo skrojeno prema njihovim potrebama, što im omogućuje stjecanje financijskog samopouzdanja te dugoročno podiže kvalitetu života. Tijekom 2016. godine pokrenut je program Poduzetnički starter namijenjen nezaposlenim osobama koje žele krenuti u poduzetničke vode, odnosno poduzetnike-početnike koji su unutar posljednje dvije godine započeli poslovanje. Riječ je o jedinstvenom programu na hrvatskom tržištu čiji je cilj poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetništva pružanjem podrške na putu oblikovanja i realizacije poslovne ideje, a uključuje i besplatne on-line edukacije o relevantnim poduzetničkim temama, savjetovanje i financiranje u suradnji s Hrvatskom bankom za obnovu i razvoj (HBOR), Europskim investicijskom fondom (EIF) i Europskom unijom (EU) u okviru programa za konkurentnost i inovacije (CIP Program).

Erste Banka veliku pozornost obraća na kvalitetu usluge te nastoji biti vodeća banka po pitanju zaštite potrošača i izvanrednog korisničkog iskustva. Kako bismo to postigli poslujemo iznad okvira onog što je zakonom propisano (omogućavamo transparentno i jednostavno podnošenje i rješavanje prigovora pri čemu 77% prigovora rješavamo u roku tri radna dana). Težimo stvaranju korisničkog iskustva koje je temeljeno na povratnoj informaciji naših klijenata. Kontinuirano mjerimo korisničko iskustvo te na temelju rezultata unaprjeđujemo procese, proizvode i usluge. Među ključnim pokazateljima uspješnosti, ciljevi u vezi s kvalitetom usluge zauzimaju važno mjesto u našoj organizaciji.

Uz sve navedeno, banka je za svoje klijente osmislila i ponudila nekoliko proizvoda s namjenom financiranja energetske učinkovitosti tzv. eko kredita, kako za građane tako i za kompanije, a koji potiču iskorištavanje ekoloških oblika energije, upotrebu obnovljivih izvora, energetske efikasnost i slično, a čime dodatno potiče razvoj održivosti i energetske učinkovitosti u društvu. Banka surađuje s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama kako bi klijentima, u privatnom i javnom sektoru, ponudili povoljnije uvjete financiranja projekata na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije i to onih linija koje klijentima ujedno daju i mogućnost dobivanja bespovratnih sredstava, a sve u cilju kako bi još više potaknuli „ekološki osviještene“ investicije i time doprinijeli ekologiji i ukupnoj održivosti društva.

II. Zaposlenici

Banka svim svojim zaposlenicima nastoji osigurati kvalitetno radno okruženje kroz adekvatnu edukaciju i obrazovanje, zaštitu zdravlja, rodnu ravnopravnost i smanjenje nejednakosti, osiguranje kvalitetnih uvjeta rada i socijalnog dijaloga, sprječavanje kršenja ljudskih prava i diskriminacije te nastoji ostvariti maksimalnu transparentnost i dijalog s lokalnom zajednicom.

Edukacija i obrazovanje

U našoj kompaniji vjerujemo da je optimalan način učenja kombinirani pristup, stoga Erste Banka nudi razne mogućnosti i vrste obrazovnih programa:

- učenje u učionici: formalan oblik edukacije (seminari, treninzi, radionice, konferencije)
- obrazovanje uz posao i mentora
- *coaching*
- rotacije
- *e-learning*
- stručna literatura
- sudjelovanje u projektima i slično

Standardizirani treninzi i edukacije, koji su organizirani u Banci, sadržani su u Katalogu edukacija koji predstavlja zaseban dokument te je objavljen na intranetu Banke i dostupan svim zaposlenicima. Katalog edukacija podijeljen je na:

- stručne edukacije po specijaliziranim znanjima odnosno organizacijskim jedinicama
- edukacije vezane uz model ključnih kompanijskih edukacija – odvojeno za zaposlenike i rukovoditelje
- *e-learning* edukacije vezane za ključne kompanijske edukacije koje su uvedene u 2016. godini
- *MS Office* edukacije
- programi rotacije zaposlenika
- edukacije iz domene Sektora ljudskih potencijala (*Train-the-Trainer*, Edukacija mentora i sl.)

Svi zaposlenici imaju mogućnost prijaviti se na dio edukacija na vlastitu inicijativu i bez obzira na vrstu posla i radno mjesto na kojem rade. U protekloj godini 100% zaposlenika je prošlo neki oblik edukacije. Ukupan broj sati provedenih na treninzima prošle godine iznosio je 74.993 sata, a prosječan broj po zaposleniku bio je 33,34 sata.

Zaštita zdravlja

Zaštita zdravlja zaposlenika važan je čimbenik za poslovanje svakog poduzeća. Banka nudi nekoliko osnovnih mogućnosti u području zaštite zdravlja:

- Polica privatnog zdravstvenog osiguranja u poliklinici koju imaju pravo koristiti svi zaposlenici Banke; godišnji besplatan sistematski pregled, s indiciranim pretragama; preventivno cijepljenje protiv gripe na trošak poslodavca
- 24satno dodatno osiguranje od nezgode
- Predavanja na temu zdravlja koja su dostupna zaposlenicima u nekoliko najvećih gradova
- Benefiti u smislu povoljnijih cijena usluga i proizvoda koje omogućava kroz široku i stabilnu mrežu vanjskih partnera (npr. popusti u sportskim objektima i sl).
- Sudjelovanje na sportskim događanjima (Bankarske igre, B2B utrka i sl.)

II. Zaposlenici (nastavak)

Sve beneficije vezane uz zdravlje dostupne su u jednakoj mjeri svim zaposlenicima - članovima Uprave, kao i svim ostalim zaposlenicima Banke. Banka polaže veliku pažnju na to da svim zaposlenicima pruži jednak paket za poticanje dobrobiti i zdravlja.

Rodna ravnopravnost i smanjenje nejednakosti

Erste Banka obraća pažnju na jednaku zastupljenost oba spola prilikom zapošljavanja te redovito prati omjere po spolu, kako općenito, tako i po posebnim kategorijama (npr. rukovoditeljske pozicije). Banka je sudjelovala i u programima edukacije za žene rukovoditeljice. Od 2016. godine direktorica ljudskih potencijala Erste Banke Hrvatske je i glavni diversity manager na razini međunarodne Erste Group. Banka je donijela i usvojila pravilnik o upravljanju raznolikošću odnosno Diversity policy koji je jedinstven za cijelu Erste grupu, a od 2017. godine će se na lokalnim razinama nadopunjavati ovisno o specifičnim pitanjima pojedine zemlje, a također ima usvojen i Etički kodeks.

Tijekom 2016. godine bilo je i nekoliko inicijativa vezanih uz poticanje raznolikosti kao što su:

- Stipendije - zastupljenost žena u IT sektoru, odnosno zanimanju (*IT LAB*)
- Edukacije znakovnog jezika
- „*Future leaders – development of women leadership potential*“ edukacija
- *Europa Donna Association* – edukacija zaposlenica

U Erste Banci 75,5 % zaposlenika čine žene, a preostalih 24,3 % muškarci. No, omjer muškaraca i žena na rukovodećim pozicijama je takav da veći udjel imaju žene, 64,24 %, dok muškarci zauzimaju 35,76 posto rukovodećih mjesta. Prosječna dob zaposlenika u kompaniji iznosi 39 godina, dok je prosječna dob zaposlenika na rukovodećim pozicijama nešto viša i iznosi 43 godine. U Erste Banci rade i osobe s invaliditetom koje čine 1,11% zaposlenih.

Uvjeti rada i socijalni dijalog, sprječavanje kršenja ljudskih prava i diskriminacije

Suzbijanje diskriminacije propisano je „Pravilnikom o radu“ u kojem je opisan i postupak prijave te aktivnosti koje moraju poduzeti osobe ovlaštene za rješavanje prigovora. Posebnom odlukom Uprave imenovane su osobe iz Sektora pravnih poslova i Sektora ljudskih potencijala zadužene za rješavanje prigovora vezanih uz zahtjeve za zaštitu dostojanstva i zaštitu od diskriminacije unutar Erste Banke.

Diskriminacija u procesu regrutiranja i selekcije ne postoji, a u natječajima za zapošljavanje uvijek je naglašeno da se osobe oba spola mogu javiti. Na natječaje se imaju prilike javiti svi zainteresirani kandidati koji odgovaraju uvjetima radnog mjesta, a koji su definirani u tekstu objavljenog oglasa.

Transparentnost i dijalog s lokalnom zajednicom

Erste Banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost. Tome doprinose i partnerske suradnje s brojnim udrugama, fakultetima, izlaganja i prezentacije na sajmovima i skupovima širom Hrvatske, a samo neki od primjera su:

- Partnerstva sa studentskim udrugama:
  - Banka je u 2016. godini postala *Zlatni partner* studentske udruge AIESEC
  - Sudjelovanje na projektima drugih studentskih udruga od kojih izdvajamo:
    - sponzoriranje Dana inženjera Udruge BEST
    - sudjelovanje u projektu *Startup* od udruge eSTUDENT
    - posjete studenata banci, organizirane u suradnji s fakultetima-partnerima

II. Zaposlenici (nastavak)

- Sajmovi:
  - HZZ sajmovi u svim većim gradovima Hrvatske
  - Izlaganje na Sajmu stipendija i visokog obrazovanja u Zagrebu i Rijeci
  - Izlaganje na FER-u unutar 5. tjedna karijera
  - Brončani izlagač na Virtualnom sajmu karijera i znanja.

- Suradnja s fakultetima:
  - 2016. potpisan je ugovor za stratešku suradnju između Visoke tehničke škole u Bjelovaru i Erste Banke, u cilju osnivanja preddiplomskog stručnog studija računarstva, kojim se banka obvezala surađivati u izradi kurikuluma stručnog studija te u akademskoj godini 2017./2018. sudjelovati i u izvođenju kurikuluma (izborni predmeti);
  - Sudjelovanje na konferencijama u organizaciji fakulteta, npr. *InspireMe* konferencija u organizaciji Ekonomskog fakulteta Rijeka;
  - S varaždinskim Fakultetom organizacije i informatike (FOI) dogovorena je suradnja temeljem koje će se studentima FOI-ja omogućiti izvođenje obveznih stručnih praksi koje su sastavni dio nastave studenata na diplomskom, odnosno stručnom studiju. Pored same prakse, Banka će studentima pružati podršku u izradi diplomskih radova, omogućiti upotpunjavanje teoretskog znanja praktičnim te ih uključivati u radno okruženje. Kao dio suradnje, studentima koji upisuju prvu godinu studija, banka će omogućiti ostvarivanje usluge Erste paketa za mlade po posebnim uvjetima - bez naknade prvih šest mjeseci.
  - Razna *ad hoc* stručna predavanja i predstavljanja studentskih programa
  - Podrška u pronalasku mentora u Banci za pisanje diplomskog rada za studente

Od početka 2016. godine fokus je na studentskoj populaciji, zajedno sa Sektorom građanstva – poslovnica za mlade zvane Erste Club, kreirani su posebne vizuali za objedinjeno komuniciranje prema ovoj populaciji u različite svrhe, kao što su:

- studentske stručne prakse u trajanju od mjesec dana
- studentski poslovi (preko studentskog ugovora)
- studentski programi: Generalna Proba i *IT Lab* i
- program stipendija: *Best of South-East*

Uz sve navedeno, Erste Banka potiče i organizira i određene oblike korporativnog volontiranja, a kako bi dodatno potaknula društvenu svijest i empatiju svojih zaposlenika za one u društvenoj zajednici kojima je to najpotrebnije.

Zaštita na radu

Zaštita na radu sastavni je dio naše organizacije rada i izvođenja radnog procesa koja se ostvaruje primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, tehničkih uputa i uputa za uporabu proizvođača, nadređenih mjera tijela nadzora i sl. Svrha provedbe zaštite na radu u banci je stvaranje sigurnih radnih uvjeta kako bi spriječili ozljede i nezgode na radu. Redovito osposobljavamo radnike za rad na siguran način, a s ciljem njihova upoznavanja s opasnostima i štetnostima po njihov život i zdravlje, kao i s mjerama zaštite prilikom obavljanja konkretnih poslova i radnih zadataka kako bi se otklonile postojeće opasnosti ili smanjile na najmanju moguću mjeru sukladno propisanom Zakonom o zaštiti na radu te podzakonskim aktima.

III. Društvo i zajednica

Erste Banka njeguje dugu tradiciju donatorskog i društveno odgovornog poslovanja te podržava širok spektar humanitarnih i obrazovnih, ali i kulturnih i sportskih institucija širom Hrvatske, uzimajući u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu. U tu je svrhu tijekom 2016. godine izdvojila više od 8 milijuna HRK. Sažetak sadržaja najvažnijih inicijativa koje smo sponzorski ili donacijski podržali slijedi u nastavku:

- 120 projekata i ustanova humanitarnoga karaktera
- 88 projekata edukativnog karaktera
- 107 klubova, udruga i projekata sportskog karaktera
- 95 projekata i ustanova kulturno umjetničkog karaktera

Pri tome bi, vezano uz inicijative u kulturi, posebno istaknuli projekt „Urbanka“ - kreativnu platformu Erste Banke za potpomaganje kulturnih projekata. Sastavni dio Urbanke je projekt „Erste fragmenti“ koji je u prošloj godini održan 12. put za redom. Riječ je o godišnjem natječaju za otkup umjetničkih djela mladih hrvatskih umjetnika (do 30 godina starosti), koji je lani zabilježio rekordan broj prijava, njih čak 250. Osim otkupa radova odabranih od strane stručnog žirija Erste Banka potpomaže mlade umjetnike i kroz dodjelu nagrada te kroz stipendiranje studenata Akademije likovnih umjetnosti. Od početka „Erste fragmenata“ 2002. godine do danas, Erste Banka je kroz taj projekt otkupila više od 170 umjetničkih djela. Nadalje, banka je tijekom 2016. godine organizirala i drugo izdanje projekta „Fragmentologija“, izložbenog ciklusa u novim, urbanim galerijskim prostorima (jednu u Rovinju i tri u Zagrebu), a koji uključuju i 24-satna pop-up izlaganja radova otkupljenih kroz „Erste fragmente“ te i time potaknula razvoj kulture u Hrvatskoj.

Erste Banka u svojim svakodnevnim aktivnostima uvijek vodi računa i o edukaciji, kako klijenata, tako i široj javnosti. Tako je, da bi dodatno potaknula obrazovanje iz područja financijske pismenosti, organizirala cjelogodišnju izložbu „Abeceda novca“ koja je realizirana u suradnji s Dječjim muzejom „ZOOM“ iz Beča i Dječjim muzejom „Frida & Fred“ iz Graza. Izložba je inicirana u okviru programa Erste grupe "sponzorstvo za bolje sutra", a riječ je o interaktivnoj izložbi namijenjenoj djeci u dobi od osam godina i više, a koja djecu uči osnovama financijske pismenosti i povijesti novca kroz niz praktičnih vježbi. Izložba je postavljena u Tehničkom muzeju u Zagrebu a tijekom 2016. godine vidjelo ju je čak 164.000 posjetitelja.

Društvenu odgovornost potičemo i kroz odabir dobavljača i vrste roba i usluga koje koristimo, uključujući i promotivne marketinške materijale. Između ostalog, nerijetko biramo proizvode koji imaju ekološki certifikat ili su finalan proizvod nekog društveno-odgovornog projekta u koji su uključene marginalizirane skupine iz društva. Tako, primjerice, na kraju svake godine naručujemo blagdanske čestitke od SOS Dječje selo Hrvatska a ne od komercijalnih dobavljača te time potičemo odgovorno poslovanje unutar društva i zajednice.

IV. Etičnost, ekologija i ljudska prava

U segmentu ekologije i okoliša Erste Banka stremi što kvalitetnijim poslovnim procesima i ekološki održivom poslovanju. Prilikom uređenja poslovnica, ali i u svom svakodnevnom radu, te u komunikaciji s klijentima nastojimo postići što više ekološke standarde.

Zbog ekološkog aspekta uštede papira, ali i jednostavnije upotrebe, potičemo klijente banke da što više rade i posluju on-line stoga je banka omogućila i digitalno podnošenje zahtjeva za proizvodima banke, a Opći uvjeti poslovanja dostupni su u poslovnica putem tablet uređaja, umjesto na papiru. Plakate u poslovnica što većim dijelom nastojimo, gdje god je to moguće, zamijeniti digitalnim ekranima. Umjesto klasičnih obavijesti koje šaljemo poštom na kućnu adresu, nastojimo sve veći broj dopisa klijentima slati elektroničkom poštom, a često puta provodimo i pojedinačne kampanje za prelazak s papirnatih mjesečnih izvoda, na one elektroničke.

U svom svakodnevnom poslovanju u cijeloj Erste Banci u Hrvatskoj koristimo ekološki, reciklirani papir za printanje. Uz to, na inicijativu zaposlenika, pokrenut je i hvale vrijedan „Projekt za PET“. Riječ je o projektu organiziranog prikupljanja plastične ambalaže u Erste poslovnim centrima u Zagrebu i u Bjelovaru koji se provodi u suradnji s Udrugom za promicanje inkluzije. Zaposlenici banke prikupljaju plastične flaše od napitaka koje korisnici udruge odnose na reciklažu, a od prikupljenih sredstava financiraju dio svojih potreba. Ograniziranim prikupljanjem plastične ambalaže Erste Banka dvostruko pomaže zajednici u kojoj posluje. Osim recikliranja velikih količina plastičnih boca, što je samo po sebi ekološki koristan čin, banka pomaže pokretanje poduzetničke aktivnosti socijalno ugrožene populacije – osoba s intelektualnim poteškoćama koje se inače vrlo teško zapošljavaju.

Odabir dobavljača

Erste Group gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodimo računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te biramo kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standarima koji uključuju socijalne i okolišne utjecaje.

Erste Group Procurement (EGP) je tvrtka Erste Group specijalizirana za nabavu. Osnovni nam je cilj osigurati transparentnu i poštenu nabavu i opskrbu te takve ugovore. Ispunjavanje potreba Erste grupacije za tuzemnim i inozemnim dobrima i uslugama, isporučenima na vrijeme i u skladu sa zahtjevima kvalitete, po najboljim mogućim uvjetima - predstavlja ključan element.

Dobavljači Erste Group obvezani su ispuniti propisane standarde u područjima poslovne etike, zaštite okoliša i ljudskih prava.

Tijekom ispunjavanja svojih ugovornih obveza od dobavljača materijala, opreme i usluga odabranih za naše partnere očekujemo: poštivanje nacionalnih i lokalnih zakona i propisa, ispunjavanje svih zakonskih obveza koje se tiču zdravlja i sigurnosti njihovih zaposlenika i izvođača, odlučno poštivanje ekoloških propisa, poštivanje i primjenu temeljnih principa korporativne društvene odgovornosti, zaštitu osnovnih ljudskih i radničkih prava, zaštitu okoliša, promoviranje zdravlja i sigurnosti te odlučnu borbu protiv korupcije.

To se također izražava u Pravilima ponašanja dobavljača koja su javno dostupna na internetskoj stranici Erste Group Procurement.

Erste Group Procurement nosi „CIPS oznaku etičnosti“. Ovaj certifikat je osiguran od strane „Ovlaštenog instituta za nabavu i opskrbu“ (CIPS). Taj se certifikat izdaje kompanijama koje su predane visokim standardima etičnosti i koje su dokazale da svoje zaposlenike obučavaju te da posluju u skladu s istima.

IV. Etičnost, ekologija i ljudska prava (nastavak)

U postupku odabira dobavljača na strateškoj i operativnoj razini uzima se u obzir i održivost. Uz inicijalnu procjenu redovito se pregledava poslovanje dobavljača, čime se pokrivaju najbitniji ili najrizičniji dobavljači. Na operativnoj razini ispunjavanje upitnika za reviziju potrebno je za svaku kupnju veću od 100.000 eura. Upitnik za reviziju dobavljača dotiče se područja kao što su: postojanje sustava upravljanja okolišem, sudjelovanje u Projektu objavljivanja emisije ugljika, postojanje napisane ekološke politike, metoda mjerenja emisija CO₂, postojanje ekoloških ciljeva, informacije o globama i kaznama za kršenja propisa o zaštiti okoliša i opis opskrbnog lanca dobavljača.

U slučaju nabave dobara upitnik revizije nadopunjava se pitanjima o potencijalno opasnim kemikalijama, mogućnostima recikliranja proizvoda, povratu po isteku životnog vijeka te o *Energy Staru* ili sličnim standardima.

Zadovoljstvo nam je istaknuti da u opskrbnom lancu Erste Group nisu otkriveni stvarni ili mogući negativni utjecaji na okoliš i niti jedan ugovor s dobavljačem nije raskinut kao rezultat značajnog stvarnog ili mogućeg negativnog utjecaja na okoliš.

Prilikom odabira dobavljača dotičemo se i društvenih aspekata, a upitnik obuhvaća i pitanja poput: dječjeg rada, eliminiranja svih oblika prisilnog rada, eliminiranja diskriminacije kod zapošljavanja, slobode udruživanja i prava na kolektivno pregovaranje, razumnog broja radnih sati i poštene naknade, zdravstvene zaštite, zaštite na radu, restrukturiranja posla, plaće, prikladnih radnih uvjeta i drugih važnih društvenih kriterija u opskrbnom lancu.

Možemo istaknuti da niti jedan od dobavljača Erste Group nije kršio niti ugrožavao prava radnika na udruživanje i kolektivno pregovaranje niti je spadao u rizične skupine onih koji izlažu djecu ili mlade opasnom radu ili onih kod kojih postoji rizik od prisilnog rada.

Uređenje poslovnih prostora i ušteda energenata u poslovanju

Banka i prilikom uređenja poslovnica i drugih poslovnih prostora vodi računa o svim aspektima ekološki prihvatljivog i održivog poslovanja. U svom poslovanju koristi štedne žarulje i LED štedne panore za reklame, nastoji reciklirati što veći dio papira, grijanje i hlađenje zgrada provodi na ekološki efikasan način – koristeći programska i tehnička rješenja za optimiranje potrošnje energenata, redovito održava opremu da bi povećala njezinu trajnost i smanjila količinu otpada i drugo.

Također, Erste Banka ima usvojenu Politiku upravljanja energijom i Politiku za strategiju zaštite okoliša, uštede energije i očuvanja klime, obnavlja ih svake godine i na temelju ciljeva tih politika ostvaruje značajne uštede i poboljšanja u smislu energetske efikasnosti.

U 2016. godini su napravljene sve predradnje za uvođenje standarda ISO 14001:2015 (Sustav upravljanja okolišem) na razini cijele banke i isti će biti u primjeni do kraja 2017. Sukladno zakonskoj obavezi koje je propisalo Ministarstvo gospodarstva, obrta i poduzetništva u izradi je Energetski pregled za velika poduzeća.

U 2016. godini Banka je, u skladu s ciljevima i smjernicama Erste Grupe, te u odnosu na referentu 2012. godinu, ostvarila sljedeće uštede u potrošnji energenata:

Električne energije: 6% (podatak za 2012. – 10.036 MWh)
Toplinske energije: 4% (podatak za 2012. – 4.147 MWh)
Ukupne emisije CO₂: 60% (podatak za 2012. – 5.326 t).

IV. Etičnost, ekologija i ljudska prava (nastavak)

Električna energija

Potrošnja električne energije u 2016. godini u iznosi 9.450 MWh, što čini smanjenje od 6% u odnosu na 2012. godinu. Pri tome treba naglasiti da je banka i prije referentne 2012. godine realizirala određene projekte uštede električne energije, koji nisu uračunati u ovu uštedu.

Planirane uštede u prošloj godini ostvarene su uvođenjem slijedećih mjera:

1.1. Korištenje 100% električne energije iz obnovljivih izvora

Banka je u kolovozu 2013. godine ugovorila s HEP-om korištenje 100% električne energije iz obnovljivih izvora te je na taj način:

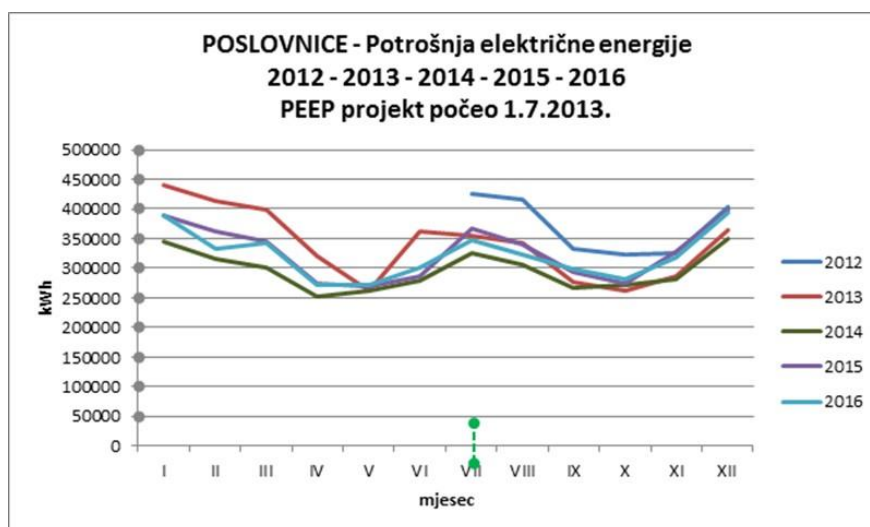
- Postala korisnik zaštićenog znaka "Zelena energija – Prijatelj prirode"
- Prva banka u Hrvatskoj koja je potpisala takav ugovor te jedna od prvih 10 kompanija u Hrvatskoj koja je to ugovorila
- Smanjena je ukupna CO₂ emisija banke u odnosu na 2012. za velikih 60%, a pored drugih ušteda u potrošnji, upravo je korištenje 100% električne energije iz obnovljivih izvora najveći uzrok tome
- Erste Banka Hrvatska, uz Erste Banku Austrija, daleko je ispred ostalih članica međunarodne Erste Grupe u pogledu niske proizvodnje CO₂ po zaposleniku i po površini uredskog prostora.

1.2. Projekt uštede električne energije u poslovnicama

Projekt je započeo sredinom 2013. godine i to je bila prva takva inicijativa unutar Erste Grupe. Nakon pozitivnih rezultata uštede, projekt je postao standard i obaveza za sve ostale članice Erste Grupe. Ušteda električne energije se ostvaruje pravilnim korištenjem resursa, bez dodatnog investicijskog ulaganja. Projekt je definiran kao stalna aktivnost, odnosno nema planirani datum završetka projekta.

Rezultati projekta, u odnosu na referentnu godinu prije početka projekta (prije 01. srpnja 2013., potrošnja od 4.424.718 kWh): realizirana je ušteda od 778.611 kWh u prvoj godini (17,60%), 692.092 kWh u drugoj godini (15,64%), 512.380 kWh u trećoj godini (11,58%) i 265.429 kWh (11,1%) u prvih šest mjeseci četvrte godine. Tako je za tri i pol godine ostvarena ušteda od 2.248.512 kWh električne energije, što predstavlja 58,06% od ukupne potrošnje promatranih poslovnica u 2016. godini.

Graf 14: Potrošnja električne energije po poslovnicama u Hrvatskoj

IV. Etičnost, ekologija i ljudska prava (nastavak)

1.3. Kontrola standardnih postavki temperatura i ventilacije (ljet/zima)

Prema standardu Erste Grupe, zimi i ljeti se standardiziraju minimalne i maksimalne temperaturne postavke u uredima, što smanjuje potrošnju ali i čuva zdravlje zaposlenika.

1.4. Uvođenje LED rasvjetnih tijela

U budućnosti, s trendom smanjenja cijena LED rasvjete na tržištu i povećanja njene rasvjetne efikasnosti, plan je postepeno uvoditi LED rasvjetu u poslovnice.

1.5. Edukativne mjere

Kroz Projekt uštede električne energije po poslovnicama ali i u svakoj drugoj prilici korisnike se konstantno obrazuje od strane nadležne službe unutar banke i ukazuje im se na ispravne načine korištenja uređaja za grijanje, hlađenje, klimatizaciju i ventilaciju, odgovornog ponašanja (gašenje rasvjete, računala, zatvaranja prozora i vrata, provjetranje prostorija intenzivno i kratko, zabrana korištenja električnih grijalica (prvenstveno radi sigurnosnih razloga), pri čemu je naglasak na održavanje temperaturnih limita i optimalnoj potrošnji energije. Osim zaposlenicima, upute se daju i servisnom osoblju o pravilnom korištenju rasvjetnih tijela tijekom noći, ali i pri korištenju određenih uređaja poput električnih bojlera za toplu vodu i slično. Edukativne mjere se odnose i na projektante pri uređenju ili preuređenju poslovnica pri čemu banka usvaja one sustave koji u eksploataciji nude manju potrošnju energenata u odnosu na ona početno najjeftinija rješenja.

1.6. Ugradnja folija za zaštitu od sunčeve topline i svjetlosti

Pozitivni učinci ugradnje ovih folija na uvjete radne okoline su dodatno rezultirali efektima uštede električne energije (smanjena potreba rada klimatizacijskih uređaja; nema potrebe za paljenjem rasvjete tijekom dana zbog zamračenja prostora roletama).

1.7. Ugradnja vremenika na malim električnim bojlerima

U nekoliko poslovnica su tijekom 2016. ugrađeni vremenici na električnim bojlerima za toplu vodu u čajnim kuhinjama i sanitarnim čvorovima, koji automatski pale bojler 1 sat prije otvaranja poslovnice, gase ga 1 sat prije zatvaranja i drže ga ugašenim tijekom vikenda. Do kraja 2017. banka planira ugraditi vremenike u svim poslovnicama koji imaju električne bojlere za toplu vodu.

Toplinska energija, plin i lož ulje

Potrošnja toplinske energije u 2016. godini iznosi 3.985 MWh, što čini smanjenje od 4% u odnosu na 2012. godinu. Uštede su ostvarene uvođenjem slijedećih mjera: kontrolom standardnih postavki temperatura i ventilacije (zima), konstantnim praćenjem i analizom potrošnje toplinske energije, plina i lož ulja te kontinuiranim provođenjem edukacijskim mjera.

Druge akcije poduzete s ciljem širenja svijesti o ekološkim problemima kod ostalih zaposlenika unutar ESB grupe te dioničara

Prosljedili smo Politiku upravljanja energijom i Politiku za strategiju zaštite okoliša, uštede energije i očuvanja klime povezanim tvrtkama: Erste Card Club, Erste leasing, Erste factoring i Erste AD Podgorica, koji su dužni iste usvojiti te u suradnji s njima nastojimo dodatno promovirati ekološke i druge standarde društveno odgovornog poslovanja.

V. Zaštita privatnosti i zaštita osobnih podataka

Banka je svjesna da je svrha zaštite osobnih podataka klijenata banke ujedno zaštita njihovog privatnog života i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka te je osigurana svakoj osobi bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. Pravo na zaštitu osobnih podataka je pravo zaštite legitimnih interesa klijenata banke koji se odnosi na sprječavanje i sankcioniranje zlouporaba osobnih podataka, a zajamčeno je međunarodnim i nacionalnim propisima. Banka je kao voditelj zbirke osobnih podataka poduzela tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci adekvatno zaštitili. Prava ispitanika i zaštita prava od iznimne su nam važnosti te smo našim klijentima učinili dostupnim službene kontakt podatke službenika za zaštitu osobnih podataka na našim web stranicama.

a) PCI/DSS (*engl. Payment Card Industry Data Security Standard*) certifikat

Banka kontinuirano uvodi i održava najbolje sigurnosne mjere u kartičnom sustavu, s ciljem zaštite klijenata tijekom samog procesa kartičnih plaćanja. PCI/DSS certifikat definira način pohrane, prijenosa i procesiranja povjerljivih kartičnih podataka, ali i podataka o samim korisnicima kartica. Zbog navedenog, Erste Banka je dodatno investirala u potrebne tehnologije za nadzor te izmjene poslovnih procesa i procedura kao i konsolidacija aplikativnih platformi koje imaju doticaja s osjetljivim kartičnim podacima.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Korporativnom upravljanju u Erste&Steiermärkische Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) posvećuje se osobita pozornost, te ono predstavlja najznačajniju odrednicu u poslovanju Banke, koja osigurava poticaj Upravi i menadžmentu te Nadzornom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dioničara i Banke u cjelini.

Banka u svom poslovanju primjenjuje Načela korporativnog upravljanja usvojena od Uprave i Nadzornog odbora radi uspostave visokih standarda i ostvarenja dobrog korporativnog upravljanja, transparentnosti poslovanja kao osnove za zaštitu dioničara, investitora i drugih nositelja interesa, te brige za radnike, održivi razvoj i zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Načela). Načela se temelje na pozitivnim propisima Republike Hrvatske te osiguravaju strateško vođenje Banke, učinkovit nadzor nad upravljanjem i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora prema Banci, njezinim zaposlenicima, klijentima i ostalim zainteresiranim stranama, i objavljena su na službenoj Internet stranici Banke.

Banka se u svom radu osobito pridržava sljedećih načela korporativnog upravljanja:

- Transparentnost poslovanja;
- Zaštita prava dioničara;
- Jasno određene ovlasti i odgovornosti organa Banke;
- Suradnja između Uprave i Nadzornog odbora te transparentnost odnosa između svih organa Banke, radnika, dioničara, klijenata Banke i javnosti u cjelini;
- Efikasan sustav unutarnjih kontrola.

Banka je osigurala integritet računovodstvenog sustava i financijskog izvještavanja, odgovarajuće sustave unutarnjih kontrola, sustav za upravljanje rizicima i pouzdanost informacijskog sustava koji pokrivaju sve važne aktivnosti Banke. Istovremeno Banka je angažirala vanjskog revizora i organizirala primjenu prethodnog, stalnog i naknadnog financijskog nadzora u financijskom izvješćivanju te u donošenju potrebnih odluka.

Računovodstveni sustav, baziran na Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja propisanim Računovodstvenim politikama Banke, reguliran je Pravilnikom o računovodstvu koji definira prava, obveze i odgovornosti svih sudionika uključivo i obvezu tekućeg nadzora, dok je rad ostalih sustava također podržan posebnom normativnom regulativom.

Banka je uspostavila sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava djelotvoran izravan nadzor, integriranim djelovanjem postupaka i procesa za praćenje učinkovitosti poslovanja Banke, pouzdanosti financijskog izvješćivanja te usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim propisima kao i s dobrim poslovnim običajima. Sustav unutarnjih kontrola u Banci ostvaruje se paralelnim djelovanjem triju međusobno neovisnih funkcija: (a) funkcije kontrole rizika (b) funkcije praćenja usklađenosti (compliance) i (c) funkcije unutarnje revizije. U povezanim društvima Banke u kojima je to potrebno obzirom na djelatnosti koje društva obavljaju, veličinu, značaj i regulatorni okvir, također je uspostavljena funkcija praćenja usklađenosti, funkcija kontrole rizika i funkcija unutarnje revizije.

Glavne značajke sustava unutarnjih kontrola Banke i povezanih društava očituju se u neovisnim nositeljima kontrolnih funkcija odgovornih za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizicima, uključujući kontrolu rizika i funkciju usklađenosti, dok interna revizija nadgleda cjelokupno poslovanje Banke i Grupe s ciljem procjene adekvatnosti uspostavljenog sustava internih kontrola.

Također, Kodeksom ponašanja Banke uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika Banke u svrhu očuvanja i daljnjeg razvoja ugleda bankarstva i Banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Nadalje, Banka će do kraja travnja 2017. godine usvojiti Politiku raznolikosti koja određuje okvire i smjernice te daje opća načela o integraciji upravljanja raznolikošću u korporativnoj kulturi i poslovanju, a sve u skladu s načelima Erste Grupe.

U odnosu na rizik vezan uz postupke financijskog izvještavanja, glavni rizik je da greške ili namjerne akcije (prijevare) sprečavaju činjenice od stvarnog odražavanja financijske pozicije i učinka Banke.

To se događa u slučaju kada su podaci sadržani u financijskim izvješćima i bilješkama u suštini nedosljedni u točnosti podataka, tj. kada su pojedinačno ili skupno sposobni utjecati na odluke donijete od strane korisnika ili na financijska izvješća. Takva odluka može napraviti ozbiljnu štetu, kao što je financijski gubitak, nametanje sankcija od strane supervizora ili reputacijska šteta.

Nadalje, procjene određivanja fer vrijednosti financijskih instrumenata za koje nisu dostupni pouzdane tržišne vrijednosti, procjene računovodstvenih ispravka vrijednosti za kredite i potraživanja te skup računovodstvenih mjera, kao i teško poslovno okruženje snose rizik od značajnih grešaka u financijskom izvještavanju.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi HRK 1.698.417.500,00 i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku koje se vode pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. s oznakom »RIBA-R-A«.

Nominalna vrijednost svake dionice iznosi HRK 100,00 i daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini Banke, na kojoj dioničari Banke ostvaraju svoja prava.

Kako bi poboljšali koordinaciju upravljanja Bankom i pojednostavili dioničku strukturu, posredni dioničari Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG odlučili su postati neposrednim dioničarima Banke, preuzimanjem dionica Banke od društva ESB Holding GmbH u istim postocima u kojima su imali udjele u kapitalu navedenog društva.

U skladu s navedenim, do 30. prosinca 2015. sve dionice Banke držalo je društvo ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015. sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (40,98%).

Glavna skupština odlučuje u pitanjima koja su izričito predviđena zakonskim propisima i Statutom Banke. Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje i kada to zahtijevaju interesi Banke. O izmjenama i dopunama Statuta, odlučuje Glavna skupština Banke većinom glasova koji predstavljaju najmanje ¾ temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini.

Banka je dana 20. lipnja 2016. godine održala redovnu Glavnu skupštinu na kojoj je donesena odluka o pokriću gubitka Banke ostvarenog u 2015. godini.

Banka je u 2015. godini ostvarila neto gubitak u iznosu od HRK 1.012.455.331,46, te je ostvareni gubitak u cijelosti pokriven iz zadržane dobiti prethodnih godina. Zbog nastalog gubitka, dividenda za 2015. godinu nije isplaćena.

Osim navedene odluke, na Glavnoj skupštini je donesena odluka o imenovanju revizora za 2016. godinu. Revizorom Banke za 2016. godinu imenovan je Ernst & Young d.o.o., a također su donesene i odluke o raspodjeli neraspoređene dobiti pripojenog društva Erste Delta d.o.o., o davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, te o primjerenosti članova Nadzornog odbora.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave i Nadzornog odbora, ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora, te podaci o sastavu i djelovanju Uprave, Nadzornog odbora i njihovih pomoćnih tijela propisani su u Načelima.

Uprava Banke vodi poslove Banke na vlastitu odgovornost sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o kreditnim institucijama, internim aktima Banke te zastupa Banku. Uprava Banke sastoji se od pet (5) članova, od kojih je jedan Predsjednik. Uprava svoje odluke i zaključke donosi na sjednicama. Organizacija, način rada i odlučivanja Uprave regulirani su Poslovníkom o radu Uprave.

Članovi Uprave su:

- Slađana Jagar, član Uprave
- Borislav Centner, član Uprave
- Christoph Schoefboeck, predsjednik Uprave
- Martin Hornig, član Uprave
- Zdenko Matak, član Uprave

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke te se sastoji se od (7) članova, koje bira Glavna skupština.

Članovi Nadzornog odbora su:

- Andreas Gottschling, Predsjednik Nadzornog odbora
- Sava Ivanov Dalbokov, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
- Franz Kerber, član Nadzornog odbora
- Hannes Frotzbacher, član Nadzornog odbora
- Judit Agnes Havasi, neovisni član Nadzornog odbora
- Renate Veronika Ferlitz, član Nadzornog odbora
- Reinhard Ortner, član Nadzornog odbora

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama. Saziv i održavanje sjednica, postupak odlučivanja i ovlaštenja propisana su Poslovníkom o radu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima pet (5) osnovanih odbora, i to: Revizorski odbor, Kreditni odbor, Odbor za primitke, Odbor za imenovanja, Odbor za rizike, a koji su osnovani s ciljem donošenja kompetentnih i neovisnih prosudbi o svim pitanjima koja su internim aktima Banke i relevantnim propisima stavljena u njihovu nadležnost. Članovi odbora imenuje se iz reda Nadzornog odbora, te svaki odbor ima tri (3) člana.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Revizorski odbor:

- Reinhard Ortner, Predsjednik
- Sava Ivanov Dalbokov, Član,
- Hannes Frotzbacher, Član

Odbor za primanja

- Andreas Gottschling, Predsjednik Odbora
- Sava Ivanov Dalbokov, Član Odbora
- Reinhard Ortner, Član Odbora.

Odbor za imenovanja

- Andreas Gottschling, Predsjednik Odbora
- Sava Ivanov Dalbokov, Član Odbora
- Reinhard Ortner, Član Odbora.

Kreditni odbor

- Mr. Reinhard Ortner
- Mr. Hannes Frotzbacher
- Ms. Renate Veronika Ferlitz

Odbor za rizike

- Mr. Hannes Frotzbacher, Predsjednik Odbora
- Renate Ferlitz, Član Odbora
- Reinhard Ortner, Član Odbora

**Financijski izvještaji za godinu koja
završava 31. prosinca 2016.**

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu budu sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u EU, koji pružaju istinit i fer pregled financijskog stanja, rezultata poslovanja i novčanog tijeka Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa njezinim ovisnim i pridruženim društvima (pod zajedničkim nazivom: Grupa) za navedeno razdoblje kao i za Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka), odvojeno.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu prikladnih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima; te
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa i Banka nastaviti poslovanje.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s prihvatljivom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe i Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

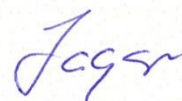
Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa i Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima te stoga pri sastavljanju financijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornost za financijske izvještaje (nastavak)

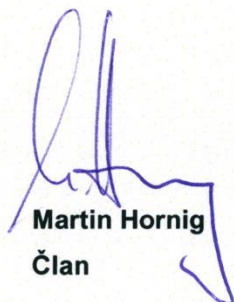
Uprava

Christoph Schoefboeck
Predsjednik Uprave

Slađana Jagar
Član

Martin Hornig
Član

Borislav Centner
Član

Zdenko Matak
Član

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Jadranski trg 3a

51 000 Rijeka

Republika Hrvatska

21. ožujka 2017.

Izvešće neovisnog revzora

Dioničarima Erste&Steiermärkische bank d.d.

Izvešće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Erste&Steiermärkische bank d.d. („Banka“) i njezinih ovisnih društva („Grupa“), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2016., odvojeni i konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala, odvojeni i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima, za tada završenu godinu, te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidirani godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Banke i Grupe na 31. prosinca 2016., njihovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, kako su usvojeni od strane EU („MSFI-ima, kako su usvojeni od strane EU“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revzora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obveze opisane u *Odgovornosti revzora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*, uključujući i povezana pitanja. Sukladno tome, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na naše procjenu rizika pogrešnog prikaza u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući postupke koji se obavljaju za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Opis

1. Rezerviranja za gubitke po kreditima (odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji)

Umanjenje vrijednosti je subjektivno područje zbog razine prosudbe primijenjene od Uprave prilikom određivanja rezerviranja.

Umanjenje vrijednosti kredita je visoko subjektivno područje zbog razine prosudbe primijenjene od strane uprave prilikom određivanja rezerviranja za gubitke po kreditima.

Identifikacija umanjenja vrijednosti i određivanje nadoknadivog iznosa su inherentno nesigurni procesi koji uključuju različite pretpostavke i faktore, uključujući financijske uvjete druge strane, očekivane buduće novčane tokove i očekivanu neto prodajnu cijenu instrumenata osiguranja. Korištenje različitih tehnika modeliranja i pretpostavki bi moglo proizvesti značajno različite procjene rezerviranja za gubitke po kreditima.

Odgovor

Naši revizijski postupci obuhvatili su područje umanjenja vrijednosti potraživanja od građanstva i potraživanja od korporativnih klijenata i Banke i Grupe. Ocijenili smo metodologiju skupnog umanjenja vrijednosti Banke i Grupe za oba portfelja, uključujući ocjenu da li je povijesno iskustvo prikladno prilikom procjene vjerojatnosti nastalih gubitaka u portfeljima (posebice uzevši u obzir poboljšane ekonomske uvjete). Fokusirali smo se također na mjerenje umanjenja vrijednosti, uključujući ocjenu da li je povijesno iskustvo prikladno prilikom procjene vjerojatnosti nastalih gubitaka u portfeljima (posebice zbog produljenog perioda niskih kamatnih stopa). Dodatno, također smo se fokusirali na pojedinačno značajne izloženosti Banke i Grupe koje nastavljaju biti izložene, ili su postale izložene, ili su bile izložene riziku da su pojedinačno umanjene vrijednosti.

Portfelji koji kreiraju najznačajniju nesigurnost su tipično oni gdje umanjena vrijednosti proizlaze iz procjena budućih novčanih tokova i ostvarive vrijednosti instrumenata osiguranja, oni koji su izračunati korištenjem modela skupne procjene umanjena vrijednosti, oni koji su neosigurani ili oni koji su podložni potencijalnoj nedostatnosti instrumenata osiguranja. Prikladni parametri i pretpostavke koji se koriste za izračun umanjena vrijednosti utvrđuju se prosudbom.

Zbog značajnosti zajmova (predstavljaju 74% ukupne imovine Banke i 75% ukupne imovine Grupe) i nesigurnosti vezanih procjena, navedeno smatramo ključnim revizijskim pitanjem.

2. Umanjenje vrijednosti goodwilla (konsolidirani financijski izvještaji)

Grupa prikazuje značajan iznos goodwilla u izvještaju o financijskom položaju (216 milijuna kuna) koji se odnosi na stjecanje društva Erste Card Club d.o.o. i podliježe godišnjem testu umanjena vrijednosti. Umanjenje vrijednosti goodwilla evidentirano je u tekućoj godini (53 milijuna kuna) i u prethodnoj godini.

Određene pretpostavke korištene u pregledu umanjena vrijednosti su subjektivne i predstavljaju ključne prosudbe, te uključuju:

- ▶ pretpostavke rasta budućih novčanih tokova koje se koriste u budžetima i planovima za sljedećih pet godina odobrenima od strane Uprave ("Plan"), i pretpostavke stope rasta nakon isteka razdoblja obuhvaćenog planom; i
- ▶ diskontnu stopu primijenjenu na buduće novčane tokove.

Zbog nesigurnosti predviđanja i diskontiranja budućih novčanih tokova i značaja priznatog goodwilla Grupe, navedeno smatramo ključnim revizijskim pitanjem.

3. Okolina informacijske tehnologije (IT) (odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji)

Banka se u velikoj mjeri oslanja na učinkovit i kontinuirani rad interno razvijene IT platforme. IT platforma s automatiziranim procesima i kontrolama tijekom unosa, pohranjivanja i ekstrakcije informacija je ključ generiranja prihoda i oslonac je mnogim aspektima procesa financijskog izvještavanja. Interni razvoj informacijske tehnologije dovodi do većeg rizika od neovlaštenog pristupa ili izmjena sustava.

Temeljni dio kontrola nad unosom, pohranom i ekstrakcijom podataka je osigurati postojanje adekvatnog korisničkog pristupa i poštivanje protokola upravljanja promjenama sustava. Ti protokoli su važni jer osiguravaju ovlašteni pristup i promjene IT sustava i povezanih podataka na odgovarajući način.

Pouzdanost računovodstveno-relevantnih informacijskih sustava je ključni čimbenik u osiguravanju potpunosti i točnosti obrađenih i objavljenih podataka.

S obzirom na značaj okoline informacijske tehnologije za poslovanje Banke, navedeno smatramo ključnim revizijskim pitanjem.

Ocijenili smo dizajn kontrola nad izračunom pojedinačnih i skupnih umanjena vrijednosti te smo testirali operativnu učinkovitost kontrola nad izračunom pojedinačnih umanjena vrijednosti korporativnog portfelja Banke i Grupe, uključujući kvalitetu ishodišnih podataka i sistema. Za rezerviranja za gubitke po kreditima Banke i Grupe na pojedinačnoj osnovi testirali smo pretpostavke korištene prilikom identifikacije i kvantifikacije umanjena vrijednosti, uključujući procjene budućih novčanih tokova, procjene ishodišnih instrumenata osiguranja i procjene oporavka nakon neizvršenja novčanih obveza. Navedeno je uključivalo uzimanje u obzir utjecaja restrukturiranja izloženosti. Za rezerviranja za gubitke po kreditima Banke i Grupe na skupnoj osnovi ocijenili smo metodologiju, ulazne podatke i pretpostavke, uključujući potvrđivanje modela i backtesting. Također smo ocijenili da li objave u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima odražavaju izloženost Banke i Grupe kreditnom riziku te da li su usklađene s MSFI-jevima kako su usvojeni od strane EU. Za više detalja pogledati Bilješku 34.4 Kreditni rizik.

Fokusirali smo se na rizik da knjigovodstvena vrijednost goodwilla u konsolidiranim financijskim izvještajima može biti precijenjena. Procijenili smo razumnost projekcije novčanog toka i usporedili ključne inpute, kao što su diskontne stope i stope rasta, s eksterno dostupnim podacima iz industrije te ekonomskim i financijskim podacima te povijesnim podacima i performansama ovisnog društva. Koristili smo naše stručnjake za procjenu korištene ukupne diskontne stope, promatrajući da li se nalazi u razumnom rasponu. Procijenili smo pretpostavke i metodologije korištene za predviđanje vrijednosti goodwilla za koje je utvrđeno kako je goodwill osjetljiv na promjene u tim pretpostavkama. Dodatno, provjerili smo da li objave Grupe u konsolidiranim financijskim izvještajima adekvatno odražavaju rizike povezane s umanjem vrijednosti goodwilla zbog primjene profesionalne prosudbe u procjeni novčanih tokova i osjetljivosti rezultata tih procjena. Više detalja navedeno je u bilješci 21.

Razumjeli smo i ocijenili ukupnu IT kontrolnu okolinu i kontrole koje uključuju kontrole nad pristupom sustavu i podacima, kao i promjenama u sustavu. Prilagodili smo revizijski pristup na osnovi financijskog značaja sustava i činjenice da li postoje automatizirane procedure koje taj sustav podržava.

Kako revizijske procedure nad IT sustavima i aplikacijskim kontrolama zahtijevaju posebnu stručnost, u reviziju smo uključili i stručnjake iz IT revizije.

Provedene procedure uključivale su testiranje učinkovitosti rada kontrola nad pravima pristupa i potvrđivanje da su samo ovlašteni korisnici imali mogućnost za unos, izmjenu ili brisanje korisničkih računa u promatranim relevantnim aplikacijama IT sustava. Osim toga, testirali smo operativnu djelotvornost kontrola vezanih za razvoj sustava i promjene programa da utvrdimo da su promjene u sustavu ispravno razvijene i provedene te autorizirane na odgovarajući način.

Ostale informacije u odvojenom i konsolidiranom godišnjem izvješću Banke i Grupe za 2016. godinu

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Osim odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja i izvješća neovisnog revizora, *Ostale informacije* sadrže informacije uključene u godišnje izvješće koje sadrži Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, niti Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu u Hrvatskoj (NN 78/15, 34/15, 120/16). Ti postupci uključuju provjeru da li Izvješće Uprave uključuje potrebne objave Članka 21. Zakona o računovodstvu te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja sadrži podatke iz članka 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću posloводства za 2016. godinu usklađene s priloženim godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima za 2016. godinu;
2. je priloženo izvješće posloводства za 2016. godinu sastavljeno u skladu sa Člankom 21. Zakona o računovodstvu;
3. izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u godišnje izvješće Banke i Grupe za 2016. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu; te
4. su dijelovi izjave o primjeni korporativnog upravljanja koji sadržavaju informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 3. i 4. Zakona o računovodstvu, uključenih u godišnje izvješće Banke i Grupe za 2016. godinu, pripremljeni u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu i dosljedni su, u svim značajnim odrednicama, priloženim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Dodatno, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja subjekta i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću posloводства, Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i odvojenom i konsolidiranom Godišnjem izvješću. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima kako su usvojeni od strane EU i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku i Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Revizorski odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg su ustanovile Banka i Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevaramo može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.

- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija od osoba ili poslovnih aktivnosti unutar grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s Revizorskim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Revizorskom odboru da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Revizorskim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaj tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Ostale zakonske i regulatorne obveze

Na temelju Odluke o obliku i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja banaka (Narodne Novine 62/08, dalje u tekstu „Odluka“) Uprava Banke sastavila je obrasce koji su prikazani na stranicama (207 do 216), a sadrže bilancu stanja na dan 31. prosinca 2016. godine, račun dobiti i gubitka, izvještaj o kretanjima kapitala i novčani tijek za godinu tada završenu kao i bilješke o uskladama obrasca „Bilanca stanja“ i obrasca „Račun dobiti i gubitka“ s odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima Banke i Grupe („financijske informacije“). Za ove financijske informacije odgovara Uprava Banke, te sukladno MSFI-ima, kako su usvojeni od strane EU ne predstavljaju sastavni dio financijskih izvještaja, već su propisani Odlukom.

Naša odgovornost odnosi se na provođenje procedura koje smatramo potrebnim za donošenje zaključka o tome da li su ove financijske informacije ispravno izvedene iz revidiranih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja. Po našem mišljenju, sukladno provedenim procedurama financijske informacije u obrascima ispravno su izvedene, u svim značajnim odrednicama, iz revidiranih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su pripremljeni u skladu s MSFI-ima, kako su usvojeni od strane EU i koji su prikazani na stranicama od 53 do 206 i iz poslovnih knjiga Banke i Grupe.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Zvonimir Madunić.

ERNST & YOUNG
d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 50
Zvonimir Madunić
Član Uprave i ovlaštenu revizor

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50 (Green Gold), Zagreb
21. ožujka 2017. godine

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA
	Bilješke	2015.	2016.	2015.	2016.
Neto kamatni prihod	1	2.148	2.060	1.632	1.582
Neto prihod od provizija i naknada	2	646	663	413	410
Prihod od dividendi	3	1	1	55	31
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	4	121	222	114	212
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela		10	9	-	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	5	210	178	2	2
Troškovi zaposlenih	6	(586)	(635)	(422)	(453)
Ostali administrativni troškovi	6	(598)	(593)	(413)	(431)
Amortizacija	6	(249)	(236)	(50)	(42)
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	7	3	65	1	50
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	(1.274)	(364)	(1.248)	(363)
Ostali operativni rezultat	9	(1.365)	(157)	(1.325)	(167)
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja		(933)	1.213	(1.241)	831
Porez na dobit	10	164	(300)	229	(204)
Neto rezultat za razdoblje		(769)	913	(1.012)	627
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu		47	38	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva		(816)	875	-	-
Zarada po dionici					
Osnovna i razrijeđena (HRK)	42	(48,07)	51,48	-	-

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA
	2015.	2016.	2015.	2016.	
Neto rezultat za razdoblje	(769)	913	(1.012)	627	
Ostala sveobuhvatna dobit					
Stavke koje se ne mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka					
Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	1	-	-	-	
Odgođeni porezi koji se odnose na stavke koje se ne mogu reklasificirati	-	-	-	-	
Ukupno	1	-	-	-	
Stavke koje se mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka					
Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju (uključujući tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja)	32	(43)	33	(50)	
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	35	22	34	-	
Reklasifikacija usklada	(3)	(65)	(1)	(50)	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(1)	(4)	-	-	
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(1)	(4)	-	-	
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-	
Odgođeni porezi povezani sa stavkama koje se mogu reklasificirati	(8)	15	(7)	16	
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(8)	15	(7)	16	
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-	
Ukupno	23	(32)	26	(34)	
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit	24	(32)	26	(34)	
Ukupna sveobuhvatna dobit	(745)	881	(986)	593	
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa nekontrolirajućem interesu	47	38	-	-	
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa vlasniku matičnog društva	(792)	843	-	-	

II. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.

u milijunima HRK	Bilješke	GRUPA			BANKA
		31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.
Imovina					
Novac i novčani ekvivalenti	11	5.299	4.388	4.847	3.737
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		233	73	232	76
Derivativi	12	61	73	64	76
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	13	172	-	168	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	14	6.824	7.832	6.445	7.254
Financijska imovina koja se drži do dospelja	15	1.432	1.653	889	1.137
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	17	5.441	5.329	5.197	5.320
Kredit i potraživanja od klijenata	18	46.159	43.656	38.833	36.254
Nekretnine i oprema	20	1.221	1.309	545	548
Ulaganja u nekretnine	20	20	59	18	36
Nematerijalna imovina	21	409	390	72	110
Ulaganja u ovisna društva	19	-	-	983	972
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	19	61	59	38	38
Tekuća porezna imovina	22	100	30	84	10
Odgodena porezna imovina	22	415	219	241	90
Ostala imovina	23	617	607	571	537
Ukupno imovina		68.231	65.604	58.995	56.119
Obveze i kapital					
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja		103	77	103	76
Derivativi	12	103	77	103	76
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		59.234	56.687	51.220	48.720
Depoziti od banaka	24	16.174	11.652	10.581	6.341
Depoziti od klijenata	24	41.445	43.323	39.654	41.298
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	931	924	931	924
Ostale financijske obveze	24	684	788	54	157
Rezerviranja	25	1.169	260	1.111	216
Tekuće porezne obveze	22	5	12	-	-
Odgodene porezne obveze	22	1	2	-	-
Ostale obveze	26	608	578	425	378
Ukupne obveze		61.120	57.616	52.859	49.390
Ukupno kapital	27	7.111	7.988	6.136	6.729
Raspoloživ nekontrolirajućem interesu		201	235	-	-
Raspoloživ vlasniku matičnog društva		6.910	7.753	-	-
Ukupno obveze i kapital		68.231	65.604	58.995	56.119

III. Izvještaj o promjenama u ukupnom kapitalu

										GRUPA
u milijunima HRK	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2016.	1.698	1.887	3.031	366	3	(2)	(73)	6.910	201	7.111
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	(5)	(5)
Stjecanje dodatnih udjela u ovisnim društvima	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	875	(43)	(4)	-	15	843	38	881
Neto rezultat za razdoblje	-	-	875	-	-	-	-	875	38	913
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(43)	(4)	-	15	(32)	-	(32)
Stanje 31. prosinca 2016.	1.698	1.887	3.906	323	(1)	(2)	(58)	7.753	235	7.988
Stanje 1. siječnja 2015.	1.698	1.887	3.924	334	4	(3)	(65)	7.779	162	7.941
Isplaćene dividende	-	-	(77)	-	-	-	-	(77)	(8)	(85)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(816)	32	(1)	1	(8)	(792)	47	(745)
Neto rezultat za razdoblje	-	-	(816)	-	-	-	-	(816)	47	(769)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	32	(1)	1	(8)	24	-	24
Stanje 31. prosinca 2015.	1.698	1.887	3.031	366	3	(2)	(73)	6.910	201	7.111
BANKA										
u milijunima HRK	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2016.	1.698	1.887	2.285	332	-	1	(67)	-	-	6.136
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	627	(50)	-	-	16	-	-	593
Neto rezultat za razdoblje	-	-	627	-	-	-	-	-	-	627
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(50)	-	-	16	-	-	(34)
Stanje 31. prosinca 2016.	1.698	1.887	2.912	282	-	1	(51)	-	-	6.729
Stanje 1. siječnja 2015.	1.698	1.887	3.365	299	-	1	(60)	-	-	7.190
Isplaćene dividende	-	-	(77)	-	-	-	-	-	-	(77)
Spajanje podružnica	-	-	9	-	-	-	-	-	-	9
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.012)	33	-	-	(7)	-	-	(986)
Neto rezultat za razdoblje	-	-	(1.012)	-	-	-	-	-	-	(1.012)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	33	-	-	(7)	-	-	26
Stanje 31. prosinca 2015.	1.698	1.887	2.285	332	-	1	(67)	-	-	6.136

IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015. usklađeno	2016.	2015. usklađeno	2016.
Neto rezultat za razdoblje	(769)	913	(1.012)	627
Nenovčane usklade stavaka neto dobiti/gubitka za godinu				
Amortizacija, umanjenje vrijednosti i ukidanje umanjenja vrijednosti, ponovno vrednovanje imovine	604	378	395	177
Nove rezervacije i ukidanje rezervacija (uključujući rezervacije za rizike)	2.134	(1.228)	2.100	(1.208)
Dobici / (gubici) od prodaje imovine	(12)	(3)	(12)	-
Ostale usklade	(62)	340	(127)	203
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih djelatnosti nakon usklade za nenovčane komponente	2.664	(513)	2.356	(828)
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	210	172	214	168
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	346	(1.036)	146	(843)
Financijska imovina koja se drži do dospelja	9	(243)	384	(267)
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	68	(469)	(173)	(559)
Kreditni i potraživanja od klijenata	(102)	2.927	149	3.001
Derivativi	43	(38)	43	(39)
Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(146)	(107)	(86)	(33)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku				
Depoziti od banaka	(5.053)	(4.568)	(3.584)	(4.240)
Depoziti od klijenata	3.418	1.879	2.503	1.644
Izdani dužnički vrijednosni papiri	(2)	(6)	(2)	(6)
Ostale financijske obveze	(44)	93	(20)	94
Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	(46)	(177)	(51)	(186)
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	596	(1.173)	867	(1.467)
Primici od prodaje				
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	111	162	13	8
Stjecanje ovisnih društava				
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	(265)	(487)	(62)	(89)
Stjecanje podružnica (stečeni neto novčani i novčani ekvivalenti)	-	2	-	-
Spajanje podružnica	-	-	(208)	-
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(154)	(323)	(257)	(81)
Dividenda isplaćena vlasnicima matičnog društva	(77)	-	(77)	-
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	(8)	(6)	-	-
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(85)	(6)	(77)	-
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	5.684	6.041	4.902	5.435
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	596	(1.173)	867	(1.467)
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(154)	(323)	(257)	(81)
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(85)	(6)	(77)	-
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja¹⁾	6.041	4.539	5.435	3.887
Novčani tokovi koji se odnose na poreze, kamatu i dividende				
Uplate poreza na dobit (uključene u novčani tok iz poslovnih djelatnosti)	(69)	(11)	-	-
Primljena kamata	3.188	2.907	2.739	2.413
Primljena dividenda	7	10	53	30
Plaćena kamata	(1.070)	(746)	(1.036)	(631)

1) Novac i novčane ekvivalente predstavljaju novac u blagajni, sredstva koja se drže kod središnje banke i plasmani banaka sa dospeljem do 3 mjeseca (Bilješka 11).

V. Bilješke uz financijske izvještaje

A. OPĆI PODACI

POVIJEST I OSNUTAK

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) utemeljena je 1954. godine i upisana u Sudski registar kao dioničko društvo dana 24. siječnja 1990. godine. Sjedište Banke je u Rijeci, Jadranski trg 3a, u Republici Hrvatskoj. Banka je holding društvo za Erste Bank Hrvatska Grupu (Grupa) koja posluje u Republici Hrvatskoj, Republici Crnoj Gori i Sloveniji.

Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju i zasebne financijske izvještaje Banke i konsolidirane financijske izvještaje Grupe (zajedno financijski izvještaji)

OSNOVNE DJELATNOSTI BANKE

Banka ima odobrenje za obavljanje poslova iz područja poslovnog bankarstva u Republici Hrvatskoj. Glavne djelatnosti Banke su:

- primanje depozita od klijenata i plasiranje depozita,
- davanje kredita, izdavanje garancija i akreditiva stanovništvu, trgovačkim društvima, javnim institucijama i drugim klijentima,
- poslovi riznice na međubankarskom tržištu,
- poslovi u ime i za račun trećih osoba i usluge investicijskog bankarstva,
- platni promet u zemlji i inozemstvu,
- pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže podružnica u Republici Hrvatskoj.

NADZORNI ODBOR

Andreas Gottschling	Predsjednik do 31. prosinca 2016.
Sava Ivanov Dalbokov	Zamjenik predsjednika
Mag. Franz Kerber	Član
Mag. Reinhard Ortner	Član
Hannes Frotzbacher	Član
Dr. Judit Agnes Havasi	Član
Mag. Renate Veronika Ferlitz	Član

UPRAVA

Banku zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Christoph Schoefboeck	Predsjednik od 13. svibnja 2015.
Borislav Centner	Član
Slađana Jagar	Član
Zdenko Matak	Član
Martin Hornig	Član

A. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

PROKURISTI:

Banka trenutno nema prokuriste.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 kuna i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica. Do 30. prosinca 2015., sve dionice Banke držalo je društvo ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015., sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (10.023.326 dionica ili 59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (6.960.849 dionica ili 40,98%).

DEFINICIJA KONSOLIDIRANE GRUPE

Banka je matično društvo bankarske grupacije (u daljnjem tekstu: Grupa) koja obuhvaća sljedeća ovisna društva konsolidirana u ovim financijskim izvještajima:

Naziv ovisnog društva	Bilješka	Vlasnički udio	Osnovna djelatnost	Sjedište
Erste Nekretnine d.o.o.	19	100%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Bank a.d. Podgorica, Montenegro	19	100%	Kreditna institucija	Studentska bb, Podgorica, Montenegro
Erste Card Club d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	19	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Praška 5, Zagreb
Erste Card d.o.o. Slovenija	19	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Dunajska cesta 129, Ljubljana, Slovenija
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	19	74,996%	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	Ivana Lučića 2, Zagreb
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	19	50%	Financijski i operativni najmovi	Zelinska 3, Zagreb
Izbor Nekretnina d.o.o.	19	100%	Upravljanje nekretninama i najam	Ivana Lučića 2, Zagreb
Erste Group IT HR d.o.o.	19	80%	IT inženjering	Jurja Haulika 19/A, Bjelovar
Naziv pridruženog društva				
S Immorent Zeta d.o.o.	19	49%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Immokor Buzin d.o.o.	19	49%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste d.o.o.- društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	19	45,86%	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	Ivana Lučića 2A, Zagreb

Stjecanja

Banka je stekla dodatnih 60% udjela u Erste Group IT HR d.o.o. 12. travnja 2016. godine te tako povećala svoj udio u vlasništvu na 80%. Detaljne informacije prikazane su u Računovodstvenim metodama i metodama vrednovanja pod Poslovnim kombinacijama i goodwill-om.

Na dan 13. travnja 2016. godine Banka je povećala kapitalne rezerve u nekonsolidiranom ovisnom društvu Izbor Nekretnina d.o.o. u iznosu 38 milijuna HRK. Od tog datuma društvo je počelo aktivno poslovati te ih je Banka odlučila konsolidirati u svojim financijskim izvještajima za Grupu.

Spajanje

Banka 01. siječnja 2015. godine pripaja društvo Erste Deltu koje je u 100%-om vlasništvu, čija glavna stavka u izvještaju o financijskom položaju je nekretnina u Zagrebu (sjedište Banke, 216 milijuna HRK).

B. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) OSNOVA PRIKAZA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-evima) koje je objavio IASB i usvojila EU. Pripremljeni su po načelu povijesnog troška, izuzev određenih stavki financijske imovine i financijskih obveza koje su iskazane u revaloriziranim iznosima. Povijesni trošak se općenito temelji na fer vrijednosti iznosa danog u zamjenu za robu i usluge. Fer vrijednost je cijena koja bi se primila kod prodaje imovine ili transfera obveze u uobičajenoj transakciji između tržišnih sudionika na datum vrednovanja na glavnom tržištu, ili u nedostatku takvoga, na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja.

Za potrebe financijskog izvještavanja vrednovanje fer vrijednosti je kategorizirano u Razinu 1, 2 ili 3 ovisno o stupnju do kojeg su inputi vrednovanja fer vrijednosti izravno vidljivi na tržištu i koliko su značajni ti inputi vrednovanju fer vrijednosti, što je opisano u bilješci 35 Fer vrijednost imovine i obveza.

Financijski izvještaji su prezentirani u milijunima lokalne valute - Hrvatska kuna (HRK), koje je funkcionalna i izvještajna valuta Banke i Grupe, osim gdje je drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni po načelu nastanka događaja, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI-evima zahtijeva da Uprava daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvještaja kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum izvještaja o financijskom položaju te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka vodi svoje poslovne knjige u skladu s propisima i odlukama zahtijeva statutarnog računovodstva banaka u Hrvatskoj. Priloženi financijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Banke i njenih ovisnih društava te uključuju odgovarajuća usklađenja i reklasifikacije koje su potrebne u svrhu istinitog i objektivnog prikaza u skladu s MSFI prihvaćenim u Europskoj uniji.

Usklađivanje novčanog tijeka

Tokom 2016. godine Grupa je napravila pregled objava za novčani tijek vezano uz poslovni model pojedinog financijskog instrumenta. Rezultati pregleda doveli su do promjene Financijske imovine koja se drži do dospijeća u objavama za novčani tijek. Na temelju pregleda, novčani tokovi od Financijske imovine koja se drži do dospijeća su prikazani kao novčani tok od poslovnih djelatnosti, prije novčani tok od investicijskih djelatnosti. Grupa je također promijenila dodatne informaciju uz novčani tijek o plaćenju i primljenju kamati. Ispravak je napravljen kako bi se osigurale relevantne i pouzdane informacije o novčanom tijeku Grupe.

b) OSNOVA KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Banke i subjekata nad kojima Banka ima kontrolu (ovisna društva) zajedno sa Grupnim udjelom u pridruženim društvima.

Ovisna društva

Ovisna društva su društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Kontrola je postignuta kada je Banka izložena ili ima pravo na varijabilne prinose koji proizlaze iz odnosa s društvom i ima sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili prodana tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od efektivnog datuma kada kontrola započinje, odnosno do efektivnog datuma kada kontrola prestaje.

b) OSNOVE KONSOLIDACIJE (nastavak)

Financijski izvještaji ovisnih društava po potrebi se usklađuju na način da se njihove računovodstvene politike usuglase s onima koje koriste drugi članovi Grupe. Sve transakcije, sva stanja, svi prihodi i rashodi unutar Grupe eliminiraju se konsolidacijom.

Nekontrolirajući interes predstavlja udio u dobiti ili gubitku te kapitalu ovisnih društava kojima Banka nije direktni ni indirektni vlasnik. Nekontrolirajući interes prikazan je zasebno u računu dobiti i gubitka Grupe te unutar kapitala u izvještaju o financijskom položaju Grupe, odvojeno od kapitala matice. Gubici ovisnih društava koji premašuju iznos nekontrolirajućeg interesa bit će alocirani na nekontrolirajući interes čak i kad nekontrolirajući interes u kapitalu postane negativan.

Računovodstvo ulaganja u ovisna društva u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke

Ulaganja u ovisna društva vode se po trošku ulaganja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke umanjenom za ispravak vrijednosti.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama.

Rezultati, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su u ovim financijskim izvještajima metodom udjela, izuzev ulaganja namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju u skladu s MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i ispravljenom za umanjenje vrijednosti pojedinačnih ulaganja. Gubici pridruženog društva iznad udjela Grupe u njemu (koji uključuju dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju, osim ako Grupa nema zakonsku ili izvedenu obvezu ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva koji su priznati na dan stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i mogućnost umanjenja goodwilla provjerava se u sklopu provjere ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje u računu dobiti i gubitka.

Računovodstvo ulaganja u pridružena društva u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke

Ulaganja u pridružena društva vode se po trošku ulaganja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke umanjenom za ispravak vrijednosti.

c) RAČUNOVODSTVENE METODE I METODE VREDNOVANJA

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u kune po tečajevima koji su važeći na dan transakcije. Novčane stavke u stranim valutama ponovno se preračunavaju u kune po pripadajućim spot tečajevima na datum izvještaja o financijskom položaju. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog tečaja važećeg na dan procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po povijesnom trošku se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja u okviru Neto rezultata trgovanja i rezultata fer vrijednosti. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nenovčane imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nenovčane imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u kapitalu. Kod ove kategorije nenovčanih stavki svaka se dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Imovina i obveze inozemnog poslovanja (strane podružnice) preračunavaju se u kune po tečaju na datum izvještaja o financijskom položaju. Prihodi i troškovi se preračunavaju po prosječnom tečaju koji se računa na bazi dnevnih tečaja. Goodwill, nematerijalna imovina priznata pri stjecanju stranih podružnica i fer vrijednosti usklađenja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza pri stjecanju tretiraju se kao imovina i obveze stranih podružnica i preračunavaju na datum izvještavanja. Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Kod prodaje stranih podružnica, kumulativni iznos tečajnih razlika priznat u ostalu sveobuhvatnu dobit priznaje se u račun dobiti i gubitka na poziciji Ostali operativni rezultat.

Tečajevi Hrvatske narodne banke za najznačajnije valute koje su Grupa i Banka primjenjivale u izradi izvještaja o financijskom položaju na izvještajne datume su kako slijedi:

31. prosinca 2016.	EUR 1=HRK 7,557787	USD 1=HRK 7,168536	CHF 1=HRK 7,035735
31. prosinca 2015.	EUR 1=HRK 7,635047	USD 1=HRK 6,991801	CHF 1=HRK 7,059683

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje

Financijski instrument je svaki ugovor na temelju kojeg nastaje financijska imovina jednog poslovnog subjekta i financijska obveza ili vlasnički instrument drugog poslovnog subjekta. Prema MRS-u 39, sva financijska imovina i obveze – koja također uključuju derivativne financijske instrumente – se trebaju priznati u izvještaju o financijskom položaju i vrednovati u skladu sa dodijeljenim kategorijama.

Banka i Grupa koriste sljedeće portfelje financijskih instrumenata:

- financijsku imovinu ili financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (sa dvije podkategorije financijske imovine ili obveza koje se drže radi trgovanja i financijske imovine ili obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka)
- financijsku imovinu raspoloživu za prodaju
- ulaganja koja se drže do dospijeca
- kredite i potraživanja
- financijske obveze koje se vrednuju po amortizacijskom trošku.

MRS 39 kategorije financijskih instrumenata nužno ne prate linije prikazane u izvještaju o financijskom položaju. Povezanost stavaka izvještaja o financijskom položaju sa kategorijama financijskih instrumenata su objašnjene u tablici pod točkom (x).

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(i) Početno priznavanje

Redovna kupnja i prodaja financijske imovine priznaje se na datum namire, datum na koji je imovina isporučena subjektu. Primjenjujući datum namire, financijski instrumenti priznaju se na datum trgovanja kao vanbilančna stavka, dok se fer vrijednost do datuma namire sa učincima promjena fer vrijednosti priznaje u račun dobiti ili gubitka u slučaju financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ili u ostalu sveobuhvatnu dobit u slučaju financijske imovine raspoložive za prodaju. Krediti i potraživanja se inicijalno priznaju na datum kada su nastali. Sva ostala financijska imovina i obveze (derivativi) priznaju se na datum trgovanja na koji Grupa postaje strana ugovornih odredbi instrumenta. Raspored financijskih instrumenata pri početnom priznavanju ovisi o karakteristikama instrumenta, te svrsi i namjeri rukovodstva za stečene financijske instrumente. Financijski instrumenti kod početnog priznavanja mjere se po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. U slučaju financijskog instrumenta koji se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, transakcijski troškovi su direktno priznati u račun dobiti i gubitka. Naknadno vrednovanje opisano je u odlomcima niže.

(ii) Novac i novčani ekvivalenti

Novčana sredstva uključuju novac u blagajni i potraživanja (depozite) prema centralnoj banci i kreditnim institucijama koja su dostupna na zahtjev. Dostupan na zahtjev smatraju se potraživanja koja se mogu povući bilo kada ili sa rokom obavijesti od jednog radnog dana ili 24 sata.

(iii) Derivativni financijski instrumenti

U okviru redovnog poslovanja Grupa zaključuje ugovore o derivativnim financijskim instrumentima u svrhu upravljanja valutnim rizikom, rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom, te se stoga ti financijski instrumenti klasificiraju kao Financijska imovina ili obveze – koje se drže radi trgovanja - derivativi. Derivativi Grupe uključuju devizne forward ugovore, swap ugovore i kamatne swapove.

Derivativi se priznaju po fer vrijednosti i iskazuju kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna i kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti derivativa se uključuju u Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti. Fer vrijednosti utvrđuju se uglavnom primjenom metoda diskontiranog novčanog toka i metoda za utvrđivanje cijena opcije, ovisno o tome što je primjenjivo.

Određene transakcije derivativima pružaju učinkovitu ekonomsku zaštitu rizičnih pozicija kojima Grupa i Banka upravljaju, te se stoga obračunavaju kao derivativi u Knjizi banke kod kojih se dobiti i gubici utvrđeni procjenom fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka u okviru Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti i Neto kamatni prihod. Kamatni trošak obračunat na prodani nominalni iznos uključen je u kamatne troškove. Kamatni prihod obračunat na kupljeni nominalni iznos uključen je u kamatne prihode. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti uključuje sve ostale efekte promjene tečajeva i promjena tržišnih kamatnih stopa koje utječu na fer vrijednost instrumenta.

(iv) Financijska imovina ili obveze koje se drže radi trgovanja

Financijska imovina ili obveze koje se drže radi trgovanja sadrže derivative i ostalu imovinu i obveze koje se drže radi trgovanja.

Derivativi koji se drže radi trgovanja opisani su iznad u točki (iii).

Ostala imovina i obveze koje se drže radi trgovanja su nederivativni instrumenti. Uključuju dužničke instrumente kao i vlasničke instrumente stečene ili izdane uglavnom radi prodaje ili ponovnog otkupa u bližoj budućnosti. U izvještaju o financijskom položaju prikazani su kao Ostala imovina koja se drži radi trgovanja ili Ostale obveze koje se drže radi trgovanja pod naslovom Financijska imovina ili financijske obveze koje se drže radi trgovanja.

Promjene po fer vrijednosti (čista cijena za dužničke instrumente) po ostaloj imovini i obvezama koja se drže radi trgovanja prikazane su u računu dobiti i gubitke pod linijom Neto rezultat iz trgovanja i rezultat fer vrijednosti. Kamatni prihodi i troškovi prikazani su u računu dobiti i gubitka pod linijom Neto kamatni prihod. Prihod od dividendi prikazani su pod linijom Prihodi od dividendi.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(v) Financijska imovina ili financijska obveza koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina i financijske obveze raspoređene u ovu kategoriju su označeni od strane rukovodstva pri početnom priznavanju (opcija fer vrijednosti).

Nakon početnog priznavanja Grupa financijsku imovinu i obveze prikazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka samo ako će to dovesti do važnih informacija, bilo zbog toga što:

- eliminira ili značajno smanjuje vrednovanje ili priznavanje nedosljednosti (računovodstvena neusklađenost) koja bi inače nastala iz mjerenja imovine ili obveza ili priznavanje dobitaka ili gubitaka od njih po različitim osnovama,
- grupom financijskih imovina, financijskih obveza ili oboje se upravlja i njihov učinak se procjenjuje na temelju fer vrijednosti, u skladu sa dokumentiranim upravljanjem rizicima ili strategijom ulaganja, kao i informacije o grupi koje se pružaju interno po toj osnovi Upravi Banke,
- ugovor sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa koji nisu usko povezani i značajno utječu na novčane tijekove osnovnog financijskog instrumenta.

Naknadno vrednovanje imovine i obveza provodi se po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Prihodi i rashodi ostvareni trgovanjem financijskim instrumentima iz ovog portfelja, promjene njihove fer vrijednosti kao i tečajne razlike evidentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su ostvareni, u neto iznosu.

(vi) Financijska imovina - raspoloživa za prodaju

Financijsku imovinu raspoređenu u portfelj raspoloživo za prodaju čini nederivativna financijska imovina koja nije raspoređena kao imovina koja se drži radi trgovanja, imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka, kredite i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeljeća. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke vrijednosne papire.

Financijski instrumenti iz ovog portfelja su instrumenti za koje je namjera držanje na neodređeno vrijeme, a koji se mogu prodati za potrebe održavanja likvidnosti ili zbog promjene tržišnih uvjeta.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju priznaje se na datum namire po fer vrijednosti, uvećanoj za pripadajuće troškove stjecanja financijske imovine. Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po fer vrijednosti.

Nerealizirani dobiti i gubici vezani uz promjene fer vrijednosti (tzv. čiste cijene) financijske imovine u portfelju raspoloživo za prodaju evidentiraju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti sve do prodaje ili umanjenja vrijednosti kada se nerealizirani dobiti ili gubici prenose u račun dobiti i gubitka.

Kamatni prihod po dužničkim financijskim instrumentima iz ovog portfelja priznaje se izravno u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope. Također, tečajne razlike po dužničkim financijskim instrumentima se priznaju u račun dobiti i gubitka.

Prihodi od dividendi po vlasničkim financijskim instrumentima iz ovog portfelja se priznaju izravno u račun dobiti i gubitka dok se tečajne razlike po tim instrumentima priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi iskazuju se po trošku (stjecanja) umanjeno za naknadno umanjenje vrijednosti.

(vii) Financijska imovina - držanje do dospeljeća

Nederivativna financijska imovina sa fiksnim ili utvrdivim budućim novčanim tokovima i fiksnim dospeljećem, kojom se trguje na aktivnom tržištu, može se rasporediti u ovaj portfelj, pod pretpostavkom da Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držati je do dospeljeća i koja ne zadovoljavaju definiciju Kredita i potraživanja po MRS-u 39. Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope. Premija, diskont i transakcijski troškovi nastali pri stjecanju, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine i amortiziraju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Grupa ne može rasporediti financijsku imovinu u portfelj ulaganja koji se drži do dospijea ako je značajan dio tog portfelja (u odnosu na ukupni iznos ulaganja koja se drže do dospijea) prodan ili reklasificiran prije dospijea tijekom tekuće ili tijekom prethodne dvije financijske godine od strane Grupe, osim u sljedećim slučajevima:

- prodaje koja je sasvim blizu datuma dospijea (manje od tri mjeseca prije dospijea) da promjene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan utjecaj na fer vrijednost financijske imovine
- prodaje nakon što je subjekt naplatio gotovo cijelu glavnica financijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenog podmirenja ili
- prodaje koja se može povezati s izoliranim poslovnim događajem koji je izvan kontrole Banke, koji je nepovratan, i koji Banka nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti (značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdavatelja financijske imovine).

Namjeru i sposobnost da ulaganje drži do dospijea Grupa ocjenjuje u trenutku stjecanja i na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Kamatni prihod po financijskoj imovini koja se drži do dospijea prikazujemo u računu dobiti i gubitka pod linijom Neto kamatni prihod. Gubici koji proizlaze od umanjenja vrijednosti ovakve financijske imovine su prikazani u Neto gubitku od umanjenja vrijednosti financijske imovine. Povremeni ostvareni dobiti ili gubici od prodaje priznaju se u računu dobiti i gubitka pod linijom Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i obaveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto.

(viii) Krediti i potraživanja

Stavka izvještaja o financijskom položaju Krediti i potraživanja od kreditnih institucija uključuje financijske instrumente koji su alocirani u financijski instrument krediti i potraživanja sa ugovorenim rokom dužim od 24 sata.

Stavka izvještaja o financijskom položaju Krediti i potraživanja od klijenata uključuju financijsku imovinu koja zadovoljava definiciju kredita i potraživanja. Također, potraživanja po financijskom najmu po MRS-u 17 su prikazana pod tim stavkama izvještaja o financijskom položaju.

Kredit i potraživanja su nederivativna financijska imovina (uključujući dužničke instrumente) sa fiksnim ili odredivim budućim novčanim tokovima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu, osim:

- kredit i potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati odmah, ili u skoroj budućnosti, trebaju biti raspoređeni u portfelj financijske imovine namijenjene trgovanju, te kredit i potraživanja koje je Grupa, kod početnog priznavanja, rasporedila u portfelj koji se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- kredit i potraživanja koje je Grupa, kod početnog priznavanja, rasporedila u portfelj financijske imovine raspoložive za prodaju,
- kredit i potraživanja kod kojih postoji mogućnost da Grupa neće u potpunosti ostvariti povrat svog inicijalnog ulaganja, iz drugih razloga, a ne zbog pogoršanja kreditne kvalitete.

Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku uz primjenu efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravak vrijednosti zbog umanjenja. Potraživanja po financijskom najmu naknadno se mjere kako je navedeno u odlomku Najmovi. Zarađeni kamatni prihod je prikazan pod linijom Neto kamatni prihod u računu dobiti i gubitka.

Gubici umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja priznaju se u račun dobiti i gubitka pod linijom Neto gubitak umanjenja vrijednosti financijske imovine.

(ix) Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku

Financijske obveze se vrednuju po amortiziranom trošku, osim ako se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

U izvještaju o financijskom položaju financijske obveze prikazujemo pod linijom Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku. Obveze se dodatno raščlanjuju na Depozite od banaka, Depozite od klijenata, Izdane dužničke vrijednosne papire i Ostale financijske obveze.

Nastali kamatni prihod prikazujemo u liniji Neto kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka. Dobitke i gubitke od prestanka priznavanja (najčešće otkup) financijskih obveza po amortiziranom trošku su prikazani u liniji Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(x) Odnos između stavaka izvještaja o financijskom položaju, metoda vrednovanja i kategorija financijskih instrumenata:

Pozicija u izvještaju o financijskom položaju	Načelo vrednovanja		Kategorija financijskog instrumenta
	Fer vrijednost	Po amortiziranom trošku	
Imovina			
Novac i novčana sredstva		x	Nominalna vrijednost
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja			Kreditni i potraživanja
Derivativi	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	x		Financijska imovina raspoloživa za prodaju
Financijska imovina koja se drži do dospjeća		x	Ulaganja koja se drže do dospjeća
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija		x	Kreditni i potraživanja
Financijski najam			MRS 17
Kreditni i potraživanja od klijenata		x	Kreditni i potraživanja
Financijski najam			MRS 17
Obveze i kapital			
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja			
Derivativi	x		Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Ostale obveze koje se drže radi trgovanja	x		Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku		x	Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku

Također, dvije dodatne kategorije financijskih instrumenata koji nisu prikazani u tablici, a dio su MSFI-a 7 objava. To su financijske garancije i neopozive kreditne obveze.

(xi) Ugovori o prodaji i reotkupu:

Ako je neka financijska imovina prodana temeljem sporazuma o reotkupu imovine po fiksnoj cijeni ili po prodajnoj cijeni uvećanoj za prinos zajmodavatelja ili ako je pozajmljena temeljem sporazuma o povratu sredstva prenositelju, ne prestaje se priznavati jer Grupa zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom.

Vrijednosnice prodane temeljem ugovora o prodaji i reotkupu (repo ugovori) iskazuju se kao imovina u okviru stavki izvještaja o financijskom položaju sukladno inicijalnoj klasifikaciji ili ih Grupa reklasificira u Kredite i potraživanja od banaka i Kredite i potraživanja od klijenata ako preuzimatelj stekne pravo na prodaju ili zalog imovine. Obveza prema drugoj strani iskazuje se u okviru Depozita od banaka ili Depozita od klijenata.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji na određeni datum (obratni repo ugovori) ne iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju. Potraživanja prema drugoj strani iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju u okviru stavaka Kreditni i potraživanja od banaka i Kreditni i potraživanja od klijenata, prikazujući ekonomsku vrijednost kredita. Razlika između prodajne i otkupne cijene tretira se kao kamata i obračunava ravnomjerno tijekom valjanosti repo ugovora primjenom efektivne kamatne stope.

Prijenos financijske imovine

MRS 39 pruža razne mogućnosti za prijenos financijske imovine između kategorija financijskih instrumenata. Također, ograničava neke reklasifikacije. Grupa provodi reklasifikaciju samo u rijetkim okolnostima i u skladu s tim mijenjaju investicijsku politiku. Grupa je odlučila zadržati neke pozicije do dospjeća, te se ta pozicija reklasificirala iz pozicije raspoloživo za prodaju u portfelj koji se drži do dospjeća - vidi bilješku 14.

Prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza

Financijska imovina (ili primjenjiv dio financijske imovine ili dio grupe sličnih financijskih imovina) prestaje se priznavati kada:

- ugovorna prava na primitak novčanih tokova od imovine isteknu; ili
- Grupa prenese svoja prava na primitak novčanih tokova od imovine ili je preuzela obvezu plaćanja primljenih novčanih tokova u cjelosti bez materijalne odgode prema trećoj strani pod „pass-through“ aranžmanom; i ili;
  - je prenijela sve značajke rizika i nagrade povezane s vlasništvom te imovine, ili
  - nije prenijela niti zadržala sve značajke rizika i nagrada povezanih s vlasništvom imovine, ali je prenijela kontrolu nad imovinom.

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza po dugovanju isplaćena, poništena ili istekla.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama

Sva financijska imovina, osim imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka se procjenjuje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju zbog mogućnosti postojanja objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijske imovine.

Financijska imovina ili grupa financijske imovine se umanjuje, ako i samo ako:

- postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja i
- nastali događaj ili događaji imaju utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove financijske imovine i mogu se pouzdano izmjeriti.

Grupa koristi definiciju statusa neispunjenja obveza Basel-a III kao primarnog indikatora događaja povezanog s gubitkom. Status neispunjenja obveza, kao događaj povezan s gubitkom, nastaje kada:

- kašnjenja dužnika u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana;
- kao rezultat specifične informacije ili događaja, dužnik najvjerojatnije neće ispuniti svoje kreditne obveze u potpunosti, bez pribjegavanja radnji, kao što su ostvarivanje sigurnosti
- dužnik postaje predmetom restrukturiranja, odnosno promjenama uvjeta ugovora, za klijente u financijskim poteškoćama, rezultirajući materijalnim gubitkom
- dužnik je postao predmetom stečajnog postupka ili se protiv njega poduzimanje druge pravne radnje

Za procjenu na razini portfelja Grupa koristi koncept nastalog, ali neprijavljenog gubitka. On identificira vremensko razdoblje između trenutka štetnog događaja uzrokujući buduće probleme i stvarnog otkrivanja problema od strane Banke u trenutku neispunjenja obveze.

(i) Financijska imovina po amortiziranom trošku

Grupa raspoređuje svoje kredite i potraživanja i financijsku imovinu koja se drži do dospjeća u sljedeće rizične skupine:

- financijska imovina po amortiziranom trošku za koju nisu identificirani objektivni dokazi o umanjenju njezine vrijednosti na pojedinačnoj osnovi,
- financijska imovina po amortiziranom trošku za koju su identificirani objektivni dokazi o djelomičnom umanjenju njezine vrijednosti, odnosno financijska imovina po amortiziranom trošku za koju se formiraju rezervacije u visini utvrđenog gubitka od umanjenja vrijednosti imovine a koji predstavlja razliku između bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova te imovine diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama (nastavak)

Nastankom objektivnog dokaza za umanjene vrijednosti plasmana, priznaje se posebna rezervacija ovisno o tome radi li se o pojedinačno značajnoj izloženosti ili izloženosti koje nisu pojedinačno značajne.

Sukladno tome, Grupa formira rezerviranja za:

- pojedinačno značajne izloženosti, odnosno za svaki pojedinačni plasman procjenjuje se nadoknadivi iznos
- izloženosti koje nisu pojedinačno značajne (skupna procjena) na razini homogenih grupa izloženosti.

U trenutku provedbe umanjena plasmana ukidaju se kreirane rezervacije za plasmane za koji nisu identificirani objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti te se formiraju posebne rezervacije. Izravan prijenos ovakvih rezervacija u posebne, i obrnuto, nije dozvoljen.

Nenaplativi krediti otpisuju se na teret formiranog ispravka vrijednosti u trenutku kada nije realno očekivati povrat u budućnosti i iskorišteni su ili preneseni u Grupu svi instrumenti osiguranja naplate.

Ukoliko naknadno dođe do povećanja nadoknativog iznosa, a to povećanje se može izravno povezati s događajem koji je nastao nakon provedbe umanjena vrijednosti, potrebno je smanjiti gubitak od umanjena u korist računa dobiti i gubitka terećenjem računa ispravka vrijednosti.

U računu dobiti i gubitka, gubitak od umanjena vrijednosti i njihovo ukidanje prikazani su u liniji Neto gubitak od umanjena vrijednosti financijske imovine.

(ii) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

U slučajevima kada su dužnički instrumenti klasificirani kao raspoloživi za prodaju, Grupa individualno procjenjuje postoji li objektivni dokaz za umanjene vrijednosti temeljeno na istim kriterijima koji se koriste i kod financijske imovine koja se priznaje po amortiziranom trošku. No iznos koji se evidentira kao umanjene vrijednosti je kumulativni gubitak izmjeren kao razlika između amortiziranog troška i trenutne fer vrijednosti umanjene za umanjene vrijednosti na tu imovinu prethodno priznatu u računu dobiti i gubitka. Kod priznavanja umanjena vrijednosti, svaki iznos priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u retku Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju je reklasificiran u račun dobiti i gubitka i prikazan kao gubitak od umanjena vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjena vrijednosti na financijsku imovinu.

Ako se u narednim razdobljima fer vrijednost dužničkog instrumenta poveća, gubitak od umanjena vrijednosti se ukida kroz račun dobiti i gubitka u retku Neto gubitak od umanjena vrijednosti na financijsku imovinu. Umanjena vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju direktno uz imovinu u izvještaju o financijskom položaju.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju, objektivni dokaz također uključuje značajan ili prolongiran pad fer vrijednosti investicije ispod troška. Definicija značajnog je pad tržišne vrijednosti ispod 80% troška stjecanja. Pad u fer vrijednosti je prolongiran kada je tržišna cijena kontinuirano ispod troška stjecanja tijekom perioda od 9 mjeseci do datuma izvještavanja.

Kada postoji dokaz o umanjenju vrijednosti vlasničkih instrumenata, kumulativni trošak se mjeri kao razlika između troška stjecanja i trenutne fer vrijednosti, umanjeno za gubitak od umanjena vrijednosti za tu imovinu prethodno priznat u računu dobiti i gubitka i prikazan je kao gubitak od umanjena vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjena vrijednosti na financijsku imovinu.

Bilo koji iznos gubitaka prethodno priznatu u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u retku Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju je reklasificiran u račun dobiti i gubitka i prikazan kao gubitak od umanjena vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjena vrijednosti na financijsku imovinu.

Gubici od umanjena vrijednosti po vlasničkim instrumentima se ne ukidaju kroz račun dobiti i gubitka; povećanja fer vrijednosti po umanjenju vrijednosti se priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Umanjena vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju direktno uz imovinu u izvještaju o financijskom položaju.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama (nastavak)

Za financijsku imovinu vrednovanu po trošku stjecanja (nekotirajući vlasničke instrumente kojima se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi) iznos umanjenja vrijednosti je razlika između knjigovodstvenog iznosa financijske imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih po trenutnoj tržišnoj stopi povrata za sličnu financijsku imovinu. Takvi se gubici od umanjenja vrijednosti ne mogu ispraviti.

(iii) Potencijalne obveze

Rezervacije za kreditne gubitke potencijalnih obveza (osobito financijske garancije i kreditne obveze) su uključene unutar stavke Rezerviranja u izvještaju o financijskom položaju. Povezani troškovi ili njihova ukidanja su prikazani u računu dobiti i gubitka unutar stavke Ostali operativni rezultat.

Gubici po kreditnim rizicima po potencijalnim obvezama se priznaju ako je vjerojatno da će doći do odljeva ekonomskih koristi za podmirenje obveza koje će rezultirati gubitkom.

Prijeboj financijskih instrumenata

Financijska imovina i financijske obveze se prebijaju, a neto iznos se prikazuje u izvještaju o financijskom položaju ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prijeboj iznosa i kada postoji namjera izmirenja po neto principu, ili realiziranje imovine i podmirenje obveza istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je dopušteno prema MSFI-u i za dobitke ili gubitke koji proizlaze iz grupe sličnih transakcija, kao aktivnosti trgovanja Grupe.

Određivanje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja na glavnom tržištu ili u nedostatku takvoga na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja.

Detalji o tehnikama vrednovanja primjenjivih za mjerenje fer vrijednosti i hijerarhije fer vrijednosti prikazani su u bilješci 35. Fer vrijednost imovine i obveza.

Najmovi

Najam se klasificira kao financijski najam ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom. U izvještaju o financijskom položaju najmoprimca financijski najam se priznaje kao imovina i obveze po fer vrijednosti iznajmljene nekretnine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma određenih na početku najma.

U izvještaju o financijskom položaju najmodavca priznaje se potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u najam (sadašnja vrijednost najma plaćanja uključujući ne garantiranu rezidualnu vrijednost). Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje u računu dobiti i gubitka kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope.

Najam se klasificira kao poslovni najam (operativni najam) ako se ne prenose svi rizici i koristi povezani s vlasništvom imovine na najmoprimca. Najmodavac evidentira imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se u računu dobiti i gubitka po linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

Poslovna spajanja i goodwill

(i) Poslovna spajanja

Stjecanje ovisnih društava obračunava se korištenjem metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na dan razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza te vlasničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenim društvom. Za poslovna spajanja od 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem se priznaju i prikazuju unutar ostalih troškova poslovanja. Za poslovna spajanja prije 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem bili su uključeni u trošak stjecanja. Imovina, obveze i potencijalne obveze stečenog društva koje je moguće prepoznati i koji udovoljavaju kriterijima priznavanja u skladu sa MSFI 3 Poslovna spajanja priznaju se po fer vrijednosti na dan stjecanja, izuzev dugotrajne imovine (ili imovine za otuđenje) koja je svrstana kao namijenjena prodaji u skladu s MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, koja se priznaje i mjeri po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Goodwill nastao stjecanjem priznaje se kao imovina i početno iskazuje po trošku, koji predstavlja višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti priznate prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva.

Ako je udio Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva viši od troška poslovnog spajanja, višak se priznaje u računu dobiti i gubitka u razdoblju stjecanja u liniji Ostali operativni rezultat.

Naknadno stjecanje nekontrolirajućeg interesa ne predstavlja poslovno spajanje te prije uvođenja Revidiranog MSFI-a 3 nije postojao posebno definirani računovodstveni tretman u MSFI-u za takvu vrstu transakcije. Stoga je za razdoblja prije 1. siječnja 2010. godine Grupa primijenila hijerarhiju MRS-a 8 te je usvojila računovodstvenu politiku za prikazivanje takve transakcije. Grupa je usvojila metodu povećanja udjela matice u kojoj se imovina i obveze društva u koje se ulaže ne mjeri ponovno po fer vrijednosti dok se razlika između dodatnog troška stjecanja i stečenog nekontrolirajućeg interesa prikazuje kao goodwill. U razdobljima nakon 1. siječnja 2010. godine, zbog promjena u MSFI, stjecanje nekontrolirajućeg interesa obračunava se kao transakcija unutar kapitala.

Poslovno spajanje koje uključuje subjekte ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedeni subjekti pod zajedničkom kontrolom od strane istog subjekta ili subjekata, prije ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva. Kako se MSFI 3 ne primjenjuje na poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom, Grupa je u skladu s MRS-om 8, usvojila računovodstvenu politiku u kojoj se takve transakcije evidentiraju po metodi udruživanja interesa.

Primjena metode je sljedeća:

- Imovina i obveze subjekata koji se spajaju prikazuje se po knjigovodstvenoj vrijednosti kako je prikazano u prijašnjim konsolidiranim izvještajima krajnjeg matičnog društva Grupe;
- Nema nove procjene fer vrijednosti ili priznavanja nove imovine ili obveza, što bi bilo učinjeno da je riječ o metodi kupnje. Jedina usklađivanja se provode radi usklade računovodstvenih politika;
- Nije priznat novi goodwill kao rezultat spajanja;
- Jedini priznati goodwill je već postojeći goodwill društava koja se spajaju. Bilo koja druga razlika između plaćenog iznosa/prijenosa i stečenog kapitala prikazana je u kapitalu;
- Račun dobiti i gubitka reflektira rezultat svih društava za cijelu poslovnu godinu, bez obzira kada je spajanje nastalo;
- Usporedni podaci se ne prepravljaju.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

Stjecanje Erste Group IT HR d.o.o.:

Na dan 12. travnja 2016. godine Banka je stekla dodatnih 60% dionica društva Erste Group IT HR d.o.o. za iznos od 2 milijuna HRK i povećala svoje vlasništvo na 80%.

Budući da je stjecanje izvršeno unutar Grupe (krajnje matično društvo za kontrolu je Erste Group Bank A.G.), za stjecanje društva Erste Group IT HR d.o.o. koristila se metoda udruživanja interesa.

Iznosi priznati pri početnoj konsolidaciji:

Izveštaj o financijskom položaju	u milijunima HRK
Potraživanja od drugih banaka	4
Kredit i potraživanja od klijenata	9
Ostala imovina	50
IMOVINA	63
Obveze prema drugim bankama	46
Obveze prema klijentima	-
Ostale obveze	13
OBVEZE	59
Neto stečena imovina	4
Nekontrolirajući interes (20% neto imovine)	(1)
Neto stečena imovina prije 2016.	(1)
Ukupna neto stečena imovina	2
Usklada izravno u kapital	-
Trošak stjecanja	2
Novčani priljev za stjecanje ovisnog društva:	
Novac stečen sa ovisnim društvom	4
Plaćeno u novcu	(2)
Neto priljev novca	2

Spajanje Erste Delta d.o.o.

Banka 1. siječnja 2015. godine pripaja društvo Erste Delta d.o.o. koje je u 100%-om vlasništvu, čija glavna stavka u izvještaju o financijskom položaju je zgrada u Zagrebu (sjedište Banke, 216 milijuna HRK).

Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

(ii) Goodwill i test umanjenja goodwilla

Goodwill koji nastaje stjecanjem ovisnog društva predstavlja višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza ovisnog društva koji su priznati na dan stjecanja. Početno vrednovanje goodwilla provodi se po trošku tj. dijelu troška koji preostane nakon alociranja troška poslovne kombinacije na prepoznatljivu imovinu, obveze i moguće buduće obveze.

Goodwill nastao stjecanjem se ne amortizira, umjesto amortizacije Banka testira goodwill na umanjenje jednom godišnje u studenom te se umanjenje vrijednosti priznaje u računu dobiti i gubitka. Umanjenje vrijednosti provodi se na jedinice koje generiraju novac, a na koje je goodwill alociran. Jedinica koja generira novac je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novac te je neovisna od novčanih tokova koje generiraju ostale jedinice koje generiraju novac. Za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti u Grupi svi poslovni segmenti se tretiraju kao posebne jedinice koje generiraju novac.

Goodwill se testira na umanjenje uspoređujući nadoknadivi iznos svake jedinice koja generira novac na koju se goodwill odnosi sa pripadajućom knjigovodstvenom vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac izračunata je na temelju iznosa kapitala alociranog na jedinicu koja generira novac uzimajući u obzir svaki goodwill i nematerijalnu imovinu koja nije amortizirana priznatoj jedinici koja generira novac prema alokaciji kupovne cijene. Nadoknadivi iznos je veći iznos između fer vrijednosti jedinice koja generira novac umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u uporabi. Gdje je moguće, fer vrijednost umanjena za troškove prodaje se utvrđuje u skladu s nedavnim transakcijama, tržišnim kotacijama ili procjenama. Vrijednost u upotrebi utvrđuje se upotrebom modela diskontiranih novčanih tokova, koji sadrži specifičnosti bankarskog poslovanja i njenog regulatornog okvira. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi računamo sadašnju vrijednost budućih zarada dioničara.

Procjena budućih zarada raspodjeljivih dioničarima bazira se na financijskim planovima jedinice koja generira novac u skladu s odlukom Uprave uzimajući u obzir ispunjenje regulatornih kapitalnih zahtjeva. Period planiranja je pet godina. Nakon procjene budućih zarada raspodjeljivih dioničarima buduće zarade diskontiraju se na sadašnju vrijednost. Zarade nakon pete godine izračunavaju se na temelju zarada posljednje godine planiranja na koju se primjenjuje dugoročna stopa rasta, koja se naslanja na makroekonomske parametre za svaku jedinicu koja generira novac. Procijenjene buduće zarade nakon inicijalnog perioda planiranja odražavaju se kroz terminalnu vrijednost. Diskontne stope primijenjene pri izračunu sadašnje vrijednosti utvrđene su u skladu s Modelom procjene kapitala (CAPM). U CAPM modelu diskontna stopa uključuje nerizičnu kamatnu stopu, tržišnu premiju za rizik koja se množi sa beta faktorom (sistematični tržišni rizik) te rizikom zemlje. Vrijednosti uzete pri utvrđivanju diskontne stope su utvrđene iz eksternih izvora informacija. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, razlika se priznaje kao gubitak od umanjenja vrijednosti kroz Ostali operativni rezultat. Gubitak od umanjenja vrijednosti prvo se alocira na umanjenje vrijednosti goodwilla. Preostali iznos, ukoliko postoji, umanjuje knjigovodstvenu vrijednost ostalih jedinica koje generiraju novac, ne manje od njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac veći ili jednak njenoj knjigovodstvenoj vrijednosti nema potrebe za umanjenjem vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne može se ukinuti u budućim razdobljima. Detalji testa umanjenja mogu se vidjeti u bilješci 21. ovog financijskog izvješća.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtno na način da se nabavna vrijednost imovine otpiše do ostatka vrijednosti tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Imovina u pripremi se ne amortizira.

Procijenjeni ekonomski vjekovi uporabe prikazani su kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2015.	2016.
Zgrade	40	40
Namještaj i oprema	3-10	3-10
Motorna vozila	4-6	4-6
Računala	4	4

Nekretnine i oprema (nastavak)

Dugotrajna imovina se prestaje priznavati rashodovanjem ili kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Bilo kakva dobit ili gubitak koji je nastao rashodovanjem imovine (dobiven kao razlika između neto iznosa dobivenog prilikom prodaje i knjigovodstvenog stanja sredstva) se priznaje u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju ulaganja u zemlju i zgrade ili dio zgrada od strane vlasnika (ili najmoprimac kod financijskog najma) kako bi zaradio najamninu i/ili povećao kapital.

Ulaganje u nekretnine se inicijalno priznaje po trošku uključujući sve troškove transakcije.

Naknadno mjerenje je po trošku (trošak stjecanja umanjen za akumuliranu amortizaciju i trošak od umanjena imovine). Ulaganje u nekretnine je prikazano u izvještaju o financijskom položaju u retku Ulaganje u nekretnine. Prihod od najmnine se priznaje u retku Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma. Amortizacija je prikazana u računu dobiti i gubitka u retku Amortizacija koristeći pravocrtnu metodu tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Korisni vijek uporabe ulaganja u nekretnine su identični zgradama prikazanim pod dugotrajnom imovinom. Bilo kakvo umanjenje vrijednosti, kao i njihova ukidanja, se priznaju u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Nematerijalna imovina

Osim goodwilla, nematerijalna imovina Grupe uključuje računalni softver i liste klijenata i drugu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna imovina se priznaje samo ako se trošak nabave može pouzdano utvrditi i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati tome ići Banci.

Troškovi interno proizvedenog softvera kapitaliziraju se ako Grupa može pokazati tehničku izvedivost i namjeru završetka softvera, mogućnost korištenja, kako će omogućiti vjerojatne ekonomske koristi, dostupnost resursa i mogućnost pouzdanog mjerenja troškova. Nematerijalna imovina stečena odvojeno, mjeri se po početno priznatom trošku nabave. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Trošak nematerijalne imovine stečene u poslovnom spajanju je njezina fer vrijednost na datum stjecanja. U Grupi, to su liste klijenata i one se kapitaliziraju pri stjecanju ako se mogu pouzdano mjeriti.

Procijenjeni korisni vijek trajanja je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja u godinama	
	2015.	2016.
Softver	4	4
Temeljni informatički sustav Banke	-	6
Lista klijenata	5,5-8	5,5-8
Ostala nematerijalna imovina	5	5

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina)

Grupa procjenjuje na svaki izvještajni datum postoji li indicija da je vrijednost nefinancijskog sredstva umanjena. Testiranje na umanjenje vrijednosti se provodi na razini pojedinog sredstva ako sredstvo generira novčane priljeve koji su uvelike neovisni od ostalih sredstava. Tipični primjer je ulaganje u imovinu. U protivnom, test umanjenja vrijednosti se provodi na razini jedinica koje generiraju novac (CGU) kojoj sredstvo pripada. CGU je najmanja moguća grupa sredstava koja se može identificirati koja generira novčane priljeve koji su uvelike neovisni o novčanim priljevima ostalih sredstava ili grupe sredstava. Za specifična pravila koja se odnose na umanjenje vrijednosti goodwilla i pravila za alokaciju umanjenja vrijednosti za CGU-ove molimo vidjeti poglavlje Poslovne kombinacije i goodwill, dio (ii) Goodwill i testiranje na umanjenje vrijednosti goodwilla.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina) (nastavak)

Ako postoji indicija za umanjene vrijednosti ili ako je potrebno godišnje testiranje na umanjene vrijednosti nekog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivu vrijednost sredstva. Nadoknadiva vrijednost sredstva je veća od fer vrijednosti sredstva ili CGU-a umanjeno za troškove odlaganja i njegove uporabne vrijednosti. Kod mjerenja njegove uporabne vrijednosti, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja reflektira trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Procjena se radi na svaki izvještajni datum kako bi se utvrdilo postoje li indicije da prethodno priznata umanjena vrijednosti više ne vrijede ili su se smanjila. Ako takva indicija postoji, Banka procjenjuje nadoknadivu vrijednost CGU-a ili sredstva. Prethodno priznato umanjeno vrijednosti se ukida samo ako je došlo do promjena pretpostavki s kojima se odredio nadoknadivi iznos kada je umanjeno vrijednosti priznato. Ukidanje je ograničeno na način da knjigovodstvena vrijednost sredstva ne prijeđe nadoknadivi iznos ili da ne prijeđe knjigovodstvenu vrijednost koja bi vrijedila, neto od amortizacije, da umanjeno vrijednosti u prethodnoj godini nije priznato.

Umanjenja vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Zalihe

Grupa također investira u imovinu koja se drži za prodaju u uobičajenom dijelu poslovanja ili kolaterale dobivene u postupcima ovrha. Ova imovina je prikazana u Ostaloj imovini i mjeri se po nižem od troška ili neto ostvarivoj vrijednosti u skladu s MRS-om 2 Zalihe.

Trošak stjecanja uključuje ne samo kupovnu cijenu nego i sve ostale troškove koji se direktno mogu pripisati, poput troškova transporta, carine, ostalih poreza i troškova konverzije zaliha itd. Troškovi pozajmice se kapitaliziraju do mjere do koje se direktno odnose na stjecanje imovine. Prodaja ovakve imovine/apartmana se priznaje u prihodima u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat, zajedno s troškovima prodaje i ostalim troškovima koji su nastali u prodaji sredstva.

Izvanbilančne obveze

U uobičajenom poslovanju, Grupa ulazi u kreditne obveze koje su prikazane na računima izvanbilančne evidencije i primarno uključuje garancije, dokumentarne akreditive i neiskorištene obveze pozajmice. Takve financijske obveze su prikazane u izvještaju o financijskom položaju Grupe ako i kada postanu plative.

Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima obvezu koja je rezultat prošlih događaja i vjerojatno je da će morati tu obvezu podmiriti. Uprava utvrđuje adekvatnost rezerviranja na temelju pregleda pojedinih stavaka, nedavnih iskustava gubitka, trenutne ekonomske situacije, karakteristika rizika raznih kategorija transakcija i ostalih primjerenih faktora na dan izvještaja o financijskom položaju. Rezerviranja se diskontiraju na sadašnju vrijednost gdje je učinak materijalan. U izvještaju o financijskom položaju, rezerviranja su prikazana u retku Rezerviranja. Ona uključuju rezerviranja za gubitke po kreditnom riziku za preuzete potencijalne obveze (posebno financijske garancije i kreditne obveze) kao i rezerviranja za pravne sporove. Troškovi ili prihodi koji se odnose na rezerviranja se prikazuju u retku Ostali operativni rezultat.

Dugoročna primanja zaposlenika

Za definirane otpremnine za mirovinu i jubilarne nagrade, trošak otpremnina se utvrđuje metodom projicirane kreditne jedinice, sa aktuarskim pretpostavkama koje se iznose na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Aktuarski dobiti ili gubici za rezerviranja za otpremnine i otpremnine za mirovinu su u potpunosti priznati u razdoblju u kojem su i nastali. Aktuarski dobiti ili gubici za rezerviranja za jubilarne nagrade su priznati u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su i nastali.

Protekli trošak usluga se odmah priznaje do mjere do koje su primanja već stečena, u protivnom je amortizirano na pravocrtnoj osnovi kroz prosječno razdoblje dok primanja postanu stečena.

Obveze za otpremnine za mirovinu priznate u izvještaju o financijskom položaju predstavljaju sadašnju vrijednost obveza za definirana primanja.

Porezi na dobit

Porezi na dobit sastoje se od tekućih i odgođenih poreza, priznatih u računu dobiti i gubitka, osim u mjeri u kojoj se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

(i) Tekući porez

Porezna imovina ili obveze po tekućem porezu za tekuću i prethodne godine se izračunava kao iznos koji se očekuje dobiti ili platiti poreznim vlastima. Porezna stopa i porezni zakoni koji vrijede prilikom izračunavanja iznosa su oni koji su doneseni na datum izvještaja o financijskom položaju.

(ii) Odgođeni porez

Odgođeni porez je priznat kao privremena razlika između porezne osnovice imovine ili obveza i njihovih knjigovodstvenih vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju. Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odgođena porezna imovina se priznaje za privremene odbitne razlike i neiskorištene porezne gubitke do mjere do koje je vjerojatno da će oporeziva dobit biti na raspolaganju za sučeljavanje s odbitnim privremenim razlikama i prenijetim neiskorištenim poreznim gubicima.

Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine se revidira na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i smanjuje se do mjere do koje više nije vjerojatno da će dostatna oporeziva dobit biti na raspolaganju kako bi se sva ili dio odgođene porezne imovine iskoristio. Nepriznata odgođena porezna imovina se nanovo procjenjuje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i priznaje se do mjere do koje je postalo vjerojatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti da se odgođeni porez vrati.

Odgođena porezna imovina i obveze se mjere po poreznoj stopi za koju se očekuje da će vrijediti u godini u kojoj je imovina realizirana ili obveza podmirena, temeljeno na poreznim stopama (i poreznim zakonima) koje su donesene ili su u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju. Za ovisna društva vrijede lokalni porezni zakoni.

Porezi na dobit (nastavak)

Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, osim:

- Kada odgođena porezna obveza proizlazi iz početnog priznavanja goodwilla ili imovina ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i u vrijeme transakcije ne utječe ni na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak.
- U odnosu na oporezive privremene razlike povezane s ulaganjima u podružnice, pridružena društva i udjele u zajedničkim pothvatima, kada se vrijeme ukidanja privremenih razlika može kontrolirati i vjerojatno je da se privremene razlike neće ukinuti u doglednoj budućnosti.

Odgođena porezna imovina priznaje se za sve odbitne privremene razlike, prenesene neiskorištene porezne dobitke i sve neiskorištene porezne gubitke. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koji je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike, a prenesene neiskorištene porezne dobitke i neiskorištene porezne gubitke može se iskoristiti, osim:

- Kada se odgođena porezna imovina odnosi na odbitne privremene razlike koje proizlaze iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i, u vrijeme transakcije, ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak.
- U odnosu na odbitne privremene razlike povezane s ulaganjima u podružnice, pridružena društva i udjele u zajedničkim pothvatima, odgođena porezna imovina priznaje se samo do iznosa za koji je vjerojatno da će se privremene razlike ukinuti u doglednoj budućnosti a oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju se privremene razlike mogu iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji legalno provedivo pravo na prijebaj i odgođeni porezi se odnose na istu poreznu vlast.

Fiducijarni poslovi

Imovina i pripadajući prihodi, zajedno s povezanim obvezama za povratom imovine klijentima isključeni su iz ovih financijskih izvještaja kada Grupa nastupa u fiducijarnom svojstvu, odnosno kao ovlaštena osoba, povjerenik ili zastupnik.

Priznavanje prihoda i troškova

Prihod se može priznati ukoliko će ekonomska korist pritijecati u subjekt i ako se može pouzdano izmjeriti. Opisi i kriteriji priznavanja prihoda kao stavke iskazane u Računu dobiti i gubitka su:

(i) Neto kamatni prihod

Kamatni prihod ili trošak se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope (EKS). Kalkulacija uključuje naknade za obradu zahtjeva kreditiranja kao i transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati instrumentu i sastavni su dio efektivne kamatne stope (osim financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka), zanemarujući buduće kreditne gubitke. Kamatni prihod od pojedinačnih umanjene vrijednosti kredita i potraživanja te od financijske imovina koja se drži do dospijea se obračunava primjenom originalne efektivne kamatne stope koja je prethodno korištena u diskontiranju očekivanih budućih novčanih tokova radi mjerenja gubitaka od umanjene vrijednosti.

Kamatni prihod uključuje kamatni prihod na kredite i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata, na novčana sredstva, na obveznice i ostale kamatonosne vrijednosne papire u svim kategorijama financijske imovine. Kamatni troškovi uključuje plaćene kamate na depozite od klijenata, depozite od banaka, izdane dužničke vrijednosne papire i ostale financijske obveze u svim kategorijama financijskih obveza.

Neto kamatni prihodi sadrži i kamate na derivative koji služe za ekonomsku zaštitu za zatvaranje pozicija u Knjizi banke. Osim toga, prikazuju se i neto kamatni troškovi na otpremnine, mirovine i jubilarne nagrade.

Priznavanje prihoda i troškova (nastavak)

(ii) Neto prihod od provizija i naknada

Grupa priznaje prihode i rashode od naknada i provizija pružanjem različitih usluga klijentima.

Naknade zarađene za pružanje usluga tijekom nekog perioda se vremenski razgraničavaju tijekom tog istog vremena.

Navedene naknade uključuju naknade od kreditiranja, naknade za izdane garancije, provizije za upravljanje imovinom, skrbništva i ostale naknade za upravljanje i nadzor, također naknade za posredovanje u osiguranju, naknade za posredovanje u stambenim štednjama i devizne transakcije.

(iii) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi priznaju se u računu dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak.

Ova stavka uključuje dividende od dionica i drugih vlasničkih vrijednosnih papira u svim portfeljima, kao i prihod od ostalih investicija u druga društva koja su kategorizirana kao raspoloživa za prodaju. Također, sadrži i dividende od ovisnih i pridruženih društava ili zajedničkih pothvata koja se ne konsolidiraju ili se ne uključuju u konsolidirane izvještaje po metodi udjela zbog nematerijalnosti. Takva nekonsolidirana pridružena društva, zajednički pothvati i podružnice se prikazuju kao Ostala imovina.

(iv) Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost

Rezultat proizašao iz trgovanja uključuje sve dobitke i gubitke zbog promjene fer vrijednosti (čiste cijene) financijske imovine i obveza koji se drže radi trgovanja, uključujući sve derivative koji ne služe kao instrument zaštite. Osim toga, neto rezultat iz trgovanja derivativa koji se nalaze u knjizi trgovanja također sadrže kamatne prihode i troškove. Međutim, kamatni prihod ili trošak na nederivativnu imovinu i obveze i na derivative koji se nalaze u knjizi banke nisu dio neto rezultat iz trgovanja već neto kamatnog prihoda. Također, uključuje sve neučinkovite dijelove fer vrijednosti i tečajne dobitke i gubitke. Svođenje fer vrijednosti se odnosi na promjene čiste cijene financijske imovine i obveza vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

(v) Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela

Ova stavka sadrži rezultat od ulaganja u pridružena društava na koja se primjenjuje metoda udjela (mjerena kao udio investitora u dobiti i gubitku pridruženih društava ili zajedničkih pothvata).

Međutim, gubitak od umanjenja vrijednosti, ukidanje umanjenja vrijednosti i realizirani dobiti i gubici od ulaganja u pridružena društva ili zajednički pothvat koja se uključuju u konsolidirane izvještaje metodom udjela prikazuju se pod stavkom Ostali operativni rezultat.

(vi) Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma

Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma se priznaje primjenom proporcionalne metode tijekom razdoblja najma.

(vii) Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih uključuju troškove plaća i naknada, troškove bonusa, doprinose i poreze iz plaća i na plaće. Također, uključuje i trošak tekućeg rada za otpremninu i jubilarne nagrade.

(viii) Ostali administrativni troškovi

Ostali administrativni troškovi uključuju informaciju o tehničkim troškovima, troškovi ureda, uredski operativni troškovi, troškovi reklame i propagande, rashodi pravnih i drugih savjetnika, kao i razni drugi administrativni troškovi. Osim toga, stavka sadrži i troškovi osiguranje depozita.

(ix) Amortizacija

Ova stavka sadrži amortizaciju nekretnina i opreme, amortizaciju ulaganja u nekretnine i amortizaciju nematerijalne imovine.

Priznavanje prihoda i troškova (nastavak)

(x) Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

Stavka uključuje prodaju i ostale prestanke priznavanja dobitka i gubitka od financijske imovine raspoložive za prodaju i financijske imovine koja se drži do dospelja, kredita i potraživanja i financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku. Međutim, ako je dobitak/gubitak povezan s pojedinačnim umanjnjem vrijednosti financijske imovine oni su dio neto gubitka od umanjnja vrijednosti.

(xi) Neto gubitak od umanjnja vrijednosti financijske imovine

Neto gubitak od umanjnja vrijednosti financijske imovine sadrži gubitke od umanjnja i ukidanje umanjnja vrijednosti za kredite i potraživanja od financijske imovine koja se drži do dospelja i od financijske imovine raspoložive za prodaju. Neto gubitak od umanjnja vrijednosti se odnosi na ispravke vrijednosti na pojedinačnoj i skupnoj (nastali, ali ne prikazani) osnovi. Izravni otpisi su dio gubitaka od umanjnja vrijednosti. Ova stavka također uključuje povrate prethodno otpisanih iznosa iz izvještaja o financijskom položaju.

(xii) Ostali operativni rezultat

Ostali operativni rezultat prikazuje sve ostale prihode i troškove koji nisu direktno vezani uz redovnu djelatnost Banke i Grupe. Nadalje, pristojbe na bankarske aktivnosti su dio ostalog operativnog rezultata.

Ostali operativni rezultat uključuje gubitke od umanjnja vrijednosti ili ukidanja umanjnja vrijednosti kao i rezultat od prodaje nekretnina i opreme te nematerijalne imovine. Također, uključuje i sva umanjnja vrijednosti goodwill-a.

Nadalje, ostali operativni rezultat obuhvaća sljedeće: troškove za ostali porez (uključujući pristojbe na bankovne aktivnosti), prihode od smanjenja i troškove povećanja rezervacija, gubitak od umanjnja (i sva njihova ukidanja) kao i dobitke i gubitke od prodaje vlasničkih ulaganja uključenih u konsolidirani izvještaj metodom udjela te dobitke i gubitke od prestanka priznavanja podružnica.

d) TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PRETPOSTAVKE I PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika, Uprava je dužna davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza i iznosima prihoda i rashoda koje ne moraju biti očigledne iz drugih izvora.

Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na prošlom iskustvu i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Ostvareni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su izvedene procjene se kontinuirano revidiraju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju promjene ako promjena utječe samo na to razdoblje, odnosno i u razdoblju promjene i budućim razdobljima ako promjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

U nastavku su iznesene osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i drugi ključni izvori neizvjesnosti procjena na datum izvještaja o financijskom položaju koji nose značajan rizik koji može dovesti do materijalno značajnog usklađenja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u idućoj financijskoj godini.

Kontrola

MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji definira kontrolu investitora nad društvom po svim uvjetima investitora: (a) moć usmjeravanja relevantnih djelatnosti društva, npr. aktivnosti koje značajno utječu na prinos društva; (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose iz odnosa sa društvom; i (c) sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Dakle, procjenjivanje postojanja kontrole pod ovom definicijom može zahtijevati značajne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene, a osobito u nestandardnim situacijama kao što su: (1) moć proizlazi iz prava glasa i iz ugovornih odnosa (ili uglavnom iz potonjeg); (2) izloženost koja proizlazi iz bilančnih investicija i vanbilančnih obveza ili garancija (ili uglavnom iz potonjeg); ili (3) varijabilni prinosi koji proizlaze iz identificiranih prihoda (npr. dividende, kamate, naknade) te iz ušteda troškova, ekonomije razmjera i/ili operativnih sinergija (ili uglavnom iz potonjeg).

Prilikom stjecanja dodatnog udjela u društvu Erste Leasing (u nastavku teksta Društvo), tijekom 2014. godine, Banka je provela procjenu ima li kontrolu nad subjektom sukladno MSFI-u 10 te zaključila u prosudbi Uprave da Banka kontrolira navedeno Društvo te ima moć usmjeravanja relevantnih aktivnosti Društva, posredni utjecaj na strukturu poslovanja Društva kao i značajan utjecaj na prihode Društva. Nadalje, Banka ima mogućnost korištenja svoje moći kako bi utjecala na povrat ulaganja. Banka je osigurala okvire u kojima može adekvatno pratiti kretanje portfelja Društva kao i njegovo poslovanje u cjelini, uspostavljena je uska suradnja između prodajnih poslovnih linija kao i stalna koordinacija organizacijskih dijelova za upravljanje rizicima odnosno uvedeno je strateško upravljanje rizicima Društva kao i strateško upravljanje nad Društvom u svim njegovom relevantnim aspektima poslovanja.

Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina priznaje se u odnosu na porezne gubitke i odbitne privremene razlike do iznosa kod kojeg je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju će se gubici moći koristiti. Procjenom je potrebno utvrditi iznos odgođene porezne imovine koja se može priznati, na temelju pogodnog trenutka i razine buduće oporezive dobiti, zajedno sa budućim strategijama planiranja poreza. Za tu svrhu koristi se period planiranja od 5 godina. Objave odgođenih poreza prikazane su u Bilješci 22 Porezna imovina i obveze.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Iako Grupa u određenim razdobljima može pretrpjeti značajne gubitke, koji su uglavnom razmjerni ispravku vrijednosti za gubitke, Uprava je prosudila da su ispravci vrijednosti za gubitke adekvatni za pokriće gubitaka koji bi mogli nastati po rizičnoj imovini.

d) TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PRETPOSTAVKE I PROCJENE (nastavak)

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Grupa pregledava svoju nefinancijsku imovinu na svaki datum izvještaja o financijskom položaju kako bi ocijenila postoje li naznake gubitka od umanjenja vrijednosti koji bi trebao biti evidentiran u računu dobiti i gubitka. Nadalje, jedinice koje generiraju novac, na koje se raspoređuje goodwill, testiraju se na umanjenje vrijednosti jednom godišnje. Potrebna je prosudba i procjena kako bi se odredila njezina vrijednost pri uporabi umanjena za troškove otuđenja tako da se odrede vrijeme i iznos budućih novčanih priljeva i diskontne stope. Pretpostavke i procjene koje se koriste pri izračunu umanjenja vrijednosti nefinancijske imovine opisane su u dijelu Poslovna spajanja i goodwill i Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina) unutar Računovodstvenih politika. Ulazni podaci korišteni za test umanjenja goodwilla i njihove osjetljivosti se mogu naći u bilješki 21. Nematerijalna imovina.

Fer vrijednost financijske imovine

Gdje se fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza evidentirane u izvještaju o financijskom položaju ne mogu odrediti na aktivnim tržištima, određuju se korištenjem raznih tehnika vrednovanja koje uključuju upotrebu matematičkih modela. Ulazni podaci u tim modelima izvedeni su iz vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, ali gdje podaci nisu dostupni, potrebno je utvrditi fer vrijednost procjenom. Objave modela procjene, hijerarhije fer vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata mogu se naći u Bilješki 35 Fer vrijednost imovine i obveza.

Rezerviranja

U okviru redovnog poslovanja, protiv Grupe su pokrenuti sudski sporovi i pritužbe. Uprava vjeruje da eventualna konačna obveza nakon okončanja sporova neće imati značajan negativan utjecaj na financijski položaj niti na buduće rezultate poslovanja Grupe.

Dana 26. siječnja 2015. godine, na prijedlog Hrvatske vlade, Hrvatski parlament je odobrio promjene u Zakonu o potrošačkom kreditiranju tako da je na period od godine dana fiksirao plaćanja budućih mjesečnih anuiteta na CHF/HRK tečaj od 6,39 za klijente koji imaju kredite denimirane u CHF-u.

Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski parlament je jednoglasno prihvatio promjene Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama 11. rujna 2015. godine. Svrha zakona je bila ponuditi dužnicima kredita u CHF-u mogućnost da ih njihove banke stave u istu poziciju u kojoj bi bili da su njihovi krediti od početka bili denimirani u EUR-ima (ili denimirani u HRK s valutnom klauzulom u EUR-ima). Originalna glavnica CHF kredita će biti konvertirana u EUR ili kredite denimirane u HRK s valutnom klauzulom u EUR-ima po tečaju koji je vrijedio na dan kada je CHF kredit odobren. Tečaj će biti jednak tečaju koji je zajmodavac primijenio na taj dan na kredite iste vrste i trajanja denimirane u EUR-ima ili vezane valutnom klauzulom uz EUR-e. Originalni iznos glavnice će biti zabilježen u knjigama zajmodavca.

Banka je slijedila smjernice MRS-a 37: Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i priznala rezervaciju za očekivani trošak konverzije u iznosu od 1 milijarde HRK na dan 30. rujna 2015. Na dan 31. prosinca 2016. godine preostala rezervacija iznosila je 16 milijuna HRK (31. prosinca 2015: 906 milijuna HRK). Veći dio procesa konverzije odrađen je u 2016. godini što je rezultiralo smanjenjem rezervacija.

Zbog navedenih promjena u Zakonu o potrošačkom kreditiranju gore opisanim, Banka je otpustila većinu rezerviranja u 2015. godini za očekivane pojedinačne slučajeve nastale u 2013. i 2014. godini za kredite vezane uz CHF, koja su inicijalno temeljena na odluci prvostupanjskog suda u Zagrebu od 4 srpnja 2013. godine koji je podržao tužbu potrošačke udruge u sudskom procesu u kojem je potrošačka udruga tužila 8 najvećih banaka iz 2012. godine (uključujući i Banku). Ta tužba je statirala da a) za kredite vezane uz CHF, potrošačima nisu dane sve potrebne informacije prije uzimanja kredita i zbog toga nisu mogli donijeti potpuno informiranu odluku o riziku takvih kredita i b) varijabilna kamatna stopa je nezakonita jer je bila donesena na temelju jednostrane odluke pojedine banke bez jasno definiranih faktora koji su utjecali na postavljanje takve stope.

e) PRIMJENA I IZMJENA NOVIH MSFI/MRS

Usvojene računovodstvene politike jednake su onima iz prošle financijske godine, osim standarda i tumačenja koji su stupili na snagu od 1. siječnja 2016. godine. Samo oni novi standardi i tumačenja koji su relevantni za poslovanje Banke i Grupe su prikazani u nastavku:

Standardi i tumačenja koji su na snazi

Sljedeći standardi i njihova tumačenja su obavezni od 1. siječnja 2016. godine:

- *Izmjene MRS-a 1: Inicijativa za objavljivanje*
- *Izmjene MRS-a 16 i MRS-a 38: Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije materijalne i nematerijalne imovine*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva, ciklus 2012.-2014. godine*

Izmjene MRS-a 1: Inicijativa za objavljivanje (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2016. godine)

Inicijativa za objavljivanje (Izmjene i dopune MRS-a 1):

Materijalnost

Izmjene su razjasnile da (1) subjekt ne bi smio skrivati značajne informacije iza nematerijalnih informacija ili zbrajanjem materijalnih stavki različite naravi ili funkcije i (2) materijalna prosudba treba biti primijenjena na sve dijelove financijskog izvještaja (3) čak ako standard zahtjeva specifično objavljivanje, materijalna prosudba se primjenjuje.

Izvještaj o financijskom položaju i račun dobiti i gubitka i ostala sveobuhvatna dobit (OCI)

Izmjene (1) predstavljaju pojašnjenja da se lista stavaka u ovim izvještajima može razdvojiti i spojiti po relevantnosti i dodatno pojašnjenje vezano uz podbrojeve u ovim izvještajima i (2) pojašnjavaju da udio subjekta u OCI-ju pridruženih društava prikazanih po metodi udjela i zajedničkih pothvata bi trebalo skupno prikazati u jednom retku ovisno o tome hoće li se naknadno reklasificirati u račun dobiti i gubitka

Bilješke

Izmjene daju dodatne primjere mogućih načina poretka bilješki kako bi pojasnile da bi sposobnost i usporedivost trebale biti uzete u obzir prilikom određivanja poretka bilješki i kako bi demonstrirale da bilješke ne trebaju biti prezentirane u poretku navedenom u paragrafu 114. MRS-a 1. IASB je maknuo pojašnjenja i primjere vezane uz identifikaciju značajnih računovodstvenih politika koje su se činile od malo pomoći. Primjena ovih promjena i pojašnjenja neće izazvati značajne promjene u prezentaciji Grupnih financijskih izvještaja Grupe.

Izmjene MRS-a 16 i MRS-a 38: Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije materijalne i nematerijalne imovine (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2016. godine)

Izmjene MRS-a 16 i MRS-a 38 su izdane u svibnju 2014. godine i primjenjuju se za godišnja razdoblja počevši s 1. siječnjem 2014. godine na dalje. Izmjenama je zabranjeno za stavke nekretnina, postrojenja i opreme koristiti metode amortizacije temeljene na prihodima i uvedena je značajno ograničenje korištenja prihoda kao osnovu za amortizaciju nematerijalne imovine. Primjena ovih izmjena neće izazvati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Godišnja poboljšanja MSFI-jevima, ciklus 2012. – 2014. godine (IASB datum početka primjene: 1. siječanj 2016. godine)

U rujnu 2014. godine IASB je izdao set izmjena raznih standarda. Te su izmjene primjenjive za godišnja razdoblja koja počinju 1 siječnja 2016. godine. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi

Dolje prikazani standardi i tumačenja je izdao IASB ali nisu još stupili na snagu.

- *MSFI 16: Najmovi*
- *Izmjene MRS-a 12: Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke*
- *Izmjene MRS-a 7: Inicijativa za objavom*
- *Izmjene MRFI-ja 2: Klasifikacija i mjerenje transakcija isplate s temelja dionica*

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Sljedeći standardi, izmjene i tumačenja koji su odobreni od strane EU:

- *MSFI 9: Financijski instrumenti*
- *MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima uključujući i izmjene MFSI-ju 15: datum stupanja na snagu MSFI-ja 15*

Usvajanje standarda i tumačenja opisano je u nastavku:

MSFI 9: Financijski instrumenti (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 9 je izdan u srpnju 2014. godine i primjenjuju se za godišnja razdoblja počevši s 1. siječnjem 2018. godine na dalje. MSFI se osvrće na tri glavna dijela računovodstva financijskih instrumenata: klasifikacija i mjerenje, umanjene vrijednosti i računovodstvo zaštite.

MFSI 9 uvodi dva kriterija klasifikacije za financijsku imovinu: 1) poslovni model subjekta za upravljanje financijskom imovinom i 2) ugovorne karakteristike novčanih priljeva/odljeva financijske imovine. Kao rezultat financijska se imovina mjeri po amortiziranom trošku samo ako su oba kriterija prikazana u nastavku zadovoljena: a) rast novčanih tokova zbog obveza po financijskoj imovini na određene datume odnosi se na plaćanje glavnice i kamata na preostalu glavnici i b) imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držati imovinu kako bi naplaćivao ugovorom definirane novčane tokove. Mjerenje fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je primjenjiv na dužničke instrumente koji zadovoljavaju uvjete pod a) ali poslovni model koji se na njih primjenjuje je usmjeren i na držanje imovine i na naplaćivanje ugovorom definiranih novčanih tokova. Sva druga financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti s promjenama prikazanim u računu dobiti i gubitka. Kod investiranja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja, subjekt može neopozivo izabrati početno ih priznati i mjeriti po fer vrijednosti s promjenama prikazanim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Intencija Grupe je da se taj izbor koristi za ulaganja u dugoročne vlasničke instrumente i one koji nemaju kotirajuću tržišnu cijenu.

MSFI 9 ne mijenja principe klasifikacije i mjerenja financijskih obveza u usporedbi s MRS-om 39. Jedina promjena je vezana za financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (opcija fer vrijednosti). Promjene fer vrijednosti ovisno o kreditnom riziku takvih obveza će se prikazati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. MSFI 9 pruža mogućnost primjene navedenog zahtjeva ranije, ali Grupa nema intenciju koristiti tu opciju.

Standard donosi jednoobrazni model umanjene vrijednosti koji se primjenjuje i na financijsku imovinu i izvanbilančnu izloženost kreditnom riziku (kreditne obveze i financijske garancije). Kod početnog priznavanja financijskih instrumenata priznaju se rezerviranja za gubitak zbog kreditnog rizika do 12 mjeseci očekivanog gubitka. Očekivani gubitak tijekom vijeka trajanja instrumenta će se priznati za sve instrumente čiji se kreditni rizik povećao nakon početnog priznavanja. Također, standard pojašnjava pravila za prikazivanje gubitaka proizašlih iz modifikacije ugovornih uvjeta financijske imovine.

Erste Grupa neće prepravljati usporedive podatke zbog inicijalne primjene MSFI 9 temeljem odabrane računovodstvene politike ugrađene unutar prijelaznih odredbi za MSFI 9. Umjesto toga, jednokratni utjecaj od inicijalne primjene MSFI 9 će se odraziti na početni kapital u izvještajnom razdoblju koji uključuje prvi datum primjene.

Tijekom 2016. godine, Grupa je završila sa razvojem dokumentacije poslovnih zahtjeva evidentirajući promjene u politikama, procedurama, procesima i sistemima, procjenjujući kao neophodno u pripremi za prijelaz na MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018. godine. Kao dio ovog nastojanja, učestale studije financijskih učinaka (posebno s obzirom na klasifikaciju/mjerenje i umanjene vrijednosti financijske imovine) su započele u cijeloj Grupi i planiraju se nastaviti tijekom 2017. godine zajedno sa postepenim prelaskom sa idejne faze na fazu implementiranja dokumentiranih poslovnih zahtjeva.

Na toj osnovi, subjekti Grupe su počeli lokalno primjenjivati grupne zahtjeve, kako u smislu lokalne primjene novih grupnih rješenja (npr. u pogledu procjene fer vrijednosti dužničkih instrumenata kojim se ne trguje i koji ne zadovoljavaju definiciju plaćanja samo glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice, te u određenoj mjeri u pogledu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka) tako i prilagodbe postojećih lokalnih rješenja grupnim zahtjevima. Kao dio ovih napora, Grupa će nastaviti provoditi iterativne financijske studije (osobito u pogledu klasifikacije/mjerenja i umanjene vrijednosti financijske imovine, ali postupno i u pogledu regulatornog kapitala i stopa) te ih planira dodatno usavršiti u prvoj polovici 2017. godine.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

U drugoj polovici 2017. godine paralelno će se prikazivati kako je po MRS-u 39 i kako bi trebali izgledati sljedeći procesi po MSFI-u 9 za klasifikaciju, mjerenje, ispravak vrijednosti i objavljivanje/izvještavanje financijskih instrumenata. Istovremeno, Grupa je svjesna da će prethodno navedene procjene financijskog učinka i rezultata dobivenih simulacijom MSFI-a 9 kroz paralelno izvještavanje doprinijeti svojstvenom stupnju usklađivanja, kojim se očekuje smanjenje različitih implementacija, testiranja i transfera od testiranja u bankovni operativni sustav, na razini svakog pogođenog društva unutar grupe.

Na temelju toga, Grupa podupire svoja prethodna očekivanja da će primjena ovog standarda imati značajan utjecaj na izvještaj o financijskom položaju i metode mjerenja financijskih instrumenata.

U području modela očekivanog kreditnog gubitka i gubitaka od ispravaka vrijednosti Grupa smatra da će glavni pokretač očekivanog utjecaja biti usvajanje novog modela ispravka vrijednosti (prema MSFI-u 9) u procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika za izloženosti koje nisu bile identificirane kao kreditno umanjene. Prema tome, po portfeljima i tipovima proizvoda, kvantitativni pokazatelji definirani za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika uključuju nepovoljne promjene u mogućem vijeku trajanja neispunjenja obveza te kašnjenja koja prelaze 30 dana. Kvalitativni pokazatelji uključuju posebnu oznaku sustava ranog upozorenja rizika (nepovoljna izmjena od početnog priznavanja), posebnu oznaku forbearance-a (nepovoljna izmjena od početnog priznavanja) ili oznaku work-out prijenosa. Neki od kvalitativnih pokazatelja (zadaci pojedinih oznaka) se sami po sebi oslanjaju na iskustvenu procjenu kreditnog rizika koja se ostvaruje na odgovarajući način i pravovremeno. Povezane grupne i pojedinačne upravljačke politike i procedure kreditnog rizika (većina njih već su gotove, neke od njih u procesu prilagođavanja u pripremi za MSFI 9) osigurat će potreban okvir upravljanja. Osim kvalitativnih pokazatelja definiranih na razini klijenta, planirano je korištenje i obavljanje procjene značajnog povećanja kreditnog rizika na razini portfelja ako je povećanje kreditnog rizika na pojedinačnom instrumentu ili razini klijenta dostupno samo s određenim vremenskim odmakom. Portfeljni uvjeti trebaju pokriti neočekivano povećanje kreditnog rizika na razini portfelja. Međutim, točna definicija takvih portfeljnih uvjeta tek treba biti definirana. Također, Grupa vjeruje da još jedan od značajnih pokretača očekivanog učinka od usvajanja MSFI 9 modela za umanjene vrijednosti su budući makroekonomske podatke. U tom pogledu, Grupa je razvila metodologiju za izračun vjerojatnosti stupanja u status neispunjenja obveza tijekom vijeka trajanja instrumenta koji zahtijevaju makroekonomske podatke. Odnosno, vjerojatnosti stupanja u status neispunjenja obveza su modificirani procijenjenom makroekonomskom funkcijom za potrebe testiranja otpornosti na stres. Uzimajući u obzir navedene metodološke zahtjeve, očekuje se da će ispravci vrijednosti po kreditnim gubicima povećati više od beznačajno za izloženosti koji nisu u statusu neispunjenja obveza.

Također, Grupa očekuje da će se struktura financijskih izvještaja morati prilagoditi, posebice u dijelu novih izvješćivanja i zahtjevima za objavu prema MSFI-u 7, zbog MSFI-a 9. Takve prilagodbe bi također uzimale u obzir nove zahtjeve regulatornog izvješćivanja (osobito FINREP) kojima EU ili nacionalni regulatori mogu razmatrati kao dio priprema za prvu primjenu MSFI 9 na razini šireg europskog i nacionalnog bankarskog sektora.

MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 15 je propisan u svibnju 2014. godine te je na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine. Pojašnjenja MSFI-a 15 izdana su u travnju 2016. MSFI 15 određuje kako i kada subjekt priznaje prihode od ugovora s kupcima. Također zahtijeva od subjekata da pruže korisnicima financijskih izvještaja informativnije više informativne i više relevantne objave. Standard pruža jedan, model od pet koraka na bazi principa koji se primjenjuje na sve ugovore s kupcima. Također, u područjima sa promjenjivim okolnostima i kapitalizacijom troškova MSFI 15 pruža modificirane propise. Standard nije usmjeren na priznavanje prihoda od financijskih usluga. Grupa ne očekuje značajniji utjecaj od primjene MSFI-a 15.

Izmjene MRS-a 7: Inicijativa za objavom (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2017. godine)

Izmjene MRS-a 7 izdane su u siječnju 2016. te su na snazi za godišnja razdoblja koja započinju 01. siječnja 2017. Izmjene zahtijevaju objavljivanje informacija koje omogućuju korisnicima financijskih izvještaja procjenu promjena obveza koje proizlaze iz financijskih aktivnosti, uključujući obje promjene koje proizlaze iz novčanih tijekova i bezgotovinskih promjena. Ne očekuje se da će primjena tih izmjena rezultirati novim objavama.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

MSFI 16 Najmovi (IASB datum početka primjene: 1. siječanj 2019. godine)

U siječnju 2016. godine, IASB je izdao MSFI 16 kojemu je primjenjiv za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine. MSFI 16 specificira prikaz ugovora o najmu u financijskim izvještajima. U usporedbi s prethodnim standardom MRS-om 17, postoji fundamentalna izmjena u pogledu priznavanja ugovora o operativnom najmu za najmoprimca. Kako je definirano u MSFI-ju 16, standard zahtjeva da najmoprimac prizna pravo uporabe sredstva na dugovnoj strani izvještaja o financijskom položaju kao i odgovarajuću obvezu po najmu na potražnoj strani izvještaja o financijskom položaju osim za neznčajne stavke u slučaju kratkoročnih ugovora o najmu i ugovora o najmu sredstava male vrijednosti. Nasuprot tome, računovodstvene promjene za najmodavca su minorne u odnosu na MRS 17. Bilješke će biti daleko sveobuhvatnije pod MSFI-jem 16 nego što su bile pod MRS-om 17. Grupa još procjenjuje utjecaj primjene MSFI-a 16.

Izmjene MRS-a 12 – Priznavanje odgođene porezne imovine i nerealiziranih gubitaka (IASB datum početka primjene: 1. siječanj 2017. godine)

Izmjene MRS-u 12 su izdane u siječnju 2016. godine i primjenjuju se na godišnja razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2017. godine. Izmjene pojašnjavaju kako nerealizirani gubici na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti u financijskim izvještajima i po trošku za porezne svrhe mogu dovesti do porezno priznatih privremenih razlika. Izmjene također pojašnjavaju da osnova za procjenu budućih oporezivih profita nije knjigovodstvena vrijednost sredstva već porezna osnovica I da knjigovodstvena vrijednost nije gornja granica za izradu te kalkulacije. Kod usporedbe porezno priznatih privremenih razlika s budućim oporezivim profitima, budući oporezivi profiti isključuju porezne odbitke proizašle iz ukidanja tih priznatih privremenih razlika. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Izmjene MSFI-ja 2: Klasifikacija i mjerenje Isplate s temelja dionica

Izmjene MSFI-ja 2 su izdane u lipnju 2016. i primjenjuju se na godišnja razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2018. godine. Izmjene pojašnjavaju postupak efekata stjecanja uvjeta za transakcije isplate s temelja dionica podmirene u novcu, priznavanje transakcija isplate s temelja dionica s neto mogućnosti namire za porez po odbitku obaveza i računovodstvo za izmjene transakcija isplate s temelja dionica od onih podmirenih u novcu i od onih podmirenih vlasničkim instrumentima. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

C. BILJEŠKE

1. Neto kamatni prihod

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Kamatni prihod				
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	85	41	85	41
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	209	203	191	186
Financijska imovina koja se drži do dospelosti	59	74	46	49
Kreditni i potraživanja	2.904	2.592	2.290	2.038
Ukupno kamatni prihod	3.257	2.910	2.612	2.314
Kamatni troškovi				
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	(2)	(4)	(2)	(1)
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(1.114)	(840)	(986)	(725)
Ostale obveze	(1)	-	-	-
Ukupno kamatni troškovi	(1.117)	(844)	(988)	(726)
Kamatni prihodi od negativnih kamatnih stopa	10	-	10	-
Kamatni troškovi od negativnih kamatnih stopa	(2)	(6)	(2)	(6)
Neto kamatni prihod	2.148	2.060	1.632	1.582

2. Neto prihod od naknada i provizija

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Vrijednosni papiri	22	17	22	17
Vlastita izdanja	18	14	18	14
Nalozi za prijenos	4	4	4	4
Ostali vrijednosni papiri	-	(1)	-	(1)
Upravljanje imovinom	18	20	18	20
Skrbništvo	5	8	6	5
Usluge naplate	527	546	302	305
Kartično poslovanje	278	288	56	53
Ostalo	249	258	246	252
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	16	19	16	18
Zajednička ulaganja	(1)	(1)	(1)	(1)
Proizvodi osiguranja	14	16	13	15
Usluge posredovanja štedionica	3	4	4	4
Kreditno poslovanje	43	49	32	31
Dane garancije, primljene garancije	5	12	1	1
Dane kreditne obveze, primljene kreditne obveze	34	32	30	29
Ostalo kreditno poslovanje	4	5	1	1
Ostalo	15	4	17	14
Neto prihod od naknada i provizija	646	663	413	410
Prihod od naknada i provizija	845	865	564	560
Troškovi od naknada i provizija	(199)	(202)	(151)	(150)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

3. Prihod od dividende

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1	1	1	1
Prihodi od dividende od vlasničkih instrumenata	-	-	54	30
Prihod od dividende	1	1	55	31

4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Neto rezultat trgovanja				
Trgovanje vrijednosnim papirima i derivativima	45	63	46	63
Devizne transakcije	76	159	68	149
Neto rezultat financijske imovine i obveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	121	222	114	212

Iznosi promjena fer vrijednosti koji se mogu pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku nalaze se u Bilješki 35.

5. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Ulaganje u nekretnine	2	3	2	2
Ostali operativni najmovi	208	175	-	-
Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	210	178	2	2

6. Opći administrativni troškovi

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Troškovi zaposlenih	(586)	(635)	(422)	(453)
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	(494)	(531)	(354)	(378)
Doprinosi na plaću	(77)	(86)	(56)	(60)
Rezerviranja za primanja zaposlenih	(1)	-	(1)	(1)
Ostali troškovi zaposlenika	(14)	(18)	(11)	(14)
Ostali administrativni troškovi	(598)	(593)	(413)	(431)
Premije osiguranja štednih uloga	(81)	(82)	(71)	(70)
IT troškovi	(147)	(133)	(110)	(121)
Troškovi najma prostora	(95)	(100)	(77)	(80)
Uredski operativni troškovi	(128)	(124)	(75)	(66)
Oglašavanje / marketing	(71)	(66)	(32)	(36)
Pravni i troškovi savjetovanja	(58)	(64)	(34)	(41)
Ostali administrativni troškovi	(18)	(24)	(14)	(17)
Amortizacija	(249)	(236)	(50)	(42)
Softver i ostala nematerijalna imovina	(22)	(26)	(10)	(8)
Nekretnine u posjedu vlasnika	(17)	(16)	(14)	(15)
Ulaganje u nekretnine i imovina dana u najam trećima	(162)	(147)	(1)	(1)
Liste klijenata	(9)	-	-	-
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	(39)	(47)	(25)	(18)
Opći administrativni troškovi	(1.433)	(1.464)	(885)	(926)

Grupa nema druge mirovinske aranžmane, osim onih u sklopu državnog mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj, prema kojem je poslodavac dužan obračunati tekuće doprinose u postotku od sadašnjih bruto plaća, a troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su zaposleni zaradili naknadu za rad. U 2016. iznos doprinosa za mirovine iznosio je 98 milijuna HRK za Gruppu (2015.: 94 milijuna HRK) i 67 milijuna HRK za Banku (2015.: 64 milijuna HRK).

6. Opći administrativni troškovi (nastavak)

Prosječan broj zaposlenih tijekom financijske godine (ponderirani prema razini zaposlenja)

	2015.	2016.
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	2.131,08	2.205,61
Erste Card Club d.o.o.	249,98	259,66
Izbor Nekretnina d.o.o.	-	-
Erste Nekretnine d.o.o.	19,65	19,94
Erste Factoring d.d.	27,76	28,14
Erste Group IT HR d.o.o.	-	122,43
Erste Bank Podgorica d.d.	238,30	250,45
Erste Card Slovenija d.o.o.	59,21	59,22
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	66,71	76,62
Ukupno	2.792,69	3.022,07

7. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Dobici/gubici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	3	65	1	50
Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	3	65	1	50

U lipnju 2016. godine Grupa i Banka su prodali svoje udjele u VISA Europe Ltd. što je rezultiralo dobitkom od prodaje dionica u iznosu 75 milijuna HRK za Grupu i 63 milijuna HRK za Banku.

8. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-
Kredit i potraživanja	(1.274)	(357)	(1.248)	(359)
Novi ispravci vrijednosti	(3.135)	(2.155)	(2.764)	(1.832)
Ukidanje ispravaka vrijednosti	1.710	1.642	1.386	1.367
Izravni otpisi	(4)	(6)	(2)	(4)
Ukidanje ispravaka vrijednosti priznatih izravno u račun dobiti i gubitka	155	162	132	110
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	(7)	-	(4)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.274)	(364)	(1.248)	(363)

9. Ostali operativni rezultat

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Rezultat od nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwilla	10	(83)	19	(75)
Povećanje/smanjenje ostalih rezerviranja	(938)	59	(939)	42
Troškovi konverzije kredita	(986)	16	(986)	16
Povećanje/smanjenje ispravaka vrijednosti za preuzete obveze i dane garancije	(37)	(45)	(28)	(39)
Ostali porezi	(25)	(26)	(18)	(19)
Umanjenje vrijednosti goodwilla	(334)	(53)	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	-	-	(334)	(53)
Rezultat od ostalih operativnih troškova/prihoda	(41)	(9)	(25)	(23)
Ostali operativni rezultat	(1.365)	(157)	(1.325)	(167)

9. Ostali operativni rezultat (nastavak)

Redak Povećanje/smanjenje ostalih rezerviranja sadrži promjene rezervacija za sudske sporove i rezervacije za troškove konverzije kredita.

Grupa je slijedila smjernice MRS-a 37: MRS 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i priznala rezervacije za troškove konverzije kredita, u ukupnom iznosu od 986 milijuna HRK na 31. prosinca 2015. Na dan 31. prosinca 2016. Grupa je imala otpuštanje rezervacije u iznosu 16 milijuna HRK (za detalje pogledati bilješku d) Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene).

Redak Umanjenje vrijednosti goodwilla i ulaganja u ovisna društva sadrži umanjenje vrijednosti goodwilla i ulaganja u Erste Card Club d.o.o. (za detalje pogledati bilješku 21).

U rezultat nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwill-a uključeni su gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i kolaterale preuzete u zamjenu za nenaplativa potraživanja. U 2016. godini gubici od umanjenja vrijednosti kolaterala preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja Grupe i Banke iznosili su 88 milijuna HRK, odnosno 82 milijuna HRK.

Sanacijski fond

Na poziciji Rezultat od ostalih operativnih troškova/prihoda prikazuju se doprinosi nacionalnom sanacijskom fondu koji se prvi puta isplaćuju 2015. godine u iznosu 32 milijuna HRK, a za 2016. godinu u iznosu od 39 milijuna HRK za Grupu i Banku. Doprinosi se temelje na Europskoj sanacijskoj direktivi, koja, između ostalog, uspostavlja mehanizam financiranja za sanaciju kreditnih institucija. Kao posljedica, banke su obvezne jednom godišnje doprinositi u fond, koji je u prvom koraku instaliran na nacionalnoj razini. Prema ovim propisima, do 31. prosinca 2024. raspoloživa financijska sredstva sanacijskih fondova doseći će najmanje 1% iznosa pokrivenih depozita svih kreditnih institucija ovlaštenih unutar Europske unije. Stoga sanacijski fondovi se moraju povećavati kroz 10 godina, tijekom kojih će se doprinosi povećati što je više moguće dok ne dostignu ciljanu razinu.

10. Porez na dobit

Porez na dobit se sastoji od tekućeg poreza na dobit koji izračunava svaka članica Grupe na temelju rezultata prijavljenih za porezne svrhe, ispravaka poreza na dobit za prethodne godine i promjena u odgođenim porezima.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Tekući porezni trošak / prihod	(63)	(88)	-	(37)
Tekuće razdoblje	(63)	(88)	-	(37)
Prethodno razdoblje	-	-	-	-
Odgođeni porezni trošak / prihod	227	(212)	229	(167)
Tekuće razdoblje	223	(212)	229	(167)
Prethodno razdoblje	4	-	-	-
Ukupno	164	(300)	229	(204)

Sljedeća tablica uspoređuje porez na dobit prikazan u računu dobiti i gubitka sa dobiti/gubitkom prije poreza pomnoženim sa nominalnom hrvatskom poreznom stopom (20% za 2015. i 2016.)

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Dobit/gubitak prije poreza	(933)	1.213	(1.241)	830
Porez na dobit po domaćoj zakonskoj poreznoj stopi (20%)	187	(243)	248	(166)
Utjecaj različitih inozemnih poreznih stopa	6	7	-	7
Utjecaj poreznih olakšica na zaradu od investicija i druge olakšice od poreza na dobit	79	14	13	(29)
Povećanje poreza zbog porezno nepriznatih troškova, dodatnih poslovnih poreza i sličnih elemenata	(45)	(39)	(32)	-
Utjecaj umanjenja poreznog udjela	(67)	(10)	-	-
Porez na dobit koji se ne odnosi na izvještajno razdoblje	4	1	-	-
Prihod/(trošak) proizašao iz promjene porezne stope	-	(30)	-	(16)
Ukupno	164	(300)	229	(204)
Efektivna porezna stopa	18%	25%	18%	25%

Od 01. siječnja 2017. stopa poreza na dobit za društva u Hrvatskoj smanjit će se s 20% na 18%. S obzirom na ovu promjenu, Grupa i Banka su već smanjile odgođenu poreznu imovinu i obveze. Efekt promjene odgođene porezne imovine i obveza prikazan je u računu dobiti i gubitka na poziciji poreza na dobit u iznosu od 30 milijuna HRK za Grupu i 16 milijuna HRK za Banku.

11. Novac i novčana sredstva

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Novac u blagajni	1.187	1.216	1.093	1.101
Novčana sredstva kod središnjih banaka	3.350	2.624	3.074	2.186
Ostali depoziti po viđenju	762	548	680	450
Novac i novčani ekvivalenti	5.299	4.388	4.847	3.737

Analiza novca i novčanih ekvivalenata za izvještaj o novčanom tijeku

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Novac u blagajni	1.187	1.216	1.093	1.101
Novčana sredstva kod središnjih banaka	3.350	2.624	3.074	2.186
Ostali depoziti po viđenju	762	548	680	450
Plasmani kod banaka sa dospijecem do 3 mjeseca	742	151	588	150
Novac i novčani ekvivalenti	6.041	4.539	5.435	3.887

12. Derivativi koje se drže radi trgovanja

u milijunima HRK	GRUPA					
	2015.			2016.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	7.807	47	47	5.666	73	71
Kamatni	992	7	8	374	6	5
Trgovanje devizama	6.815	40	39	5.292	67	66
Ostali	-	-	-	-	-	-
Derivativi iskazani u knjizi banke	9.849	14	56	1.901	-	6
Trgovanje devizama	9.849	14	56	1.901	-	6
Ukupno	17.656	61	103	7.567	73	77

u milijunima HRK	BANKA					
	2015.			2016.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	8.181	50	47	5.821	76	71
Kamatni	1.175	10	8	529	9	5
Trgovanje devizama	7.006	40	39	5.292	67	66
Ostali	-	-	-	-	-	-
Derivativi iskazani u knjizi banke	9.811	14	56	1.901	-	5
Trgovanje devizama	9.811	14	56	1.901	-	5
Ukupno	17.992	64	103	7.722	76	76

13. Ostala imovina namijenjena trgovanju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Vlasnički instrumenti	4	-	-	-
Dužnički vrijednosni papiri	168	-	168	-
Države	168	-	168	-
Ostala imovina namijenjena trgovanju	172	-	168	-

Financijska imovina i obveze namijenjene trgovanju iskazuju se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se i jednaka je sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova.

Na dan 31. prosinca 2016. nema financijske imovine namijenjene trgovanju. Na dan 31. prosinca 2015. financijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2016. godini i kamatnom stopom od 1,500% do 1,950% i državne obveznice Republike Hrvatske sa dospijećem od 2019. do 2024. godine i kamatnom stopom od 5,370% do 6,500% te dionice izdane od hrvatskih izdavatelja.

14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Vlasnički instrumenti	327	266	183	123
Dužnički vrijednosni papiri	6.497	7.566	6.262	7.131
Države	5.975	6.647	5.625	6.212
Kreditne institucije	383	378	498	378
Ostala financijska društva		322		322
Nefinancijska društva	139	219	139	219
Financijska imovina – raspoloživa za prodaju	6.824	7.832	6.445	7.254

Dužnički vrijednosni papiri sastoje se od obveznica Republike Hrvatske i trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske denominirani su u kunama i eurima i izdani uz diskont nominalne vrijednosti. Izdaju se uz izvorno dospijeće od 91, 181, 364, 546 i 728 dana.

Tijekom 2016. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise denominirane u kunama s dospijećem od 91 dan bio je 0,42%, za trezorske zapise s dospijećem od 181 dana 0,46%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana 1,25%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 91 dan iznosio je 0,20%, a s dospijećem od 364 dana iznosio je 0,32%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 546 dana iznosi 1,33%.

Tijekom 2015. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise denominirane u kunama s dospijećem od 91 dan bio je 0,34%, za trezorske zapise s dospijećem od 181 dana 0,63%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana 1,70%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 91 dan iznosio je 0,27%, a s dospijećem od 364 dana iznosio je 0,47%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 546 dana iznosi 3,48%.

Obveznice Republike Hrvatske su dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi izdani u kunama, eurima i dolarima s fiksnim prinosom. Obveznice dospijevaju u razdoblju od 2017. do 2022. godine i nose kamatnu stopu od 2,750% do 6,750% godišnje.

Obveznice Republike Austrije su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju 2017. godine i nose kamatnu stopu od 4,300% godišnje. Obveznice Republike Crne Gore su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju 2019. godine i nose kamatnu stopu od 5,375% godišnje. Obveznice Republike Slovačke su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju u razdoblju od 2017. do 2018. godine i nose kamatnu stopu od 1,500% do 4,625% godišnje. Obveznice Sjedinjenih Američkih Država su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u dolarima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju 2018. godine i nose kamatnu stopu od 0,750% godišnje.

14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Također, u imovini raspoloživoj za prodaju se nalaze obveznice Europske investicijske banke sa varijabilnim prinosom (posljednji kupon 0,000%) koje dospijevaju 2017. godine te obveznice KfW banke koje dospijevaju 2017. godine i nose kamatnu stopu od 0,875% do 1,1661% (obveznica vezana za 3M libor) godišnje.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijecom u 2017. godini i kamatnom stopom od 0,700% su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u eurima.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova.

Reklasifikacija sa pozicije raspoloživo za prodaju

Grupa je odlučila zadržati 60 milijuna EUR obveznica do njihova dospijeca. Obveznica je također založena kao kolateral do dospijeca. Zbog tog razloga Grupa radi reklasifikaciju iz financijske imovine raspoložive za prodaju u financijsku imovinu koja se drži do dospijeca u iznosu fer vrijednosti od 67 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2014. (nominalna vrijednost 60 milijuna EUR).

Reklasifikacija je napravljena 31. prosinca 2014. po fer vrijednosti na taj dan. Tablica u nastavku prikazuje reklasificiranu financijsku imovinu i njezine knjigovodstvene i fer vrijednosti.

u milijunima HRK	2015.		2016.	
	Reklasificirani iznos	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost	Knjigovodstveni iznos
Dužnički vrijednosni papiri reklasificirani sa raspoloživih za prodaju na držati do dospijeca	508	492	499	474
				Fer vrijednost
				496

Tablica u nastavku prikazuje iznos stvarno priznat u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u odnosu na financijsku imovinu prenesenu iz dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju.

u milijunima HRK	2015.		2016.	
	Dobit ili gubitak	Ostala svobuhvatna dobit	Dobit ili gubitak	Ostala svobuhvatna dobit
Dužnički vrijednosni papiri reklasificirani sa raspoloživih za prodaju na držati do dospijeca				
Kamatni prihod	28	-	28	-
Neto promjena u fer vrijednosti	-	-	-	-
Iznos prenesen iz fer vrijednosti rezerve u dobit ili gubitak	-	(12)	-	(15)
Ukupno	28	(12)	28	(15)

Tablica u nastavku prikazuje iznose koji bi bili priznati da nije došlo do prijenosa.

u milijunima HRK	2015.		2016.	
	Dobit ili gubitak	Ostala svobuhvatna dobit	Dobit ili gubitak	Ostala svobuhvatna dobit
Dužnički vrijednosni papiri reklasificirani sa raspoloživih za prodaju na držati do dospijeca				
Kamatni prihod	16	-	13	-
Neto promjena u fer vrijednosti	-	(9)	-	(3)
Iznos prenesen iz fer vrijednosti rezerve u dobit ili gubitak	-	-	-	-
Ukupno	16	(9)	13	(3)

15. Financijska imovina koja se drži do dospijeca

GRUPA

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost		Skupni ispravci vrijednosti		Neto knjigovodstvena vrijednost	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Dužnički vrijednosni papiri						
Države	1.433	1.502	(1)	(4)	1.432	1.498
Nefinancijska društva	-	159	-	(4)	-	155
Ukupno	1.433	1.661	(1)	(8)	1.432	1.653

BANKA

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost		Skupni ispravci vrijednosti		Neto knjigovodstvena vrijednost	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Dužnički vrijednosni papiri						
Države	890	983	(1)	(1)	889	982
Nefinancijska društva	-	159	-	(4)	-	155
Ukupno	890	1.142	(1)	(5)	889	1.137

Obveznice Republike Hrvatske koje kotiraju i ne kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u eurima i dolarima. Dospijevaju u razdoblju od 2017. do 2020. godine i nose kamatnu stopu od 5,875% do 6,750% godišnje. Obveznice Crne Gore koje kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u eurima. Dospijevaju 2020. godine i nose kamatnu stopu od 4,000%.

Obveznice Zagrebačkog holdinga koje kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u lunama. Dospijevaju 2023. godine i nose kamatnu stopu od 3,875%.

Fer vrijednost financijske imovine koja se drži do dospijeca za Grupu i Banku je približno za 51,4 milijuna HRK viša od njezine knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2016. godine (2015.: viša za 26,3 milijuna HRK).

Ispravci vrijednosti za financijsku imovinu koja se drži do dospijeca

GRUPA

u milijunima HRK	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu
						2015.
Skupni ispravci vrijednosti						
Dužnički vrijednosni papiri	(1)	(7)	-	-	-	(8)
Države	(1)	(3)	-	-	-	(4)
Nefinancijska društva	-	(4)	-	-	-	(4)
Ukupno	(1)	(7)	-	-	-	(8)

BANKA

u milijunima HRK	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu
						2015.
Skupni ispravci vrijednosti						
Dužnički vrijednosni papiri	(1)	(4)	-	-	-	(5)
Države	(1)	-	-	-	-	(1)
Nefinancijska društva	-	(4)	-	-	-	(4)
Ukupno	(1)	(4)	-	-	-	(5)

16. Vrijednosni papiri

GRUPA										
Financijska imovina										
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja klijentima i kreditnim institucijama		Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		Raspoloživo za prodaju		Koja se drži do dospijea		Ukupno	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	-	-	168	-	6.497	7.566	1.432	1.653	8.097	9.219
Kotirajući	-	-	130	-	6.350	7.444	1.432	1.653	7.912	9.097
Nekotirajući	-	-	38	-	147	122	-	-	185	122
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	4	-	306	245	-	-	310	245
Kotirajući	-	-	4	-	220	206	-	-	224	206
Nekotirajući	-	-	-	-	86	39	-	-	86	39
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	21	21	-	-	21	21
Ukupno	-	-	172	-	6.824	7.832	1.432	1.653	8.428	9.485

BANKA										
Financijska imovina										
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja klijentima i kreditnim institucijama		Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		Raspoloživo za prodaju		Koja se drži do dospijea		Ukupno	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	-	-	168	-	6.262	7.131	889	1.137	7.319	8.268
Kotirajući	-	-	130	-	6.016	7.009	889	1.137	7.035	8.146
Nekotirajući	-	-	38	-	246	122	-	-	284	122
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	162	102	-	-	162	102
Kotirajući	-	-	-	-	80	69	-	-	80	69
Nekotirajući	-	-	-	-	82	33	-	-	82	33
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	21	21	-	-	21	21
Ukupno	-	-	168	-	6.445	7.254	889	1.137	7.502	8.391

Investicijski fondovi se vode pod vlasničkim vrijednosnim papirima.

Financijska imovina koja se drži do dospijea uključuje obveznice i ostale kamatonosne vrijednosne papire koji kotiraju na aktivnim tržištima i namjeravaju se držati do dospijea.

Posudba vrijednosnih papira i repo transakcije su prikazane u bilješci 32 Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija

Kredit i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	GRUPA			
	Bruto knjigovodstve na vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstve na vrijednost
2016.				
Kredit i predujmovi	5.332	-	(3)	5.329
Središnje banke	3.132	-	(1)	3.131
Kreditne institucije	2.200	-	(2)	2.198
Ukupno	5.332	-	(3)	5.329
2015.				
Kredit i predujmovi	5.444	-	(3)	5.441
Središnje banke	3.921	-	(2)	3.919
Kreditne institucije	1.523	-	(1)	1.522
Ukupno	5.444	-	(3)	5.441

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	GRUPA									
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa	
	2015.					2016.				
Skupni ispravci vrijednosti										
Kredit i predujmovi	(3)	(17)	-	17	-	-	(3)	-	-	
Središnje banke	(2)	-	-	1	-	-	(1)	-	-	
Kreditne institucije	(1)	(17)	-	16	-	-	(2)	-	-	
Ukupno	(3)	(17)	-	17	-	-	(3)	-	-	
	2014.					2015.				
Skupni ispravci vrijednosti										
Kredit i predujmovi	(3)	(33)	-	33	-	-	(3)	-	-	
Središnje banke	(2)	(18)	-	18	-	-	(2)	-	-	
Kreditne institucije	(1)	(15)	-	15	-	-	(1)	-	-	
Ukupno	(3)	(33)	-	33	-	-	(3)	-	-	

17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija (nastavak)

Kredit i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	BANKA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2016.				
Kredit i predujmovi	5.322	-	(2)	5.320
Središnje banke	3.132	-	(1)	3.131
Kreditne institucije	2.190	-	(1)	2.189
Ukupno	5.322	-	(2)	5.320
2015.				
Kredit i predujmovi	5.200	-	(3)	5.197
Središnje banke	3.921	-	(2)	3.919
Kreditne institucije	1.279	-	(1)	1.278
Ukupno	5.200	-	(3)	5.197

Prema HNB-ovoj Odluci o obveznoj pričuvu, Banka je dužna obračunavati, održavati i izdvajati obveznu pričuvu za izvore sredstava. Primljeni depoziti i krediti, izdani dužnički vrijednosni papiri, hibridni i podređeni instrumenti i ostale financijske obveze osnovica su za obračun obvezne pričuve. Obračunsko razdoblje traje od prvog do posljednjeg dana kalendarskog mjeseca.

Stopa obvezne pričuve iznosi 12%.

Prilikom izračuna, 75% obračunatog deviznog dijela obvezne pričuve uključuje se obračunati kunski dio obvezne pričuve i izvršava se u kunama.

Postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve na posebni račun kod HNB-a iznosi 70%, dok se preostali dio od 30% održava prosječnim dnevnim stanjem na računu za namiru i na obračunskom računu u NKS-u. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 0%, dok se održavanje provodi kroz prosječna dnevna stanja likvidnih deviznih potraživanja od država članica OECD i kreditnih institucija u zemljama OECD-a (uz kriterij najnižeg rejtinga definiranim od strane HNB-a), sredstva na vlastitim deviznim računima za namiru kod HNB-a te stranu gotovinu i čekove koji glase na stranu valutu.

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	BANKA								
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa
2015.									
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	(3)	(17)	-	18	-	-	(2)	-	-
Središnje banke	(2)	-	-	1	-	-	(1)	-	-
Kreditne institucije	(1)	(17)	-	17	-	-	(1)	-	-
Ukupno	(3)	(17)	-	18	-	-	(2)	-	-
2014.									
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi	(3)	(32)	-	32	-	-	(3)	-	-
Središnje banke	(2)	(18)	-	18	-	-	(2)	-	-
Kreditne institucije	(1)	(14)	-	14	-	-	(1)	-	-
Ukupno	(3)	(32)	-	32	-	-	(3)	-	-

18. Krediti i potraživanja od klijenata

Kredit i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2016.				
Kredit i potraživanja od klijenata	47.511	(3.376)	(479)	43.656
Države	10.357	(1)	(27)	10.329
Ostala financijska društva	471	(7)	(3)	461
Nefinancijska društva	17.099	(2.005)	(268)	14.826
Kućanstva	19.584	(1.363)	(181)	18.040
Ukupno	47.511	(3.376)	(479)	43.656
2015.				
Kredit i potraživanja od klijenata	51.471	(4.844)	(468)	46.159
Države	11.615	-	(25)	11.590
Ostala financijska društva	607	(2)	(6)	599
Nefinancijska društva	18.050	(2.941)	(267)	14.842
Kućanstva	21.199	(1.901)	(170)	19.128
Ukupno	51.471	(4.844)	(468)	46.159

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA								
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa
	2015.						2016.		
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(4.844)	(1.431)	1.838	928	95	38	(3.376)	162	(6)
Države	-	(1)	-	-	-	-	(1)	-	-
Ostala financijska društva	(2)	(7)	1	1	-	-	(7)	-	-
Nefinancijska društva	(2.941)	(849)	1.276	434	52	23	(2.005)	58	(2)
Kućanstva	(1.901)	(574)	561	493	43	15	(1.363)	104	(4)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(468)	(707)	-	697	-	(1)	(479)	-	-
Države	(25)	(11)	-	9	-	-	(27)	-	-
Ostala financijska društva	(6)	(41)	-	43	-	1	(3)	-	-
Nefinancijska društva	(267)	(346)	-	347	-	(2)	(268)	-	-
Kućanstva	(170)	(309)	-	298	-	-	(181)	-	-
Ukupno	(5.312)	(2.138)	1.838	1.625	95	37	(3.855)	162	(6)
	2014.						2015.		
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(5.396)	(2.389)	1.815	993	173	(40)	(4.844)	155	(4)
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(2)	(3)	-	3	-	-	(2)	-	-
Nefinancijska društva	(3.463)	(1.618)	1.506	532	114	(12)	(2.941)	80	(1)
Kućanstva	(1.931)	(768)	309	458	59	(28)	(1.901)	75	(3)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(438)	(713)	-	684	-	(1)	(468)	-	-
Države	(21)	(16)	-	12	-	-	(25)	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(29)	-	24	-	-	(6)	-	-
Nefinancijska društva	(258)	(395)	-	387	-	(1)	(267)	-	-
Kućanstva	(158)	(273)	-	261	-	-	(170)	-	-
Ukupno	(5.834)	(3.102)	1.815	1.677	173	(41)	(5.312)	155	(4)

18. Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	BANKA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2016.				
Kredit i potraživanja od klijenata	39.390	(2.787)	(349)	36.254
Države	9.657	-	(26)	9.631
Ostala financijska društva	1.042	(2)	(5)	1.035
Nefinancijska društva	12.818	(1.803)	(218)	10.797
Kućanstva	15.873	(982)	(100)	14.791
Ukupno	39.390	(2.787)	(349)	36.254
2015.				
Kredit i potraživanja od klijenata	43.192	(3.999)	(360)	38.833
Države	10.630	-	(23)	10.607
Ostala financijska društva	1.118	(2)	(5)	1.111
Nefinancijska društva	13.891	(2.621)	(214)	11.056
Kućanstva	17.553	(1.376)	(118)	16.059
Ukupno	43.192	(3.999)	(360)	38.833

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	BANKA								
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjnih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa
2015.					2016.				
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(3.999)	(1.254)	1.561	778	92	35	(2.787)	110	(4)
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(2)	(1)	1	-	-	-	(2)	-	-
Nefinancijska društva	(2.621)	(812)	1.150	406	51	23	(1.803)	52	(2)
Kućanstva	(1.376)	(441)	410	372	41	12	(982)	58	(2)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(360)	(561)	-	571	-	1	(349)	-	-
Države	(23)	(11)	-	8	-	-	(26)	-	-
Ostala financijska društva	(5)	(46)	-	45	-	1	(5)	-	-
Nefinancijska društva	(214)	(259)	-	255	-	-	(218)	-	-
Kućanstva	(118)	(245)	-	263	-	-	(100)	-	-
Ukupno	(4.359)	(1.815)	1.561	1.349	92	36	(3.136)	110	(4)
2014.					2015.				
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(4.438)	(2.145)	1.680	780	166	(42)	(3.999)	132	(2)
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(2)	(3)	-	3	-	-	(2)	-	-
Nefinancijska društva	(3.074)	(1.535)	1.431	457	112	(12)	(2.621)	76	(1)
Kućanstva	(1.362)	(607)	249	320	54	(30)	(1.376)	56	(1)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(347)	(587)	-	574	-	-	(360)	-	-
Države	(18)	(13)	-	8	-	-	(23)	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(32)	-	28	-	-	(5)	-	-
Nefinancijska društva	(210)	(287)	-	283	-	-	(214)	-	-
Kućanstva	(118)	(255)	-	255	-	-	(118)	-	-
Ukupno	(4.785)	(2.732)	1.680	1.354	166	(42)	(4.359)	132	(2)

19. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Podružnice u milijunima HRK	Glavna djelatnost	Vlasništvo %		Udio Grupe u neto imovini		Trošak ulaganja minus umanjenje vrijednosti	
		2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Erste Nekretnine d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100%	100%	4	4	1	1
Erste Factoring d.o.o.	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	74,996%	74,996%	323	394	38	38
Erste Card Club d.o.o.	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	712	829	755	703
Erste Card d.o.o. Slovenija	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	14	16	-	-
Izbor Nekretnina d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100%	100%	-	40	-	39
Erste Bank A.D., Podgorica	Kreditna institucija	100%	100%	397	454	100	100
Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o.	Leasing društvo	50%	50%	240	271	89	89
Erste Group IT HR d.o.o.	IT inženjering	20%	80%	-	5	-	2
Ukupno podružnice:				1.690	2.013	983	972

Sljedeće podružnice imaju nematerijalni nekontrolirajući interes:

- Erste Factoring (25,004%)
- Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o. (50%)
- Erste Group IT HR d.o.o. (20%)

Grupa nema značajnih ograničenja na svoju sposobnost pristupa ili korištenja svoje imovine i podmirenja svojih obveza, osim onih koje proizlaze iz nadzornog okvira unutar kojeg djeluju podružnice banke. Nadzorni okviri zahtijevaju podružnice banke da održavaju određenu razinu regulatornog kapitala i likvidne imovine, ograničavaju svoju izloženost prema ostalim dijelovima Grupe te budu u skladu s drugim omjerima.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna društva u iznosu 334 milijuna HRK priznat je tijekom 2015. godine i dodatnih 53 milijuna HRK tijekom 2016. Ovo umanjenje je raspoređeno na ulaganje u Erste Card Club d.o.o.

Pridružena društva u milijunima HRK	S Immorent Zeta d.o.o.		Immokor Buzin d.o.o.		Erste d.o.o.		Erste Group IT HR d.o.o.	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Zemlja osnivanja društva	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska
Mjesto poslovanja	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska
Glavna djelatnost	Poslovanje nekretninama		Poslovanje nekretninama		Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima		IT inženjering	
Vlasništvo %	49%	49%	49%	49%	45,86%	45,86%	20%	-
MSFI klasifikacija	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	-
Izveštajna valuta	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	-
Primljena dividenda	-	-	-	-	7	10	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (kumulativno)	-	-	34	34	-	-	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (za izveštajnu godinu)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ključne financijske informacije ulagača za izvještajnu godinu (kao za izvještajni završetak godine)								
Financijska imovina	3	1	6	2	108	102	13	-
Ostala imovina	10	1	69	36	18	14	50	-
Financijske obveze	(20)	(25)	(85)	(83)	-	-	(46)	-
Ostale obveze	(10)	-	(1)	-	(15)	(7)	(13)	-
Prihod	1	1	5	1	62	64	98	-
Trošak	(11)	(7)	(14)	(35)	(40)	(43)	(97)	-
Trošak ulaganja	-	-	-	-	38	38	-	-
Usklada neto imovine ulagača i knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog ulaganja	-	-	-	-	22	21	1	-
Neto imovina koja pripada Grupi	-	-	-	-	60	59	1	-

7. prosinca 2015. Erste Card d.o.o. Slovenija je povećao upisani kapital za 7.627.289 HRK (izvorna valuta 1.000.000 EUR).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

A) NABAVNA VRIJEDNOST

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	759	294	163	1.143	2.359	33
Povećanja (+)	8	20	14	179	221	2
Prodaja i rashod (-)	(19)	(10)	(30)	(393)	(452)	-
Usklađenje (+/-)	10	6	16	-	32	-
Reklasifikacija (+/-)	7	-	-	-	7	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	765	310	163	929	2.167	33
Povećanja (+)	109	24	43	227	403	40
Prodaja i rashod (-)	(26)	(24)	(25)	(254)	(329)	-
Stjecanje ovisnih društava (+)	-	1	110	-	111	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	848	311	291	902	2.352	73

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	(229)	(211)	(124)	(481)	(1.045)	(13)
Amortizacija (-)	(17)	(25)	(14)	(162)	(218)	-
Prodaja i rashod (+)	21	7	30	279	337	-
Ukidanje umanjenja vrijednosti (+)	-	-	-	12	12	-
Usklađenje (+/-)	(10)	(6)	(16)	-	(32)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(235)	(235)	(124)	(352)	(946)	(13)
Amortizacija (-)	(16)	(20)	(27)	(146)	(209)	(1)
Prodaja i rashod (+)	10	14	19	143	186	-
Stjecanje ovisnih društava(-)	-	-	(77)	-	(77)	-
Reklasifikacija (+/-)	-	(1)	4	-	3	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(241)	(242)	(205)	(355)	(1.043)	(14)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

GRUPA						
Nekretnine i oprema						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	530	75	39	577	1.221	20
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	607	69	86	547	1.309	59

20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	458	229	102	-	789	31
Povećanja (+)	8	16	2	-	26	-
Prodaja i rashod (-)	(20)	(9)	(22)	-	(51)	-
Spajanje ovisnih društava	235	25	-	-	260	1
Reklasifikacija (+/-)	7	-	-	-	7	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	688	261	82	-	1.031	30
Povećanja (+)	7	18	19	-	44	19
Prodaja i rashod (-)	-	(19)	(13)	-	(32)	-
Spajanje ovisnih društava	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	1	(1)	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	695	261	87	-	1.043	49

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	(172)	(183)	(96)	-	(451)	(12)
Amortizacija (-)	(14)	(22)	(4)	-	(40)	-
Prodaja i rashod (+)	22	7	23	-	52	-
Spajanje ovisnih društava	(44)	(3)	-	-	(47)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(208)	(201)	(77)	-	(486)	(12)
Amortizacija (-)	(15)	(15)	(3)	-	(33)	(1)
Prodaja i rashod (+)	-	11	13	-	24	-
Spajanje ovisnih društava	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(223)	(205)	(67)	-	(495)	(13)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	480	60	5	-	545	18
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	472	56	20	-	548	36

Knjigovodstvena vrijednost troškova priznatih kao materijalna imovina tijekom njezine izgradnje iznosi 103 milijuna HRK za Grupu i 11 milijuna HRK za Banku (2015.: 33 milijuna HRK i 26 milijuna HRK za Grupu i Banku). Ugovorne obveze za kupnju materijalne imovine na 31. prosinac 2016. iznose 9 milijuna HRK za Grupu i 8 milijuna HRK za Banku (2015.: 2 milijuna HRK za Grupu i Banku).

Materijalna imovina pod operativnim najmom Erste Leasing-a iznosila je 547 milijuna HRK na 31. prosinac 2016. (2015.: 578 milijuna HRK).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

21. Nematerijalna imovina

A) NABAVNA VRIJEDNOST

					GRUPA
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	603	181	152	86	1.022
Povećanja (+)	-	-	52	6	58
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(10)	(10)
Stjecanje ovisnih društava (+)	-	-	-	-	-
Usklađenje (+/-)	-	-	19	5	24
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(10)	5	(5)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	603	181	213	92	1.089
Povećanja (+)	-	-	55	10	65
Prodaja i rashod (-)	-	-	(4)	(19)	(23)
Stjecanje ovisnih društava (+)	-	-	31	3	34
Usklađenje (+/-)	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(46)	58	12
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	603	181	249	144	1.177

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

					GRUPA
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	-	(171)	(85)	(37)	(293)
Amortizacija (-)	-	(10)	(13)	(8)	(31)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	2	2
Umanjenje vrijednosti (-)	(334)	-	-	-	(334)
Usklađenje (+/-)	-	-	(19)	(5)	(24)
Reklasifikacija (+/-)	-	-	8	(8)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(334)	(181)	(109)	(56)	(680)
Amortizacija (-)	-	-	(14)	(12)	(26)
Prodaja i rashod (+)	-	-	8	1	9
Stjecanje ovisnih društava (-)	-	-	(19)	(3)	(22)
Umanjenje vrijednosti (-)	(53)	-	-	-	(53)
Usklađenje (+/-)	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	28	(43)	(15)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(387)	(181)	(106)	(113)	(787)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

					GRUPA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	269	-	104	36	409
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	216	-	143	31	390

Goodwill i lista klijenata se u cijelosti odnose na Erste Card Club d.o.o.

21. Nematerijalna imovina (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

					BANKA
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	-	-	98	73	171
Povećanja (+)	-	-	33	5	38
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(3)	(3)
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(11)	6	(5)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	-	-	120	81	201
Povećanja (+)	-	-	41	5	46
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(1)	(1)
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	-	-	161	85	246

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

					BANKA
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	-	-	(63)	(60)	(123)
Amortizacija (-)	-	-	(7)	(3)	(10)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	4	4
Reklasifikacija (+/-)	-	-	9	(9)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	-	-	(61)	(68)	(129)
Amortizacija (-)	-	-	(5)	(3)	(8)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	1	1
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	-	-	(66)	(70)	(136)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

					BANKA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	-	-	59	13	72
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	-	-	95	15	110

Softver stupac odnosi se na temeljni bankarski sustav. Povećanje u odnosu na prošlu godinu odnosi se na optimizaciju i unapređenje postojećeg temeljnog informatičkog sustava Banke.

21. Nematerijalna imovina (nastavak)

Goodwill

Procjena umanjnja vrijednosti goodwilla za 2016. i 2015. godinu za ovisno društvo Erste Card Club d.o.o. (jedinica koja generira novac).

Za te svrhe koristili smo metodu diskontiranog novčanog tijeka koja se temelji na budžetiranim iznosima Erste Card Club d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2021. Diskontna stopa za utvrđivanje vrijednosti u upotrebi bila je 12,88% (2015.: 11,48%).

Erste Card Club d.o.o. predviđa stabilan i umjeren rast operativnih prihoda/profita u narednih 5 godina, ali Uprava razdoblje nakon 2021. godine smatra izuzetno izazovnim. Niske stope makroekonomskog rasta i nizak indeks potrošačkih cijena (CPI), povećani regulatorni zahtjevi, razvoj novih tehnologija zajedno sa digitalizacijom koja predstavlja visok izazov u kartičnom poslovanju i nova strana konkurencija utjecat će na profitabilnost u kartičnom poslovanju nakon 2021. godine. Zbog tih očekivanja Uprava je smanjila procjenu dugoročnog rasta što je rezultiralo umanjnjem vrijednosti ulaganja u podružnicu i umanjnjem vrijednosti goodwilla Erste Card Club-a d.o.o. u konsolidiranim financijskim izvješćima u iznosu od 53 milijuna HRK u 2016. i 334 milijuna HRK u 2015.

Sljedeća tablica prikazuje analizu osjetljivosti nadoknadive vrijednosti ovisno o ulaganju u Erste Card Club d.o.o. prema glavnim varijablama (dugoročna stopa rasta, beta faktor i nerizična stopa):

2016.		Nerizična stopa	
Beta faktor	(0,1)%	0,9%	1,9%
0,8	1.268	1.172	1.094
1,1	1.087	1.024	971
1,4	966	921	881

2016.		Nerizična stopa	
Dugoročna stopa rasta	(0,1)%	0,9%	1,9%
1,9%	1.076	1.017	967
2,9%	1.089	1.024	970
3,9%	1.105	1.033	975

2015.		Nerizična stopa	
Beta faktor	0,3%	1,3%	2,3%
0,5	1.264	1.133	1.033
0,9	1.038	958	892
1,1	895	841	794

2015.		Nerizična stopa	
Dugoročna stopa rasta	0,3%	1,3%	2,3%
2,0%	1.016	944	884
3,0%	1.038	958	892
4,0%	1.065	975	902

22. Porezna imovina i obveze

					GRUPA		
					Neto promjena 2016.		
u milijunima HRK	Porezna imovina 2015.	Porezna imovina 2016.	Porezne obveze 2015.	Porezne obveze 2016.	Total	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvat nu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Kreditni i predumovi od kreditnih institucija i klijenata	191	133	-	-	(58)	58	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	(61)	(56)	5	10	(15)
Nekretnine i oprema	1	1	-	-	-	-	-
Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	67	76	-	-	9	(9)	-
Dugoročna rezerviranja za zaposlene	1	1	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije	5	2	-	-	(3)	3	-
Preneseni porezni gubici	145	1	-	-	(144)	144	-
Liste klijenata i marka	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	65	61	-	(2)	(6)	6	-
Učinak netiranja bruto odgođenog poreza	(60)	(56)	60	56	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	415	219	(1)	(2)	(197)	212	(15)
Tekući porezi	100	30	(5)	(12)			
Ukupno porezi	515	249	(6)	(14)			

					BANKA		
					Neto promjena 2016.		
u milijunima HRK	Porezna imovina 2015.	Porezna imovina 2016.	Porezne obveze 2015.	Porezne obveze 2016.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvat nu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Kreditni i predumovi od kreditnih institucija i klijenata	33	25	-	-	(8)	8	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	(58)	(50)	8	8	(16)
Dugoročna rezerviranja za zaposlene	67	76	-	-	9	(9)	-
Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	1	-	-	-	(1)	1	-
Ostale rezervacije	1	1	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubici	144	-	-	-	(144)	144	-
Ostalo	53	38	-	-	(15)	15	-
Učinak netiranja bruto odgođenog poreza	(58)	(50)	58	50	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	241	90	-	-	(151)	167	(16)
Tekući porezi	84	10	-	-			
Ukupno porezi	325	100	-	-			

Odgođeni porezi odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza iskazanih u svrhu financijskog izvještavanja i iznosa koji se primjenjuju u porezne svrhe. Privremene razlike na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine uglavnom se odnose na različite metode priznavanja prihoda i rashoda, kao i uknjižene vrijednosti određenih stavki imovine. Dio privremenih razlika na dan 31. prosinca 2015. je fiskalni gubitak u iznosu 145 milijuna HRK za Grupu i 144 milijuna HRK za Banku koji je iskorišten u 2016.

23. Ostala imovina

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Uplaćeni predujmovi i prihod budućeg razdoblja	45	58	36	39
<i>Umanjenje za ispravak vrijednosti</i>	<i>(14)</i>	<i>(16)</i>	<i>(9)</i>	<i>(9)</i>
Zalihe	584	620	552	587
<i>Vrijednosno usklađenje zaliha</i>	<i>(40)</i>	<i>(112)</i>	<i>(20)</i>	<i>(90)</i>
Ostala imovina	42	57	12	10
Ostala imovina	617	607	571	537

Kretanje umanjenja za ispravak vrijednosti ostale imovine prikazano je u nastavku:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Stanje na 1. siječanj	10	14	10	9
Naplata prethodno priznatih ispravaka vrijednosti	(3)	(3)	(3)	(3)
Novi ispravci vrijednosti	11	9	6	6
Otpisano	(4)	(4)	(4)	(3)
Stanje na 31. prosinac	14	16	9	9

U retku zalihe Grupa prikazuje kolaterale preuzete u zamjenu za nenaplativa potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati u narednim godinama.

U 2016. godini Grupa i Banka priznaju umanjenje vrijednosti zaliha u iznosu 88 milijuna HRK (2015.: 22 milijuna HRK) i 82 milijuna HRK (2015.: 10 milijuna HRK).

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku

Depoziti banaka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Prekonoćni depoziti	452	192	473	235
Oročeni depoziti	14.526	10.362	8.947	5.044
Podređeni kredit	1.073	1.062	1.073	1.062
Repo ugovori	123	36	88	-
Depoziti od banaka	16.174	11.652	10.581	6.341

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

Depoziti od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Prekonoćni depoziti	12.457	15.876	11.724	15.005
Štedni depoziti	1.700	2.521	1.700	2.521
Ostala financijska društva	168	467	168	467
Nefinancijska društva	297	678	297	678
Kućanstva	1.235	1.376	1.235	1.376
Transakcijski računi	10.757	13.355	10.024	12.484
Države	686	649	654	635
Ostala financijska društva	333	231	496	509
Nefinancijska društva	4.163	5.322	3.909	4.898
Kućanstva	5.575	7.153	4.965	6.442
Oročeni depoziti	28.131	26.663	27.073	25.509
Depoziti s ugovorenim dospeljem	27.400	26.490	26.342	25.335
Štedni depoziti	24.543	23.400	24.074	23.054
Ostala financijska društva	1.245	1.090	1.471	1.431
Nefinancijska društva	1.744	1.779	1.748	1.782
Kućanstva	21.554	20.531	20.855	19.841
Transakcijski računi	2.857	3.090	2.268	2.281
Države	2.388	2.457	2.268	2.281
Ostala financijska društva	28	48	-	-
Nefinancijska društva	436	581	-	-
Kućanstva	5	4	-	-
Depoziti otkupivi uz najavu	731	173	731	174
Države	3	4	3	4
Ostala financijska društva	4	2	4	2
Nefinancijska društva	691	130	691	130
Kućanstva	33	37	33	38
Repo ugovori	857	784	857	784
Ostala financijska društva	300	-	300	-
Nefinancijska društva	557	784	557	784
Depoziti od klijenata	41.445	43.323	39.654	41.298
Države	3.377	3.110	3.225	2.920
Ostala financijska društva	1.778	1.838	2.139	2.409
Nefinancijska društva	7.888	9.274	7.202	8.272
Kućanstva	28.402	29.101	27.088	27.697
Ostale financijske obveze	684	788	54	157

Izdani dužnički vrijednosni papiri

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Podređene obveze	629	622	629	622
Podređena izdanja	629	622	629	622
Ostali izdani dužnički vrijednosni papiri	302	302	302	302
Obveznice	302	302	302	302
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	924	931	924

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

Na 31. prosinca 2016. dugoročno zaduženje Banke iznosilo je 908 milijuna EUR, od čega se na subordinirano zaduženje odnosi 220 milijuna EUR. Subordinirano zaduženje čine tri kredita u ukupnom iznosu 140 milijuna EUR i obveznice u iznosu 80 milijuna EUR.

Prvi podređeni kredit Banka je povukla u lipnju 2011. godine (dospijeće 31. prosinca 2022.). U 2014. godini potpisan je novi Ugovor o podređenom kreditu temeljem kojeg je u srpnju iste godine povučeno 80 milijuna EUR (dospijeće 9. srpnja 2021.). U ožujku 2015. ugovoren je novi podređeni kredit u iznosu 80 milijuna EUR, dok je iz istoga povučena tranša u iznosu 30 milijuna EUR (dospijeće 19. ožujka 2022.). Kamatna stopa na navedene podređene kredite iznosi tromjesečni EURIBOR plus marža, pri čemu prosječna ponderirana kamatna marža iznosi 3,82%. Također, u srpnju 2011. godine Banka je izdala vlastitu podređenu obveznicu u iznosu 80 milijuna EUR. Dospijeće obveznice je za 6 godina od dana izdavanja uz kamatnu stopu od 6,5% godišnje.

Osim podređenih kredita i obveznice, strukturu dugoročnog zaduženja Banke čine i zaduženja od Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, izdanje kunske obveznice na domaćem tržištu kapitala te kreditne linije od supranacionalnih institucija, odnosno EIB-a i EBRD-a. Na 31. prosinca 2016. dugoročno zaduženje Banke, isključujući podređeni dug, iznosilo je 688 milijuna EUR, od čega se 40 milijuna EUR odnosi na kunsku obveznicu (u originalnoj valuti 300 milijuna HRK).

Erste Banka a.d. Podgorica nije imala podređenih linija financiranja u svojoj bilanci za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Povrat podređenih instrumenata u slučaju stečaja ili likvidacije moguć je tek nakon izvršenja svih obveza Grupe prema ostalim deponentima i kreditorima. Podređeni instrumenti uključeni su u dopunski kapital Grupe. Iznos iskorišten za dopunski kapital nema značajan utjecaj na adekvatnost kapitala banke.

Svrha primljenog podređenog duga i izdanih podređenih obveznica je stvaranje podređenih instrumenata propisanih odgovarajućom Uredbom (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i vijeća od 26. lipnja 2013.

Banka i Grupa nisu imali nikakva neispunjenja obveza po glavnici i kamatama ili kakva druga kršenja u odnosu na svoje podređene obveze tijekom 2016. i 2015.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

25. Rezervacije

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Dugoročne rezervacije za zaposlenike	14	14	9	9
Pravni i porezni postupci u tijeku	122	69	95	62
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	116	161	90	129
Ostale rezervacije	917	16	917	16
Rezervacije za konverziju kredita	906	16	906	16
Ostale rezervacije	11	-	11	-
Rezervacije	1.169	260	1.111	216

a) Dugoročne rezervacije za zaposlenike

u milijunima HRK	GRUPA		
	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2014.	6	9	15
Trošak usluga	-	-	-
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2015.	6	8	14
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2016.	6	8	14

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

25. Rezervacije (nastavak)

			BANKA
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2014.	3	6	9
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2015.	3	6	9
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2016.	3	6	9

Aktuarske pretpostavke

Aktuarski izračun otpremnina i jubilarnih nagrada temelji se na sljedećim pretpostavkama:

u %	2015.	2016.
Kamatna stopa	4,20	3,54
Očekivano povećanje otpremnina	6,02	6,02

Očekivana dob za odlazak u mirovinu za svakog se zaposlenika računa individualno na temelju trenutne starosti i prosječne starosti odlaska u mirovinu, koja je za muškarce 61, a za žene 60.

Obveze su izračunate u skladu s tablicama smrtnosti pod nazivom Tablice smrtnosti za Republiku Hrvatsku 2000.-2002. objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku.

Analiza osjetljivosti za ključne pretpostavke

Sljedeća tablica prikazuje razumno moguće promjene pojedinih parametara i njihov utjecaj na obveze po primanjima poslije prestanka zaposlenja za 2016. godinu.

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Promjena diskontne stope + 1,0 %	3	6	9
Promjena diskontne stope (1,0) %	3	6	9

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

25. Rezervacije (nastavak)

Utjecaj na novčani tok

U sljedećoj tablici prikazuju se primanja koje će se isplatiti po definiranim planovima u svakom od navedenih razdoblja:

u milijunima EUR	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
2017.	-	1	1
2018.	-	1	1
2019.	-	1	1
2020.	1	-	1
2021.	1	-	1
2022. (2025.)	1	3	4

Trajanje

Sljedeća tablica prikazuje ponderirano prosječno trajanje definiranih obveza po primanjima zaposlenih u odnosu na plan za 2016. godinu:

u godinama	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Trajanje	14,40	11,01	13,00

b) Ostale rezervacije (osim dugoročnih rezervacija za zaposlene)

Ostale rezervacije 2016.

GRUPA						
u milijunima HRK	2015.	Povećanja	Korištenje	Smanjenje	Reklasifikacija	2016.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	116	297	-	(252)	-	161
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	122	13	(10)	(56)	-	69
Ostale rezervacije	917	39	(924)	(16)	-	16
Rezervacije za konverziju kredita	906	-	(874)	(16)	-	16
Ostale rezervacije	11	39	(50)	-	-	-
Ukupno	1.155	349	(934)	(324)	-	246

BANKA						
u milijunima HRK	2015.	Povećanja	Korištenje	Smanjenje	Reklasifikacija	2016.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	90	282	-	(243)	-	129
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	95	13	(7)	(39)	-	62
Ostale rezervacije	917	39	(924)	(16)	-	16
Rezervacije za konverziju kredita	906	-	(874)	(16)	-	16
Ostale rezervacije	11	39	(50)	-	-	-
Ukupno	1.102	334	(931)	(298)	-	207

25. Rezervacije (nastavak)

Ostale rezervacije 2015.

GRUPA							
u milijunima HRK	2014.	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2015.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	78	-	266	-	(228)	-	116
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	171	-	41	(1)	(89)	-	122
Ostale rezervacije	-	-	1.142	(101)	(124)	-	917
Rezervacije za konverziju kredita	-	-	1.110	(80)	(124)	-	906
Ostale rezervacije	-	-	32	(21)	-	-	11
Ukupno	249	-	1.449	(102)	(441)	-	1.155

BANKA							
u milijunima HRK	2014.	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2015.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	61	-	235	-	(206)	-	90
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	143	1	35	(1)	(83)	-	95
Ostale rezervacije	-	-	1.142	(101)	(124)	-	917
Rezervacije za konverziju kredita	-	-	1.110	(80)	(124)	-	906
Ostale rezervacije	-	-	32	(21)	-	-	11
Ukupno	204	1	1.412	(102)	(413)	-	1.102

26. Ostale obveze

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Obveze u obračunu po danim kreditima	152	155	152	148
Obveze s osnove plaća i bonusa	141	173	111	130
Odgođeni prihodi i obračunati troškovi naknada	91	100	7	7
Obveze prema Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga	21	21	18	17
Ostale obveze	203	129	137	76
Ostale obveze	608	578	425	378

27. Ukupni kapital

Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine dionički kapital Banke sastoji se od 16.984.175 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 HRK. Sve redovne dionice imaju isti status i daju pravo na jedan glas.

Kapitalne rezerve i kapitalna dobit

Raspodjeljive i neraspodjeljive rezerve Banke utvrđene su u skladu s propisima Hrvatske narodne banke. Na dan 31. prosinca 2016. godine Banka je statutarne i zakonske rezerve iskazala kao neraspodjeljive u iznosu 85 milijuna HRK (85 milijuna HRK na dan 31. prosinca 2015.)

Kapitalna dobit na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine iznosila je 1.802 milijuna HRK.

Dividende

Dividendu za 2016. godinu moraju odobriti dioničari na godišnjoj Glavnoj skupštini koja se ne održava do datuma izdavanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Zbog nastalog gubitka za 2015. godinu Banka nije isplatila dividendu.

28. Izvještavanje poslovnih segmenata

Segmentacija poslovanja

Izvještavanje po segmentima sastoji se od četiri operativna segmenta koji reflektiraju strukturu upravljanja Erste Grupom.

Erste grupa - poslovni segmenti i poslovne linije										
EBC operativni segmenti	Građanstvo	Gospodarstvo					ALM/LCC	Financijska tržišta		
EBC poslovne linije	Građanstvo	Malo i srednje poduzetništvo	Javni sektor	Lokalni korporativni klijenti	Komercijalno financiranje nekretnina	Veliki korporativni klijeniti	ALM/LCC	FREE CAPITAL	Trgovanje i tržišne usluge	Financijske institucije

Građanstvo

Segment Građanstva predstavlja poslovne aktivnosti koje su u odgovornosti prodajne mreže Građanstva. Ciljani klijenti su najčešće fizičke osobe, obrtnici i slobodne profesije. Poslovanjem Građanstva upravlja se uglavnom u matičnoj banci u suradnji sa povezanim društvima (kao npr. Erste Card Club) sa naglaskom na kreditnim proizvodima, investicijskim proizvodima, tekućim računima, štednim proizvodima, kreditnim karticama te uključuje i cross selling proizvoda kao npr. leasing, osiguranja, stambene štedionice.

Gospodarstvo

Segment Gospodarstva obuhvaća poslovanje s pravnim osobama različitih veličina prometa te s klijentima javnog sektora.

Malo i srednje poduzetništvo

Klijenti koji su u nadležnosti lokalne komercijalne mreže Segmenta Gospodarstva, a najvećim dijelom se radi o poduzećima sa godišnjim prometom od 7,5 milijuna HRK do 375 milijuna HRK.

Javni sektor

Sastoji se od tri osnovne kategorije klijenata: javni sektor, javna poduzeća i neprofitne organizacije.

Javni sektor uključuje slijedeće kategorije klijenata: ministarstva, državno financirani fondovi i agencije, neprofitni subjekti osnovani od središnje države ili pod kontrolom središnje države, regionalne vlade i organizacije financirane od strane njih, gradske uprave, javno zdravstvo i osiguravajuća društva. Općenito javni sektor ne uključuje banke i nebankovne financijske institucije, mirovinske fondove, agencije za izdavanje obveznica (uključujući državne dužničke agencije) te poduzeća koja upravljaju portfeljem - koja su dio segmenta Financijskih tržišta.

Javna poduzeća uključuju sva nefinancijska državna poduzeća i korporacije sa više od 50% vlasništva države ili regionalnih vlada ili općina isključujući poduzeća koja kotiraju na burzi.

Neprofitni sektor sadrži slijedeća privatna neprofitna poduzeća: središnja crkvena tijela, državni radnički sindikati, političke stranke i organizacije od državne važnosti, privatne škole i humanitarne organizacije.

Lokalni korporativni klijenti (LLC)

Klijenti sa konsolidiranim godišnjim prometom većim od 375 milijuna HRK, a koji nisu definirani kao Veliki Korporativni klijenti (GLC) odnosno ne nalaze se na listi GLC klijenata.

Komercijalno financiranje nekretnina

Uključuje investitore u nekretnine u svrhu ostvarenja prihoda od najma od pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina, graditelje pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina u svrhu ostvarivanja kapitalne dobiti kroz prodaju, zatim klijente koji pružaju usluge upravljanja imovinom te koji ulažu vlastite nekretnine za poslovne svrhe.

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

Veliki Korporativni klijenti (GLC)

Klijenti/grupe klijenata sa značajnim djelovanjem na glavnom tržištu/proširenom glavnom tržištu Erste Grupe sa konsolidiranim godišnjim prometom od najmanje 3,7 milijardi HRK. GLC klijenti se nalaze na Grupnoj GLC listi klijenata, a koji su pod nadležnosti Grupnog GLC-a. GLC se općenito sastoji od sljedećih tipova klijenata: klijenti u regiji koji imaju godišnji promet iznad 3,7 milijardi HRK, klijenti sa godišnjim prometom ispod 3,7 milijardi HRK u slučaju multinacionalnih poduzeća ili snažne potrebe klijenta za uslugama na tržištu kapitala, poduzeća u državnom vlasništvu koja kotiraju ili potencijalno kotiraju na burzi, financijska sponzorstva (npr. Privatni dionički fondovi), učešća (u slučaju većinskih udjela) financijskih sponzora će biti grupirana sa financijskim sponzorom i upravljana od strane GLC-a. Međunarodne grupacije sa sjedištima izvan proširenog glavnog tržišta, te koje imaju godišnji konsolidirani promet iznad 3,7 milijardi HRK, su segmentirane kao GLC klijenti samo ako je Erste Grupa u poslovnom odnosu sa sjedištem međunarodne grupacije.

Asset Liability Management (ALM) i Local Corporate Center (LCC)

Uključuje upravljanje aktivom i pasivom, uzimajući u obzir novčane tokove, troškove izvora sredstava i povrata na investicije radi određivanja optimalnog odnosa rizika, povrata i likvidnosti. Dodatno brinu o izvorima financiranja, hedging aktivnostima, investiranju u vrijednosnice (ali ne u svrhu trgovanja), upravljanju izdanim obveznicama i upravljanju FX pozicijom. Segment uključuje preostali rezultat tzv. Local Corporate Centra koji sadrži sporedne bankovne poslove, unutargrupne eliminacije, primljene dividende te općenito bilančne pozicije koje nisu vezane uz poslovanje sa klijentima (npr. materijalna imovina, nematerijalna imovina) odnosno koje nije moguće alocirati na poslovne segmente te sve pozicije računa dobiti i gubitka koje su rezultat navedenih bilančnih pozicija. Local Corporate Centar također uključuje uskladu sa računovodstvenim rezultatom. Free Capital je definiran kao razlika između prosječnog ukupnog kapitala i zbroja prosječnog alociranog kapitala od ostalih operativnih segmenata, a koji se izvještava u sklopu operativnog segmenta ALM/LCC.

Financijska Tržišta

Sadrži poslove trgovanja, te pružanja usluga na financijskim tržištima kao i poslovanje sa financijskim institucijama. Trgovanje i tržišne usluge sadrže sve aktivnosti povezane sa upravljanjem knjigom trgovanja, izvršavanje naloga na tržištu koristeći knjige trgovanja EBC-a za market making i kratkoročno upravljanje likvidnošću. Uključuje prihode i rezultat vrednovanja indirektno povezan sa transakcijama klijenta (koji može biti važeći i za ALM transakcije) uzimajući u obzir premije rizika naknade za izvršenja navedenih poslova. Također uključuje 20% naknade od Sektora Građanstva za usluge riznice.

Financijske Institucije (FI) su poduzeća koja pružaju financijske usluge svojim klijentima ili članovima te se ponašaju kao profesionalni i aktivni sudionici na financijskim tržištima trgujući u svoje ime ili na zahtjev svojih klijenata (banke, središnje banke, razvojne banke, investicijske banke, investicijski fondovi, brokerske tvrtke, osiguravajuća društva, mirovinski fondovi, kreditne zadruge, stambene štedionice, poduzeća za upravljanja portfeljem, državne agencije za izdavanje dužničkih instrumenata, državni fondovi, mjenjačnice).

Poduzeća koja pružaju usluge financijskim institucijama, uključujući skrbništvo, depozitne usluge, komercijalno poslovanje (kreditni, upravljanje gotovinom, financiranje izvoza i trgovine) te transakcije na tržištima kapitala, pripadaju segmentu Financijskih Institucija.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

u HRK milijunima	RETAIL		SME		Javni Sektor		Lokalni Korporativni Klijenti		Komercijalno financiranje nekretnina		Veliki korporativni klijenti	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Neto kamatni prihod	1.174	1.243	443	413	300	273	77	84	36	25	99	84
Neto prihod od naknada i provizija	387	417	196	198	10	10	19	19	2	2	10	10
Prihod od dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	27	73	32	39	6	2	4	3	1	2	1	3
Neto rezultat po metodi udjela	10	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihod od najma investicijske imovine i ostali operativni leasing	52	44	157	133	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrativni troškovi	(919)	(959)	(354)	(362)	(17)	(16)	(18)	(18)	(12)	(11)	(14)	(14)
Ostvareni neto dobiti ili gubici od financijske imovine i obveza koji se ne vrednuju po FV kroz RDG	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	(242)	-	(592)	(245)	2	(28)	(54)	(21)	(359)	(70)	-	2
Ostali operativni rezultat	(984)	7	(5)	(80)	3	(8)	(9)	2	(3)	(17)	(11)	-
Dobit/(gubitak) od poslovanja prije poreza	(495)	834	(123)	93	304	233	19	69	(335)	(69)	85	85
Porez na dobit	105	(166)	30	(24)	(61)	(47)	(4)	(14)	67	14	(17)	(17)
Dobit/(gubitak) tekuće godine	(390)	668	(93)	69	243	186	15	55	(268)	(55)	68	68
Dobit/(gubitak) od manjinskih udjela (ne-kontrolirajući udjeli)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) tekuće godine nakon manjinskih udjela	(390)	668	(93)	69	243	186	15	55	(268)	(55)	68	68
Operativni prihod	1.650	1.786	828	783	316	285	100	106	39	29	110	97
Operativni rashod	(919)	(959)	(354)	(362)	(17)	(16)	(18)	(18)	(12)	(11)	(14)	(14)
Operativni rezultat	731	827	474	421	299	269	82	88	27	18	96	83
RWA (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	10.061	8.901	9.247	10.017	3.955	3.379	1.673	1.938	575	487	1.701	1.895
Prosječni alocirani kapital	1.266	1.182	999	1.033	358	366	161	186	64	48	172	188
Cost/income ratio	55,7%	53,7%	42,8%	46,2%	5,4%	5,6%	18,0%	17,0%	30,8%	37,9%	12,7%	14,4%
RoE na alocirani kapital	(30,8%)	56,5%	(9,3%)	6,7%	67,9%	50,8%	9,3%	29,6%	(418,8%)	(114,6%)	39,5%	36,2%
Ukupna imovina (stanje na kraju razdoblja)	20.623	19.703	11.058	11.016	10.497	9.421	2.281	2.709	996	658	1.702	1.791
Ukupne obveze isključujući kapital (stanje na kraju razdoblja)	29.424	30.541	6.397	7.638	1.554	1.545	596	636	85	150	270	317
Umanjenja vrijednosti i rezervacije	(242)	(7)	(607)	(342)	5	(34)	(63)	(18)	(363)	(92)	(11)	2
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti kredita i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata	(242)	-	(592)	(246)	2	(24)	(54)	(21)	(359)	(70)	-	2
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	-	-	-	-	-	(4)	-	-	-	-	-	-
Alokacija/optuštanje rezerviranja za potencijalne kreditne rizike	1	(3)	(13)	(35)	3	(6)	(9)	5	(3)	(4)	(11)	-
Umanjenje vrijednosti od goodwilla	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti od nefinancijske imovine	(1)	(4)	(2)	(61)	-	-	-	(2)	(1)	(18)	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

u HRK milijunima	Trgovanje i tržišne usluge		Financijske institucije		ALM		Ostalo		GRUPA	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Neto kamatni prihod	13	12	13	24	(79)	(147)	72	49	2.148	2.060
Neto prihod od naknada i provizija	1	1	38	26	(7)	(4)	(10)	(16)	646	663
Prihod od dividende	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	42	85	5	7	4	7	(1)	1	121	222
Neto rezultat po metodi udjela	-	-	-	-	-	-	-	-	10	9
Prihod od najma investicijske imovine i ostali operativni leasing	-	-	-	-	-	-	1	1	210	178
Administrativni troškovi	(29)	(24)	(12)	(13)	(11)	(9)	(47)	(38)	(1.433)	(1.464)
Ostvareni neto dobiti ili gubici od financijske imovine i obveza koji se ne vrednuju po FV kroz RDG	-	-	-	-	2	3	1	65	3	65
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	(26)	2	(1)	1	3	(3)	(5)	(2)	(1.274)	(364)
Ostali operativni rezultat	-	(2)	(1)	(1)	(4)	(22)	(351)	(36)	(1.365)	(157)
Dobit/(gubitak) od poslovanja prije poreza	1	74	42	44	(92)	(175)	(339)	25	(933)	1.213
Porez na dobit	-	(15)	(8)	(9)	21	41	31	(63)	164	(300)
Dobit/(gubitak) tekuće godine	1	59	34	35	(71)	(134)	(308)	(38)	(769)	913
Dobit/(gubitak) od manjinskih udjela (ne-kontrolirajući udjeli)	-	-	-	-	-	-	(47)	(38)	(47)	(38)
Dobit/(gubitak) tekuće godine nakon manjinskih udjela	1	59	34	35	(71)	(134)	(355)	(76)	(816)	875
Operativni prihod	56	98	56	57	(82)	(144)	63	36	3.136	3.133
Operativni rashod	(29)	(24)	(12)	(13)	(11)	(9)	(47)	(38)	(1.433)	(1.464)
Operativni rezultat	27	74	44	44	(93)	(153)	16	(2)	1.703	1.669
RWA (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	674	398	29	177	5.730	5.861	2.071	2.529	35.716	35.582
Prosječni alocirani kapital	128	94	25	15	774	757	3.837	3.784	7.784	7.653
Cost/income ratio	51,8%	24,5%	21,4%	22,8%	(13,4%)	(6,3%)	74,6%	105,6%	45,7%	46,7%
RoE na alocirani kapital	0,8%	62,8%	136,0%	233,3%	(9,2%)	(17,7%)	(9,3%)	(2,0%)	(10,5%)	11,4%
Ukupna imovina (stanje na kraju razdoblja)	2.047	1.651	707	537	16.761	17.004	1.559	1.114	68.231	65.604
Ukupne obveze isključujući kapital (stanje na kraju razdoblja)	1.235	794	1.023	1.038	19.216	14.769	1.320	188	61.120	57.616
Umanjenja vrijednosti i rezervacije	(26)	2	(2)	1	(1)	(7)	(364)	(73)	(1.674)	(568)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti kredita i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata	(26)	2	(1)	1	3	(2)	(5)	1	(1.274)	(357)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po FV kroz RDG	-	-	-	-	-	(1)	-	(2)	-	(7)
Alokacija/otpuštanje rezerviranja za potencijalne kreditne rizike	-	-	(1)	-	(4)	(4)	-	2	(37)	(45)
Umanjenje vrijednosti od goodwilla	-	-	-	-	-	-	(334)	(53)	(334)	(53)
Umanjenje ili ukidanje umanjena vrijednosti od nefinancijske imovine	-	-	-	-	-	-	(25)	(21)	(29)	(106)

28. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

Metodologija

Račun dobiti i gubitka u segment izvještaju temelji se na metodologiji prema kojoj se dostavljaju izvještaji Upravi Banke u svrhu ocjenjivanja rezultata poslovanja pojedinih segmenata. Izvještavanje Upravi jednako kao i izvještavanje poslovnih segmenata za Grupu temeljeno je na IFRS standardima. Računovodstveni standardi i metode, kao i metodologija korištena u izvještavanju poslovnih segmenata, jednaki su i za konsolidirane računovodstvene izvještaje.

Alokacija kapitala po segmentima regularno se revidira u svrhu realnije ocjene rezultata segmenata. Prosječni alocirani kapital je određen kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima. U redovnom internom izvještavanju Uprave Banke, aktiva, pasiva, kao i rizikom ponderirana aktiva i alocirani kapital izvještavaju se na razini segmenta. Pri ocjenjivanju profitabilnosti segmenata Grupa računa i povrat na alocirani kapital za pojedini segment koji je definiran kao neto rezultat prije manjinskih udjela u odnosu na prosječni alocirani kapital. Dodatno, cost/income pokazatelj se izračunava za svaki segment kako slijedi: operativni rashodi (opći administrativni troškovi) u odnosu na operativne prihode (neto kamatni prihod, neto prihodi od naknada i provizija, prihodi od dividende, neto rezultat trgovanja i rezultat vrednovanja, neto rezultat po metodi udjela, prihod od najma imovine te od operativnog leasinga).

Omjer povrata na imovinu (ROA) Grupe je iznosio 1,3% na 31. prosinca 2016. (2015.: -1,2%), a Banke 1,1% (2015.: -1,7%)

29. Najmovi

a) Financijski najmovi

Potraživanja po financijskim najmovima su uključena unutar pozicije izvještaja o financijskom položaju krediti i potraživanja od klijenata.

Grupa iznajmljuje pokretnine drugim klijentima na temelju ugovora o financijskom najmu. Za potraživanja financijskog najma uključenih u ovu stavku, usklađenje bruto ulaganja u najmove prema sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma je kako slijedi:

GRUPA		
u milijunima HRK	2015.	2016.
Minimalna plaćanja najma	1.285	1.712
Negarantirani ostatak vrijednosti	-	-
Bruto ulaganja	1.285	1.712
Nerealizirani financijski prihodi	(122)	(140)
Neto ulaganja	1.163	1.572
Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	-	-
Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma	1.163	1.572

Analiza dospijeća bruto ulaganja u najmove i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma prema neopozivom najmu je kako slijedi (preostale ročnosti):

GRUPA				
u milijunima HRK	Bruto ulaganje		Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	
	2015.	2016.	2015.	2016.
< 1 godine	384	573	336	512
1-5 godina	831	1.091	761	1.013
> 5 godina	70	49	66	47
Ukupno	1.285	1.713	1.163	1.572

b) Operativni najmovi

Pod operativnim najmovima, Grupa i Banka ulaze u komercijalne najmove prostora, vozila i opreme.

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmodavca:

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najмова su kako slijedi:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
< 1 godine	164	145	10	12
1-5 godina	271	230	21	20
> 5 godina	7	13	-	-
Ukupno	442	388	31	32

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmoprimac:

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najмова su kako slijedi:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
< 1 godine	27	33	26	29
1-5 godina	93	98	90	94
> 5 godina	51	52	50	51
Ukupno	171	183	166	174

Plaćeni najmovi kod operativnih najмова priznatih kao trošak u razdoblju za Grupu iznose 33 milijuna HRK (2015.: 34 milijuna HRK) i za Banku 32 milijuna HRK (2015.: 30 milijuna HRK).

30. Transakcije s povezanim stranama

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Matično društvo (koje je ujedno matično društvo cijele grupe) je Erste Group Bank AG, Beč (EGB). Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu je Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Na dan 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015. godine stanja iz odnosa s povezanim stranama obuhvaćaju sljedeće:

IMOVINA	GRUPA					
	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2015.			2016.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	11	-	-	-	1
Ključno rukovodstvo	21	-	-	29	-	-
Matično društvo	587	27	143	1.964	15	442
Ostala društva EGB	6	1	42	34	-	4
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Pridružena društva	51	2	-	6	-	-
Ukupno imovina	665	41	185	2.033	15	447

OBVEZE	GRUPA					
	Depoziti	Derivativi	Ostalo	Depoziti	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2015.			2016.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	5.718	-	-	3.456	2	-
Ključno rukovodstvo	33	-	-	33	-	3
Matično društvo	8.595	46	8	6.610	60	23
Ostala društva EGB	191	-	15	125	-	-
Ostalo	9	-	-	2	-	-
Pridružena društva	32	3	8	20	-	-
Ukupno obveze	14.578	49	31	10.246	62	26

IMOVINA	BANKA					
	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2015.			2016.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	11	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo	21	-	-	28	-	-
Matično društvo	587	27	120	1.963	15	425
Ostala društva EGB	1	1	26	33	-	1
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Podružnice	521	3	-	592	4	1
Pridružena društva	51	2	-	46	-	-
Ukupno imovina	1.181	44	146	2.662	19	427

OBVEZE	BANKA					
	Depoziti	Derivativi	Ostalo	Depoziti	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2015.			2016.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	4.400	-	-	1.763	2	-
Ključno rukovodstvo	30	-	-	31	-	3
Matično društvo	4.505	46	8	3.106	60	23
Ostala društva EGB	135	-	14	80	-	-
Ostalo	9	-	-	2	-	-
Podružnice	446	-	7	709	-	-
Pridružena društva	32	3	8	28	-	-
Ukupno obveze	9.557	49	37	5.719	62	26

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Transakcije s povezanim stranama obuhvaćaju:

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2015.	2016.	2015.	2016.
Prihodi od kamata	97	45	106	54
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	42	23	42	23
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Matično društvo	53	22	53	22
Ostala društva EGB	-	-	-	-
Podružnice	-	-	9	7
Pridružena društva	2	-	2	2
Prihodi od naknada	23	27	82	77
Matično društvo	5	7	2	6
Ostala društva EGB	17	19	17	19
Podružnice	-	-	62	51
Pridružena društva	1	1	1	1
Ostali operativni prihod	7	20	11	14
Matično društvo	1	4	1	3
Podružnice	-	-	4	5
Ostala društva EGB	-	16	-	-
Pridružena društva	6	-	6	6
Ukupno prihodi	127	92	199	145

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2015.	2016.	2015.	2016.
Rashodi od kamata	401	277	309	190
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	157	117	132	88
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Ostala društva EGB	1	1	-	-
Matično društvo	243	159	169	100
Podružnice	-	-	8	2
Rashodi od naknada	35	37	40	38
Matično društvo	1	6	1	6
Ostala društva EGB	34	30	28	22
Ostalo	-	1	-	1
Podružnice	-	-	11	9
Ostali administrativni troškovi	80	50	73	93
Matično društvo	9	18	9	18
Ostala društva EGB	25	32	20	22
Ostalo	-	-	-	-
Podružnice	-	-	5	6
Pridružena društva	46	-	39	47
Ukupno rashodi	516	364	422	321

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

IZVANBILANČNE STAVKE u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Izdane garancije	40	151	41	38
Matično društvo	40	112	40	36
Ostala društva EGB	-	39	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Podružnice	-	-	1	2
Neiskorišteni krediti i preuzete obveze	11	1	71	-
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Ostala društva EGB	-	1	-	-
Podružnice	-	-	60	-
Pridružena društva	11	-	11	-
Ukupno potencijalne i preuzete obveze	51	152	112	38

Na dan 31. prosinca 2016. godine, Grupa je imala kolateral iskazan u Depozitima od banaka u iznosu od 1.157 milijuna HRK (na dan 31. prosinca 2015.: 1.929 milijuna HRK).

Naknade isplaćene članovima Uprave i drugim ključnim rukovoditeljima:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Plaće	32	32	10	9
Bonusi	8	10	5	5
- troškovi za mirovine	3	4	1	1
Ukupne naknade	40	42	15	14

31. Imovina založena kao kolateral

Sljedeća imovina je založena kao jamstvo za obveze:

Založena imovina u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Kredit i potraživanja od klijenata	198	614	198	614
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.842	1.219	1.494	922
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	151	-	-	-
Ukupno	2.191	1.833	1.692	1.536

Financijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica, udjela u investicijskim fondovima, dionica i ostalih kamatonosnih vrijednosnih papira.

Založeni kolaterali su rezultat repo transakcija.

Fer vrijednost primljenih kolaterala koji se mogu ponovno založiti ili prodati bez da je davatelj vrijednosnog papira izvršio svoje obveze iznosi 2.699 milijuna HRK (2015.: 1.556 milijuna HRK) za Grupu i 3.003 milijuna HRK za Banku (2015.: 2.049 milijuna HRK).

Fer vrijednost kolaterala koji su ponovno založeni iznosi 817 milijuna HRK (2015.: 584 milijuna HRK) za Grupu i Banku. Banka je dužna vratiti ponovno založene kolaterale.

32. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira

u milijunima HRK	2015.		2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza
	GRUPA			
Repo ugovori				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	757	423	297	36
Financijska imovina koja se drži do dospelja	151	-	-	-
Ukupno repo ugovori	908	423	297	36
	BANKA			
Repo ugovori				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	409	387	-	-
Ukupno repo ugovori	409	387	-	-

Preneseni financijski instrumenti sastoje se od obveznica, udjela u investicijskim fondovima i ostalih kamatonosnih vrijednosnih papira.

Ukupan iznos od 297 milijuna HRK (2015.: 908 milijuna HRK) za Grupu i nula (2015.: 409 milijuna HRK) za Banku predstavljaju knjigovodstveni iznos financijske imovine unutar izvještaja o financijskom položaju koju primatelj ima pravo prodati ili ponovno založiti.

Obveze iz repo transakcija u iznosu od 36 milijuna HRK (2015.: 423 milijuna HRK) za Grupu i nula (2015.: 387 milijuna HRK) za Banku, vrednuju se po amortiziranom trošku.

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti prenesene imovine i pripadajućih obveza koje se odnose samo na prenesenu imovinu. Na Grupi i Banci, ova imovina i obveze odnose se na repo transakcije.

u milijunima HRK	2015.			2016.		
	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija
	GRUPA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	757	423	334	297	36	261
Financijska imovina koja se drži do dospelja	151	-	151	-	-	-
Ukupno	908	423	485	297	36	261
	BANKA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	409	387	22	-	-	-
Ukupno	409	387	22	-	-	-

33. Prijeboj

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	73	-	73	(2)	-	-	71
Obrnuti repo ugovori	2.414	-	2.414	-	-	(2.414)	-
Ukupno	2.487	-	2.487	(2)	-	(2.414)	71

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	77	-	77	(2)	-	-	75
Repo ugovori	820	-	820	-	-	(820)	-
Ukupno	897	-	897	(2)	-	(820)	75

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	76	-	76	(2)	-	-	74
Obrnuti repo ugovori	2.683	-	2.683	-	-	(2.683)	-
Ukupno	2.759	-	2.759	(2)	-	(2.683)	74

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2016.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	76	-	76	(2)	-	-	74
Repo ugovori	784	-	784	-	-	(784)	-
Ukupno	860	-	860	(2)	-	(784)	74

33. Prijeboj (nastavak)

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	61	-	61	(31)	-	-	30
Obrnuti repo ugovori	1.320	-	1.320	-	-	(1.320)	-
Ukupno	1.381	-	1.381	(31)	-	(1.320)	30

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	103	-	103	(31)	-	-	72
Repo ugovori	980	-	980	-	-	(980)	-
Ukupno	1.083	-	1.083	(31)	-	(980)	72

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	64	-	64	(31)	-	-	33
Obrnuti repo ugovori	1.776	-	1.776	-	-	(1.776)	-
Ukupno	1.840	-	1.840	(31)	-	(1.776)	33

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	103	-	103	(31)	-	-	72
Repo ugovori	944	-	944	-	-	(944)	-
Ukupno	1.047	-	1.047	(31)	-	(944)	72

33. Prijeboj (nastavak)

Banka koristi repo ugovore i standardizirane sporazume o netiranju kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika derivativa i transakcija financiranja. Sporazumi predstavljaju potencijalne ugovore o prijeboju. Standardizirani ugovori o netiranju su relevantni za protustranke sa više derivativnih ugovora. Sporazumi pružaju neto podmirenje svih ugovora u slučaju neplaćanja bilo koje ugovorne strane. Kod transakcija derivativa, iznosi imovine i obveza koji bi bili predmet prijeboja kao rezultat standardiziranog ugovora o netiranju prikazani su u stupcu Financijski instrumenti. Repo ugovori su primarno transakcije financiranja. Njihovo obilježje je prodaja i naknadni reotkup vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao kolateral u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu. Učinci prijeboja repo ugovora prikazuju se u stupcu Nenovčani financijski kolaterali primljeni/dani. Kolateral predstavlja tržišnu vrijednost prenesenog vrijednosnog papira. Međutim, ukoliko tržišna vrijednost kolaterala prelazi knjigovodstvenu vrijednost potraživanja/obveze repo transakcije tada se iznos zadržava na razini knjigovodstvene vrijednosti. Preostala pozicija može se osigurati novčanim kolateralom. Novčani i nenovčani financijski kolaterali uključeni u ove transakcije ograničavaju se za korištenje davatelju u vremenu trajanja zaloga.

34. Upravljanje rizicima

34.1) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Grupe ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

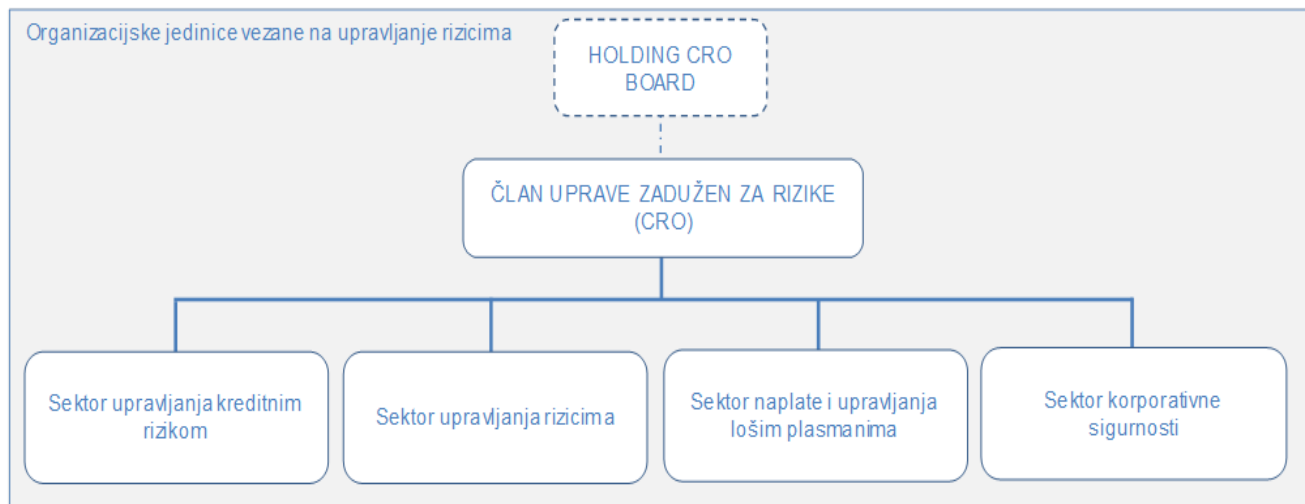
Grupa koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika te koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe, te fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

Sukladno poslovnoj strategiji Banke ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika. Dodatno, okvir upravljanja rizicima Banke podrazumijeva i spektar ostalih značajnih rizika kojima je bankovna grupa suočena. Banka uvijek teži unapređenju i komplementarnosti postojećih metoda i procesa, u svim dijelovima upravljanja rizicima.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima

Praćenje i upravljanje rizicima je postignuto kroz jasnu organizacijsku strukturu sa definiranim ulogama i odgovornostima te određenim limitima rizika.

Na sljedećem prikazu je dan pregled organizacije upravljanja rizicima:

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Pregled strukture upravljanja rizicima

Uprava, a poglavito član Uprave zadužen za upravljanje rizicima (u daljnjem tekstu CRO) provode nadzornu funkciju unutar strukture upravljanja rizicima. Funkcije kontrole i upravljanja rizicima provode se kroz poslovnu strategiju Banke i sklonost preuzimanja rizika odobrenu od strane Uprave dok je CRO odgovoran za implementaciju te pridržavanje kontrole rizika i strategije upravljanja rizicima kroz sve tipove rizika i poslovne linije.

Uprava, a poglavito CRO osiguravaju dostupnost odgovarajuće infrastrukture i zaposlenika kao i metoda, standarda i procesa kako bi se to postiglo, dok se identifikacija, mjerenje, procjena, odobrenje, praćenje te postavljanje limita za ključne rizike provodi na operativnim razinama u Banci.

Upravu podržava nekoliko odjela osnovanih kako bi provodili funkcije kontrole rizika na operativnom nivou te izvršavali djelatnosti u sklopu strateškog upravljanja rizicima.

Sljedeće funkcije upravljanja rizicima odgovaraju izravno članu Uprave zaduženom za upravljanje rizicima:

- Sektor upravljanja kreditnim rizikom,
- Sektor upravljanja rizicima,
- Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima,
- Sektor korporativne sigurnosti.

Unutar spomenutih organizacijskih jedinica izvršena je daljnja podjela s jasno određenim odgovornostima:

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja kategorije klijenata koji pripadaju Sektoru Gospodarstva i Sektoru financijskih tržišta, a sukladno nadležnostima navedenim u relevantnim aktima.

Direkcija analizira kreditne zahtjeve te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom riziku sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti klijenta/grupe povezanih osoba u Banci i Grupi, izvještava o portfelju, prati rane signale upozorenja i kontrolira ranu naplatu potraživanja.

Prati grupne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja za klijente Sektora Građanstva. Direkcija obavlja poslove analize kreditnih zahtjeva te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom zahtjevu sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti Banke prema komitentima.

Direkcija prati grupne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje. Kroz Službu monitoringa i naplate nadležna je za provođenje aktivnosti mjera rane naplate nad svim klijentima u svojoj nadležnosti, a sukladno relevantnim aktima.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima sudjeluje u procesu planiranja rada Banke i Grupe sa stajališta upravljanja rizicima te prati izvršavanje planski i strateški utvrđenih ciljeva i planova kako Banke tako i Grupe, a koji se odnosi na područje upravljanja rizicima.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Prati regulatorne promjene i grupne standarde vezane uz upravljanje rizicima te inicira, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure, te nadzire njihovo provođenje, a u skladu sa svojim nadležnostima definiranim drugim aktima. Direkcija provodi analizu strukture i kvalitete portfelja i izrađuje izvještaje o kvaliteti i strukturi portfelja. Predlažu se smjernice za optimiziranje preuzetih rizika, za poboljšanje određenih klasa aktive, proizvoda, rejting skupina te je uključena i u upravljanje kolateralima.

Direkcija također provodi i izrađuje izvještaje iz područja kreditnih rizika propisanom dinamikom, a sve u skladu sa zakonskim propisima i standardima Grupe i Banke.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima u suradnji s drugim organizacijskim dijelovima sektora i Banke aktivno sudjeluje u upravljanju kvalitetom podataka i adekvatnosti sustava unutarnjih kontrola.

Direkcija za kvantitativna istraživanja

Direkcija za kvantitativna istraživanja odgovorna je za implementaciju bazelskih standarda, regulatornih zahtjeva i smjernica te standarda Erste grupe vezanih uz pristup zasnovan na internom rejtingu za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik te integriranog upravljanje rizicima.

Djelovanje Direkcije, odnosno Službe za financijsko istraživanje i modeliranje obuhvaća uvođenje, koordinaciju i razvoj/sudjelovanje u razvoju, implementaciju i nadzor kvantitativnih modela, izračun parametara kreditnog rizika koji se koriste za mjerenje, segmentaciju i upravljanje kreditnim rizicima u skladu s najboljom praksom i Grupnim standardima te sudjelovanje u implementaciji u procese Banke (uključujući kontinuirano unaprjeđenje poslovnih procesa povezanih s navedenim izračunima). Direkcija je odgovorna za učinkovitost implementiranih modela te provodi kalibraciju / sudjeluje u kalibraciji modela u skladu s načelima grupe te u vrednovanju iste u suradnji s Erste grupom. Direkcija za kvantitativna istraživanja također izvještava o parametrima i modelima te modelira makroekonomski utjecaj na modele rizika i poslovanje Banke u cjelini.

Služba za Integrirano upravljanje rizicima za svrhu ima integraciju svih rizika te postizanje holističkog pristupa upravljanju rizicima. Postavljanjem strategije rizika i Izjave o sklonosti upravljanju rizicima, a koji uključuju sve jedinice zadužene za upravljanje rizicima utvrđuju se okviri odgovornog i razboritog preuzimanja rizika. Integrirano upravljanje rizicima također obuhvaća proces procjene interne adekvatnosti kapitala (ICAAP) unutar kojeg se identificiraju rizici kojima je Banka/ESB grupa izložena ili može biti izložena u budućnosti te se procjenjuje adekvatnost internog kapitala. Identifikacija rizika provodi se procjenom materijalnosti rizika, analizom rizika koncentracije te testiranjem otpornosti na stres. Materijalnim rizicima se upravlja kroz izdvajanje regulatornih i internih kapitalnih zahtjeva te sustavima limita i kontrole. Direkcija za kvantitativna istraživanja na kvartalnoj osnovi izračunava adekvatnost internog kapitala, odnosno pokrivenost internih kapitalnih zahtjeva, izdvojenih za sve relevantne rizike, internim kapitalom. Osim toga, Direkcija u sklopu integriranog upravljanja rizicima planira i upravlja rizikom ponderiranom aktivom, provodi *back-testing* rezervacija te sudjeluje u određivanju cijene različitih proizvoda pomoću primjene premije rizika (ERM), standardnog troška rizika (SRC) i troška kapitala, izračunu i procesu modeliranja profitabilnosti, unaprjeđenju naplate i razvoju sustava ranog upozorenja te upravljanju odnosima s kupcima i planiranju troškova rizika.

Direkcija za kvantitativna istraživanja također je odgovorna za izradu Plana oporavka ESB grupe u skladu s regulatornim zahtjevima te sudjeluje u Timu za upravljanje kapitalom unutar svog djelokruga odgovornosti.

Direkcija upravljanja operativnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima

Direkcija upravljanja operativnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima u okviru svog poslovanja obavlja sve poslove potrebne za adekvatno upravljanje operativnim i tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti, a u skladu s pravilnicima i procedurama iz vlastitog djelokruga poslovanja.

Provodi analizu kompleksne tržišne situacije, identifikaciju i mjerenje kako tržišnih tako i rizika likvidnosti te parametara navedenih rizika. Osim do sada navedenog, direkcija je u okviru svog poslovanja odgovorna i za provedbu bazelskih smjernica, izrađuje mjere za smanjenje rizika u području svog djelovanja te sudjeluju u procesu odobravanja novih proizvoda Sektora financijskih tržišta i investicijskog bankarstva. Sudjeluje i s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim, tržišnim i rizicima likvidnosti.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

U okviru upravljanja operativnim rizicima, direkcija ima za cilj kontrolirati sve organizacijske dijelove, odnosno poslovne procese banke s obzirom da je operativni rizik svojstven svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima Banke, a temeljem definiranog rizičnog profila banke, specifičnosti poslovnog okruženja i zakonskih odredbi. Surađuje i s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim, tržišnim i rizicima likvidnosti.

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima odgovoran je za upravljanje naplatom i lošim plasmanima pomoću kontinuiranog i sustavnog pronalaženja mogućnosti eliminiranja i reduciranja rizika u poslovanju s work-out klijentima.

Poduzima sve mjere za dobrovoljnu naplatu potraživanja. Ukoliko ne postoji dobrovoljna naplata, predlaže adekvatne oblike alternativne naplate potraživanja Banke. Osim toga, Sektor provodi naplatu putem financijskog restrukturiranja obveza klijenata (rana naplata) i predlaže oblike operativnog restrukturiranja, a sve s ciljem umanjenja preuzetih rizika.

Sektor je odgovoran za kontrolu, ažuriranje i održavanje kolaterala te donosi politike i standarde procjena i vrste prihvatljivih kolaterala. Na taj način doprinosi optimalizaciji rizikom ponderirane aktive (RWA) odnosno održavanju adekvatne kreditne zaštite. Sektor, također, vodi brigu o preuzimanju imovine u posjed Banke.

Sektor korporativne sigurnosti

Sektor korporativne sigurnosti zadužen je za obavljanje poslova vezanih uz sigurnost, primjerenog upravljanja informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanjem kontinuitetom poslovanja i upravljanja krizom sukladno važećim grupnim i lokalnim politikama i standardima.

Glavni ciljevi službe su razvoj i primjena strategije sigurnosti i sigurnosne arhitekture informacijskog sustava, određivanje sigurnosnih ciljeva u skladu sa strategijom informacijskog sustava Banke, upravljanje politikom sigurnosti informacijskog sustava, standardima, smjernicama i ostalim internim aktima s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine sigurnosti. Nadalje, ciljevi sektora su upravljanje informacijskom sigurnošću u skladu s vezanim dokumentima, zakonima i regulatornim odredbama, upravljanje kontinuitetom poslovanja i kriznim situacijama u skladu s vezanim dokumentima, zakonima i regulatornim odredbama kao i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora o stanju sigurnosti u Banci.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe

Pregled

Kao i u prethodnim godinama, Služba za integrirano upravljanje rizicima u 2016. godini nastavila je jačati svoj sveobuhvatni okvir djelovanja koji uključuje unaprjeđenje procesa procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

Okvir integriranog upravljanja rizicima (ERM) dizajniran je na način da podržava menadžment u upravljanju portfeljem rizika, kao i potencijalom za pokriće (internim kapitalom) kako bi se osigurala adekvatna razina u skladu s profilom rizika Banke/ESB grupe. Integrirano upravljanje rizicima prilagođeno je poslovnom i rizičnom profilu Banke, te odražava strateški cilj zaštite dioničara i vjerovnika uz osiguranje održivosti Banke/ESB grupe. Razborito upravljanje rizicima osigurava se identificiranjem, mjerenjem, agregiranjem i uspješnim upravljanjem svim materijalnim vrstama rizika.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

ERM okvir je modularan i sveobuhvatan sustav za upravljanje i vođenje te je sastavni dio cjelokupnog sustava vođenja i upravljanja na razini Banke i ESB grupe. Kako bi se osigurali svi aspekti integriranog upravljanja rizicima, ispunili regulatorni zahtjevi kao i potrebe za internim vrednovanjem potrebne su sljedeće komponente:

- Izjava o sklonosti preuzimanju rizika,
- Analiza portfelja i rizika kroz procjenu materijalnosti rizika, upravljanje rizikom koncentracije i testiranje otpornosti na stres,
- Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika,
- Upravljanje i planiranje rizika uključujući upravljanje rizikom ponderiranom aktivom i alokaciju kapitala te
- Plan oporavka.

Služba za integrirano upravljanje rizicima također sudjeluje u radu Tima za upravljanje kapitalom koji za cilj ima održavanje adekvatne visine i kvalitete kapitala sa svrhom podržavanja planiranih aktivnosti, uz istovremeno ispunjavanje regulatornih zahtjeva i očekivanja investitora i dioničara. Kapitalom se upravlja kako bi se održala financijska snaga, apsorbirali gubici, izdržali nepovoljni ekonomski uvjeti, omogućile prilike za rast, ali i ostvarili poslovni i ciljevi upravljanja rizicima.

Uz ispunjavanje krajnjeg cilja ICAAP-a, osiguravanje adekvatnosti kapitala i dugoročne održivosti, komponente integriranog upravljanja rizicima podrška su menadžmentu u ispunjavanju strategije Banke/ESB grupe.

Sklonost preuzimanju rizika (RAS)

Strategija rizika i Sklonost preuzimanju rizika (*Risk Appetite Statement* - RAS) definiraju se kroz proces godišnjeg strateškog planiranja kako bi se osigurala primjerena usklađenost rizika, razine kapitala i uspješnosti poslovanja Banke i ESB grupe. RAS predstavlja stratešku izjavu o maksimalnoj razini rizika koje je Banka/ESB grupa spremna preuzeti kako bi se ispunili poslovni ciljevi. Sastoji se od niza ključnih pokazatelja sklonosti riziku koji pružaju kvantitativni smjer za upravljanje rizikom stvarajući holistički pristup za optimizaciju kapitala, financiranja i povrata u odnosu na rizik, te kvalitativnog dijela u obliku ključnih principa rizika koje stvaraju strateške smjernice za upravljanje rizicima.

Ključni ciljevi RAS-a su osiguravanje dovoljnih resursa za podršku poslovanju i apsorbiranje stresnih događaja, postavljanje granica za povrat u odnosu na rizik te osiguravanje financijske snage i kvalitete sustava i kontrola. Kako bi se osigurala operativna učinkovitost RAS-a, uspostavljen je sustav semafora (zeleno, žuto i crveno područje) za ključne pokazatelje čime se postiže pravovremena eskalacija na odgovarajuće razine upravljanja i implementacija učinkovitih mjera za vraćanje u zeleno područje.

U 2016. godini, RAS okvir je unaprjeđen na način da obuhvaća i pokazatelje u stresnim uvjetima te je RAS horizont proširen na 5 godina kako bi se osigurala snažnija poveznica između RAS-a i drugih strateških procesa.

Analiza portfelja i rizika

Banka/ESB grupa aktivno identificira, kvantificira, nadzire i upravlja rizicima u svom portfelju.

Procjena materijalnosti rizika je godišnji proces s ciljem sustavnog identificiranja novih i procjene postojećih materijalnih rizika u Banci. Proces koristi kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih čimbenika u procjeni svake vrste rizika. Ovaj proces predstavlja polaznu točku u ICAAP procesu, s obzirom na to da se identificirane vrste materijalnih rizika trebaju uzeti u obzir direktno prilikom izračuna kapaciteta za preuzimanje rizika ili indirektno kroz druge elemente ICAAP okvira. Uvidi dobiveni procjenom koriste se za unaprjeđenje praksi u upravljanju rizicima te predstavljaju korisnu informaciju prilikom definiranja Strategije rizika i RAS-a Banke i ESB grupe te prilikom provođenja testiranja otpornosti na stres.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Banka je također implementirala proces za identificiranje, mjerenje, kontrolu i upravljanje **rizikom koncentracije**. Proces je ključan za osiguravanje dugoročne održivosti Banke, posebice u nepovoljnom poslovnom okruženju i stresnim gospodarskim uvjetima. Analiza rizika koncentracije pokriva kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Testiranje otpornosti na stres i modeliranje rizika predstavljaju ključne, budućnosti orijentirane elemente ICAAP-a. Modeliranje osjetljivosti imovine, obveza, dobiti ili gubitka pomaže u optimizaciji povrata u odnosu na rizik. Testiranje otpornosti na stres uzima u obzir ozbiljne, ali moguće stresne scenarije koji obogaćuju sustav mjerenja i upravljanja rizicima. Rezultati sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres uzimaju se u obzir pri izračunu kapaciteta za preuzimanje rizika, a razine ključnih pokazatelja u stresnim uvjetima uspoređuju se s limitima i ciljanim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Prilikom računanja utjecaja pojedinog stresnog scenarija na račun dobiti gubitka i adekvatnost kapitala Banke/ESB grupe, koristi se interno razvijeni model za prevođenje makroekonomskih varijabli u parametre rizika.

Rezultati sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres provedenog u 2016. godini pokazali su da je regulatorni kapital Banke i ESB grupe na primjerenoj razini.

Kapacitet za preuzimanje rizika

Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika (*Risk-bearing Capacity Calculation - RCC*) koristi se za određivanje interne adekvatnosti kapitala unutar ICAAP-a. Kvantificirani materijalni rizici se uspoređuju s potencijalom za pokriće rizika (internim kapitalom). Proces planiranja, određivanja sklonosti preuzimanju rizika, kao i sustav semafora unutar RAS-a podržavaju menadžment u procesu rasprave i odlučivanja.

Osim Pillar 1 vrsta rizika (kreditnog, tržišnog i operativnog rizika), unutar Pillar 2 za potrebe određivanja internih kapitalnih zahtjeva obuhvaćene su i druge materijalne vrste rizika na temelju internih modela (npr. kamatni rizik u knjizi banke, valutno inducirani kreditni rizik za građane, poslovni rizik) ili pomoću testiranja otpornosti na stres (npr. rezidualni rizik, makroekonomski rizik i dr.).

Uprava i Nadzorni odbor izvještavaju se na kvartalnoj razini o razini adekvatnosti kapitala. Sustav semafora ugrađen u RCC osigurava pravovremeno menadžmentu u slučaju potrebe za planiranjem i izvršavanjem mjera vezanim uz povećanje kapitala, odnosno smanjenje rizika.

Planiranje i predviđanje rizika

Odgovornost menadžmenta rizika unutar Banke podrazumijeva i osiguravanje odgovarajućeg procesa planiranja i predviđanja rizika. Predviđanja menadžmenta rizika su rezultat uske suradnje sa svim sudionicima u procesu planiranja Banke i Grupe, a posebno s kontrolingom, ALM-om te poslovnim linijama. Proces planiranja i predviđanja uključuje obje, prošle i buduće komponente, koncentrirajući se na promjene u portfelju te okruženju.

Upravljanje rizikom ponderiranom aktivom (Risk Weighted Assets - RWA)

S obzirom na činjenicu da se na temelju rizikom ponderirane aktive izračunavaju regulatorni kapitalni zahtjevi Banke/ESB grupe i omjeri kapitala kao ključni pokazatelji uspješnosti poslovanja, poseban naglasak je stavljen na postizanje ciljanih vrijednosti RWA. Rezultati mjesečne RWA analize koriste se za unaprjeđivanje izračuna, kvalitete parametara i podataka kao i najefikasnije primjene Bazelskog okvira. Banka je uspostavila proces praćenja, planiranja i definiranja ciljanih vrijednosti RWA. Uprava Banke redovito je informirana o razinama RWA i usklađenosti s razinama postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Alokacija kapitala

Važan dio procesa planiranja rizika je alokacija kapitala na društva ESB grupe, poslovne linije i segmente. Proces podrazumijeva usku suradnju Službe za integrirano upravljanje rizicima, Sektora rizika Erste grupe i Kontrolinga. Uvidi stečeni kroz ICAAP i kontroling procese koriste se za alokaciju kapitala uzimajući u obzir povrat u odnosu na rizik.

Omjer financijske poluge

Omjer financijske poluge predstavlja omjer između osnovnog kapitala (Tier 1) i mjere izloženosti u skladu s člankom 429. CRR-a. U suštini, izloženost predstavlja zbroj neponderiranih bilančnih i vanbilančnih pozicija uzimajući u obzir vrednovanje i prilagodbe rizika definirane unutar CRR-a. Uprava se kvartalno obavještava o razini omjera financijske poluge Banke i ESB grupe te usklađenosti s limitima i ciljnim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Plan oporavka

U skladu s regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke (Odluka o planovima oporavka kreditnih institucija), Banka je dužna izraditi Plan oporavka ESB grupe. Unutar Plana oporavka testira se otpornost ESB grupe u uvjetima iznimnih stresnih idiosinkratskih i makroekonomskih scenarija te se definiraju opcije za oporavak ESB grupe u takvim uvjetima. U 2016. godini HNB-u je dostavljen ažurirani Plan oporavka.

34.4) Kreditni rizik

Definicija i pregled

Kreditni rizik proizlazi iz tradicionalnih poslova kreditiranja i ulaganja Banke. Uključuje gubitke proizašle kao rezultat stupanja dužnika u status neispunjenja obveza (defaulta) te potrebe da se alociraju rezervacije kao posljedica pogoršanja kreditne kvalitete pojedinog dužnika, ali i rizika druge ugovorne strane iz poslova trgovanja instrumentima i derivativima koji nose tržišni rizik. Operativne odluke o kreditiranju su u odgovornosti organizacijskih jedinica unutar funkcije kontrole rizika.

U svrhu uspješnog upravljanja rizicima svi podaci potrebni za upravljanje kreditnim rizikom, učinkom te provođenje upravljanja rizikom ponderirane aktive i kapitalnih zahtjeva se redovito pune u središnju bazu podataka koja se koristi za upravljanje rizicima, a kvaliteta tih podataka se redovito kontrolira. Stoga organizacijske jedinice u sklopu Sektora upravljanja rizicima redovito koriste bazu podataka za izvještavanje o kreditnom riziku, a čime je osigurana centralizirana analiza te ujednačen način izračunavanja pokazatelja kao i segmentacija diljem Grupe i Banke u cjelini. Izvještavanje o kreditnom riziku sastoji se od redovitih izvještaja o kreditnom portfelju za interne i eksterne primatelje te omogućuje konstantno praćenje o razvoju kreditnog rizika, odnosno omogućuje Banci poduzimanje kontrolnih postupaka. Internim primateljima tih izvještaja se podrazumijevaju, povrh ostalih, Nadzorni odbor kao i Uprava te risk manageri, direktori poslovnih linija i interna revizija.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Interni sustav ocjenjivanja

Pregled

Banka ima implementirane strategije poslovanja i rizika, kao i politike kreditiranja te procesa odobravanja koje se redovito, a najmanje na godišnjoj osnovi, ažuriraju i prilagođavaju. One obuhvaćaju proces kreditiranja u cjelini, uvažavajući prirodu, obuhvat te razinu rizika transakcija te uključenih drugih ugovornih strana. Odobravanje kredita je temeljeno na kreditnoj kvaliteti klijenta, vrsti kredita, kolateralu, sustavu dodatnih uvjeta te ostalih faktora umanjavanja kreditnog rizika.

Procjena rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na vjerojatnosti klijentova stupanja u status neispunjenja obveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu mjeru rizika defaulta druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta je ažuriran najmanje na godišnjoj osnovi (godišnji proces re-odobrenja) dok su rejtingi klijenta u slabijim kategorijama rizika ažurirani češće.

Osim određivanja kapitalnih zahtjeva, glavni cilj internih rejtinga je podrška donošenju odluka za kreditiranje te produženju kreditnih linija. Osim toga, interni rejtingi određuju nivo odobrenja u strukturi Banke kao i procedure praćenja za postojeće izloženosti. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utječu na zahtijevanu cijenu rizika kao i određivanje potrebnih rezervacija. Kao što je prethodno spomenuto interni rejting je ključni element za izračun RWA koji se također koristi u procjenjivanju internih kapitalnih zahtjeva prema Pillar-u 2 (ICAAP). PD vrijednosti odražavaju 12 mjesečnu vjerojatnost nastupanja statusa neispunjenja obveza zasnovanu na dugogodišnjem prosjeku stopa default-a. Banka dodjeljuje marže konzervativnosti na izračunati PD ovisno o granularnosti portfelja i relevantnoj povijesti podataka. PD vrijednosti validiraju se jednom godišnje, a što je u skladu i s validacijom koja se provodi na razini pojedinih rejting metoda.

Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procjenu rizika od klijentova stupanja u status neispunjavanja obveza (defaulta). Za klijente iz segmenta gospodarstva, interni rejtingi uzimaju u obzir financijsku snagu klijenta, mogućnost eksterne podrške i druge informacije o poduzeću. Za segment građanstva i malog poduzetništva interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom skoringu, ali isto tako se koriste demografske i financijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga ovisno o članstvu u grupi ekonomski povezanih jedinica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

Svi *scorecardi* (građanstvo i gospodarstvo) se redovito validiraju od strane centralne organizacijske jedinice za validaciju, a na osnovu standardne metodologije Erste Grupe. Validacija se provodi korištenjem statističkih tehnika pri čemu se rezultati validacijskog procesa izvještavaju višem rukovodstvu i regulatorima.

Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe iz perspektive razvoja modela i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Erste Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane grupnog odbora, tzv. Holding Model Committee (HMC) što osigurava integritet širom Erste Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se također odobravaju od strane lokalne Uprave

Ocjene i kategorije rizika

Klasifikacija kreditne imovine u ocjene rizika je temeljena na sustavu internih rejtinga Banke koja koristi dvije interne skale za klasifikaciju rizika: za klijente koji nisu u statusu neispunjenja obveza koristi se skala od 8 do 10 ocjena rizika (za fizičke osobe i pravne osobe u sektoru građanstva) te 13 kategorija rizika (za sve ostale kategorije). Klijenti koji su u statusu neispunjenja obveza imaju zasebnu ocjenu rizika.

Za potrebe eksternog izvještavanja, interni rejtingi su grupirani u sljedeće četiri kategorije rizika:

Nizak rizik: klijent s dobro uspostavljenom te dužom suradnjom s Bankom i Grupom ili veliki, međunarodno priznati klijenti. Snažna financijska pozicija bez očekivanih financijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti građanstva koji imaju dugu povijest sa Bankom ili klijenti koji koriste širok obujam proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u plaćanju obveza trenutno, niti u posljednjih 12 mjeseci. Pri tome se novi poslovi, općenito, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Poseban nadzor: klijenti koji imaju povijest kašnjenja u plaćanjima ili u njihovoj kreditnoj povijesti postoji povijest statusa neispunjavanja obveza ili financijski podaci ukazuju na ranjivosti temeljem kojih bi mogli ući u probleme podmirivanja dugova u srednjem roku. Klijenti građanstva s ograničenom štednjom ili vjerojatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsjetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda: Klijenti osjetljivi na negativne financijske i ekonomske utjecaje.

Neprihodujuća izloženost: klijenti kojima je zabilježen jedan ili više kriterija za nastupanje statusa neispunjenje obveza sukladno Članku 178. Uredbe 575/2013 te podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke, a precizno propisana internim aktima Banke i Grupe: neizvjesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. S ciljem utvrđivanja statusa neispunjenja obveza Banka primjenjuje pristup na razini klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neispunjavanja obveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasificiraju kao neprihodujući. U 2015. je blago promijenjena definicija neprihodujuće izloženosti pri čemu je u neprihodujuće izloženosti također uključena neprihodujuća izloženost u forberanceu i u slučajevima kada klijent nije u statusu neispunjenja obaveza.

Erste Banka kategorije rizika	Agencije
Nizak rizik	Aaa/AAA ... Ba3/BB-
Poseban nadzor	B1/B+ ... B3/B-
Ispod standarda	Caa1 ... CC
Neprihodujuća izloženost	C, D

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovita analiza rizika klijenta, koja uključuje redovit status rejtinga, mogućnost otplata, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uvjetima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfelja koje može rezultirati materijalne gubitke za Banku te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira cjelokupni status dužnika. Važnost redovitog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovitom praćenju klijenta kao i kvalitete portfelja te predstavlja dodatnu mjeru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

Banka provodi evaluaciju kreditne kvalitete temeljem informacija o klijentu, također uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu povijest između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanja povećanog rizika

Banka primjenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspješnosti naplate čak i u slučajevima smanjenja kvalitete kreditnog portfelja što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promjena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u podmirivanju obveza te praćenjem informacija s tržišta. Tako se praćenjem sljedećih promjena osigurava pravovremeno prepoznavanje povećanog kreditnog rizika:

- uvjeta na tržištu
- promjena u rejtingu
- kašnjenja

Praćenje uvjeta na tržištu također podrazumijeva praćenje svih makroekonomskih varijabli, kao i njihova evaluacija kroz budući period.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku odnosi se na sljedeće pozicije u Izvještaju o financijskom položaju:

- Ostali depoziti po viđenju
- Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina raspoloživa za prodaju (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina koja se drži do dospjeća,
- Krediti i potraživanja,
- Derivativi i
- Izvanbilančne izloženosti kreditnog rizika (primarno financijska jamstava i neiskorištene neopozive kreditne linije).

Izloženost kreditnom riziku se sastoji od bruto knjigovodstvenih vrijednosti bez uzimanja u obzir rezervacija za kreditne gubitke, kolaterala (uključivo i transfere rizika na garantore), efekte netiranja te ostale efekte umanjena kreditnog rizika.

Bruto knjigovodstvena vrijednost izloženosti kreditnom riziku Banke se tijekom 2016. smanjila za 3,4% ili 2,1 milijarde HRK s 61,4 milijardi HRK na 31. prosinca 2015. na 59,3 milijardi HRK na 31. prosinca 2016.

U istom razdoblju je bruto knjigovodstvena vrijednost Grupe smanjena za 2,2 milijardi HRK s 73,0 milijardi HRK na 70,8 milijarde HRK na kraju 2016.

Sljedeće tablice prikazuju usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti za Grupi i Banku na dan 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
2016.				
Ostali depoziti po viđenju	548	548	450	450
Kredit i potraživanja kreditnim institucijama	5.332	5.329	5.322	5.320
Kredit i potraživanja klijentima	47.511	43.656	39.390	36.254
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.661	1.653	1.142	1.137
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.566	7.566	7.131	7.131
Pozitivna fer vrijednost derivativa	73	73	76	76
Potencijalne kreditne obveze	8.147	8.147	5.764	5.764
Ukupno	70.838	66.972	59.275	56.132
2015.				
Ostali depoziti po viđenju	762	762	680	680
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.444	5.441	5.200	5.197
Kredit i potraživanja od klijenata	51.471	46.159	43.192	38.833
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.433	1.432	890	889
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	168	168	168	168
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.497	6.497	6.262	6.262
Pozitivna fer vrijednost derivativa	61	61	64	64
Potencijalne kreditne obveze	7.186	7.186	4.919	4.919
Ukupno	73.022	67.706	61.375	57.012

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Podjela izloženosti kreditnom riziku

U nastavku prikazana izloženost kreditnom riziku podijeljena je prema sljedećim kriterijima:

- po klasama izloženosti i financijskim instrumentima,
- prema industriji i financijskom instrumentu,
- po kategorijama rizika,
- po industriji i kategoriji rizika,
- prema regiji i kategoriji rizika,
- po poslovnom segmentu i kategoriji rizika.

Zatim je izvršena podjela izloženosti kreditnom riziku prema državi po regijama i financijskom instrumentu .

Nakon toga prikazana je:

- podjela neprihodujućih izloženosti kreditnom riziku po poslovnom segmentu te rezervacijama za kreditne gubitke,
- podjela po strukturi rezervacija,
- usporedba forbearancea sa ukupnom izloženosti kreditnom riziku i rezervacijama,
- izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima,
- izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima,
- izloženost kreditnom riziku u kašnjenju koja nije pokrivena posebnim rezervacijama po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti te
- podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti te
- podjela neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama i kolateralima

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama imovine i financijskim instrumentima

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu prema Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentom na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015. Raspodjela dužnika u klase izloženosti prema Basel III standardima se temelji na regulatornim zahtjevima. Radi jasnoće, pojedine Basel III klase izloženosti dane su na skupnoj razini u tablicama u nastavku te u ostalim tablicama kroz dio Kreditni rizik.

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima

GRUPA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti		Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
						kroz račun dobiti ili gubitka	imovina raspoloživa za prodaju			
Po amortiziranom trošku					Fer vrijednost					
2016.										
Država	-	3.132	9.916	1.502	-	-	7.347	-	468	22.365
Institucije	548	2.195	106	-	-	-	-	15	261	3.125
Trgovačka društva	-	5	17.064	159	-	-	219	58	5.238	22.743
Stanovništvo	-	-	20.425	-	-	-	-	-	2.180	22.605
Ukupno	548	5.332	47.511	1.661	-	-	7.566	73	8.147	70.838
2015.										
Država	-	3.921	10.151	1.433	168	-	6.358	-	453	22.484
Institucije	734	1.523	51	-	-	-	-	42	331	2.681
Trgovačka društva	28	-	19.431	-	-	-	139	19	4.282	23.899
Stanovništvo	-	-	21.838	-	-	-	-	-	2.120	23.958
Ukupno	762	5.444	51.471	1.433	168	-	6.497	61	7.186	73.022

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
2016.										
Država	-	3.132	9.302	983	-	-	6.912	-	445	20.774
Institucije	450	2.190	16	-	-	-	-	15	27	2.698
Trgovačka društva	-	-	14.161	159	-	-	219	61	4.358	18.958
Stanovništvo	-	-	15.911	-	-	-	-	-	934	16.845
Ukupno	450	5.322	39.390	1.142	-	-	7.131	76	5.764	59.275
2015.										
Država	-	3.921	9.199	890	-	168	-	6.008	-	20.594
Institucije	652	1.279	15	-	-	-	-	42	69	2.057
Trgovačka društva	28	-	16.413	-	-	-	254	22	3.539	20.256
Stanovništvo	-	-	17.565	-	-	-	-	-	903	18.468
Ukupno	680	5.200	43.192	890	168	-	6.262	64	4.919	61.375

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) po industriji, podijeljenu po financijskom instrumentu po izvještajnim datumima.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu

u milijunima HRK	GRUPA										
	Dužnički instrumenti										
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospijeca	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina po fer vrijednosti	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
2016.											
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	1.138	-	-	-	-	-	189	1.327	
Rudarstvo	-	-	129	-	-	-	-	-	115	244	
Prerađivačka industrija	-	-	3.228	-	-	-	40	4	1.376	4.648	
Opskrba električnom energijom	-	-	314	-	-	-	-	3	53	370	
Opskrba vodom	-	-	285	-	-	-	-	-	51	336	
Građevinarstvo	-	-	4.387	-	-	-	11	-	888	5.286	
Trgovina	-	-	4.921	-	-	-	45	-	1.368	6.334	
Prijevoz	-	-	1.353	-	-	-	80	-	133	1.566	
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.389	-	-	-	-	-	299	2.688	
Informacije i komunikacija	-	1	313	-	-	-	-	-	53	367	
Financijske djelatnosti i osiguranja	548	5.331	1.095	2	-	-	944	62	400	8.382	
Poslovanje nekretninama	-	-	1.059	159	-	-	44	1	220	1.483	
Stručne djelatnosti	-	-	1.143	-	-	-	-	2	337	1.482	
Administrativne djelatnosti	-	-	418	-	-	-	-	-	74	492	
Javna uprava	-	-	6.200	1.500	-	-	6.402	1	92	14.195	
Obrazovanje	-	-	47	-	-	-	-	-	10	57	
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	258	-	-	-	-	-	212	470	
Umjetnost	-	-	207	-	-	-	-	-	202	409	
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	18.535	-	-	-	-	-	2.062	20.597	
Ostalo	-	-	92	-	-	-	-	-	13	105	
Ukupno	548	5.332	47.511	1.661	-	-	7.566	73	8.147	70.838	
2015.											
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	1.363	-	-	-	-	-	100	1.463	
Rudarstvo	-	-	158	-	-	-	-	-	82	240	
Prerađivačka industrija	-	-	3.205	-	-	-	40	-	1.210	4.455	
Opskrba električnom energijom	-	-	238	-	-	-	-	-	66	304	
Opskrba vodom	-	-	321	-	-	-	-	-	43	364	
Građevinarstvo	-	-	4.742	-	-	-	11	-	643	5.396	
Trgovina	-	-	5.122	-	-	-	5	2	1.321	6.450	
Prijevoz	-	-	2.403	-	-	-	77	-	99	2.579	
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.285	-	-	-	-	3	140	2.428	
Informacije i komunikacija	-	-	320	-	-	-	-	-	52	372	
Financijske djelatnosti i osiguranja	762	5.444	1.307	157	-	-	626	43	343	8.682	
Poslovanje nekretninama	-	-	1.216	-	-	-	-	1	206	1.423	
Stručne djelatnosti	-	-	905	-	-	-	5	1	234	1.145	
Administrativne djelatnosti	-	-	499	-	-	-	-	-	85	584	
Javna uprava	-	-	6.729	1.276	168	-	5.733	11	192	14.109	
Obrazovanje	-	-	58	-	-	-	-	-	4	62	
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	178	-	-	-	-	-	261	439	
Umjetnost	-	-	258	-	-	-	-	-	96	354	
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	20.083	-	-	-	-	-	1.998	22.081	
Ostalo	-	-	81	-	-	-	-	-	11	92	
Ukupno	762	5.444	51.471	1.433	168	-	6.497	61	7.186	73.022	

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospijeca	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti		Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
						kroz račun dobiti ili gubitka	loživa za prodaju			
	Po amortiziranom trošku				Fer vrijednost					
2016.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	877	-	-	-	-	-	188	1.065
Rudarstvo	-	-	119	-	-	-	-	-	82	201
Prerađivačka industrija	-	-	2.687	-	-	-	40	4	1.343	4.074
Opskrba električnom energijom	-	-	236	-	-	-	-	3	53	292
Opskrba vodom	-	-	226	-	-	-	-	-	51	277
Građevinarstvo	-	-	4.109	-	-	-	11	-	781	4.901
Trgovina	-	-	2.700	-	-	-	45	-	716	3.461
Prijevoz	-	-	918	-	-	-	80	-	113	1.111
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.286	-	-	-	-	-	299	2.585
Informacije i komunikacija	-	-	255	-	-	-	-	-	53	308
Financijske djelatnosti i osiguranja	450	5.321	1.668	-	-	-	700	65	161	8.365
Poslovanje nekretninama	-	-	1.022	159	-	-	44	1	193	1.419
Stručne djelatnosti	-	-	1.015	-	-	-	-	2	333	1.350
Administrativne djelatnosti	-	-	266	-	-	-	-	-	67	333
Javna uprava	-	-	5.532	983	-	-	6.211	1	70	12.797
Obrazovanje	-	-	42	-	-	-	-	-	9	51
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	199	-	-	-	-	-	212	411
Umjetnost	-	-	171	-	-	-	-	-	201	372
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	14.980	-	-	-	-	-	826	15.806
Ostalo	-	1	82	-	-	-	-	-	13	96
Ukupno	450	5.322	39.390	1.142	-	-	7.131	76	5.764	59.275
2015.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	849	-	-	-	-	-	96	945
Rudarstvo	-	-	143	-	-	-	-	-	82	225
Prerađivačka industrija	-	-	2.752	-	-	-	40	-	1.194	3.986
Opskrba električnom energijom	-	-	173	-	-	-	-	-	64	237
Opskrba vodom	-	-	248	-	-	-	-	-	43	291
Građevinarstvo	-	-	4.425	-	-	-	11	-	551	4.987
Trgovina	-	-	3.213	-	-	-	5	2	687	3.907
Prijevoz	-	-	2.031	-	-	-	77	-	87	2.195
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.179	-	-	-	-	3	140	2.322
Informacije i komunikacija	-	-	215	-	-	-	-	-	52	267
Financijske djelatnosti i osiguranja	680	5.200	1.807	-	-	-	499	46	136	8.368
Poslovanje nekretninama	-	-	1.183	-	-	-	-	1	179	1.363
Stručne djelatnosti	-	-	826	-	-	-	5	1	223	1.055
Administrativne djelatnosti	-	-	304	-	-	-	-	-	79	383
Javna uprava	-	-	5.785	890	168	-	5.625	11	147	12.626
Obrazovanje	-	-	55	-	-	-	-	-	3	58
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	159	-	-	-	-	-	261	420
Umjetnost	-	-	225	-	-	-	-	-	95	320
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	16.547	-	-	-	-	-	789	17.336
Ostalo	-	-	73	-	-	-	-	-	11	84
Ukupno	680	5.200	43.192	890	168	-	6.262	64	4.919	61.375

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po kategorijama rizika na 31. prosinca 2016. uspoređenu sa izloženosti kreditnom riziku na 31. prosinca 2015.

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

						GRUPA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	
Izloženost kreditnom riziku 2016.	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	80,16%	10,44%	1,75%	7,65%		
Izloženost kreditnom riziku 2015.	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	76,16%	10,65%	2,25%	10,94%	-	
Promjene u izloženosti kreditnom riziku od 2015. do 2016.	1.175	(383)	(406)	(2.570)	(2.184)	
Promjene u izloženosti kreditnom riziku u %	2,11%	(4,93%)	(24,70%)	(32,17%)	(2,99%)	
						BANKA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	
Izloženost kreditnom riziku 2016.	48.248	5.571	826	4.630	59.275	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	81,40%	9,40%	1,39%	7,81%		
Izloženost kreditnom riziku 2015.	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	77,01%	9,71%	2,00%	11,29%	-	
Promjene u izloženosti kreditnom riziku od 2015. do 2016.	983	(386)	(399)	(2.298)	(2.100)	
Promjene u izloženosti kreditnom riziku u %	2,08%	(6,48%)	(32,57%)	(33,17%)	(3,42%)	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po industriji i kategoriji rizika na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2016.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.097	144	5	81	1.327
Rudarstvo	192	11	-	41	244
Prerađivačka industrija	3.618	347	109	574	4.648
Opskrba električnom energijom	336	28	4	2	370
Opskrba vodom	259	7	17	53	336
Građevinarstvo	4.119	434	61	672	5.286
Trgovina	5.109	569	59	597	6.334
Prijevoz	1.412	81	7	66	1.566
Djelatnosti pružanja smještaja	1.915	162	46	565	2.688
Informacije i komunikacija	279	5	-	83	367
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.905	430	42	5	8.382
Poslovanje nekretninama	906	310	31	236	1.483
Stručne djelatnosti	558	597	45	282	1.482
Administrativne djelatnosti	299	70	2	121	492
Javna uprava	14.063	132	-	-	14.195
Obrazovanje	50	5	1	1	57
Djelatnosti zdravstvene zaštite	448	16	1	5	470
Umjetnost	361	17	13	18	409
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	13.784	4.023	788	2.002	20.597
Ostalo	77	5	7	16	105
Ukupno	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838
2015.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.196	121	13	133	1.463
Rudarstvo	211	-	-	29	240
Prerađivačka industrija	3.017	331	187	920	4.455
Opskrba električnom energijom	276	25	1	2	304
Opskrba vodom	275	41	1	47	364
Građevinarstvo	3.539	320	148	1.389	5.396
Trgovina	4.639	691	115	1.005	6.450
Prijevoz	2.402	87	9	81	2.579
Djelatnosti pružanja smještaja	1.407	247	37	737	2.428
Informacije i komunikacija	269	9	2	92	372
Financijske djelatnosti i osiguranja	8.288	389	2	3	8.682
Poslovanje nekretninama	736	272	119	296	1.423
Stručne djelatnosti	463	312	50	320	1.145
Administrativne djelatnosti	286	72	22	204	584
Javna uprava	13.968	141	-	-	14.109
Obrazovanje	53	7	-	2	62
Djelatnosti zdravstvene zaštite	402	22	2	13	439
Umjetnost	235	33	9	77	354
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	13.893	4.648	916	2.624	22.081
Ostalo	58	8	11	16	92
Ukupno	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2016.					
Poljoprivreda, šumarstvo	843	137	5	80	1.065
Rudarstvo	150	9	-	42	201
Prerađivačka industrija	3.154	314	101	505	4.074
Opskrba električnom energijom	264	22	4	2	292
Opskrba vodom	219	5	-	53	277
Građevinarstvo	3.959	251	57	634	4.901
Trgovina	2.801	164	39	457	3.461
Prijevoz	1.009	38	3	61	1.111
Djelatnosti pružanja smještaja	1.849	139	38	559	2.585
Informacije i komunikacija	229	4	0	75	308
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.905	417	42	1	8.365
Poslovanje nekretninama	896	284	4	235	1.419
Stručne djelatnosti	499	550	35	266	1.350
Administrativne djelatnosti	197	18	1	117	333
Javna uprava	12.795	2	-	-	12.797
Obrazovanje	44	5	1	1	51
Djelatnosti zdravstvene zaštite	395	11	1	4	411
Umjetnost	330	15	12	15	372
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	10.639	3.182	477	1.508	15.806
Ostalo	71	4	6	15	96
Ukupno	48.248	5.571	826	4.630	59.275
2015.					
Poljoprivreda, šumarstvo	700	109	12	124	945
Rudarstvo	196	-	-	29	225
Prerađivačka industrija	2.690	270	179	847	3.986
Opskrba električnom energijom	232	2	1	2	237
Opskrba vodom	231	13	-	47	291
Građevinarstvo	3.304	251	108	1.324	4.987
Trgovina	2.630	358	71	848	3.907
Prijevoz	2.067	50	6	72	2.195
Djelatnosti pružanja smještaja	1.349	223	36	714	2.322
Informacije i komunikacija	178	8	-	81	267
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.988	376	2	2	8.368
Poslovanje nekretninama	721	260	87	295	1.363
Stručne djelatnosti	420	286	45	304	1.055
Administrativne djelatnosti	202	22	15	144	383
Javna uprava	12.621	5	-	-	12.626
Obrazovanje	50	6	-	2	58
Djelatnosti zdravstvene zaštite	392	14	2	12	420
Umjetnost	207	29	8	76	320
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	11.033	3.669	644	1.990	17.336
Ostalo	54	6	9	15	84
Ukupno	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po regijama i kategoriji rizika na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika

GRUPA						
u milijunima HRK						
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	
2016.						
Tržište Erste Grupe	52.815	6.565	1.092	5.251	65.723	
Austrija	2.606	-	-	-	2.606	
Hrvatska	48.483	6.539	1.029	5.240	61.291	
Srbija	62	5	-	-	67	
Slovačka	933	-	-	-	933	
Slovenija	730	21	63	11	825	
Mađarska	1	-	-	-	1	
Ostale zemlje EU	917	12	4	29	962	
Ostale razvijene zemlje	252	8	-	15	275	
Tržišta u razvoju	2.803	808	142	125	3.878	
Jugoistočna Europa/ZND	2.800	805	142	125	3.872	
Azija	2	2	-	-	4	
Latinska Amerika	-	1	-	-	1	
Bliski istok/Afrika	1	-	-	-	1	
Ukupno	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838	
2015.						
Tržište Erste Grupe	51.664	7.158	1.450	7.745	68.017	
Austrija	1.106	5	-	-	1.111	
Hrvatska	48.564	7.102	1.446	7.718	64.830	
Srbija	89	19	-	19	127	
Slovačka	1.002	-	-	-	1.002	
Slovenija	898	32	4	8	942	
Češka	5	-	-	-	5	
Ostale zemlje EU	1.233	10	1	66	1.310	
Ostale razvijene zemlje	281	10	-	36	327	
Tržišta u razvoju	2.434	598	193	143	3.368	
Jugoistočna Europa/ZND	2.433	596	193	143	3.365	
Azija	1	2	-	-	3	
Ukupno	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika (nastavak)

BANKA

u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2016.					
Tržište Erste Grupe	46.447	5.518	823	4.585	57.373
Austrija	2.562	-	-	-	2.562
Hrvatska	42.875	5.515	823	4.585	53.798
Srbija	62	1	-	-	63
Slovačka	933	-	-	-	933
Slovenija	14	2	-	-	16
Mađarska	1	-	-	-	1
Ostale zemlje EU	852	10	2	29	893
Ostale razvijene zemlje	248	1	-	15	264
Tržišta u razvoju	701	42	1	1	745
Jugoistočna Europa/ZND	699	40	1	1	741
Azija	2	2	-	-	4
Ukupno	48.248	5.571	826	4.630	59.275
31. prosinca 2015.					
Tržište Erste Grupe	45.049	5.929	1.225	6.851	59.054
Austrija	1.057	2	-	-	1.059
Hrvatska	42.700	5.926	1.224	6.851	56.701
Srbija	90	-	-	-	90
Slovačka	1.002	-	-	-	1.002
Slovenija	200	1	1	-	202
Ostale zemlje EU	1.202	10	-	66	1.278
Ostale razvijene zemlje	271	8	-	9	288
Tržišta u razvoju	743	10	-	2	755
Jugoistočna Europa/ZND	742	8	-	2	752
Azija	1	2	-	-	3
Ukupno	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i kategoriji rizika

Izveštajni segmenti Banke (Grupe) se temelje na organizacijskoj matrici po poslovnim segmentima i kategoriji rizika. Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po izvještajnim segmentima i kategorijama rizika na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i kategoriji rizika

GRUPA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2016.					
Građanstvo	14.664	4.348	840	2.260	22.112
Malo i srednje poduzetništvo	11.714	1.206	243	1.974	15.137
Javni sektor	10.125	141	-	43	10.309
Veliki korporativni klijenti	4.602	1.137	77	196	6.012
Financijska tržišta	2.694	461	39	-	3.194
Komercijalno financiranje nekretnina	468	92	36	933	1.529
Upravljanje aktivom i pasivom	12.447	0	-	-	12.447
Ostalo	73	8	3	14	98
Ukupno	56.787	7.393	1.238	5.420	70.838
2015.					
Građanstvo	14.580	4.949	974	3.076	23.579
Malo i srednje poduzetništvo	10.408	1.602	426	2.883	15.319
Javni sektor	10.776	7	1	38	10.822
Veliki korporativni klijenti	4.392	571	131	274	5.368
Financijska tržišta	1.212	413	-	3	1.628
Komercijalno financiranje nekretnina	240	90	111	1.701	2.142
Upravljanje aktivom i pasivom	13.955	140	-	0	14.095
Ostalo	49	4	1	15	69
Ukupno	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022
BANKA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2016.					
Građanstvo	11.308	3.391	523	1.742	16.964
Malo i srednje poduzetništvo	9.507	836	168	1.749	12.260
Javni sektor	9.469	11	0	42	9.522
Veliki korporativni klijenti	3.015	788	57	161	4.021
Financijska tržišta	2.958	461	39	-	3.458
Komercijalno financiranje nekretnina	467	76	36	922	1.501
Upravljanje aktivom i pasivom	11.451	-	-	-	11.451
Ostalo	73	8	3	14	98
Ukupno	48.248	5.571	826	4.630	59.275
2015.					
Građanstvo	11.617	3.900	692	2.418	18.627
Malo i srednje poduzetništvo	8.363	1.121	289	2.541	12.314
Javni sektor	10.139	7	1	37	10.184
Veliki korporativni klijenti	2.726	432	130	256	3.544
Financijska tržišta	1.671	413	-	3	2.087
Komercijalno financiranje nekretnina	240	78	112	1.658	2.088
Upravljanje aktivom i pasivom	12.460	2	-	-	12.462
Ostalo	49	4	1	15	69
Ukupno	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema Državi po regiji i financijskom instrumentu

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) prema državi, podijeljenu prema regiji i financijskim instrumentima na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015. Klasifikacija dužnika u državu je temeljena na Basel III klasama izloženosti.

Izloženost kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu

GRUPA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depozit i po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
2016.										
Tržište Erste Grupe	-	3.132	9.692	869	-	-	5.968	-	399	20.060
Austrija	-	-	-	-	-	-	158	-	-	158
Hrvatska	-	3.132	9.692	869	-	-	4.877	-	399	18.969
Slovačka	-	-	-	-	-	-	933	-	-	933
Slovenija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	700	-	-	700
Ostale razvijene zemlje	-	-	-	-	-	-	215	-	-	215
Tržišta u razvoju	-	-	224	633	-	-	464	-	69	1.390
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	224	633	-	-	464	-	69	1.390
Ukupno	-	3.132	9.916	1.502	-	-	7.347	-	468	22.365
2015.										
Tržište Erste Grupe	-	3.921	9.805	1.041	168	-	5.609	-	340	20.884
Austrija	-	-	-	-	-	-	167	-	-	167
Hrvatska	-	3.921	9.805	1.041	168	-	4.226	-	340	19.501
Slovačka	-	-	-	-	-	-	1.002	-	-	1.002
Slovenija	-	-	-	-	-	-	198	-	-	198
Srbija	-	-	-	-	-	-	16	-	-	16
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	383	-	-	383
Tržišta u razvoju	-	-	346	392	-	-	366	-	113	1.217
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	346	392	-	-	366	-	113	1.217
Ukupno	-	3.921	10.151	1.433	168	-	6.358	-	453	22.484

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Ostali depozit i po viđenju	Po amortiziranom trošku			Dužnički instrumenti				Potencijalne kreditne obveze	Izloženo st kreditno m riziku
		Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospijeća	Fer vrijednost					
					Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivativa		
2016.										
Tržište Erste Grupe	-	3.132	9.274	869	-	-	5.724	-	399	19.398
Austrija	-	-	-	-	-	-	158	-	-	158
Hrvatska	-	3.132	9.274	869	-	-	4.633	-	399	18.307
Slovačka	-	-	-	-	-	-	933	-	-	933
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	700	-	-	700
Ostale razvijene zemlje	-	-	-	-	-	-	215	-	-	215
Tržišta u razvoju	-	-	28	114	-	-	273	-	46	461
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	28	114	-	-	273	-	46	461
Ukupno	-	3.132	9.302	983	-	-	6.912	-	445	20.774
2015.										
Tržište Erste Grupe	-	3.921	9.133	890	168	-	5.350	-	340	19.802
Austrija	-	-	-	-	-	-	167	-	-	167
Hrvatska	-	3.921	9.133	890	168	-	3.983	-	340	18.435
Slovačka	-	-	-	-	-	-	1.002	-	-	1.002
Slovenija	-	-	-	-	-	-	198	-	-	198
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	383	-	-	383
Tržišta u razvoju	-	-	66	-	-	-	275	-	68	409
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	66	-	-	-	275	-	68	409
Ukupno	-	3.921	9.199	890	168	-	6.008	-	408	20.594

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku i rezervacije za kreditne rizike

Definicija izloženosti kreditnom riziku klasificirane kao neprihodujuća dana je u opisu kategorija rizika u dijelu Interni sustav ocjenjivanja.

Rezervacije za kreditne gubitke (pojedinačne i skupne) pokrivaju 71% neprihodujuće izloženosti u Banci na 31. prosinca 2016. te 74% takve izloženosti u Grupi. Za dio neprihodujuće izloženosti kreditnom riziku koja nije pokrivena rezervacijama, Banka smatra da ima dovoljne razine kolaterala i ostalih očekivanih povrata.

U periodu od 12 mjeseci koji je završio sa 31. prosincem 2016., kreditna neprihodujuća izloženost u Banci je smanjena za 2,3 milijardi HRK, s 6,9 milijarde HRK na 31. prosinca 2015. na 4,6 milijardi HRK na 31. prosinca 2016. Tijekom istog razdoblja, kreditna neprihodujuća izloženost Grupe je smanjena za 2,6 milijardi HRK s 8 milijardi HRK na 31. prosinca 2015. na 5,4 milijarde HRK na 31. prosinca 2016.

Rezervacije za kreditne rizike su smanjene za 1,4 milijardi HRK na razini Grupe, s 5,4 milijarde HRK na 31. prosinca 2015. na 4,0 milijarde HRK na 31. prosinca 2016. Smanjenje rezervacija za kreditne rizike u Banci tijekom 2016. iznosi 1,2 milijarde HRK s 4,5 milijarde HRK na 31. prosinca 2015. na 3,3 milijarde HRK na 31. prosinca 2016. Veće smanjenje neprihodujuće izloženosti nego rezervacija za kreditni rizik je rezultiralo povećanjem pokrivenosti neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik za 6,3 postotna poena u Grupi: s 68,0% na 74,3%, a u Banci za 6,4 postotna poena s 64,3% na 70,7% .

Sljedeće tablice prikazuju pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditne gubitke (bez uzimanja u obzir kolaterala) po izvještajnim segmentima na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015. Razlika u razini pokrivenosti između segmenata proizlazi iz različitih razina rizika u pojedinim segmentima kao i različitim nivoima kolateraliziranosti.

Neprihodujući udio (NPE udio) je računat kao omjer ukupnih rezervacija za kreditne rizike i ukupne kreditne neprihodujuće izloženosti. Pokrivenost kreditne neprihodujuće izloženosti (NPE pokrivenost) je računata kao količnik zbroja pojedinačnih i skupnih rezervacija za kreditne rizike i kreditne neprihodujuće izloženosti. Kolaterali ili druge naplate nisu uzete u obzir.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i rezervacije za kreditne rizike

GRUPA						
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku		Rezervacije	NPE omjer	NPE omjer pokrivenosti	
	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku				
2016.						
Građanstvo	2.260	22.112	1.609	10%	71%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.974	15.137	1.447	13%	73%	
Javni sektor	43	10.309	83	-	193%	
Veliki korporativni klijenti	196	6.012	187	3%	95%	
Financijska tržišta	-	3.194	3	-	-	
Komercijalno financiranje nekretnina	933	1.529	665	61%	71%	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	12.447	18	-	-	
Ostalo	14	98	15	14%	107%	
Ukupno	5.420	70.838	4.027	8%	74%	
2015.						
Građanstvo	3.076	23.579	2.192	13%	71%	
Malo i srednje poduzetništvo	2.883	15.319	1.842	19%	64%	
Javni sektor	38	10.822	49	-	128%	
Veliki korporativni klijenti	274	5.368	258	5%	94%	
Financijska tržišta	3	1.628	6	-	201%	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.701	2.142	1.056	79%	62%	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	14.095	13	-	-	
Ostalo	15	69	15	22%	99%	
Ukupno	7.990	73.022	5.431	11%	68%	

BANKA						
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku		Rezervacije	NPE omjer	NPE omjer pokrivenosti	
	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku				
2016.						
Građanstvo	1.742	16.964	1.141	10%	65%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.749	12.260	1.229	14%	70%	
Javni sektor	42	9.522	82	-	195%	
Veliki korporativni klijenti	161	4.021	143	4%	89%	
Financijska tržišta	-	3.458	3	-	-	
Komercijalno financiranje nekretnina	922	1.501	653	61%	71%	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	11.451	6	-	-	
Ostalo	14	98	15	14%	107%	
Ukupno	4.630	59.275	3.272	8%	71%	
2015.						
Građanstvo	2.416	18.627	1.611	13%	67%	
Malo i srednje poduzetništvo	2.541	12.314	1.542	21%	61%	
Javni sektor	37	10.184	48	-	130%	
Veliki korporativni klijenti	256	3.544	212	7%	83%	
Financijska tržišta	3	2.087	6	-	204%	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.660	2.088	1.016	79%	61%	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	12.462	2	-	-	
Ostalo	15	69	15	22%	99%	
Ukupno	6.928	61.375	4.452	11%	64%	

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ključni principi i standardi za izdvajanje rezervacije za kreditne rizike u Banci prate procedure Erste Grupe i međunarodne računovodstvene standarde te su detaljno propisani internim politikama.

Banka, u skladu s regulatornim i računovodstvenim standardima procjenjuje potrebu te izdvaja rezervacije za očekivane gubitke po kreditnom riziku. Pri tome se rezervacije računaju:

- za financijsku imovinu mjerenu amortiziranim troškom (kreditni i potraživanja, financijska imovina koja se drži do dospijeća) u skladu s MRS 39 te
- za vanbilančne obveze (garancije/jamstva, vanbilančne kreditne obveze) u skladu s MRS 37.

Proces izdvajanja rezervacija za kreditne gubitke uključuje identifikaciju statusa neispunjenja obveza na razini klijenta, potrebe za umanjnjem vrijednosti te načina procjene (pojedinačno ili skupno). Pri tome se pod razinom klijenta podrazumijeva klasifikacija svih klijentovih izloženosti kao status neispunjenja obveza ukoliko je barem jedna od klijentovih izloženosti klasificirana u status neispunjenja obveza.

Tijekom procesa Banka razlikuje

- Rezervacije za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi na izloženosti klijenta u statusu neispunjenja obveza za koje je potrebno umanjnjem vrijednosti i
- Rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi (rezervacije za nastali ali ne prijavljeni gubitak (eng. Incurred but not reported Loss; IbNR)) izračunate na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza ili izloženosti klijenata u statusu neispunjenja obveza, ali za koje nije potrebno umanjnjem vrijednosti

Za izračun rezervacija za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi koristi se metoda diskontiranja novčanih tokova što znači da razlika između knjigovodstvene vrijednosti i neto sadašnje vrijednosti (NPV) očekivanih novčanih tokova dovodi do potrebe za umanjnjem vrijednosti te određuje razinu potrebnog rezerviranja. Kao očekivani novčani tokovi, u obzir se uzimaju sve procijenjene uplate kako i procijenjeni priljevi od kolaterala te troškovi prodaje i realizacije kolaterala.

Izračun posebnih rezervacija se provodi na pojedinačnoj osnovi ili zasnovano na pravilima. U slučaju pojedinačno značajnih klijenata, očekivani novčani tokovi se procjenjuju pojedinačno od strane ovlaštenika u Sektoru naplate i upravljanja lošim plasmanima ili Sektoru upravljanja kreditnim rizikom. Klijent se smatra pojedinačno značajnim ako je ukupna izloženost definirana kao suma svih bilančnih i vanbilančnih izloženosti viša od propisanog praga materijalnosti. U protivnom, smatra se da klijent nije pojedinačno značajan te se za njega primjenjuje pristup izračuna rezervacija zasnovan na pravilima (eng. Rule-based). Sukladno tom pristupu, rezerve za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi se izdvajaju kao umnožak knjigovodstvene vrijednosti i gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD), gdje LGD reflektira vrijeme provedeno u statusu neispunjenja obveza te status u procesu naplate.

Rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza ili status neispunjenja obveza još nije identificiran. Iznos rezervacija na skupnoj osnovi ovisi o knjigovodstvenoj vrijednosti, vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza (PD), gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD) te perioda identifikacije gubitka (LIP). LIP se redovito ispituje te se backtesting LIP parametra provodi u obliku nezavisne rekalkulacije parametra u skladu s metodologijom Grupe. Trenutno se koristi LIP jednak 1. Rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju koristeći povijesne podatke Banke ili Erste Grupe o vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza (Probability of default, PD) po rejtingu, uz izračunati gubitak u slučaju statusa neispunjenja obveza (Loss Given Default, LGD) po vrstama proizvoda za Retail (fizičke osobe) i LGD koji ovisi o razini kolateraliziranosti klijenta za pojedine rejting metode te pretpostavljen LGD od 45% za sve ostale klijente.

Sljedeće tablice prikazuju rezervacije za kreditne rizike podijeljene na rezervacije za identificirane gubitke na pojedinačnoj i skupnoj osnovi te rezervacije za garancije na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

U milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Pojedinačne rezervacije	3.376	4.844	2.787	3.999
Skupne rezervacije	490	471	356	363
Rezervacije za garancije	161	116	129	90
Ukupno	4.027	5.431	3.272	4.452

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami, refinanciranje i restrukturiranje (forbearance)

Reprogram podrazumijeva promjenu ugovornih odredbi klijenta kao što su na primjer dospijeće, kamatna stopa, naknada, iznos glavnice ili kombinaciju istih. Reprogrami mogu biti poslovni reprogrami (građanstvo) i refinanciranja (trgovačka društva) ili forbearance po definiciji EBA-e za oba sektora.

Poslovni reprogrami i refinanciranje

Reprogram kao poslovni reprogram u građanstvu ili refinanciranje kod trgovačkih društava je potencijalni i učinkovit alat zadržavanja klijenata koji uključuje promjene cijena ili ponudu dodatnih kredita ili oboje kako bi zadržali kvalitetne klijente Banke.

Forbearance

U slučaju da je restrukturiranjem napravljen ustupak klijentu koji se nalazi u pogoršanom financijskom položaju ili se suočava sa poteškoćama u podmirenju ugovorenih financijskih obveza, restrukturiranje se smatra forbearance.

Izloženost u forbearanceu se procjenjuje na razini pojedinog ugovora te predstavlja samo restrukturiranu izloženost, a isključuje ostale izloženosti koje klijent ima, ukoliko nisu bile predmet restrukturiranja.

Ustupkom klijentu se smatra ukoliko je zadovoljen neki od sljedećih kriterija:

- Modifikacija / refinanciranje ugovora ne bi bila odobrena u slučaju da klijent nije bio u financijskim poteškoćama
- Postoji razlika u korist klijenta između modificiranog ugovora / refinanciranja te prethodnih uvjeta u ugovoru
- Modificiran ugovor / refinanciranje uključuje povoljnije uvjete nego bi drugi klijenti sličnog profila rizičnosti mogli dobiti u Banci.

Forbearance može biti iniciran od strane Banke ili klijenta (kao razlog gubitka posla, bolesti itd.).

Forbearance mjere se dijele i izvještavaju kao:

- Prihodujući forbearance (uključivo prihodujući forbearance u periodu iskušenja koji je unaprijeđen iz neprihodujućeg forbearancea)
- Neprihodujući forbearance.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

U donjoj tablici je dan usporedan prikaz forbearancea i izloženosti kreditnom riziku i rezervacije za Banku i Grupu na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015. Za potrebe ove tablice, ukupna kreditna izloženost ne obuhvaća pozicije *Financijska imovina koja se drži radi trgovanja* i *Pozitivna fer vrijednost derivativa* dok obuhvaća *Novčana sredstva kod središnjih banaka*.

Usporedba forbearancea s izloženošću kreditnom riziku i rezervacijama

u milijunima HRK	GRUPA			
	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
2016.				
Izloženost kreditnom riziku	56.015	9.226	8.147	73.388
od čega forbearance izloženost	1.552	-	1	1.553
Prihodujuća izloženost	50.691	9.226	8.051	67.968
od čega prihodujuća forbearance izloženost	373	-	-	373
Rezerve za prihodujuću izloženost	472	7	70	549
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	15	-	-	15
Neprihodujuća izloženost	5.324	-	96	5.420
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.179	-	1	1.180
Rezerve za neprihodujuću izloženost	3.386	-	6	3.392
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	536	-	-	536
2015.				
Izloženost kreditnom riziku	56.915	7.930	7.186	72.031
od čega forbearance izloženost	2.237	-	1	2.238
Prihodujuća izloženost	49.035	7.925	7.081	64.041
od čega prihodujuća forbearance izloženost	732	-	-	732
Rezerve za prihodujuću izloženost	458	-	41	499
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	36	-	-	36
Neprihodujuća izloženost	7.880	5	105	7.990
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.506	-	-	1.506
Rezerve za neprihodujuću izloženost	4.856	7	5	4.868
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	572	-	-	572

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Usporedba forbearancea s izloženošću kreditnom riziku i rezervacijama

u milijunima HRK	BANKA				Ukupno
	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze		
2016.					
Izloženost kreditnom riziku	47.348	8.273	5.764		61.385
od čega forbearance izloženost	1.471	-	1		1.472
Prihodujuća izloženost	42.777	8.273	5.705		56.755
od čega prihodujuća forbearance izloženost	368	-	-		368
Rezerve za prihodujuću izloženost	342	5	62		409
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	15	-	-		15
Neprihodujuća izloženost	4.571	-	59		4.630
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.103	-	1		1.104
Rezerve za neprihodujuću izloženost	2.796	-	-		2.796
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	470	-	-		470
2015.					
Izloženost kreditnom riziku	48.392	7.152	4.919		60.463
od čega forbearance izloženost	2.150	-	1		2.151
Prihodujuća izloženost	41.537	7.147	4.851		53.535
od čega prihodujuća forbearance izloženost	722	-	-		722
Rezerve za prihodujuću izloženost	350	-	34		384
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	36	-	-		36
Neprihodujuća izloženost	6.855	5	68		6.928
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.428	-	-		1.428
Rezerve za neprihodujuću izloženost	4.012	7	-		4.019
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	510	-	-		510

Kolaterali

Priznavanje kolaterala

Odjel upravljanja kolateralima je jedinica unutar Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima. Pravilnikom o kolateralima, između ostalog, definirani su jedinstveni standardi vrednovanja kolaterala u Banci čime je osigurano da su procesi kreditnog odlučivanja standardizirani u pogledu prihvaćanja vrijednosti kolaterala.

Internim aktima propisani su kolaterali prihvatljivi za Banku. Utvrđivanje vrijednosti kolaterala i njihovo naknadno vrednovanje, raščlanjeno po vrstama kolaterala, provodi se u skladu sa pravilima definiranim Pravilnikom o kolateralima, a sukladno regulatornim zahtjevima. Je li pojedini kolateral ili vrsta kolaterala prihvatljiv za potrebe smanjenja kreditnog rizika, procjenjuje Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima u suradnji sa Sektorom upravljanja rizicima nakon što utvrde da su ispunjeni regulatorni kapitalni zahtjevi.

Najvažnije vrste kolaterala

Vrste kolaterala koje Banka najčešće prihvaća i trenutno drži:

- Nekretnine: uključuje stambene i poslovne nekretnine
- Financijski kolateral: ova kategorija prvenstveno uključuje vrijednosne papire i novčane depozite
- Garancije: garancije izdane od Republike Hrvatske, banaka. Svi pružatelji garancija moraju imati kreditnu kvalitetu sukladno regulatornim zahtjevima.

Ostale vrste kolaterala, kao što su kolaterali u obliku pokretnina, bilančno netiranje, udjeli u investicijskim fondovima te police životnog osiguranja također se prihvaćaju rjeđe.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Vrednovanje i upravljanje kolateralima

Vrednovanje kolaterala temelji se na trenutnoj tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir utrživost u razumnom roku. Kod izračuna pokrivenosti kolateralima, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolaterala. U financijskim izvještajima, pokrivenost kolateralima se prikazuje do visine izloženosti te prekoračenje pokrivenosti nije moguće. Vrednovanje nekretnina provodi se od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja koji nisu uključeni u postupak donošenja kreditne odluke i definirane su metode procjene koje se primjenjuju. U svrhu osiguranja kvalitete, postupak vrednovanja nekretnina revidira se kontinuirano.

Metode i korektivni faktori koji se primjenjuju pri vrednovanju kolaterala rezultat su empirijskog istraživanja i iskustva Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima koje se bazira na prikupljenim podacima o ostvarenoj naplati iz kolaterala.

Metode vrednovanja provjeravaju se redovito, najmanje jednom godišnje i usklađuju s ostvarenom naplatom iz kolaterala.

Financijski kolaterali se priznaju po tržišnoj vrijednosti.

Naknadna vrednovanja kolaterala provode se propisanom dinamikom i automatizirana su, koliko je moguće. Maksimalni periodi naknadnog vrednovanja pojedine vrste instrumenta osiguranja unaprijed su propisani, a usklađenost prati odjel upravljanja kolateralima. Osim redovitih naknadnih vrednovanja, vrednovanje se provodi i u slučaju ako dostupne informacije upućuju na to da je došlo do smanjenja vrijednosti zbog značajnih promjena na tržištu.

Kolaterali preuzeti u zamjenu za nenaplativa potraživanja raspoloživi su za prodaju, a primitci od prodaje se koriste za smanjenje ili otplatu nenaplaćenih potraživanja. Ovako stečene nekretnine obično se ne koriste u poslovne svrhe Grupe. Najznačajniji dio preuzete imovine u knjigama su poslovna zemljišta i zgrade, te stambene nekretnine.

Sljedeće tablice prikazuju usporedbu izloženosti kreditnom riziku prema poslovnim segmentima i primljenim kolateralima na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima

				GRUPA
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	
2016.				
Građanstvo	22.112	7.751	14.361	
Malo i srednje poduzetništvo	15.137	7.605	7.532	
Javni sektor	10.309	3.532	6.777	
Veliki korporativni klijenti	6.012	2.314	3.698	
Financijska tržišta	3.194	575	2.619	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.529	811	718	
Upravljanje aktivom i pasivom	12.447	79	12.368	
Ostalo	98	-	98	
Ukupno	70.838	22.667	48.171	
2015.				
Građanstvo	23.579	8.405	15.174	
Malo i srednje poduzetništvo	15.319	8.505	6.814	
Javni sektor	10.822	4.327	6.495	
Veliki korporativni klijenti	5.368	1.905	3.463	
Financijska tržišta	1.628	579	1.049	
Komercijalno financiranje nekretnina	2.142	1.138	1.004	
Upravljanje aktivom i pasivom	14.095	120	13.975	
Ostalo	69	-	69	
Ukupno	73.022	24.979	48.043	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima

			BANKA
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral
2016.			
Građanstvo	16.964	6.790	10.174
Malo i srednje poduzetništvo	12.260	6.330	5.930
Javni sektor	9.522	3.303	6.219
Veliki korporativni klijenti	4.021	2.216	1.805
Financijska tržišta	3.458	569	2.889
Komercijalno financiranje nekretnina	1.501	809	692
Upravljanje aktivom i pasivom	11.451	79	11.372
Ostalo	98	-	98
Ukupno	59.275	20.096	39.179
2015.			
Građanstvo	18.627	7.736	10.891
Malo i srednje poduzetništvo	12.314	7.235	5.079
Javni sektor	10.184	4.327	5.857
Veliki korporativni klijenti	3.544	1.905	1.639
Financijska tržišta	2.087	579	1.508
Komercijalno financiranje nekretnina	2.088	1.138	950
Upravljanje aktivom i pasivom	12.462	-	12.462
Ostalo	69	-	69
Ukupno	61.375	22.920	38.455

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Nekretnine	Ostalo				
			GRUPA						
2016.									
Ostali depoziti po viđenju	548	-	-	-	-	548	55	493	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.332	72	-	-	72	5.260	5.302	30	-
Kredit i potraživanja od klijenata	47.511	20.892	4.745	11.901	4.246	26.619	39.040	3.335	5.136
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.661	-	-	-	-	1.661	1.656	5	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.566	-	-	-	-	7.566	7.566	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	73	-	-	-	-	73	70	3	-
Potencijalne kreditne obveze	8.147	1.703	523	747	433	6.444	7.884	172	91
Ukupno	70.838	22.667	5.268	12.648	4.751	48.171	61.573	4.038	5.227
2015.									
Ostali depoziti po viđenju	762	-	-	-	-	762	594	168	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.444	69	-	-	69	5.375	5.425	19	-
Kredit i potraživanja od klijenata	51.471	23.342	5.343	13.891	4.108	28.129	40.240	3.514	7.717
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.433	-	-	-	-	1.433	1.428	5	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	168	-	-	-	-	168	168	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.497	-	-	-	-	6.497	6.492	-	5
Pozitivna fer vrijednost derivativa	61	-	-	-	-	61	61	-	-
Potencijalne kreditne obveze	7.186	1.568	443	789	336	5.618	6.962	148	76
Ukupno	73.022	24.979	5.786	14.680	4.513	48.043	61.370	3.854	7.798

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima

BANKA

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Nekretnine	Ostalo				
2016.									
Ostali depoziti po viđenju	450	-	-	-	-	450	23	427	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.322	70	-	-	70	5.252	5.292	30	-
Kredit i potraživanja od klijenata	39.390	18.515	4.627	10.862	3.026	20.875	32.891	2.083	4.416
Financijska imovina koja se drži do dospijeća	1.142	-	-	-	-	1.142	1.137	5	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.131	-	-	-	-	7.131	7.131	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	76	-	-	-	-	76	73	3	-
Potencijalne kreditne obveze	5.764	1.511	523	611	377	4.253	5.583	123	58
Ukupno	59.275	20.096	5.150	11.473	3.473	39.179	52.130	2.671	4.474
2015.									
Ostali depoziti po viđenju	680	-	-	-	-	680	567	113	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.200	67	-	-	67	5.133	5.181	19	-
Kredit i potraživanja od klijenata	43.192	21.440	5.245	12.923	3.272	21.752	34.301	2.199	6.692
Financijska imovina koja se drži do dospijeća	890	-	-	-	-	890	885	5	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	168	-	-	-	-	168	168	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.262	-	-	-	-	6.262	6.257	-	5
Pozitivna fer vrijednost derivativa	64	-	-	-	-	64	64	-	-
Potencijalne kreditne obveze	4.919	1.413	433	690	290	3.506	4.785	94	40
Ukupno	61.375	22.920	5.678	13.613	3.629	38.455	52.208	2.430	6.737

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

U sljedećim tablicama je prikazana dospjela izloženost kreditnom riziku za koju nisu kreirane rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

Dospjela izloženost kreditnom riziku nepokrivena s rezervacijama za gubitke na pojedinačnoj osnovi po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti

GRUPA												
u milijunima HRK	Dospjela izloženost kreditnom riziku						Od toga kolateralizirano					
	Ukupno	Od toga dospjelo 1-30 dana	Od toga dospjelo 31-60 dana	Od toga dospjelo 61-90 dana	Od toga dospjelo 91-180 dana	Od toga dospjelo više od 180 dana	Ukupno	Od toga dospjelo 1-30 dana	Od toga dospjelo 31-60 dana	Od toga dospjelo 61-90 dana	Od toga dospjelo 91-180 dana	Od toga dospjelo više od 180 dana
2016.												
Ostali depoziti po viđenju	493	493	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	3.335	2.709	518	95	11	2	1.555	1.224	264	61	4	2
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	172	131	41	-	-	-	22	8	14	-	-	-
Ukupno	4.038	3.366	559	95	11	7	1.577	1.232	278	61	4	2
2015.												
Ostali depoziti po viđenju	168	168	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	19	16	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	3.514	2.433	866	196	18	1	1.541	929	490	112	10	-
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	148	107	40	1	-	-	41	21	20	-	-	-
Ukupno	3.854	2.724	906	197	18	9	1.582	950	510	112	10	-

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Dospjela izloženost kreditnom riziku nepokrivena s rezervacijama za gubitke na pojedinačnoj osnovi po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti (nastavak)

BANKA												
u milijunima HRK	Dospjela izloženost kreditnom riziku					Od toga kolateralizirano						
	Ukupno	Od toga dospje- lo 1-30 dana	Od toga dospje- lo 31- 60 dana	Od toga dospje- lo 61- 90 dana	Od toga dospje- lo 91- 180 dana	Od toga dospje- lo više od 180 dana	Ukupno	Od toga dospje- lo 1-30 dana	Od toga dospje- lo 31- 60 dana	Od toga dospje- lo 61- 90 dana	Od toga dospje- lo 91- 180 dana	Od toga dospje- lo više od 180 dana
2016.												
Ostali depoziti po viđenju	427	427	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	2.083	1.752	261	62	8	-	1.087	888	148	49	2	-
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	123	106	17	-	-	-	8	8	-	-	-	-
Ukupno	2.671	2.318	278	62	8	5	1.095	896	148	49	2	-
2015.												
Ostali depoziti po viđenju	113	113	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	19	16	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	2.199	1.473	589	118	18	1	1.198	699	397	92	10	-
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	94	79	14	1	-	-	22	20	2	-	-	-
Ukupno	2.430	1.681	603	119	18	9	1.220	719	399	92	10	-

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od klijenata

Sljedeće tablice prikazuju kredite i potraživanja od klijenata raspoređene po izvještajnim segmentima i valuti na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

Kreditni i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti

						GRUPA
u milijunima HRK						Kreditni i potraživanja od klijenata
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale valute	
2016.						
Građanstvo	10.487	9.192	246	6	-	19.931
Malo i srednje poduzetništvo	8.892	2.279	131	4	43	11.349
Javni sektor	8.862	726	16	-	-	9.604
Veliki korporativni klijenti	3.991	703	-	37	-	4.731
Financijska tržišta	83	154	-	296	-	533
Komercijalno financiranje nekretnina	978	113	227	-	-	1.318
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	-	-	-	-
Ostalo	7	20	-	-	18	45
Ukupno	33.300	13.187	620	343	61	47.511
2015.						
Građanstvo	9.542	8.576	3.351	7	-	21.476
Malo i srednje poduzetništvo	9.943	2.008	179	4	40	12.174
Javni sektor	8.873	1.004	23	525	-	10.425
Veliki korporativni klijenti	3.564	598	-	-	-	4.162
Financijska tržišta	70	620	-	61	-	751
Komercijalno financiranje nekretnina	1.526	163	361	-	-	2.050
Upravljanje aktivom i pasivom	280	122	-	-	-	402
Ostalo	7	17	1	6	-	31
Ukupno	33.805	13.108	3.915	603	40	51.471

						BANKA
u milijunima HRK						Kreditni i potraživanja od klijenata
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale valute	
2016.						
Građanstvo	8.645	7.133	242	6	-	16.026
Malo i srednje poduzetništvo	7.288	1.902	123	4	43	9.360
Javni sektor	8.275	527	15	-	-	8.817
Veliki korporativni klijenti	2.219	484	-	37	-	2.740
Financijska tržišta	79	421	-	296	-	796
Komercijalno financiranje nekretnina	965	99	227	-	-	1.291
Upravljanje aktivom i pasivom	113	201	-	-	-	314
Ostalo	7	21	-	-	18	46
Ukupno	27.591	10.788	607	343	61	39.390
2015.						
Građanstvo	8.054	6.327	3.347	7	-	17.735
Malo i srednje poduzetništvo	8.099	1.664	170	4	40	9.977
Javni sektor	8.529	710	23	525	-	9.787
Veliki korporativni klijenti	1.851	425	-	-	-	2.276
Financijska tržišta	71	1.075	-	61	-	1.207
Komercijalno financiranje nekretnina	1.497	138	361	-	-	1.996
Upravljanje aktivom i pasivom	-	183	-	-	-	183
Ostalo	7	18	-	6	-	31
Ukupno	28.108	10.540	3.901	603	40	43.192

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

U sljedećim tablicama su prikazani neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata podijeljeni po poslovnim segmentima kao i rezervacije za kreditne gubitke (na pojedinačnoj i skupnoj osnovi), te kolaterali na neprihodujućim kreditima i potraživanjima od klijenata (NPL). Također su uključeni i NPL udio, NPL pokrivenost te Ukupna NPL pokrivenost. Ukupna NPL pokrivenost podrazumijeva pokrivenost neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata sa rezervacijama na pojedinačnoj i skupnoj osnovi kao i sa kolateralima na neprihodujuće kredite.

Neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama i kolateralima

GRUPA							
u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost	Kreditni i potraživanja od klijenata	Rezervacije	NPL omjer	NPL omjer pokrivenosti	Kolateral za NPL	NPL ukupni omjer pokrivenosti
2016.							
Građanstvo	2.233	19.931	1.596	11%	71%	743	105%
Malo i srednje poduzetništvo	1.922	11.349	1.360	17%	71%	965	121%
Javni sektor	43	9.604	69	-	160%	6	174%
Veliki korporativni klijenti	180	4.731	156	4%	87%	55	117%
Financijska tržišta	-	533	2	-	-	-	-
Komercijalno financiranje nekretnina	932	1.318	657	71%	70%	489	123%
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	14	45	15	31%	107%	-	107%
Ukupno	5.324	47.511	3.855	11%	72%	2.258	115%
2015.							
Građanstvo	3.053	21.476	2.182	14%	71%	1.028	105%
Malo i srednje poduzetništvo	2.821	12.174	1.791	23%	63%	1.435	114%
Javni sektor	38	10.425	44	-	116%	-	116%
Veliki korporativni klijenti	254	4.162	221	6%	87%	84	120%
Financijska tržišta	-	751	4	-	-	-	-
Komercijalno financiranje nekretnina	1.699	2.050	1.054	83%	62%	845	112%
Upravljanje aktivom i pasivom	-	402	2	-	-	-	-
Ostalo	15	30	14	50%	93%	-	93%
Ukupno	7.880	51.471	5.312	15%	67%	3.392	110%
BANKA							
u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost	Kreditni i potraživanja od klijenata	Rezervacije	NPL omjer	NPL omjer pokrivenosti	Kolateral za NPL	NPL ukupni omjer pokrivenosti
2016.							
Građanstvo	1.740	16.026	1.136	11%	65%	693	105%
Malo i srednje poduzetništvo	1.710	9.360	1.154	18%	67%	907	121%
Javni sektor	42	8.817	68	-	162%	4	171%
Veliki korporativni klijenti	144	2.740	112	5%	78%	51	113%
Financijska tržišta	-	796	2	-	-	-	-
Komercijalno financiranje nekretnina	921	1.291	646	71%	70%	489	123%
Upravljanje aktivom i pasivom	-	314	3	-	-	-	-
Ostalo	14	46	15	30%	107%	-	107%
Ukupno	4.571	39.390	3.136	12%	69%	2.144	116%
2015.							
Građanstvo	2.417	17.735	1.608	14%	67%	976	107%
Malo i srednje poduzetništvo	2.493	9.977	1.503	25%	60%	1.358	115%
Javni sektor	37	9.787	43	-	116%	-	116%
Veliki korporativni klijenti	235	2.276	175	10%	74%	84	110%
Financijska tržišta	-	1.207	4	-	-	-	-
Komercijalno financiranje nekretnina	1.658	1.996	1.012	83%	61%	845	112%
Upravljanje aktivom i pasivom	-	183	-	-	-	-	-
Ostalo	15	31	14	48%	93%	-	93%
Ukupno	6.855	43.192	4.359	16%	64%	3.263	111%

34.5) Tržišni rizici

Definicija i pregled

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze. Tržišni rizik je podijeljen na kamatni rizik, valutni rizik i rizik promjene cijena vrijednosnih papira. To se odnosi i na knjigu trgovanja i knjigu banke.

Metode i instrumenti

Value at Risk (VaR) je limit za procjenu maksimalnog gubitka vrijednosti portfelja koji bi se mogao dogoditi unutar danog razdoblja i s danom vjerojatnošću. Koristi se povijesna metoda kao jedna od postojećih metoda izračuna VaR-a, na razini pouzdanosti 99%.

VaR je pokazatelj kojim se mjeri potencijalni maksimalni gubitak iz portfelja u određenom razdoblju zbog promjene cijena njegovih dijelova, a na osnovi povijesnih podataka. Povijesna metoda se temelji na ocjeni tržišne vrijednosti portfelja pomoću tržišnih cijena dijelova portfelja u posljednjih n dana.

Backtesting se koristi za praćenje valjanosti statističkih modela i metoda. Ovaj proces se provodi s jednim danom zaostatka u cilju praćenja hoće li se gubitak materijalizirati. Na razini pouzdanosti od 99%, realni gubitak u jednom danu bi trebao prekoračiti VaR statistički samo dva do tri puta godišnje (1% od oko 250 radnih dana).

Ovo pokazuje jedan od limita VaR pristupa: s jedne strane, razina povjerenja je ograničena na 99%, a, s druge strane, model uzima u obzir samo one tržišne scenarije uočene u svakom slučaju unutar simulacijskog razdoblja od dvije godine, a računa VaR za trenutne pozicije Banke na toj osnovi. Kako bi istražili sve ekstremne tržišne situacije izvan ovog, Banka provodi i stres testiranje VaR modela. Ovi događaji su uglavnom događaji male vjerojatnosti.

Stres testiranje se provodi se na nekoliko načina: Stressed VaR je derivacija VaR kalkulacije. No, umjesto da se simulira gubitak tijekom dvije posljednje godine, analiza se temelji na dužem vremenskom razdoblju kako bi se utvrdilo razdoblje od jedne godine koja predstavlja relevantnu razinu stresa za trenutni portfelj. Sukladno regulatornom okviru, to razdoblje od godinu dana se koristi za izračunavanje VaR-a s 99%-razinom povjerenja. To omogućuje Banci da, s jedne strane, drži dovoljno vlastitih sredstava raspoloživih za knjigu trgovanja i u razdobljima povišene tržišne volatilnosti, dok s druge strane, također se omogućava upravljanje pozicijama knjige trgovanja.

U teoriji ekstremnih vrijednosti Pareto distribucija je prilagođena donjem kraju distribucije gubitka. Na ovaj način, kontinuirana funkcija je stvorena iz koje se može procijeniti krajnje razine pouzdanosti, kao što su 99,95%. Nadalje, kalkuliraju se standardni scenariji u kojima su pojedini tržišni faktori izloženi ekstremnim kretanjima. Takvi scenariji se izračunavaju za kamatne stope, cijene dionica, valuta i volatilnosti. Povijesni scenariji su modifikacija koncepta standardnih scenarija. U tom slučaju, faktori rizika su kalkulirani nakon određenih događaja, kao što su 9 /11 ili Lehman. Da bi se izračunala povijesna vjerojatnost scenarija, najznačajniji čimbenici rizika za trenutni portfelj se određuju te se primjenjuju njihovi najnepovoljniji utjecaji kroz prethodni period. Za probabilističke scenarije pomaci tržišnih faktora su određeni za kvantile u njihovoj distribuciji te se dane vrijednosti zatim koriste za izračunavanje rezultata stres testa. Analize su dostupne Upravi Banke i Nadzornom odboru u okviru mjesečnih izvješća tržišnog rizika.

Za regulatorne potrebe, Banka koristi standardizirani model za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Banka upravlja tržišnim rizikom u knjizi trgovanja pomoću nekoliko razina limita. Ukupni limit na temelju VaR-a za knjigu trgovanja se postavlja od strane Uprave Banke, uzimajući u obzir sposobnost apsorpcije rizika i projicirane zarade. Daljnja razdioba je također potvrđena od strane Uprave Banke i Market Risk Committee (MRC odbor) na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

34.5) Tržišni rizici (nastavak)

Svim tržišnim aktivnostima u knjizi trgovanja su dodijeljeni limiti koji su statistički konzistentni s sveobuhvatnim VaR limitom. VaR limit je dodijeljen sukladno top-down metodi individualnim vrstama posla sve do nivoa određenog organizacijskog dijela. Uz to, prema bottom-up metodi limiti osjetljivosti su dodijeljeni i na granularnijim osnovama sve do razine pojedinog dealera. Ovi limiti su potom agregirani i primjenjuju se do drugog sloja VaR limita. Konzistentnost limita se verificira redovno.

Sukladnost limita se verificira na dvije razine: od strane Direkcije upravljanja operativnim, tržišnim i likvidonosnim rizicima u Banci te od strane Trading Book Risk Group u Grupi. Praćenje limita se provodi na dnevnoj osnovi. Također se praćenje limita može sprovesti i na ad hoc osnovi od strane pojedinog dealera ili voditelja deska. VaR se kalkulira dnevno te se izvještavaju svi uključeni sudionici u procesu, od pojedinog dealera pa do Uprave Banke.

Pojedine pozicije knjige banke su uključene u dnevnu VaR kalkulaciju te se VaR limiti određuju na isti način kao i pozicije knjige trgovanja.

Analiza tržišnog rizika

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja

Donje tablice predstavljaju iznose VaR-a s nivoom pouzdanosti od 99% koristeći tržišno ponderirane podatke i periodom držanja od 1 dana na 31. prosinac 2016. i 31. prosinac 2015.:

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2016.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	404	369	35	-	-	-
Portfelj raspoloživo za prodaju	7.752	7.735	-	33	-	-
Portfelj koji se drži do dospjeća	3.474	3.474	-	-	-	-
Knjiga trgovanja	377	106	376	-	-	-

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2015.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	2.922	2.523	1.744	-	-	-
Portfelj raspoloživo za prodaju	17.317	17.327	-	227	-	-
Portfelj koji se drži do dospjeća	2.293	2.293	-	-	-	-
Knjiga trgovanja	1.963	422	1.916	-	-	-

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik je rizik promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Ova vrsta rizika nastaje zbog ročne neusklađenosti ili neusklađenosti u vremenskim razdobljima promjena kamatnih stopa između imovine i obveza, uključujući derivative.

Da bismo identificirali rizik promjene kamatnih stopa svi financijski instrumenti, uključujući i transakcije koje nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, grupiraju se u razrede ročnosti na temelju njihove preostale ročnosti ili vremenu do sljedeće promjene kamatnih stopa. Pozicije bez ugovorenog roka dospjeća (npr. depoziti po viđenju) se grupiraju u razrede ročnosti na temelju statističkog modela i pravila Hrvatske Narodne Banke.

34.5) Tržišni rizici (nastavak)

Donja tablica pokazuje pozicije s fiksnim kamatnim stopama u portfelju Banke za četiri valute koje nose kamatni rizik – EUR, HRK, USD i CHF, na datume 31. prosinac 2016. i 31. prosinac 2015.

U tablici su prikazane samo pozicije koje su dio knjige banke. Pozitivne vrijednosti označavaju rizike na strani aktive odnosno višak na strani imovine; negativne vrijednosti označavaju višak na strani obveza.

Pozicije knjige banke prema razdobljima promjena kamatnih stopa u 2016.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	1.402	1.581	459	15	(96)
GAP u EUR	(133)	523	406	15	101
GAP u CHF	(17)	6	6	2	1
GAP u USD	48	7	(7)	(1)	-

Pozicije knjige banke prema razdobljima promjena kamatnih stopa u 2015.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	1.040	839	324	120	(12)
GAP u EUR	(648)	664	417	(52)	(78)
GAP u CHF	288	298	294	387	1.172
GAP u USD	133	71	(1)	(7)	-

Valutni rizik

Banka je izložena valutnom riziku. To se tiče rizika od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može rezultirati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke kao i Market Risk Committee.

Donja tabela prikazuje otvorene valutne pozicije na dan 31. prosinac 2016 i 31. prosinac 2015:

Otvorena valutna pozicija

u tisućama HRK	2016.	2015.
Euro (EUR)	(1.206)	(6.384)
Konvertibilna marka Bosne i Hercegovine (BAM)	(1.619)	(5.512)
Švicarski franak (CHF)	(161)	3.599
Švedska kruna (SEK)	-	2.197
Australski dolar (AUD)	(86)	1.553
Kanadski dolar (CAD)	467	1.283
Norveška kruna (NOK)	468	1.180
Američki dolar (USD)	(6.219)	945

34.6) Rizik likvidnosti

Definicija i pregled

Rizik likvidnosti je u Banci definiran u skladu s načelima utvrđenima od strane Basel odbora za nadzor banaka i Delegirane uredbe No 575/2013. Sukladno tome napravljena je razlika između tržišnog rizika likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće moći jednostavno eliminirati poziciju po tržišnoj cijeni zbog nedovoljno razvijenog tržišta ili tržišnih poremećaja te likvidnosnog rizika financiranja, koji predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju učinkovito ispuniti bilo očekivane i neočekivane trenutne i buduće potrebe za novčanim sredstvima, te potrebe za instrumentima osiguranja bez da utječe na dnevno poslovanje ili na financijski rezultat Banke.

Rizik financiranja likvidnosti nadalje se dijeli na rizik insolventnosti i strukturni rizik likvidnosti. Prvi je kratkoročni rizik neispunjenja trenutnih ili budućih platnih obveza u cijelosti, na vrijeme i na gospodarski opravdan način, dok je strukturni rizik likvidnosti dugoročni rizik gubitaka uslijed promjene troška vlastitog refinanciranja Banke ili kamatne marže.

Strategija upravljanja likvidnošću Banke je u 2016. godini uspješno implementirana.

Banka nastavlja svoje stalne aktivnosti projekta za poboljšanje okvira izvještavanja rizikom likvidnosti. Osim priprema za nove regulatorne zahtjeve za izvješćivanje, aktualni projekti imaju za cilj kontinuirano poboljšanje interne metodologije testiranja otpornosti na stres i kvalitete podataka koji se koristi u mjerenju rizika.

Metode i instrumenti korišteni pri mjerenju rizika likvidnosti

Kratkoročni rizik insolventnosti se prati putem izračuna razdoblja preživljavanja za svaku pojedinačnu valutu. Ova analiza utvrđuje maksimalni rok u kojem Banka može preživjeti krizu banke i tržišta a oslanjajući se na trenutačno utrživu imovinu. U ovom worst case scenariju simuliramo vrlo ograničen pristup tržištu novca i tržištu kapitala te istovremeno značajne odljeve depozita klijenta. Nadalje, simulacija pretpostavlja odljeve po ostalim vanbilančnim obvezama kao što su garancije i preuzete obveze po kreditima, a ovisno o vrsti klijenta, kao i potencijalne odljeve od kolateraliziranih derivativnih transakcijama procjenom potencijalnog odljeva u slučaju nepovoljnih kretanja na tržištu.

Još od 2011. godine kontrola rizika likvidnosti u Banci je temeljena na novim mjerama rizika likvidnosti unutar Basel III okvira: koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijentom stabilnog financiranja (NSFR). Omjeri se prate i interno su postavljeni i ciljevi na date omjere od 2015. godine nadalje. Na kraju Q4/2016, LCR i NSFR su za Banku iznad 100%.

Osim navedenog, vremenske neusklađenosti priljeva i odljeva u Banci se redovno izvještavaju i prate. Rizik koncentracije se kontinuirano analizira u odnosu na druge ugovorne strane. Sustav transfernih cijena (FTP) također je dokazano da se učinkovit alat za strukturno upravljanje rizikom likvidnosti.

Metode i instrumenti mjerenja rizika likvidnosti

Opći standardi kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti (standardi, limiti i analize) su definirani te se kontinuirano prate i unaprjeđuju u Banci.

Limiti koji su posljedica analize perioda preživljavanja kao i interni LCR limiti upravljaju kratkoročnim rizikom likvidnosti. Sva prekoračenja limita su prijavljena ALCO odboru. Bitan instrument upravljanja rizikom likvidnosti unutar Banke je FTP sistem. Obzirom da proces planiranja potreba za izvorima sredstava pruža važne podatke za upravljanje likvidnošću, detaljan pregled potreba za financiranjem se priprema na kvartalnoj osnovi za planski horizont.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Sveobuhvatni plan oporavka u kriznim situacijama osigurava neophodnu koordinaciju svih uključenih strana u proces upravljanja likvidnošću u slučaju krize te se redovno preispituje.

Analiza rizika likvidnosti

Likvidnosni gap

Dugoročnom pozicijom likvidnosti se upravlja putem gapova likvidnosti na temelju očekivanih novčanih priljeva. Pozicija likvidnosti se tada računa na temelju svake materijalno značajne valute i pod pretpostavkama redovnog poslovanja.

Očekivani novčani rokovi su razdijeljeni prema preostalim ročnostima u odnosu na dospijeca i grupirani u razrede ročnosti.

Donja tablica predstavlja likvidne gapove na 31. prosinac 2016. i 31. prosinac 2015.

u milijunima HRK	BANKA							
	< 1 mjesec		1(12) mjeseci		1(5) godina		> 5 godina	
	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.
Likvidnosni GAP*	8.251	8.147	7.146	7.806	(6.693)	(9.957)	(291)	(710)

Višak imovine nad obvezama je predstavljen pozitivnom vrijednošću dok je višak obveza nad imovinom prezentiran negativnom vrijednošću. Priljevi od likvidnih vrijednosnih papira, koji su prihvaćeni kao kolateral od strane središnjih banaka do kojih imamo pristup su prikazani u prvom razredu ročnosti umjesto prema preostaloj ročnosti.

Rezerva likvidnosti

Banka redovno monitorira svoju rezervu likvidnosti koja se sastoji od gotovine, viška sredstva kod središnjih banaka kao i nezaloženu imovinu založivu kao kolateral kod središnje banke kao i ostale likvidne vrijednosne papire, uključujući i promjene u repo i obrnuti repo transakcijama i transakcijama posudbe vrijednosnih papira. Ova imovina se može utržiti u kratkom roku u cilju neutraliziranja potencijalnih odljeva u kriznim situacijama. Ročna struktura rezerve likvidnosti je prikazana u donjoj tablici:

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2016.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan(1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	2.155	(1.342)	-	-	-
Likvidna imovina	7.024	(1.571)	(289)	(432)	(1.855)
Ukupne rezerve likvidnosti	9.179	(2.913)	(289)	(432)	(1.855)

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2015.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan (1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	1.602	-	-	-	-
Likvidna imovina	5.719	(117)	(238)	(293)	(121)
Ukupne rezerve likvidnosti	7.321	(117)	(238)	(293)	(121)

Analiza rezervi likvidnosti prikazuje ukupni iznos potencijalne rezerve likvidnosti uzevši u obzir i haircut kod središnje banke.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Nediskontirani novčani tokovi financijskih obaveza

Dospijeća nediskontiranih novčanih tokova od financijskih obaveza na datume 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015. su:

Financijske obveze

GRUPA						
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine
Obveze	56.687	58.036	21.019	22.215	10.736	4.066
Depoziti banka	11.652	12.454	427	4.192	5.063	2.772
Depoziti klijenata	44.111	44.605	20.572	17.066	5.673	1.294
Izdane obveznice	302	318	2	316	-	-
Podređene obveze	622	659	18	641	-	-
Obveze po derivativima	77	77	56	16	3	2
Potencijalne obveze	8.147	8.147	8.147	-	-	-
Garancije	2.730	2.730	2.730	-	-	-
Neopozive obveze	5.417	5.417	5.417	-	-	-
Total	64.911	66.260	29.222	22.231	10.739	4.068

GRUPA						
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine
Obveze	59.234	61.019	19.423	21.744	16.150	3.702
Depoziti banka	15.101	15.881	1.435	3.447	9.849	1.150
Depoziti klijenata	42.129	42.789	17.964	18.297	5.190	1.338
Izdane obveznice	302	364	2	-	362	-
Podređene obveze	1.702	1.985	22	-	749	1.214
Obveze po derivativima	103	103	77	13	12	1
Potencijalne obveze	7.186	7.186	7.186	-	-	-
Garancije	2.631	2.631	2.631	-	-	-
Neopozive obveze	4.555	4.555	4.555	-	-	-
Total	66.523	68.308	26.686	21.757	16.162	3.703

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

BANKA							
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	48.720	49.810	19.472	17.732	9.400	3.206	
Depoziti banka	6.341	6.903	325	459	4.127	1.992	
Depoziti klijenata	41.455	41.930	19.127	16.316	5.273	1.214	
Izdane obveznice	302	318	2	316	-	-	
Podređene obveze	622	659	18	641	-	-	
Obveze po derivativima	76	76	55	16	3	2	
Potencijalne obveze	5.764	5.764	5.764	-	-	-	
Garancije	2.262	2.262	2.262	-	-	-	
Neopozive obveze	3.502	3.502	3.502	-	-	-	
Total	54.560	55.650	25.291	17.748	9.403	3.208	

BANKA							
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	51.220	52.766	17.683	17.776	14.177	3.130	
Depoziti banka	9.508	10.082	931	197	8.308	646	
Depoziti klijenata	39.708	40.335	16.728	17.579	4.758	1.270	
Izdane obveznice	302	364	2	-	362	-	
Podređene obveze	1.702	1.985	22	-	749	1.214	
Obveze po derivativima	103	103	77	13	12	1	
Potencijalne obveze	4.919	4.919	4.919	-	-	-	
Garancije	2.194	2.194	2.194	-	-	-	
Neopozive obveze	2.725	2.725	2.725	-	-	-	
Total	56.242	57.788	22.679	17.789	14.189	3.131	

34.7) Operativni rizik

Definicija i pregled

U skladu s člankom 2, (57) (d) Austrijskim zakonom o bankama, Banka definira operativni rizik kao rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja, uključujući i pravni rizik. Za identifikaciju operativnog rizika se koriste i kvantitativne i kvalitativne metode. Zbog konzistentnosti s najboljim svjetskim praksama, odgovornost za upravljanje operativnim rizikom leži na menadžmentu Banke.

Metode i instrumenti upotrijebljeni

Kvantitativne metode mjerenja su temeljene na internim gubitcima koji se prikupljaju u cijeloj Banci koristeći standardiziranu metodologiju i potom unose u centralnu bazu podataka. Dodatno, u cilju modeliranja gubitaka koji se nisu još dogodili ali su mogući, vanjski podaci i scenarij analize se također koriste. Izvor vanjskih podataka za Banku je vodeći neprofitni konzorcij koji se bavi prikupljanje gubitaka od događaja operativnog rizika.

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva Banka koristi standardizirani model (TSA) dok Banka i Grupa imaju odobrenje za napredni pristup (AMA) na Grupnoj razini

AMA je sofisticirani model mjerenja operativnog rizika. Temeljem AMA modela, kapitalni zahtjev je izračunat koristeći interni VaR model, uzevši u obzir interne podatke, vanjske podatke o gubicima, scenario analize, poslovnu okolinu kao i interne faktore kontrole rizika. u 2016 Banka kontinuirano koristi osiguranje a u sklopu Grupnog odobrenja, za mitigaciju izloženosti operativnom riziku unutar AMA pristupa.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Dodatno uz kvantitativne metode, kvalitativne metode se također koriste da bi se utvrdio operativni rizik kao što su samoprocjene rizika i samoprocjene kontrole rizika. Rezultati i preporuke za kontrole rizika u ovim upitnicima, koje se provode u suradnji s ekspertima, su reportirani menadžmentu Banke te pomažu pri smanjenju operativnog rizika. Banka također redovno revidira ključne indikatore rizika da bi se osigurala rana detekcija u promjenama potencijala ka riziku koja može dovesti do gubitaka uslijed događaja operativnog rizika.

Banka koristi Grupni program osiguranja od događaja operativnog rizika koji je doveo do smanjenja cijene prethodne police te je omogućio i dodatne klauzule osiguranja.

Kvantitativne i kvalitativne metode korištene, zajedno sa strategijom osiguranja od događaja operativnom rizika te tehnikama modeliranja opisanim u prethodnom tekstu formiraju okvir upravljanja operativnim rizikom u Banci. Informacije o operativnom riziku su periodično komunicirane Upravi Banke putem raznim izvještaja, uključujući i kvartalni izvještaj o operativnom riziku koji opisuje povijest gubitaka, razvoj gubitaka uslijed događaja operativnog rizika, informacije s provedenih radionica samoprocjene kao i ključne indikatore rizika te Oprisk VaR za Banku.

Distribucija događaja operativnog rizika

Detaljno je prezentirana kompozicija gubitaka po tipu događaja operativnog rizika prema Basel II definiciji. Promatrani period je od 1. siječnja 2011. pa do 31. prosinca 2016.

Tipovi događaja po kategorijama su:

Interna prevara:

Gubici proizašli iz radnji učinjenih s namjerom prevare, zlouporabe imovine ili druge povrede propisa i/ ili internih akata u kojima je svjesno sudjelovao djelatnik Banke s namjerom da sebi donese određenu korist.

34.7) Operativni rizik (nastavak)

Eksterna prijevarena i krađa:

Gubici proizašli iz radnji učinjenih s namjerom prijevare, krađe, zlouporabe imovine ili druge povrede propisa od treće osobe bez pomoći djelatnika Banke.

Odnos s radnicima i sigurnost na radnom mjestu:

Gubici koji nastaju zbog radnji koje nisu u skladu sa zakonom ili ugovorima kojima se regulira radni odnos, zdravstvena zaštita, sigurnost na radu te plaćanja zbog potraživanja kod osobnih povreda ili u slučajevima diskriminacije.

Klijenti, proizvodi i poslovni postupci:

Gubici nastali u poslovanju s klijentima, a koji su prouzročeni nenamjernim i/ ili nemarnim djelovanjem te nepridržavanjem procesa kojima su definirane obaveze prema klijentima ili su proizašli iz prirode i karakteristika proizvoda odnosno pružene usluge.

Šteta na materijalnoj:

Gubici nastali uništenjem ili oštećenjem materijalne imovine zbog događaja kao što su prirodne katastrofe, terorizam ili vandalizam.

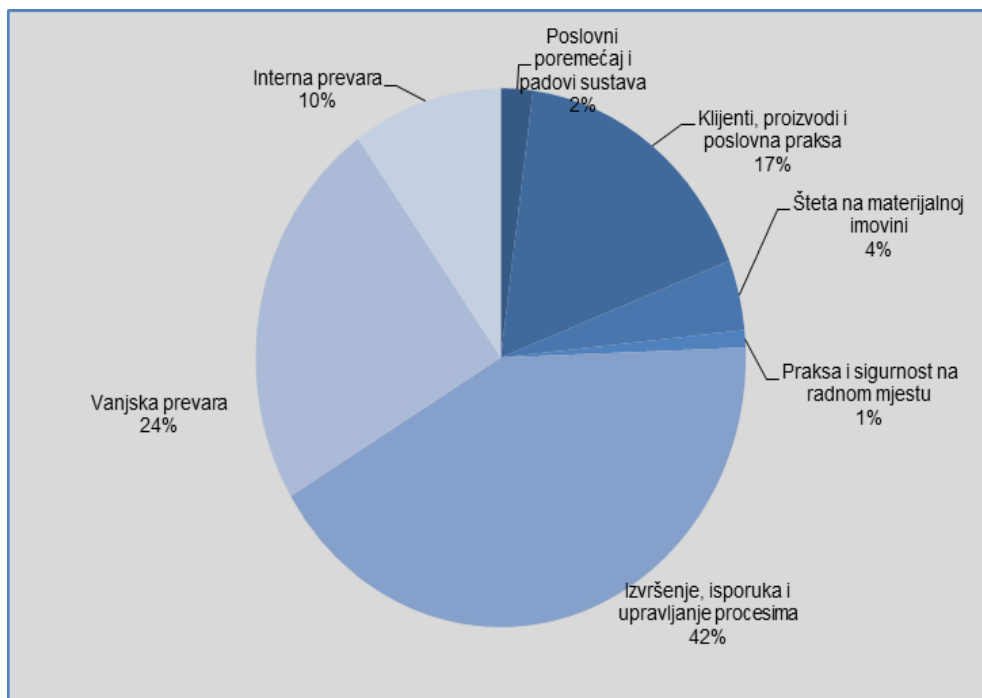
Prekid i narušavanje rada IT sustava:

Gubici nastali zbog prekida rada, grešaka ili neraspoloživosti sustava.

Izvršavanje, isporuka i upravljanje procesima:

Gubici nastali zbog nenamjernih grešaka i propusta u provođenju transakcija i upravljanju procesima te gubici nastali zbog odnosa s poslovnim partnerima i pružateljima usluga.

Vrste događaja 2016.

35. Fer vrijednost imovine i obveza

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Svi financijski instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti periodično.

Financijska imovina po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju

Vrednovanje po fer vrijednosti u Grupi bazira se prvenstveno na vanjskim izvorima podataka (cijene tržišta vrijednosnica ili brokerske kotacije na likvidnim dijelovima tržišta). Financijski instrumenti za koje se fer vrijednost utvrđuju na temelju kotiranih tržišnih cijena su uglavnom uvrštene vrijednosnice i derivativi kao i likvidne OTC obveznice.

Opis modela vrednovanja i ulaznih podataka

Grupa koristi modele vrednovanja koji su interno testirani i za koje su parametri vrednovanja (kao što su kamate, tečajevi, volatilnost i kreditna marža) utvrđeni neovisno. U slučaju negativnog kamatnog okruženja Grupa koristi modele koji su se u stanju nositi sa postavljenim tržišnim uvjetima. Zbog toga, takve negativne kamatne stope ne ograničavaju modele vrednovanja.

Vrijednosni papiri

Za plain vanilla (fiksne i plivajuće) dužničke vrijednosne papire, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova koristeći diskontiranu krivulju ovisno o kamatnoj stopi pripadajuće izdane valute i opsegu usklađenja. Opseg usklađenja obično se dobiva iz širenja kreditne krivulje izdavatelja. Ako niti jedna krivulja izdavatelja nije dostupna, opseg proizlazi iz proxy instrumenta i usklađenja za razlike u rizičnom profilu instrumenata. Ako u blizini nema dostupan proxy, opseg usklađenja se procjenjuje korištenjem ostalih informacija, uključujući procjenu kreditne marže na temelju internog rejtinga i PD rejtinga ili upravljanjem procjene. Za složenije dužničke vrijednosne papire (npr. uključujući opcije – sa svojstvima kao što su callable, cap/floor, index-linked) fer vrijednost se određuje pomoću kombinacija modela diskontiranih novčanih tijekova i više sofisticiranih tehnika modeliranja uključujući metode opisane za OTC- derivativi.

OTC-derivativni financijskih instrumenti

Derivativni instrumenti kojima se trguje na likvidnom tržištu se vrednuju standardnim valuacijskim modelima.

Grupa vrednuje derivative po mid cijenama. Da bi se reflektirao potencijalni bid-ask spread, radi se prilagodba na temelju tržišne likvidnosti. Parametri za podešavanje ovise o vrsti proizvoda, valuti, ročnosti i nominalnoj vrijednosti. Parametri se revidiraju na redovnoj osnovi ili u slučaju značajnih tržišnih oscilacija. Netiranje se ne primjenjuje u slučaju navedenih prilagodbi.

Dodatno vrijednosno usklađenje (CVA) za rizik druge ugovorne strane te dobitke ili gubitke po obvezama iz derivativa institucije vrednovanim po fer vrijednosti, nastale kao rezultat promjena kreditne sposobnosti same institucije (DVA) se računaju na OTC derivative. CVA usklada se vodi za pozitivnom izloženošću svih derivativa i kreditnoj kvaliteti druge ugovorne strane. DVA usklada se vodi negativnom izloženošću Banke i bančinom kreditnom kvalitetom. Banka je implementirala pristup gdje se modeliranje očekivane izloženosti zasniva na strategiji kopije. Ovaj pristup uzima u obzir najvažnije portfelje i proizvode. Metodologija za preostale klijente i proizvode utvrđuje se u skladu s tržištem uvećanim za dodanu vrijednost. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza druge ugovorne strane koja ne kotira na tržištu utvrđuje se iz internih PD-jeva, svrstanih u košarice, likvidnih društava izlistanih na centralno europskom tržištu. U skladu s time zadovoljen je koncept baziran na tržišnim cijenama. Druge ugovorne strane sa izdanim obveznicama ili CDS tržištem vrednuju se pripadajućim PD-jem proizašlim iz cijena. Bančina vjerojatnost statusa neispunjenja obveza proizlazi iz buy-back levela bančinih izdanja.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Netiranje je primijenjeno na nekoliko klijenata gdje je efekt nematerijalan. Za te klijente netiranje je provedeno za oboje CVA i DVA.

Sukladno opisanoj metodologiji, akumulirani CVA je iznosio 971 tisuću HRK na 31. prosinca 2016. (2015.: 914 tisuća HRK), dok je DVA iznosio 812 tisuća HRK na 31. prosinca 2016. (2015.: 176 tisuća HRK).

Provjera i kontrola

Odgovornost za vrednovanje pozicije mjerenja po fer vrijednosti je neovisna od jedinica trgovanja. Dodatno, Grupa ima implementiranu neovisnu funkciju provjere valjanosti kako bi se osiguralo razdvajanje između jedinica odgovornih za razvoj modela, utvrđivanje fer vrijednosti i validaciju. Cilj nezavisnog modela provjere valjanosti je ocijeniti modele rizika koji proizlaze iz teoretičkog temelja modela, prikladnosti ulaznih podataka (tržišni podaci) i kalibraciju modela.

Struktura fer vrijednosti

Financijska imovina i financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kategoriziraju se u 3 razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti.

Razina 1 hijerarhije fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijskih instrumenata kojima je dodijeljena razina 1 hijerarhije fer vrijednosti, određuju se na temelju kotiranih cijena na aktivnim tržištima za identičnu financijsku imovinu i obveze. Preciznije, procijenjena se fer vrijednost može iskazati kao razina 1 ako se transakcije pojavljuju dovoljno često, dosljednih volumena i cijena na trajnoj osnovi.

To uključuje dionice, državne obveznice, kao i ostale obveznice i sredstva, s kojima se trguje na visoko likvidnim i aktivnim tržištima.

Razina 2 hijerarhije fer vrijednosti

U slučaju da se tržišna kotacija koristi za vrednovanje, ali zbog ograničene likvidnosti, tržište se ne kvalificira kao aktivno (izvedeno iz dostupnih pokazatelja tržišne likvidnosti) instrument se klasificira kao razina 2. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se određuje pomoću modela procjene koji se temelje na vidljivim tržišnim podacima. Ako su svi ulazni podaci u modelu procjene vidljivi, instrument se klasificira kao razina 2 hijerarhije fer vrijednosti. Procjena razina 2 koristi krivulje prinosa, kreditne marže i volatilitet kao vidljive tržišne parametre.

To uključuje OTC – derivative, manje likvidne dionice, obveznice i sredstva i vlastita izdanja.

Razina 3 hijerarhije fer vrijednosti

U nekim slučajevima, fer vrijednost se ne može odrediti niti na temelju dovoljno često kotiranih tržišnih cijena ni od modela procjene vrijednosti koji se oslanjaju isključivo na vidljive tržišne podatke. U tim slučajevima pojedini parametri vrednovanja koji nisu vidljivi na tržištu, procjenjuju se na temelju razumnih pretpostavki. Ako neki od značajnih ulaznih podataka u modelu procjene nije vidljiv ili se korištena kotirajuća cijena ažurira rijetko, instrument se klasificira kao razina 3 hijerarhije fer vrijednosti. Za procjene razine 3, osim vidljivih parametara, kreditne marže proizašle iz interno izračunatih povijesnih vjerojatnosti nepodmirenja obveza (PD) i gubitak u slučaju nepodmirenja obveza (LGD) su mjere koje se koriste kao nevidljivi parametri.

To uključuje nekotirajuće dionice i fondove, nelikvidne obveznice.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Reklasifikacija iz razine 1 u razinu 2 ili razinu 3 kao i obratno izvršit će se ako financijski instrumenti više ne zadovoljavaju kriterije opisane u razinama iznad.

Tablica ispod prikazuje klasifikacije financijskih instrumenata prikazanih po fer vrijednosti s obzirom na razine struktura fer vrijednosti.

GRUPA								
u milijunima HRK	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1		Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2		Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3		Ukupno	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
IMOVINA								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	159	-	74	73	-	-	233	73
Derivativi	-	-	61	73	-	-	61	73
Ostala imovina namijenjena trgovanju	159	-	13	-	-	-	172	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.557	7.280	163	157	83	374	6.803	7.811
Ukupno imovina	6.716	7.280	237	230	83	374	7.036	7.884
OBVEZE								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	103	77	-	-	103	77
Derivativi	-	-	103	77	-	-	103	77
Ostale obveze namijenjene trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obveze	-	-	103	77	-	-	103	77

Dodjeljivanje razina pozicijama i bilo kakve promjene između razina se reflektiraju na kraju izvještajnog razdoblja.

BANKA								
u milijunima HRK	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1		Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2		Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3		Ukupno	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
IMOVINA								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	155	-	77	76	-	-	232	76
Derivativi	-	-	64	76	-	-	64	76
Ostala imovina namijenjena trgovanju	155	-	13	-	-	-	168	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.082	6.959	263	20	79	254	6.424	7.233
Ukupno aktiva	6.237	6.959	340	96	79	254	6.656	7.309
OBVEZE								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	103	76	-	-	103	76
Derivativi	-	-	103	76	-	-	103	76
Ostale obveze namijenjene trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obveze	-	-	103	76	-	-	103	76

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Proces procjene za financijske instrumente kategorizirane kao razina 3

Procjena financijskih instrumenata kategoriziranih kao razina 3 uključuje jedan ili više značajnih podataka koji nisu vidljivi na tržištu. Moraju se učiniti dodatne mjere provjera cijene. Ovo može uključivati pregled važnih povijesnih podataka i ispitivanje sličnih transakcija, između ostaloga. Ovo uključuje procjene i prosudbe stručnjaka.

Prijenos iz Razine 1 i Razine 2

Ova tablice prikazuje prienos iz Razine 1 i Razine 2 financijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju.

GRUPA				
u milijunima HRK	2015.		2016.	
	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2
Vrijednosni papiri				
Neto prienos iz Razine 1	-	(30)	-	138
Neto prienos iz Razine 2	30	-	(138)	-
Neto prienos iz Razine 3	-	-	(95)	(86)
Kupnje/prodaje/dospjeća	(171)	(1.420)	369	(155)
Ukupna promjena za godinu	(141)	(1.450)	136	(103)

BANKA				
u milijunima HRK	2015.		2016.	
	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2
Vrijednosni papiri				
Neto prienos iz Razine 1	-	(45)	-	-
Neto prienos iz Razine 2	45	-	-	-
Neto prienos iz Razine 3	-	-	(93)	(86)
Kupnje/prodaje/dospjeća	(131)	(1.420)	328	(139)
Ukupna promjena za godinu	(86)	(1.465)	235	(225)

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Promjene u razini 3 financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje razvoj fer vrijednosti financijskih instrumenata za modele procjene koji se temelje na nevidljivim ulaznim podacima:

u milijunima HRK		Kupnja/Novo izdanje	Prodaja	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Prijenos u razinu 3	GRUPA
	2015.					2016.
Imovina						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	83	189	(79)	-	181	374
Ukupno imovina	83	189	(79)	-	181	374
	2014.					2015.
Imovina						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	8	-	-	75	-	83
Ukupno imovina	8	-	-	75	-	83

u milijunima HRK		Kupnja/Novo izdanje	Prodaja	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Prijenos u razinu 3	BANKA
	2015.					2016.
Imovina						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	79	74	(79)	-	180	254
Ukupno imovina	79	74	(79)	-	180	254
	2014.					2015.
Imovina						
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5	-	-	74	-	79
Ukupno imovina	5	-	-	74	-	79

Prodaja dionica VISA Europe prema VISA Inc. je ostvarena prema planu u drugom kvartalu 2016. Inicijalna ponuda VISA Inc. od studenog 2015. uključivala je gotovinsko plaćanje, VISA Inc. povlaštene dionice i potencijalnu isplatu u 2020. Tijekom procjene fer vrijednosti VISA dionica na dan 31. prosinca 2015., svi dijelovi ponude su uzeti u obzir. U svibnju 2016. ponuda je usklađena, gdje se isplate zamjenjuje budućim plaćanjima 3 godine nakon zatvaranja. Ova usklada je rezultirala dodatnim povećanjem fer vrijednosti preko ostale sveobuhvatne dobiti. Prodajna cijena od 79 milijuna HRK koja obuhvaća gotovinsko plaćanje, VISA Inc. povlaštene dionice i buduća plaćanja smatra se kao prodaja Razine 3.

Na dan 31. prosinca 2016. tržišna procjena VISA Inc. povlaštenih dionica se temelji na razumnim pretpostavkama i procjenama te se stoga klasificiraju kao razina 3. Dionice se ne mogu prodati prije minimalnog perioda držanja od 12 godina i ograničene su određenim uvjetima koji mogu ograničiti konverziju povlaštenih dionica u VISA Inc. dionice za trgovanje. Zbog ovih ograničenja fer vrijednost povlaštenih dionica se poklapa temeljem pretpostavki u usporedbi sa slobodnim VISA Inc. redovnih dionicama za trgovanje razreda A.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Glavni uzrok reklasifikacija vrijednosnih papira u razinu 3 je povećan efekt klasifikacijskih efekata sukladno Pravilniku o vrednovanju i Tehničkoj dokumentaciji Pravilnika o vrednovanju, a oba dokumenta detaljno propisuju načine određivanja razina za izračun fer vrijednosti financijskih instrumenata. Sukladno propisanim pravilima, većini korporativnih obveznica u portfelju Banke je dodijeljena razina 3 zbog nedostatka vidljivih tržišnih podataka i značajnih kreditnih marži izračunatih putem internih modela.

Inputi koji nisu vidljivi i analiza osjetljivosti za mjerenje razine 3

U slučaju kad se fer vrijednost financijske imovine dobiva od ulaznih parametara koji nisu vidljivi na tržištu, tada se ti parametri mogu dobiti nizom drugih alternativnih parametara. Za sastavljanje Izvještaja o financijskom položaju koriste se parametri koji odražavaju tržišnu situaciju na datum izvještaja.

Raspon nevidljivih parametara vrednovanja koji se koriste za mjerenje razine 3 prikazani su u sljedećoj tablici.

Financijska imovina	Vrsta instrumenta	Fer vrijednost	Tehnika vrednovanja	Značajni inputi koji nisu vidljivi	Rasponi inputa koji nisu vidljivi (ponderirani prosjek)
31. prosinca 2016.					
GRUPA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Obveznice i komercijalni papiri	287	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,53% – 5,32% (4,12%)
31. prosinca 2016.					
BANKA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Obveznice i komercijalni papiri	173	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,53% – 5,32% (4,12%)

U procjeni učinaka osjetljivosti uglavnom su razmatrane promjene u kreditnim maržama za obveznice. Raspon razumno prihvatljivih alternativa inputa koji nisu vidljivi uzet je u obzir u analizi osjetljivosti kreditne marže za dužničke vrijednosne papire i kreće se između +100 i -75 baznih poena. Učinak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za promjene pozitivne fer vrijednosti iznosi 6 milijuna HRK, a za negativnu 8 milijuna HRK.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti financijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti za kraj 2016. i 2015. godine.

	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	GRUPA		
			Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
2016.					
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	4.388	4.388			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.653	1.600	1.402	169	29
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.329	5.332		-	5.332
Kredit i potraživanja od klijenata	43.656	43.670		-	43.670
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	56.687	57.065		622	56.443
Depoziti od banaka	11.652	12.263		-	12.263
Depoziti od klijenata	43.323	43.094		-	43.094
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	924	-	622	302
Ostale financijske obveze	788	784	-	-	784
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	2.730	2.852	-	-	2.852
Neopozive obveze	5.417	5.504	-	-	5.504
2015.					
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	5.299	5.299			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.432	1.458	1.187	266	5
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.441	5.457		-	5.457
Kredit i potraživanja od klijenata	46.159	48.340		-	48.340
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	59.234	59.272	629	312	58.331
Depoziti od banaka	16.174	15.990		-	15.990
Depoziti od klijenata	41.445	41.657		-	41.657
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	941	629	312	-
Ostale financijske obveze	684	684	-	-	684
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	2.631	2.631	-	-	2.631
Neopozive obveze	4.555	4.555	-	-	4.555

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

2016.	BANKA				
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	3.737	3.737			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.137	1.085	912	167	6
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.320	5.324		-	5.324
Kredit i potraživanja od klijenata	36.254	36.268		-	36.268
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	48.720	48.834	-	622	48.212
Depoziti od banaka	6.341	6.674		-	6.674
Depoziti od klijenata	41.298	41.080		-	41.080
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	924	-	622	302
Ostale financijske obveze	157	156	-	-	156
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	2.262	2.363	-	-	2.363
Neopozive obveze	3.502	3.558	-	-	3.558

2015.	BANKA				
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	4.847	4.847			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	889	916	911	-	5
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.197	5.213		-	5.213
Kredit i potraživanja od klijenata	38.833	40.668		-	40.668
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	51.220	51.313	629	312	50.372
Depoziti od banaka	10.581	10.461		-	10.461
Depoziti od klijenata	39.654	39.857		-	39.857
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	941	629	312	-
Ostale financijske obveze	54	54	-	-	54
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	2.194	2.194	-	-	2.194
Neopozive obveze	2.725	2.725	-	-	2.725

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Fer vrijednost kredita i potraživanja od klijenata i kreditnih institucija izračunata je diskontiranjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir kamatu i kreditnu maržu. Utjecaj kamate je rezultat kretanja tržišnih stopa, dok su promjene po kreditnoj marži proizašle is PD-a i LGD-a korištenih za interne kalkulacije. Za potrebe izračuna fer vrijednosti krediti i potraživanja su grupirani u istovjetne portfelje na temelju rejting metode, ocjene rejtinga, dospijeća i zemlje odobravanja.

Fer vrijednosti imovine koja se drži do dospijeća se uzimaju sa tržišta ili se utvrđuju na temelju promatranih ulaznih podataka (npr. krivulje kamatnih prinosa).

Fer vrijednost depozita i ostalih obveza, vrednovanih po amortiziranom trošku, procjenjuje se uzimajući u obzir trenutno okruženje kamatnih stopa, kao i vlastitu kreditnu maržu. Za obveze bez ugovorenog dospijeća (npr. depoziti po viđenju), knjigovodstvena vrijednost predstavlja najnižu fer vrijednost.

Fer vrijednost izdanih obveznica i podređenih obveza vrednovana po amortizirajućem trošku zasniva se na tržišnim cijenama promatranih tržišnih parametara, ukoliko su dostupni. Za izdane vrijednosne papire gdje se fer vrijednost ne može utvrditi pomoću kotirajućih tržišnih cijena, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova. Primijenjena diskontna stopa temelji se na kamatnoj stopi po kojoj su instrumenti sa usporedivim karakteristikama izdani na datum izvještaja o financijskom položaju. Štoviše, mogućnost izbora se uzima u obzir kod izračuna fer vrijednosti.

Fer vrijednost izvanbilančnih obveza (npr. financijskih garancija i neiskorištenih kreditnih obveza) procjenjuje se uz pomoć čimbenika regulatorne konverzije kredita. Dobiveni kreditni ekvivalenti tretiraju se kao ostala bilančna imovina.

Fer vrijednost nefinancijske imovine

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti nefinancijskih instrumenata za kraj 2016. i 2015. godine:

u milijunima HRK Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama 2016.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	GRUPA		
			Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
Ulaganja u nekretnine	59	64	-	-	64
Ulaganja u nekretnine	20	22	-	-	22

u milijunima HRK Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama 2015.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	BANKA		
			Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
Ulaganja u nekretnine	36	41	-	-	41
Ulaganja u nekretnine	18	20	-	-	20

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Za nefinancijsku imovinu Grupe procjene vrijednosti se vrše koristeći usporednu i investicijsku metodu. Procjene se vrše na temelju usporedbe i analize odgovarajućih usporedivih ulaganja i transakcija na tržištu nekretnina, skupa s dokazom potražnje u blizini odgovarajuće nekretnine. Obilježja takvih sličnih transakcija se primjenjuju na imovinu, uzimajući u obzir veličinu, lokaciju, uvjete, ugovorne uvjete i ostale značajne faktore. Takve mjere su prikazane u Razini 3 hijerarhije fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

36. Financijski instrumenti po kategorijama prema MRS-u 39

GRUPA									
Na dan 31. prosinca 2016.									
u milijunima HRK	Kategorija financijskih instrumenata					Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
	Kreditni i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju				
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	3.172	-	-	-	-	-	1.216	-	4.388
Kreditni i predumovi od kreditnih institucija	5.329	-	-	-	-	-	-	-	5.329
Kreditni i predumovi od klijenata	42.105	-	-	-	-	-	-	1.551	43.656
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	73	-	-	-	-	-	73
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	7.832	-	-	-	7.832
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.653	-	-	-	-	-	-	1.653
Ukupno financijska imovina	50.606	1.653	73	-	7.832	-	1.216	1.551	
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	357	7	178	-	65	-	-	-	607
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti	-	-	-	-	43	-	-	-	43
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(77)	-	-	-	-	-	(77)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(56.687)	-	-	(56.687)
Ukupno financijske obveze	-	-	(77)	-	-	(56.687)	-	-	

GRUPA									
Na dan 31. prosinca 2015.									
u milijunima HRK	Kategorija financijskih instrumenata					Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
	Kreditni i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju				
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	4.112	-	-	-	-	-	1.187	-	5.299
Kreditni i predumovi od kreditnih institucija	5.441	-	-	-	-	-	-	-	5.441
Kreditni i predumovi od klijenata	45.015	-	-	-	-	-	-	1.144	46.159
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	233	-	-	-	-	-	233
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	6.824	-	-	-	6.824
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.432	-	-	-	-	-	-	1.432
Ukupno financijska imovina	54.568	1.432	233	-	6.824	-	1.187	1.144	65.388
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	1.274	-	194	-	3	-	-	-	1.471
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti	-	-	-	-	(32)	-	-	-	(32)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(103)	-	-	-	-	-	(103)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(59.234)	-	-	(59.234)
Ukupno financijske obveze	-	-	(103)	-	-	(59.234)	-	-	(59.337)

1) Uključujući umanjenja vrijednosti

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

36. Financijski instrumenti po kategorijama prema MRS-u 39 (nastavak)

BANKA									
Na dan 31. prosinca 2016.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	2.636	-	-	-	-	-	1.101	-	3.737
Kredit i predjumovi od kreditnih institucija	5.320	-	-	-	-	-	-	-	5.320
Kredit i predjumovi od klijenata	36.254	-	-	-	-	-	-	-	36.254
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	76	-	-	-	-	-	76
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	7.254	-	-	-	7.254
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.137	-	-	-	-	-	-	1.137
Ukupno financijska imovina	44.210	1.137	76	-	7.254	-	1.101	-	53.778
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	359	4	179	-	50	-	-	-	592
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	50	-	-	-	50
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(76)	-	-	-	-	-	(76)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(48.720)	-	-	(48.720)
Ukupno financijske obveze	-	-	(76)	-	-	(48.720)	-	-	(48.796)

BANKA									
Na dan 31. prosinca 2015.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema MRS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčana sredstvima	3.754	-	-	-	-	-	1.093	-	4.847
Kredit i predjumovi od kreditnih institucija	5.197	-	-	-	-	-	-	-	5.197
Kredit i predjumovi od klijenata	38.833	-	-	-	-	-	-	-	38.833
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	232	-	-	-	-	-	232
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	6.445	-	-	-	6.445
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	889	-	-	-	-	-	-	889
Ukupno financijska imovina	47.784	889	232	-	6.445	-	1.093	-	56.443
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	1.248	-	191	-	1	-	-	-	1.440
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(33)	-	-	-	(33)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(103)	-	-	-	-	-	(103)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(51.220)	-	-	(51.220)
Ukupno financijske obveze	-	-	(103)	-	-	(51.220)	-	-	(51.323)

1) Uključujući umanjenja vrijednosti

37. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje

Sljedeća tablica sadrži osnovne naknade za reviziju i porezne pristojbe naplaćene od revizora za financijsku 2016. i 2015. godinu:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Naknade za reviziju	4	3	2	2
Ukupno	4	3	2	2

38. Potencijalne obveze

Kako bi izašli u susret potrebama klijenata, Banka sklapa različite vrste neopozivih i potencijalnih obveza. Iako ove obveze možda nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, sadrže kreditni rizik i dio su sveukupnog rizika Banke i Grupe (bilješka 34.4. Kreditni rizik).

39. Analiza preostalih dospijea

Očekivani novčani tijekovi su podijeljeni prema ugovornim dospijea u skladu s planom amortizacije i raspoređeni prema rasponima ročnosti manje od 1 godine i više od 1 godine. Sljedeća tablica prikazuje ugovorna dospijea na 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

u milijunima HRK	GRUPA			
	< 1 godine	2015. > 1 godine	< 1 godine	2016. > 1 godine
Novac i novčana sredstva	5.299	-	4.388	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	216	17	67	6
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.801	5.023	3.257	4.575
Kreditni i potraživanja	22.000	29.600	20.618	28.367
Ulaganja koja se drže do dospijea	227	1.205	176	1.477
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.221	-	1.309
Ulaganja u nekretnine	-	20	-	59
Nematerijalna imovina	-	409	-	390
Ulaganja u pridružena društva	-	61	-	59
Porezna imovina	100	415	30	219
Ostala imovina	74	543	87	520
UKUPNO IMOVINA	29.717	38.514	28.623	36.981
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	90	13	72	5
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	39.771	19.463	42.902	13.785
Rezervacije	9	127	7	77
Preuzete obveze i dane garancije	83	33	99	61
Ostale rezervacije	917	-	16	-
Porezne obveze	5	1	12	2
Ostale obveze	608	-	578	-
UKUPNO OBVEZE	41.483	19.637	43.686	13.930

39. Analiza preostalih dospjeća (nastavak)

BANKA

u milijunima HRK	2015.		2016.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčana sredstva	4.847	-	3.737	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	216	16	67	9
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.905	4.540	3.263	3.991
Kredit i potraživanja	16.814	27.216	15.647	25.927
Ulaganja koja se drže do dospjeća	5	884	151	986
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	545	-	548
Ulaganja u nekretnine	-	18	-	36
Nematerijalna imovina	-	72	-	110
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	-	1.021	-	1.010
Porezna imovina	84	241	10	90
Ostala imovina	36	535	39	498
UKUPNO IMOVINA	23.907	35.088	22.914	33.205
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	90	13	71	5
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	35.154	16.066	36.943	11.777
Rezervacije	917	104	16	71
Preuzete obveze i dane garancije	60	30	70	59
Ostale obveze	425	-	378	-
UKUPNO OBVEZE	36.646	16.213	37.478	11.912

40. Izvještavanje po državama

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
GRUPA				2016.
Hrvatska	2.916	1.141	(294)	2.751
Crna Gora	172	67	(6)	261
Slovenija	45	5	-	61
Ukupno	3.133	1.213	(300)	3.073

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
GRUPA				2015.
Hrvatska	2.925	(993)	169	2.540
Crna Gora	171	59	(5)	251
Slovenija	40	1	-	60
Ukupno	3.136	(933)	164	2.851

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

Regulatorni obuhvat primjene

U sljedećem tekstu, Grupa ispunjava zahtjeve za objavljivanjem regulatornog kapitala u skladu s Uredbom, točnije člankom 436 (b) do (e) te člankom 437 (1) (a)- (f) Uredbe.

Kapitalni zahtjevi

Od 01. siječnja 2014. godine, Grupa izračunava regulatorni kapital i kapitalne zahtjeve u skladu sa Basel III zahtjevima. Regulatorni zahtjevi su implementirani u EU putem Uredbe i Direktive (EU) br. 2013/36/EU („Direktiva“) Europskog parlamenta i Vijeća od 26.06.2013. godine („CRD IV“), koji su implementirani i u hrvatski Zakon o kreditnim institucijama („ZOKI“), kao i kroz različite tehničke standarde izdanih od Europskog tijela za bankarstvo („EBA“).

Svi zahtjevi definirani Uredbom, ZOKI-jem te tehničkim standardima u potpunosti se primjenjuju u Grupi u regulatorne svrhe te za potrebe objave regulatornih podataka.

Računovodstvena načela

Računovodstveni i regulatorni podaci objavljeni od Grupe su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“). Priznate komponente kapitala proizlaze iz Izvještaja o financijskom položaju i Računa dobiti i gubitka koji su sastavljeni u skladu s MSFI. U slučajevima gdje regulatorni tretman nije jednak računovodstvenom usklade računovodstvenih podataka proizlaze iz različitog obuhvata konsolidacije (za detalje pogledati poglavlje „Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe“).

Zaključni datum za konsolidirana financijska i regulatorna izvješća Grupe je 31. prosinac svake godine.

Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe

Objava u skladu s člankom 436 (b) Uredbe

Obuhvat konsolidacije

Detalji obuhvata konsolidacije za potrebe financijskih izvještaja nalaze se u poglavlju B „Temeljne računovodstvene politike“ posebno unutar odjeljka b) „Osnova konsolidacije“ Godišnjeg izvješća.

Bonitetnim obuhvatom konsolidacije smatramo obuhvat konsolidacije koji slijedi regulatorne zahtjeve za konsolidaciju kako je definirano Uredbom, propisima Hrvatske narodne banke („HNB“), te isti predstavlja provođenje Direktive u nacionalno zakonodavstvo.

Bonitetni obuhvat konsolidacije

Bonitetni obuhvat konsolidacije je definiran u Dijelu Prvom, Glavi II, Poglavlju 2, Odjeljku 3 Uredbe.

U skladu s Uredbom u obuhvat bonitetne konsolidacije ulaze subjekti definirani u članku 4 (1) (3) i od (16) do (27) u vezi s Člancima 18 i 19 Uredbe. Temeljem relevantnih odjeljaka u članku 4 Uredbe, subjekti koji ulaze u konsolidaciju određuju se na temelju poslovnih aktivnosti određenog subjekta.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Glavne razlike između financijskog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata temeljenog na različitim zahtjevima definiranim u MSFI i u Uredbi:

- Na temelju Uredbe, kreditne institucije na temelju članka 4 (1) (1) Uredbe, investicijska društva temeljem članka 4 (1) (2) Uredbe, društva za pomoćne usluge temeljem članka 4 (1) (18) Uredbe, financijske institucije temeljem članka 4 (1) (26) Uredbe uzimaju se u obzir u bonitetnoj konsolidaciji. Prema MSFI-ju svi subjekti koji ne ulaze u obuhvat konsolidacije prema Uredbi, kao što su društva za osiguranje, moraju biti uključeni u financijski obuhvat konsolidacije.
- Izuzeća subjekata iz bonitetnog obuhvata konsolidacije mogu se primijeniti u skladu sa člankom 19 Uredbe. Prema članku 19 (1) Uredbe, subjekti mogu biti izuzeti iz bonitetnog obuhvata konsolidacije ukoliko njihova ukupna imovina i izvanbilančne stavke ne prelaze niži od sljedeća dva iznosa: 10 milijuna EUR-a ili 1% ukupnog iznosa imovine i izvanbilančnih stavki matičnog društva. Grupa primjenjuje članak 19 (1) Uredbe.
- Prema članku 19 (2) Uredbe subjekti također mogu biti izuzeti iz obuhvata ukoliko premašuju limite definirane člankom 19 (1) Uredbe, te nisu relevantni za regulatorne potrebe. Izuzeće subjekata temeljenog na članku 19 (2) Uredbe zahtjeva prethodno odobrenje nadležnog tijela. Za subjekte koja premašuju limite definirane u članku 19 (1) Uredbe u značajnom iznosu, Grupa primjenjuje članak 19 (2) Uredbe te slijedi zahtjeve procesa odobrenja definirane unutar tog članka. Grupa ne primjenjuje članak 19 (2) Uredbe za kreditne institucije i investicijska društva.

Metode konsolidacije

Za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala, Grupa općenito primjenjuje iste konsolidacijske metode kao i za računovodstvene potrebe.

Uzimanje u obzir metoda konsolidacije za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala u skladu s Uredbom

Iznosi korišteni u izračunu regulatornog kapitala proizlaze iz Izvještaja o financijskom položaju u skladu s MSFI. Iznosi koji su korišteni kao osnova za izračun regulatornog kapitala preračunavaju se prema definiciji bonitetne konsolidacije prema Uredbi. Razlika između Izvještaja o financijskom položaju u skladu s MSFI i Izvještaja o financijskom položaju za regulatorne svrhe je u obuhvatu konsolidacije, kako je iskazano pod naslovom „Usklađivanje Izvještaja o financijskom položaju“.

Uzimanje u obzir subjekata financijskog sektora koji se ne konsolidiraju i odgođenog poreza koji ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika u izračunu konsolidiranog redovnog osnovnog kapitala Grupe

Knjigovodstvene iznose koji predstavljaju ulaganja u subjekte financijskog sektora definirane člankom 4 (27) Uredbe koji nisu potpuno konsolidirani ili se uzimaju u obzir prema metodi udjela za regulatorne potrebe potrebno je umanjiti od regulatornog kapitala na osnovi zahtjeva definiranih u Člancima 36 (1) (h), 45 i 46 Uredbe za neznčajna ulaganja i Člancima 36 (1) (i), 43, 45, 47 i 48 Uredbe za značajna ulaganja. U svrhu navedenoga, neznčajna ulaganja se definiraju kao ulaganja u subjekte financijskog sektora u kojima je udjel ulaganja jednak ili manji od 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata financijskog sektora, dok su značajna ulaganja definirana kao ulaganja iznad 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata financijskog sektora. Kako bi se odredio udio u subjektima financijskog sektora, udjeli se računaju na temelju direktnog, indirektnog i sintetskog ulaganja u određene subjekte.

U skladu sa člankom 46 (1) (a) Uredbe, udjeli u neznčajna ulaganja umanjuju se ukoliko ukupan iznos ulaganja, uključujući i dodatni osnovni kapital u skladu s člankom 56 (c) i 59 Uredbe te dopunski kapital prema članku 66 (c) i 70 Uredbe prelaze definirani prag izuzeća od 10% u odnosu na redovni osnovni kapital izvještajne institucije.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Umanjenje će se provesti na iznos koji premašuje prag izuzeća od 10%. Na iznose koji su manji ili jednaki 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije primjenjuje se prihvatljiv ponder rizika u skladu sa Dijelom 3, Glavom II, Poglavljem 2 odnosno Poglavljem 3, te prema potrebi u skladu sa zahtjevima iz Dijela 3, Glave IV unutar rizikom ponderirane aktive kako je navedeno u članku 46 (4) Uredbe.

Za umanjene značajnih ulaganja od redovnog osnovnog kapitala subjekta financijskog sektora, prag izuzeća je definiran člankom 48 (2) Uredbe. U skladu sa člankom 48 (2) Uredbe, značajna ulaganja u redovni osnovni kapital financijskog sektora potrebno je umanjiti ukoliko prelaze 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prekoračen prag od 10%, umanjene je ograničeno na iznos koji premašuje prag. Preostali iznos uključuje se u iznos rizikom ponderirane aktive te je ponderiran sa ponderom 250% prema članku 48 (4) Uredbe.

Pored spomenutog praga izuzeća člankom 48 (2) Uredbe definira se i kombinirani prag za umanjene značajnih ulaganja prema članku 36 (1) (i) Uredbe i za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 36 (1) (c) Uredbe kao i članka 38 Uredbe. Kombinirani prag prema članku 48 (2) Uredbe definiran je iznosom od 17,65% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prag izuzeća prekoračen, prekoračeni iznos potrebno je umanjiti od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od kombiniranog praga u skladu s člankom 48 (3) Uredbe ulazi u izračun rizikom ponderirane aktive. Na iznose koji ne prekoračuju 17,65% praga izuzeća u skladu s člankom 48 (4) Uredbe, primjenjuje se ponder od 250%.

Pored kombiniranog praga izuzeća od 17,65%, primjenjuje se i prag izuzeća od 10% na redovni osnovni kapital izvještajne institucije za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 48 (3) Uredbe. U slučaju da iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prelazi prag od 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije, prekoračeni iznos se umanjuje od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od praga definiranog člankom 48 (3) Uredbe uzima se u izračun rizikom ponderirane aktive s ponderom od 250% prema članku 48 (4) Uredbe.

Na izvještajni datum, Grupa nije prekoračila gore navedene pragove izuzeća.

Izračun praga izuzeća u skladu s člancima 46 i 48 Uredbe

u milijunima HRK	2015.	2016.
Neznačajno ulaganje u subjekte financijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	631	705
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(3)	(3)
Razlika do praga izuzeća	628	702
Značajno ulaganje u subjekte financijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	631	705
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(2)	(43)
Razlika do praga izuzeća	629	662
Odgođena porezna imovina		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	631	705
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	(271)	(219)
Razlika do praga izuzeća	360	486
Kombinirani prag za odgođenu poreznu imovinu i značajna ulaganja		
Prag izuzeća (17,65% redovnog osnovnog kapitala)*	947	1.057
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika i instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija ima značajno ulaganje	(273)	(262)
Razlika do praga izuzeća	674	795

*U prijelaznom periodu (od 01.01.2014. godine do 31.12.2017. godine) stopa praga izuzeća je 15% kako je navedeno člankom 470 Uredbe.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prezentacija obuhvata konsolidacije

Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije

2016.

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De Minimis
Kreditna institucija:					
Erste Bank a.d. Podgorica, Crna Gora	x	-	x	-	-
Financijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding:					
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	x	-	x	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-
Erste Factoring d.o.o. za factoring	x	-	x	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom:					
Erste nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x
S Immorent Zeta d.o.o.	-	x	-	-	x
Erste Group IT HR d.o.o.	x	-	-	-	x
Izbor nekretnina d.o.o.	x	-	-	-	x
Ostala društva:					
Immokor Buzin d.o.o.	-	x	-	-	-
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-

2015.

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De Minimis
Kreditna institucija:					
Erste Bank a.d. Podgorica, Crna Gora	x	-	x	-	-
Financijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding:					
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	x	-	x	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-
Erste Factoring d.o.o. za factoring	x	-	x	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom:					
Erste nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x
S Immorent Zeta d.o.o.	-	x	-	-	x
Erste Group IT HR d.o.o.	-	x	-	-	x
Ostala društva:					
Immokor Buzin d.o.o.	-	x	-	-	-
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Promjene unutar pune konsolidacije subjekata prema bonitetnom obuhvatu konsolidacije

Tijekom 2016. godine nije bilo promjena unutar pune konsolidacije subjekata prema bonitetnom obuhvatu konsolidacije dok su prema računovodstvenoj konsolidaciji nastale promjene (detaljnije vidjeti u poglavlju Poslovne kombinacije i goodwill) koje ne prelaze limite postavljene člankom 19 (1).

Tijekom 2015. godine nije bilo promjena unutar pune konsolidacije subjekata prema bonitetnom obuhvatu konsolidacije. Na dan 1. siječnja 2015. Banka pripaja 100% vlasništva društva Erste Delta d.o.o. čija je glavna stavka Izvještaja o financijskom položaju bila nekretnina u Zagrebu u iznosu od 216 milijuna HRK. Druga promjena odnosi se na Erste nekretnine d.o.o. koje su isključene iz bonitetne konsolidacije u drugoj polovici 2015. godine. Smanjenje ukupne aktive ispod minimalnih zahtjeva zadanih člankom 19 (1) Uredbe razlog su isključenja društva Erste nekretnina d.o.o. iz bonitetne konsolidacije.

Zapreke za prijenos u regulatorni kapital

Objava u skladu sa člankom 436 (c) Uredbe

Trenutno nema ograničenja ili značajnih zapreka za prijenos financijskih ulaganja ili regulatornog kapitala unutar grupe kreditnih institucija Grupe. Detaljnije informacije mogu se pronaći u poglavlju B „Temeljne računovodstvene politike“ Godišnjeg izvješća.

Ukupni kapitalni manjak svih podružnica koje nisu uključene u konsolidaciju

Objava u skladu sa člancima 436 (d) (e) Uredbe

U 2016. godini nije bilo kapitalnog manjka ni u kojem društvu Grupe koje nije uključeno u konsolidaciju.

Regulatorni kapital

Regulatorni kapital unutar Basela III sastoji se od redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Sukladno članku 92 Uredbe, kreditne institucije dužne su ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve: stopu redovnog osnovnog kapitala od 4,5%, stopu osnovnog kapitala od 6% te stopu ukupnog kapitala od 8%. Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa Grupa je dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5%.

Regulatorni kapital Grupe sastoji se od redovnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Za potrebe objave regulatornog kapitala Grupa slijedi zahtjeve zadane člankom 437 Uredbe te zahtjeve definirane Provedbenom Uredbom komisije (EU) br. 1423/2013.

Navedena regulativa zahtijeva objavu sljedećih informacija:

- potpuno usklađenje stavki regulatornog kapitala s revidiranim financijskih izvještajima u skladu s člancima 32. do 35., te člancima 36., 56., 66. i 79. Uredbe (bilješka 3.1.),
- opis glavnih značajki instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koje su izdale institucije u skladu s člankom 437 (1) (b) Uredbe (bilješka 4.1.),
- sve uvjete instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koje je izdala institucija (bilješka 4.1.),
- objavljivanje vrste i iznosa određenih stavki regulatornog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s obrascima danim od EBA-e (bilješka 3.1.).

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture kapitala prema Uredbi (EU) 575/2013

u milijunima HRK	Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	GRUPA		BANKA	
		2015.	2016.	2015.	2016.
Regulatorni kapital					
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	26 (1) (a) (b), 27 do 30, 23 (1) (f), 42	3.500	3.500	3.500	3.500
Plaćeni instrumenti kapitala	36 (1) (f), 42	3.500	3.500	3.500	3.500
Zadržana dobit	26 (1) (c), 26 (2)	3.817	3.592	3.289	2.705
Gubitak tekuće godine	36 (1) (a)	(819)	-	(1.012)	-
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	4 (100), 26 (1) (d)	293	261	266	232
Ostale rezerve		85	85	85	85
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara: dobiti ili gubici nastali vrednovanjem po fer vrijednosti, koji proizlaze iz kreditnog rizika same institucije povezanog s obvezama po derivativima	33 (1) (b)	-	(1)	-	(1)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	34, 105	(7)	(14)	(7)	(13)
Regulatorna usklađenja po osnovi nerealiziranih dobitaka i gubitaka	467, 468	(387)	(324)	(350)	(283)
Goodwill	4 (113), 36 (1) (b), 37	(269)	(216)	-	-
Ostala nematerijalna imovina	4 (115), 36 (1) (b), 37 (a)	(140)	(161)	(72)	(110)
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjnih za povezane porezne obveze	36 (1) (c), 38	(145)	(1)	(144)	-
Manjak ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u odnosu na očekivane gubitke primjenom IRB pristupa	36 (1) (d), 40, 158, 159	-	-	-	-
Ukupno regulatorni kapital	50	5.928	6.721	5.555	6.115
Dopunski kapital					
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	62 (a), 63 to 65, 66 (a), 67	1.258	1.066	1.258	1.066
Vlastiti instrumenti dopunskog kapitala	63 (b) (i), 66 (a), 67	1.258	1.066	1.258	1.066
Priznati iznos viška rezervacija iznad očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa	62 (d)	165	154	177	165
Dopunski kapital	71	1.423	1.220	1.435	1.231
Ukupno regulatorni kapital		7.351	7.941	6.990	7.346
Kapitalni zahtjev	92 (3), 95, 96, 98	3.542	3.449	2.831	2.716
Stopa redovnog osnovnog kapitala	92 (2) (a)	13,39	15,59	15,70	18,01
Stopa osnovnog kapitala	92 (2) (b)	13,39	15,59	15,70	18,01
Stopa ukupnog kapitala	92 (2) (c)	16,60	18,42	19,75	21,63

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture rizika prema Uredbi (EU) 575/2013

u milijunima HRK	GRUPA Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	2015.		2016.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik	Kapitalni zahtjev	Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	44.274	3.542	43.116	3.449
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	38.171	3.054	36.854	2.947
Standardizirani pristup		10.657	853	11.250	899
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		27.514	2.201	25.604	2.048
Ukupan iznos izloženosti riziku za namiru/isporku	92 (3) (c) (ii), 92 (4) (b)	-	-	-	-
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	254	20	244	20
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	5.714	457	5.787	463
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	135	11	231	19

u milijunima HRK	BANKA Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	2015.		2016.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik	Kapitalni zahtjev	Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	35.388	2.831	33.956	2.716
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	31.392	2.511	29.766	2.381
Standardizirani pristup		1.830	146	2.215	177
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		29.562	2.365	27.551	2.204
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	66	5	29	2
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	3.795	304	3.931	315
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	135	11	230	18

Tablica gore prikazuje strukturu kapitala samo onih pozicija koje su relevantne za Grupi i Banku. Prikazani iznosi su izračunati po Baselu III potpuno usklađenim definicijama prema trenutnim zahtjevima iz Uredbe. Promjene su moguće prema Regulatornim tehničkim standardima (RTS) koji još nisu dostupni.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Usklađivanje Izvještaja o financijskom položaju

Objava u skladu s člankom 437 (1) (a) Uredbe (EU) 575/2013

Prikaz razlika između računovodstvenog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata konsolidacije

u milijunima HRK	2015.			2016.		
	MSFI	Efekte - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	MSFI	Efekte - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija
Imovina						
Novac i novčana sredstva	5.299	-	5.299	4.388	-	4.388
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	233	-	233	73	-	73
Derivativi	61	-	61	73	-	73
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	172	-	172	-	-	-
Financijska imovina - raspoloživa za prodaju	6.824	-	6.824	7.832	-	7.832
Financijska imovina - koja se drži do dospjeća	1.432	-	1.432	1.653	-	1.653
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.441	-	5.441	5.329	-	5.329
Kredit i potraživanja od klijenata	46.159	-	46.159	43.656	38	43.694
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.221	-	1.221	1.309	(51)	1.258
Ulaganja u nekretnine	20	-	20	59	(21)	38
Nematerijalna imovina	409	-	409	390	(13)	377
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	61	(23)	38	59	22	81
Tekuća porezna imovina	100	-	100	30	-	30
Odgođena porezna imovina	415	-	415	219	-	219
Ostala imovina	617	-	617	607	-	603
Ukupno imovina	68.231	(23)	68.208	65.604	(29)	65.575
Obveze i kapital						
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	103	-	103	77	-	77
Derivativi	103	-	103	77	-	77
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	59.234	3	59.237	56.687	7	56.694
Depoziti od banaka	16.174	-	16.174	11.652	-	11.652
Depoziti od klijenata	41.445	3	41.448	43.323	9	43.332
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	-	931	924	-	924
Ostale financijske obveze	684	-	684	788	(2)	786
Rezerviranja	1.169	-	1.169	260	-	-
Tekuće porezne obveze	5	-	5	12	-	-
Odgođene porezne obveze	1	-	1	2	-	-
Ostale obveze	608	-	608	578	(8)	570
Ukupno obveze	61.120	3	61.123	57.616	(1)	57.615
Ukupno kapital	7.111	(26)	7.085	7.988	(28)	7.960
Kapital - raspoloživ nekontrolirajućem interesu	201	-	201	235	-	235
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	6.910	(26)	6.884	7.753	(28)	7.725
Ukupno obveze i kapital	68.231	(23)	68.208	65.604	(29)	65.575

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Razlika između financijskih izvještaja u skladu s MSFI i financijskih izvještaja u skladu s Uredbom odnosi se na obuhvat subjekata uključenih u spomenute izvještaje. Na dan 31. prosinac 2016. razlika od 22 milijuna HRK (2015.g.: 23 milijuna HRK) na poziciji „Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva“ odnosi se na ulaganja u pridružena društva prikazana u tablici „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“. Isti iznos čini razliku na poziciji „Zadržana dobit“ i „Gubitak tekuće godine“. Detalji su iskazani u tablici pod nazivom „Ukupni kapital“.

Razlike na pozicijama u „Izvještaju o financijskom položaju“ odnose se na efekte društava koja nisu uključena u bonitetnu konsolidaciju dok su uključena u računovodstvenu konsolidaciju.

Detaljni pregled o broju društava sa različitim opsegom konsolidacije prikazani su unutar tablice „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“.

Ukupni kapital

							2016.
u milijunima HRK	MSFI	Efekt - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklađene	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka	
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a	
Kapitalne rezerve	1.801	-	1.801	-	1.801	b	
Kapitalni instrumenti i povezane premije na dionice	86	-	86	-	86	c	
Zadržana dobit	3.031	(25)	3.006	-	3.006	d	
Gubitak tekuće godine	875	(2)	873	(287)	586	e	
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	262	(1)	261	-	261	c	
Raspoloživo za prodaju - rezerve	323	(1)	322	-	322		
Nerealizirana dobit u skladu s čl. 35 Uredbe	324	-	324	-	324	f	
Nerealizirani gubitak u skladu s čl. 35 Uredbe	(1)	(1)	(2)	-	(2)		
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(1)	-	(1)	-	(1)		
Odgođeni porez	(58)	-	(58)	-	(58)		
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	7.753	(28)	7.725	(287)	7.438		
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	235	-	235	(235)	-		
Ukupno kapital	7.988	(28)	7.960	(522)	7.438		

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

						2015.
u milijunima HRK	MSFI	Efeki - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne uskude	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a
Kapitalne rezerve	1.887	-	1.801	-	1.801	b
Kapitalni instrumenti i povezane premije na dionice	-	-	86	-	86	c
Zadržana dobit	3.847	(22)	3.825	(8)	3.817	d
Gubitak tekuće godine	(816)	(3)	(819)	-	(819)	e
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	294	(1)	293	-	293	c
Raspoloživo za prodaju - rezerve	366	-	366	-	366	
Nerealizirana dobit u skladu s čl. 35 Uredbe	387	-	387	-	387	f
Nerealizirani gubitak u skladu s čl. 35 Uredbe	(21)	-	(21)	-	(21)	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	3	-	3	-	3	
Odgođeni porez	(73)	-	(73)	-	(73)	
Ostalo	(2)	-	(2)	-	(2)	
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	6.910	(26)	6.884	-	6.876	
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	201	(201)	-	-	-	
Ukupno kapital	7.111	(227)	6.884	(8)	6.876	

Regulatorne uskude u iznosu od 287 milijuna HRK odnose se na raspodjelu dividende koja je umanjena od dobiti za 2016. godinu.

Regulatorne uskude u iznosu od 8 milijuna HRK odnosi se na zadržanu dobit društva od Erste Delta d.o.o., koje je pripojeno Banci tijekom 2015. godine i u vrijeme objave Godišnjeg izvješća, navedena zadržana dobit nije usvojena od Skupštine Banke te time nije uključena u regulatorni kapital. Tijekom 2016. godine navedeni iznos je prihvaćen od Skupštine Banke i uključen u regulatorni kapital.

Detaljne informacije o kapitalu u skladu s MSFI prikazane su unutar djela III "Izvještaj o promjenama u ukupnom kapitalu" Godišnjeg izvješća.

Nematerijalna imovina

						2016.
u milijunima HRK	MSFI	Efeki - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne uskude	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Nematerijalna imovina	390	(13)	377	-	377	
100% umanjena od redovnog osnovnog kapitala prema prijelaznim odredbama	390	(13)	377	-	377	g

						2015.
u milijunima HRK	MSFI	Efeki - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne uskude	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Nematerijalna imovina	409	-	409	-	409	
100% umanjena od redovnog osnovnog kapitala prema prijelaznim odredbama	409	-	409	-	409	g

Detalji obuhvata nematerijalne imovine prikazani su u bilješci 21 Nematerijalna imovina unutar Godišnjeg izvješća.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Odgođeni porez

2016.				
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Odgođena porezna imovina	219	-	219	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	1	-	1	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	218	-	218	
2015.				
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Odgođena porezna imovina	415	-	415	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	145	-	145	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	270	-	270	

Na temelju definicije praga izuzeća u članku 48 Uredbe odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika nije odbitna stavka u Grupi u 2015. godini. U skladu s člankom 48 (4) Uredbe stavke koje se ne odbijaju ponderiraju se sa ponderom rizika od 250% kroz kreditni rizik. Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika nije predmetom praga izuzeća već se direktno odbija od redovnog osnovnog kapitala.

Detaljni prikaz odgođene porezne imovine iskazan je u Bilješci 22 "Porezna imovina i obveze" unutar Godišnjeg izvješća.

Podređene obveze

2016.						
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Stavke dopunskog kapitala	1.684	-	1.684	(618)	1.066	i
Podređeni krediti	1.062	-	1.062	(62)	1.000	
Podređena izdanja	622	-	622	(556)	66	
2015.						
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Stavke dopunskog kapitala	1.702	-	1.702	(444)	1.258	i
Podređeni krediti	1.073	-	1.073	(4)	1.069	
Podređena izdanja	629	-	629	(440)	189	

Detaljni prikaz podređenih obveza prikazan je u bilješci 24 Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku unutar Godišnjeg izvješća.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prijelazne odredbe

Prijelazne odredbe koje se primjenjuju u Grupi, temelje se na HNB-ovoj odluci o provedbi Uredbe.

Objava regulatornog kapitala

Objava u skladu s člancima 437 (1) (d) (e) Uredbe

Grupa ne uzima u obzir članak 437 (1) (f) Uredbe pri izračunu konsolidiranog regulatornog kapitala. U sljedećoj tablici prikazan je sastav regulatornog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja temeljenog na Tehničkim Standardima u svrhu objave regulatornog kapitala izdanog u Službenom listu Europske Unije. U koloni (A) iskazan je tekući iznos koji obuhvaća sve prijelazne odredbe. U koloni (C) prikazan je ostatak vrijednosti, primjenjujući punu implementaciju Uredbe. U koloni (D) prikazani su usporedivi pokazatelji vezani uz kapital u skladu s MSFI, nematerijalnu imovinu, odgođenu poreznu imovinu i podređene obveze.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici u usklađenja
u milijunima HRK				
Redovni osnovni kapital (CET 1): instrumenti i rezerve				
	3.499	26 (1), 27, 28, 29, popis EBA 26 (3)		
1 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice				
1a redovne dionice	1.698	26 (3)		a
1b premije na dionice	1.801	26 (3)		b
2 Zadržana dobit	3.006	26 (1) (c)		d
3 Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	347	26 (1)		c
3a Rezerve za opće bankovne rizike	-	26 (1) (f)		
4 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	486 (2)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (2)		
5 Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	84, 479, 480		
5a Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	586	26 (2)		e
6 Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja	7.438			
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja				
7 Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(14)	34, 105		
8 Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(377)	36 (1) (b), 37, 472 (4)		g
9 Prazno polje u EU-u	-			
10 Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	(1)	36 (1) (c), 38, 472 (5)		h
11 Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitcima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	33 (a)		
12 Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	36 (1) (d), 40, 159, 472 (6)		
13 Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	32 (1)		
14 Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	(1)	33 (b)		
15 Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	36 (1) (e), 41, 472 (7)		
16 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (f), 42, 472 (8)		
17 Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (g), 44, 472 (9)		
18 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2) (3), 79, 472 (10)		
19 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) do (3), 79, 470, 472 (11)		
20 Prazno polje u EU-u	-			
20a Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	36 (1) (k)		
20b kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (i), 89 do 91		
	-	36 (1) (k) (ii) 243 (1) (b) 244 (1) (b) 258		
20c sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (iii), 379 (3)		
20d slobodne isporuke (negativan iznos)	-			
21 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
22 Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	48 (1)		
23 izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	36 (1) (i), 48 (1) (b), 470, 472 (11)		
24 Prazno polje u EU-u	-			
25 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		
25a Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	36 (1) (a), 472 (3)		
25b Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (l)		
26 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije Uredbe.	-			
26a Regulatorna usklađenja u vezi s nerealiziranim dobitcima i gubicima na temelju članka 467 i 468	-			
filter za nerealizirani gubitak	-	467		
filter za nerealizirani dobitak	(324)	468		f
26b Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe	-	481		
27 Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (j)		
28 Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(717)			
29 Redovni osnovni kapital (CET1)	6.721			
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti				
30 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	51, 52		
31 raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
32 raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
33 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (4) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	486 (3)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (3)		
34 Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	85, 86, 480		
35 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (3)		
36 Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-			
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja				
37 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	52 (1) (b), 56 (a), 57, 475 (2)		
38 Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (b), 58, 475 (3)		
39 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ne ma značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (c), 59, 60, 79, 475 (4)		
40 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (d), 59, 79, 475 (4)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
41 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dodatni osnovni kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			
41a Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 473(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
manjak rezervacija za očekivane gubitke	-			
neznačajna ulaganja	-			
41b Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	477, 477 (3), 477 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
41c Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
42 Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (e)		
43 Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-			
44 Dodatni osnovni kapital (AT1)	-			
45 Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	6.721			
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije	-			
46 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	1.066	62, 63		i
47 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (5) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	486 (4)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (4)		
48 Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5 ili 34) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	87, 88, 480		
49 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (4)		
50 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	154	62 (c) (d)		
51 Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	1.220			
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja	-			
52 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	63 (b) (i), 66 (a), 67, 477 (2)		
53 Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	66 (b), 68, 477 (3)		
54 Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (c), 69, 70, 79, 477 (4)		
54a nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-			
54b ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-			
55 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (d), 69, 79, 477 (4)		
56 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
56a Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 472(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8)(a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
Od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-			
56b Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	475, 475 (2) (a), 475 (3), 475 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
56c Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
57 Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-			
58 Dopunski kapital (T2)	1.220			
59 Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	7.941			
59a Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	43.116			
stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	-	472, 472 (5), 472 (8) (b), 472 (10) (b), 472 (11) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	475, 475 (2) (b), 475 (2) (c), 475 (4) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja, neizravna značajna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora itd.)	-	477, 477 (2) (b), 477 (2) (c), 477 (4) (b)		
60 Ukupna rizikom ponderirana imovina	43.116			
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala	-			
61 Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	15,59%	92 (2) (a), 465		
62 Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	15,59%	92 (2) (b), 465		
63 Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	18,42%	92 (2) (c)		
64 Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92 (1) (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili 0-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD 128, 129, 130		
65 zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%			
66 zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-			
67 zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%			
67a zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski važne institucije (0-SII)	-	CRD 131		
68 Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	5,50%	CRD 128		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2016.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
69 [nije relevantno u propisima EU]	-			
70 [nije relevantno u propisima EU]	-			
71 [nije relevantno u propisima EU]	-			
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
72 Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	3	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)		
73 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	43	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)		
74 Prazno polje u EU-u	-			
75 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3))	-	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)		
Primjenjive gornje granice za uključnje rezervacija u dopunski kapital				
76 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	62		
77 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	62		
78 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	154	62		
79 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	25.604	62		
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 11. siječnja 2022.)				
80 Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
81 Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
82 Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
83 Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
84 Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (5), 486 (4) i (5)		
85 Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (5), 486 (4) i (5)		

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2015.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
Redovni osnovni kapital (CET 1): instrumenti i rezerve				
		26 (1), 27, 28,		
1 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	3.499	29, popis EBA 26 (3)		
1a redovne dionice	1.698	26 (3)		a
1b premije na dionice	1.801	26 (3)		b
2 Zadržana dobit	3.817	26 (1) (c)		d
3 Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	379	26 (1)		c
3a Rezerve za opće bankovne rizike	-	26 (1) (f)		
4 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	486 (2)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (2)		
5 Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	84, 479, 480		
5a Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	(819)	26 (2)		e
6 Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja	6.876			
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja				
7 Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(7)	34, 105		
8 Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(409)	36 (1) (b), 37, 472 (4)		g
9 Prazno polje u EU-u	-			
10 Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	(145)	36 (1) (c), 38, 472 (5)		h
11 Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobicima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	33 (a)		
12 Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	36 (1) (d), 40, 159, 472 (6)		
13 Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	32 (1)		
14 Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	-	33 (b)		
15 Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	36 (1) (e), 41, 472 (7)		
16 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (f), 42, 472 (8)		
17 Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (g), 44, 472 (9)		
18 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2) (3), 79, 472 (10)		
19 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) do (3), 79, 470, 472 (11)		
20 Prazno polje u EU-u	-			
20a Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	36 (1) (k)		
20b kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (i), 89 do 91		
	-	36 (1) (k) (ii) 243 (1) (b) 244 (1) (b)		
20c sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	258		
20d slobodne isporuke (negativan iznos)	-	36 (1) (k) (iii), 379 (3)		
21 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2015.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
22 Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	48 (1)		
23 izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	36 (1) (i), 48 (1) (b), 470, 472 (11)		
24 Prazno polje u EU-u	-			
25 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)		
25a Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	36 (1) (a), 472 (3)		
25b Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36 (1) (l)		
26 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije Uredbe.	-			
26a Regulatorna usklađenja u vezi s nerealiziranim dobitcima i gubicima na temelju članka 467 i 468	-			
filter za nerealizirani gubitak	-	467		
filter za nerealizirani dobitak	(387)	468		f
26b Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe	-	481		
27 Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	36 (1) (j)		
28 Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(948)			
29 Redovni osnovni kapital (CET1)	5.928			
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti	-			
30 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	51, 52		
31 raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
32 raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-			
33 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (4) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	486 (3)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (3)		
34 Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	85, 86, 480		
35 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (3)		
36 Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-			
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja	-			
37 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	52 (1) (b), 56 (a), 57, 475 (2)		
38 Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (b), 58, 475 (3)		
39 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ne ma značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (c), 59, 60, 79, 475 (4)		
40 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	56 (d), 59, 79, 475 (4)		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2015.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
41 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dodatni osnovni kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			
41a Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 473(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
manjak rezervacija za očekivane gubitke	-			
neznačajna ulaganja	-			
41b Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	477, 477 (3), 477 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
41c Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
42 Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	56 (e)		
43 Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-			
44 Dodatni osnovni kapital (AT1)	-			
45 Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	5.928			
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije	-			
46 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	1.258	62, 63		i
47 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (5) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	486 (4)		
Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	483 (4)		
48 Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5 ili 34) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	87, 88, 480		
49 instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	486 (4)		
50 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	165	62 (c) (d)		
51 Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	1.423			
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja	-			
52 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	63 (b) (i), 66 (a), 67, 477 (2)		
53 Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	66 (b), 68, 477 (3)		
54 Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (c), 69, 70, 79, 477 (4)		
54a nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-			
54b ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-			
55 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	66 (d), 69, 79, 477 (4)		
56 Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	-			

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2015.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
56a Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472 Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	472, 472(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8)(a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
Od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-			
56b Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475 Uredbe (EU) br. 575/2013	-	475, 475 (2) (a), 475 (3), 475 (4) (a)		
recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala	-			
izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja	-			
56c Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije Uredbe.	-	467, 468, 481		
mogući filter za nerealizirane gubitke	-	467		
mogući filter za nerealizirane dobitke	-	468		
57 Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-			
58 Dopunski kapital (T2)	1.423			
59 Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	7.351			
59a Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije Uredbe i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz Uredbe)	44.274			
stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	-	472, 472 (5), 472 (8) (b), 472 (10) (b), 472 (11) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	475, 475 (2) (b), 475 (2) (c), 475 (4) (b)		
stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora itd.)	-	477, 477 (2) (b), 477 (2) (c), 477 (4) (b)		
60 Ukupna rizikom ponderirana imovina	44.274			
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala	-			
61 Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	13,39%	92 (2) (a), 465		
62 Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	13,39%	92 (2) (b), 465		
63 Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	16,60%	92 (2) (c)		
64 Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92 (1) (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili 0-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD 128, 129, 130		
65 zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%			
66 zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-			
67 zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%			
67a zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski važne institucije (0-SII)	-	CRD 131		
68 Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	5,50%	CRD 128		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 2015.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013	(D) Bilješka u tablici usklađenja
u milijunima HRK				
69 [nije relevantno u propisima EU]	-			
70 [nije relevantno u propisima EU]	-			
71 [nije relevantno u propisima EU]	-			
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
72 Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	3	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10) 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)		
73 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	2	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)		
74 Prazno polje u EU-u	-			
75 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3))	-	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)		
Primjenjive gornje granice za uključnje rezervacija u dopunski kapital				
76 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	62		
77 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	62		
78 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	165	62		
79 Gornja granica za uključnje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	27.514	62		
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 11. siječnja 2022.)				
80 Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
81 Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (3), 486 (2) i (5)		
82 Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
83 Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (4), 486 (3) i (5)		
84 Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484 (5), 486 (4) i (5)		
85 Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484 (5), 486 (4) i (5)		

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

42. Zarada po dionici

Za izračunavanje zarade po dionici, zarada se uzima kao neto dobit tekuće godine koja pripada redovnim dioničarima umanjena za povlaštene dividende. U nastavku je prikazano usklađenje dobiti nakon poreza koja je raspoloživa redovnim dioničarima.

u milijunima HRK	GRUPA	
	2015.	2016.
Neto dobit tekuće godine	(816)	875
Dobit raspoloživa dioničarima	(816)	875
Ponderiran prosječan broj redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 HRK po dionici (za osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici)	16.984.175	16.984.175
Zarada po redovnoj dionici – osnovna i razrijeđena (u kunama)	(48,07)	51,48

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Obrasci prema lokalnim zahtjevima

Na temelju Odluke Hrvatske Narodne Banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja Banke od 19. svibnja 2008. u nastavku donosimo potrebne obrasce za Grupu i Banku za godinu zaključno sa 31. prosincem 2016. u obliku koji zahtijeva Odluka. Informacije o osnovama prezentacije, kao i sažetak računovodstvenih politika dani su u bilješkama uz financijska izvješća. Informacije važne za bolje razumijevanje pojedinih pozicija u izvještaju o financijskom položaju, računu dobiti i gubitka, promjenama u kapitalu, kao i izvještaju o novčanom tijeku također su uključene u bilješkama.

Razlike između obrazaca (dodatak 1) prikazane ispod od stranice 217 do 222 i osnovni financijskih izvještaji prikazani u dodatku 2 naziva Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca”.

Račun dobiti i gubitka		
u milijunima HRK	GRUPA	
	2015.	2016.
1. Kamatni prihodi	3.267	2.911
2. Kamatni troškovi	1.119	851
3. Neto kamatni prihodi (1.-2.)	2.148	2.060
4. Prihodi od provizija i naknada	845	865
5. Troškovi provizija i naknada	199	202
6. Neto prihod od provizija i naknada (4.-5.)	646	663
7. Dobit /gubitak od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-
8. Dobit /gubitak od aktivnosti trgovanja	(19)	91
9. Dobit /gubitak od ugrađenih derivativa	-	-
10. Dobit /gubitak od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
11. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	2	65
12. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospelja	-	-
13. Dobit /gubitak proizišao iz transakcija zaštite	-	-
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	11	10
16. Dobit /gubitak od obračunatih tečajnih razlika	140	131
17. Ostali prihodi	554	519
18. Ostali troškovi	303	278
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija	1.499	1.532
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke (3.+6. to 17.-18.-19.)	1.680	1.729
21. Troškovi vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	2.613	516
22. DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (20.-21.)	(933)	1.213
23. POREZ NA DOBIT	(164)	300
24. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE (22.-23.)	(769)	913
25. Zarada po dionici	(48,07)	51,48
DODATAK RAČUNU DOBITI I GUBITKA (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)		
1. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE	(769)	913
2. Pripisana dioničarima matičnog društva	(816)	875
3. Nekomolirajući interes (1.-2.)	47	38

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o financijskom položaju		
u milijunima HRK	GRUPA	
	2015.	2016.
IMOVINA		
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a (1.1.+1.2.)	8.456	6.971
1.1. Gotovina	1.187	1.216
1.2. Depoziti kod HNB-a	7.269	5.755
2. Depoziti kod bankarskih institucija	1.605	691
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	569	327
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	134	-
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	6.730	7.738
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospelosti	872	1.285
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
8. Derivatna financijska imovina	61	73
9. Krediti financijskim institucijama	1.262	2.490
10. Krediti ostalim klijentima	45.214	42.819
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	63	59
12. Preuzeta imovina	541	506
13. Materijalna imovina (minus amortizacija)	1.241	1.368
14. Kamate, naknade i ostala imovina	1.483	1.277
A) UKUPNO IMOVINA (1.+2. to 14.)	68.231	65.604
OBVEZE		
1. Krediti od financijskih institucija (1.1. + 1.2.)	7.623	7.565
1.1. Kratkoročni krediti	4.011	4.572
1.2. Dugoročni krediti	3.612	2.993
2. Depoziti (2.1. to 2.3.)	45.938	43.891
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	11.271	13.612
2.2. Štedni depoziti	2.510	2.832
2.3. Oročeni depoziti	32.157	27.447
3. Ostali krediti (3.1.+3.2.)	2.785	2.329
3.1. Kratkoročni krediti	607	89
3.2. Dugoročni krediti	2.178	2.240
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	103	77
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri (5.1.+5.2.)	300	300
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	300	300
6. Izdani podređeni instrumenti	1.680	1.663
7. Izdani hibridni instrumenti	-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze	2.691	1.791
B) UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)	61.120	57.616
KAPITAL		
1. Dionički kapital	3.500	3.500
2. Dobit/(gubitak) tekuće godine	(816)	874
3. Zadržana dobit/(gubitak)	4.048	3.266
4. Zakonske rezerve	85	85
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	1	(3)
6. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	293	266
7. Rezerve proizašle iz transakcija zaštite	-	-
C) UKUPNO KAPITAL (1. to 7.)	7.111	7.988
D) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (B+C)	68.231	65.604
DODATAK IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)		
1. UKUPNO KAPITAL	7.111	7.988
2. Kapital raspoloživ dioničarima matičnog društva	6.910	7.753
3. Nekontrolirajući interes (1.-2.)	201	235

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o promjenama kapitala									
									GRUPA
U milijunima HRK									2016.
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve	
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	86	3.847	(816)	293	201	7.111	
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	86	3.847	(816)	293	201	7.111	
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(65)	-	(65)	
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	23	-	23	
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	15	-	15	
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	(4)	-	-	-	-	(4)	
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	(4)	-	-	(27)	-	(31)	
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	874	-	38	912	
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	(4)	-	874	(27)	38	881	
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	1	1	
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	(816)	816	-	-	-	
15. Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	(816)	816	-	(5)	(5)	
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	82	3.031	874	266	235	7.988	

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o promjenama kapitala										
									GRUPA	
U milijunima HRK									2015.	
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve		
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	86	3.547	377			269	162	7.941
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	86	3.547	377			269	162	7.941
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	29	-	29	-	29
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	(8)	-	(8)	-	(8)
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	-	-	-	24	-	24	-	24
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	(816)	-	47	(769)	-	(769)
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	-	-	(816)	24	47	(745)	-	(745)
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	377	(377)	-	-	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	(77)	-	-	(8)	(85)	-	(85)
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	300	(377)	-	(8)	(85)	-	(85)
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	86	3.847	(816)			293	201	7.111

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o novčanom tijeku	GRUPA	
	2015.	2016.
U milijunima HRK		
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(933)	1.213
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	2.489	(2.081)
1.3. Amortizacija	249	236
1.4. Neto nerealizirana dobit/(gubitak) od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG		
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	(12)	(12)
1.6. Ostali dobiti/(gubici)	(3)	1
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine (1.1. to 1.6.)	1.790	(643)
2.1. Depoziti kod HNB-a	612	788
2.2. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	665	242
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	(309)	(1.110)
2.4. Krediti ostalim komitentima	(393)	3.768
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(128)	134
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	17	(1.035)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	-	-
2.8. Ostala poslovna imovina	47	(159)
2. Neto povećanje/(smanjenje) poslovne imovine (2.1. to 2.8.)	511	2.628
3.1. Depoziti po viđenju	2.236	2.341
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(2.491)	(4.390)
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	10	(26)
3.4. Ostale obveze	(15)	(61)
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza (3.1. to 3.4.)	(260)	(2.136)
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit (1+2+3)	2.041	(151)
5. (Plaćeni porez na dobit)	(69)	(11)
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti (4-5)	1.972	(162)
ULAGAČKE AKTIVNOSTI		
7.1. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(154)	(326)
7.2. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	3
7.3. Primici od naplate /(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospelosti	(10)	(433)
7.4. Priljene dividende	(7)	-
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	-
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti (7.1. to 7.5.)	(171)	(756)
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(1.583)	(561)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	224	(17)
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	(85)	(6)
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti (8.1. to 8.6.)	(1.444)	(584)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (6+7+8)	357	(1.502)
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	-	-
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (9+10)	357	(1.502)
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	5.684	6.041
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	6.041	4.539

Izvanbilančne stavke

	GRUPA	
	2015.	2016.
1. Garancije	2.377	2.462
2. Akreditivi	122	140
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	4.555	5.417
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	132	128
6. Ročnice (futures)	-	-
7. Opcije	34	15
8. Swapovi	23.393	14.074
9. Forwardi	11.845	7.179
10. Ostali derivativi	-	-

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Račun dobiti i gubitka		BANKA	
u milijunima HRK		2015.	2016.
1. Kamatni prihodi		2.622	2.314
2. Kamatni troškovi		990	732
3. Neto kamatni prihodi (1.-2.)		1.632	1.582
4. Prihodi od provizija i naknada		564	560
5. Troškovi provizija i naknada		151	150
6. Neto prihod od provizija i naknada (4.-5.)		413	410
7. Dobit /gubitak od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke poduhvate		-	-
8. Dobit /gubitak od aktivnosti trgovanja		(17)	92
9. Dobit /gubitak od ugrađenih derivativa		-	-
10. Dobit /gubitak od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
11. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju		(1)	50
12. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospelosti		-	-
13. Dobit /gubitak proizišao iz transakcija zaštite		-	-
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate		-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja		55	31
16. Dobit /gubitak od obračunatih tečajnih razlika		131	120
17. Ostali prihodi		170	212
18. Ostali troškovi		131	173
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija		946	994
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke (3.+6. to 17.-18.-19.)		1.306	1.330
21. Troškovi vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke		2.547	499
22. DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (20.-21.)		(1.241)	831
23. POREZ NA DOBIT		(229)	204
24. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE (22.-23.)		(1.012)	627
25. Zarada po dionici			
DODATAK RAČUNU DOBITI I GUBITKA (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
1. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE			
2. Pripisana dioničarima matičnog društva			
3. Nekomolirajući interes (1.-2.)			

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o financijskom položaju			
U milijunima HRK		BANKA	
		2015.	2016.
IMOVINA			
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a (1.1. + 1.2.)		8.086	6.418
1.1. Gotovina		1.093	1.101
1.2. Depoziti kod HNB-a		6.993	5.317
2. Depoziti kod bankarskih institucija		1.289	592
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a		38	-
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja		130	-
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju		6.358	7.167
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospijeća		870	1.115
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
8. Derivatna financijska imovina		64	76
9. Krediti financijskim institucijama		1.762	3.048
10. Krediti ostalim klijentima		37.460	34.932
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate		1.023	1.010
12. Preuzeta imovina		532	497
13. Materijalna imovina (minus amortizacija)		563	584
14. Kamate, naknade i ostala imovina		820	680
A) UKUPNO IMOVINA (1. + 2. to 14.)		58.995	56.119
OBVEZE			
1. Krediti od financijskih institucija (1.1. + 1.2.)		2.014	2.224
1.1. Kratkoročni krediti		466	784
1.2. Dugoročni krediti		1.548	1.440
2. Depoziti (2.1. to 2.3.)		44.156	41.992
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima		10.559	12.783
2.2. Štedni depoziti		2.361	2.658
2.3. Oročeni depoziti		31.236	26.551
3. Ostali krediti (3.1. + 3.2.)		2.670	2.139
3.1. Kratkoročni krediti		607	89
3.2. Dugoročni krediti		2.063	2.050
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje		103	76
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri (5.1. + 5.2.)		300	300
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri		-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri		300	300
6. Izdani podređeni instrumenti		1.680	1.663
7. Izdani hibridni instrumenti		-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze		1.936	996
B) UKUPNO OBVEZE (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)		52.859	49.390
KAPITAL			
1. Dionički kapital		3.500	3.500
2. Dobit/(gubitak) tekuće godine		(1.012)	627
3. Zadržana dobit/(gubitak)		3.297	2.285
4. Zakonske rezerve		85	85
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve		-	1
6. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju		266	231
7. Rezerve proizašle iz transakcija zaštite		-	-
C) UKUPNO KAPITAL (1. To 7.)		6.136	6.729
D) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (B+C)		58.995	56.119
DODATAK IZVJEŠTAJU O FINACIJSKOM POLOŽAJU (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
1. UKUPNO KAPITAL			
2. Kapital raspoloživ dioničarima matičnog društva			
3. Nekontrahirajući interes (1.-2.)			

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o promjenama kapitala									
									BANKA
U milijunima HRK									2016.
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve	
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	85	3.297	(1.012)	266	-	6.136	
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	85	3.297	(1.012)	266	-	6.136	
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(50)	-	(50)	
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	16	-	16	
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	-	-	-	(34)	-	(34)	
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	627	-	-	627	
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	-	-	627	(34)	-	593	
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-	-	
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	(1.012)	1.012	-	-	-	
15. Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	(1.012)	1.012	-	-	-	
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	85	2.285	627	232	-	6.729	

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o promjenama kapitala									
BANKA									
2015.									
U milijunima HRK									
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve	
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	85	3.133	232	240	-	7.190	
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	85	3.133	232	240	-	7.190	
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)	
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	34	-	34	
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	(7)	-	(7)	
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	-	-	-	26	-	26	
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	(1.012)	-	-	(1.012)	
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	-	-	(1.012)	26	-	(986)	
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	
13. Ostale promjene	-	-	-	9	-	-	-	9	
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	232	(232)	-	-	-	
15. Isplata dividende	-	-	-	(77)	-	-	-	(77)	
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	155	(232)	-	-	(77)	
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	85	3.297	(1.012)	266	-	6.136	

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

Izveštaj o novčanom tijeku	BANKA	
	2015.	2016.
U milijunima HRK		
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(1.241)	830
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	2.444	(965)
1.3. Amortizacija	50	42
1.4. Neto nerealizirana dobit/(gubitak) od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG	-	-
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	(12)	(55)
1.6. Ostali dobici/(gubici)	-	-
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine (1.1. to 1.6.)	1.241	(148)
2.1. Depoziti kod HNB-a	612	788
2.2. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	1.035	38
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	(825)	(1.256)
2.4. Krediti ostalim komitentima	152	3.669
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(124)	130
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(177)	(844)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	-	-
2.8. Ostala poslovna imovina	(44)	(69)
2. Neto povećanje/(smanjenje) poslovne imovine (2.1. to 2.8.)	629	2.456
3.1. Depoziti po viđenju	2.140	2.225
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(3.247)	(4.389)
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	10	(27)
3.4. Ostale obveze	(1)	(980)
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza (3.1. to 3.4.)	(1.098)	(3.171)
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit (1+2+3)	772	(863)
5. (Plaćeni porez na dobit)	-	-
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti (4-5)	772	(863)
ULAGAČKE AKTIVNOSTI		
7.1. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(49)	(46)
7.2. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	(40)
7.3. Primici od naplate /(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospelja	(16)	(260)
7.4. Primljene dividende	53	-
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	(208)	-
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti (7.1. to 7.5.)	(220)	(346)
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(166)	(322)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	224	(17)
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	(77)	-
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti (8.1. to 8.6.)	(19)	(339)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (6+7+8)	533	(1.548)
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	-	-
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (9+10)	533	(1.548)
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	4.902	5.435
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	5.435	3.887

Izvanbilančne stavke

	BANKA	
	2015.	2016.
1. Garancije	1.940	1.994
2. Akreditivi	122	140
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	2.725	3.502
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	132	128
6. Ročnice (futures)	-	-
7. Opcije	34	15
8. Swapovi	24.102	14.307
9. Forwardi	11.845	7.179
10. Ostali derivativi	-	-

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

						GRUPA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Neto kamatni prihod	2.060	Neto kamatni prihod	2.060	-	-	
Neto prihod od provizija i naknada	663	Neto prihod od provizija i naknada	663	-	-	
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	222	Neto rezultat iz trgovanja Dobici/gubici od tečajnih razlika	91 131	-	-	
Troškovi zaposlenih Ostali administrativni troškovi Amortizacija	(635) (593) (236)	Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.532)	68	65 10 (7)	GFI - Ostali operativni rezultat HNB - Ostali prihodi HNB - Ostali troškovi
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma Ostali operativni rezultat	65 178 (157)	Rezultat financijske imovine raspoložive za prodaju Rezultat financijske imovine koja se drži do dospelosti Ostali prihodi Ostali troškovi	65 - 519 (278)	(220)	(65) (3) (152)	HNB - Opći administrativni troškovi i amortizacija GFI - Ostali administrativni troškovi HNB - Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke
Prihod od dividendi Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	1 9	Prihod od ulaganja u pridružena društva	10	-	-	
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(364)	Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(516)	152	152	GFI - Ostali operativni rezultat
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	1.213	DOBIT PRIJE POREZA	1.213	-	-	
Porez na dobit	(300)	Porez na dobit	(300)	-	-	
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	913	NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	913	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

							GRUPA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika		Objašnjenje	
Novac i novčana sredstva	4.388	Gotovina i depoziti kod HNB-a Depoziti kod bankarskih institucija	6.971 691	(3.274)	(3.274)	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	
Derivativi	73	Derivatna financijska imovina	73	-	-		
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	-	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	-	-	-	HNB - Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-	-		
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.329	Kredit i financijskim institucijama	2.490	2.839	(437) 2 3.274	GFI - Krediti i potraživanja od klijenata HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Depoziti kod bankarskih institucija	
Kredit i potraživanja od klijenata	43.656	Kredit i ostalim klijentima	42.819	837	437 400	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija HNB - Kamate, naknade i ostala imovina	
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.832	Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	327 7.738	(233)	(327) 94	GFI - Financijska imovina koja se drži do dospelja HNB - Kamate, naknade i ostala imovina	
Financijska imovina koja se drži do dospelja	1.653	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospelja	1.285	368	41 327	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	
Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva	59	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	59	-	-		
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.309	Materijalna imovina (minus amortizacija)	1.368	(59)	(59)	GFI - Ulaganja u nekretnine	
Nematerijalna imovina	390			390	390	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina	
Ulaganja u nekretnine	59			59	59	HNB - Materijalna imovina (minus amortizacija)	
Porezna imovina	249			249	249	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina	
Ostala imovina	607	Kamate, naknade i ostala imovina Preuzeta imovina	1.277 506	(1.176)	(1.176)	GFI – Kamate na kredite, depozite, vrijednosne papire i derivative	
UKUPNO IMOVINA	65.604	UKUPNO IMOVINA	65.604	-	-		

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

GRUPA					
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Depoziti od banaka	11.652	Kreditni od financijskih institucija	7.565	4.087	(788) 1.058 3.787 30 GFI - Depoziti od klijenata HNB - Izdani podređeni instrumenti HNB - Depoziti HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Derivativi	77	Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	77	-	-
Financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-	-
Depoziti od klijenata	43.323	Depoziti	43.891	(2.109)	890 788 HNB - Kamate, naknade i ostale obveze HNB - Krediti od financijskih institucija
Ostale financijske obveze	788	Ostali krediti	2.329	(3.787)	GFI - Depoziti od banaka
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	Izdani dužnički vrijednosni papiri Izdani podređeni instrumenti	300 1.663	(1.039)	(1.058) 19 GFI - Depoziti od banaka HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Porezne obveze	14		-	14	14 HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Rezerviranja	260		-	260	260 HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale obveze	578	Kamate, naknade i ostale obveze	1.791	(1.213)	(953) GFI – Kamate na pozajmljena sredstva, obveze prema klijentima i bankama i derivativne financijske obveze
					(260) GFI - Rezerviranja
Ukupno kapital	7.753	Ukupno kapital	7.988	(235)	(235) GFI – Nekomolirajući interes
Nekomolirajući interes	235		-	235	235 HNB – Ukupno kapital
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	65.604	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	65.604	-	-

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Neto kamatni prihod	1.582	Neto kamatni prihod	1.582	-	-	
Neto prihod od provizija i naknada	410	Neto prihod od provizija i naknada	410	-	-	
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	212	Neto rezultat iz trgovanja Dobici/gubici od tečajnih razlika	92 120	-	-	
Troškovi zaposlenih Ostali administrativni troškovi	(453) (431)	Opći administrativni troškovi i amortizacija	(994)	68	63 8 (3)	GFI - Ostali operativni rezultat HNB - Ostali prihodi HNB - Ostali troškovi
Amortizacija	(42)					
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	50	Rezultat financijske imovine raspoložive za prodaju	50		(63)	HNB - Opći administrativni troškovi i amortizacija
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	2	Rezultat financijske imovine koja se drži do dospjeća	-	(204)	(5)	GFI - Ostali administrativni troškovi
Ostali operativni rezultat	(167)	Ostali prihodi Ostali troškovi	212 (173)		(136)	HNB - Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke
Prihod od dividendi	31	Prihod od ulaganja u pridružena društva	31	-	-	
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(363)	Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(499)	136	136	GFI - Ostali operativni rezultat
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	831	DOBIT PRIJE POREZA	831	-	-	
Porez na dobit	(204)	Porez na dobit	(204)	-	-	
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	627	NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	627	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Novac i novčana sredstva	3.737	Gotovina i depoziti kod HNB-a Depoziti kod bankarskih institucija	6.418 592	(3.273)	(3.273)	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija
Derivativi	76	Derivatna financijska imovina	76	-	-	
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	-	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	-	-	-	HNB - Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-	-	
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.320	Kredit i financijskim institucijama	3.048	2.272	(1.002) 1 3.131 142	GFI - Krediti i potraživanja od klijenata HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Gotovina i depoziti kod HNB-a HNB - Depoziti kod bankarskih institucija
Kredit i potraživanja od klijenata	36.254	Kredit i ostalim klijentima	34.932	1.322	1.002 320	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.254	Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	-			
		Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	7.167	87	87	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina koja se drži do dospelosti	1.137	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospelosti	1.115	22	22	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva	1.010	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	1.010	-	-	
Nekretnine, postrojenja i oprema	548	Materijalna imovina (minus amortizacija)	584	(36)	(36)	GFI - Ulaganja u nekretnine
Nematerijalna imovina	110		-	110	110	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ulaganja u nekretnine	36		-	36	36	HNB - Materijalna imovina (minus amortizacija)
Porezna imovina	100		-	100	100	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ostala imovina	537	Kamate, naknade i ostala imovina Preuzeta imovina	680 497	(640)	(640)	GFI - Kamate na kredite, depozite, vrijednosne papire i derivatire HNB - Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva
UKUPNO IMOVINA	56.119	UKUPNO IMOVINA	56.119	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2016.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlike	Objašnjenje	
Depoziti od banaka	6.341	Kreditni od financijskih institucija	2.224	4.117	(783) 1.058 3.826 16	GFI - Depoziti od klijenata HNB - Izdani podređeni instrumenti HNB - Depoziti HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Derivativi	76	Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	76	-	-	
Financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-	-	
Depoziti od klijenata	41.298	Depoziti	41.992		367	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale financijske obveze	157	Ostali krediti	2.139	(2.676)	783 (3.826)	HNB - Krediti od financijskih institucija GFI - Depoziti od banaka
Izdani dužnički vrijednosni papiri	924	Izdani dužnički vrijednosni papiri Izdani podređeni instrumenti	300 1.663	(1.039)	(1.058) 19	GFI - Depoziti od banaka HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Porezne obveze	-		-	-	-	
Rezerviranja	216		-	216	216	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale obveze	378	Kamate, naknade i ostale obveze	996	(618)	(402)	GFI - Kamate na pozajmljena sredstva, obveze prema klijentima i bankama i derivativne financijske obveze
					(216)	GFI - Rezerviranja
Ukupno kapital	6.729	Ukupno kapital	6.729	-	-	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	56.119	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	56.119	-	-	